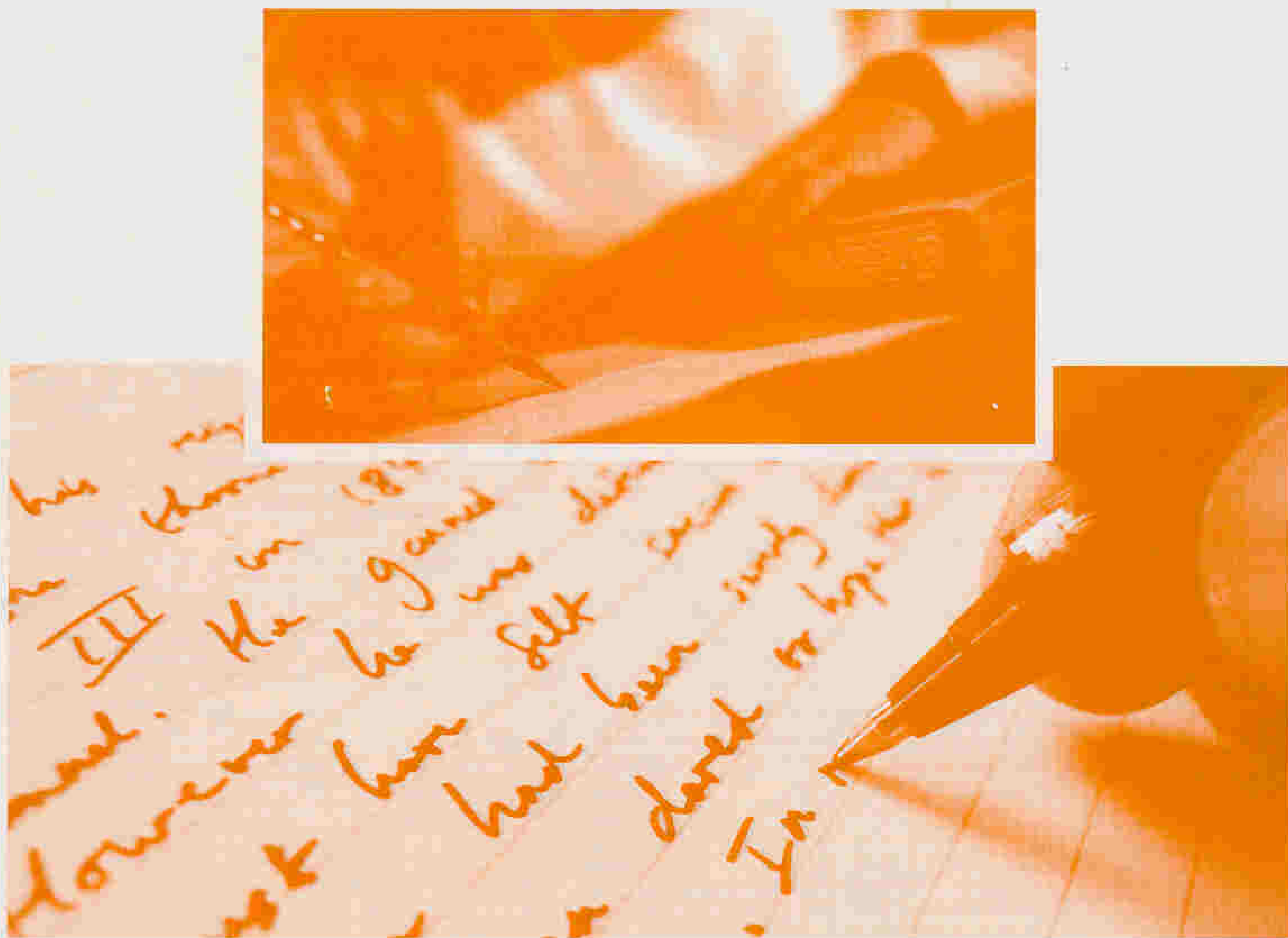

ISBN 978-616-513-540-5

การพัฒนาทักษะการเขียน

PRACTICE FOR DEVELOPING WRITING SKILLS

รศ. ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง

TH 244
54103 ★ 39.-

คำนำ

ตำราวิชา TH 244 การพัฒนาทักษะการเขียน (Practice for Developing Writing Skills) ที่จัดทำขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อแนะแนวทางการเขียนและการฝึกปฏิบัติเขียนแก่นักศึกษา ดังนั้นเนื้อหาของตำราวิชานี้ จึงประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการเขียนทั้งที่เป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป พร้อมทั้งตัวอย่างประกอบที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นแนวทางสำหรับการฝึกเขียน

การเริ่มต้นลงมือเขียนนับเป็นการทำงานขั้นแรกของการฝึกเขียน ดังนั้นข้าพเจ้าในฐานะผู้เขียนตำราเล่มนี้ จึงเน้นให้นักศึกษาเริ่มต้นเขียนจากงานเขียนระดับพื้นฐาน คือการฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า และการฝึกเขียนเรียงความ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจด้วยการฝึกฝนจากทักษะที่ง่ายก่อนจะเขียนงานในระดับที่ยากต่อไป

นักศึกษาควรปฏิบัติตามคำแนะนำในตำราเล่มนี้ โดยอ่านกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเขียนก่อนลงมือเขียนและฝึกปฏิบัติเขียนในหัวข้อต่างๆ ตามที่กำหนด ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าหากนักศึกษาตั้งใจและเพียรพยายามปฏิบัติตามแล้ว นักศึกษาจะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(๓)
บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนและการพัฒนาทักษะการเขียน	๑
ความหมายของการเขียน	๒
จุดมุ่งหมายในการเขียน	๒
ระดับความสามารถในการเขียน	๔
การพัฒนาทักษะการเขียน	๑๔
กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๑	๒๖
เฉลยและแนวตอบและกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๑	๓๘
บทที่ ๒ ข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน	๔๑
ข้อบกพร่องในการเขียนและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน	๔๑
กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๒	๖๐
เฉลยและแนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๒	๗๑
บทที่ ๓ ภาษาในการเขียน และข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียน	๗๕
ลักษณะภาษาในการเขียน	๗๖
ระดับภาษาในการเขียน	๗๘
ข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียน	๘๒
กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๓	๙๙
เฉลยและแนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๓	๑๑๐
บทที่ ๔ การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า	๑๑๙
ความหมายของย่อหน้า	๑๒๐
ขนาดความสั้นยาวของย่อหน้า	๑๒๐
ประโยชน์ของย่อหน้า	๑๒๕
ลักษณะของย่อหน้าที่ดี	๑๒๗
ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญของย่อหน้า	๑๓๓

การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า	๑๔๑
กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๔	๑๔๘
เฉลยและแนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๔	๑๕๗
บทที่ ๕ การฝึกเขียนเรียงความ	๑๖๑
ความหมายของเรียงความ	๑๖๒
ความแตกต่างของเรียงความกับบทความ	๑๖๒
องค์ประกอบในการเขียนเรียงความ	๑๖๓
สัดส่วนเนื้อหาของเรียงความ ๑ เรื่อง	๑๘๙
ขั้นตอนการฝึกเขียนเรียงความ	๑๙๑
กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๕	๑๙๘
เฉลยและแนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๕	๒๐๖
บรรณานุกรม	๒๐๙
ภาคผนวก	๒๑๓

บทที่ ๑

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนและการพัฒนา ทักษะการเขียน

หัวข้อ

๑. ความหมายของการเขียน
๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน
๓. ระดับความสามารถในการเขียน
๔. การพัฒนาทักษะการเขียน

แนวคิด

๑. การเขียน คือ การสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและเรื่องราวจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน มี ๗ ประการสำคัญ คือ ๑) การเขียนเพื่ออธิบาย ๒) การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ๓) การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง ๔) การเขียนเพื่อกิจธุระ ๕) การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ ๖) การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ ๗) การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี

๓. ระดับความสามารถในการเขียน แบ่งออกได้ ๕ ระดับ คือ ระดับที่ ๑ การเขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้อง ระดับที่ ๒ การเขียนเพื่อให้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง ระดับที่ ๓ การเขียนเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ ระดับที่ ๕ การเขียนเพื่อศิลปะหรืองานบันเทิง

๔. หลักเบื้องต้นในการพัฒนาทักษะการเขียนมี ๗ ประการสำคัญ คือ ๑) หัดเป็นผู้อ่านหนังสือให้มาก และเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดี ๒) เปิดใจให้กว้าง และยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย ๓) สืบค้นและแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน ๔) ศึกษาสำนวนการเขียนของตนเอง ๕) หมั่นศึกษาหลักเกณฑ์ และข้อแนะนำในการเขียน ๖) สร้างแรงบันดาลใจในการเขียน และ ๗) ลงมือเขียน

วัตถุประสงค์

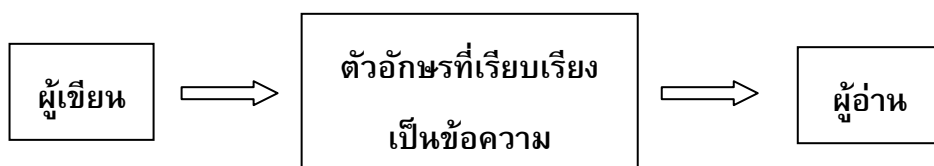
เมื่อศึกษาบทที่ ๑ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. กล่าวถึงความหมายของการเขียนได้
๒. จำแนกจุดมุ่งหมายในการเขียนได้
๓. แบ่งระดับความสามารถในการเขียนได้
๔. รู้วิธีการพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง ๗ ประการ

เนื้อหา

๑. ความหมายของการเขียน

การเขียนคือการสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ข่าวสาร ตลอดจนประสบการณ์และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

๒. จุดมุ่งหมายในการเขียน

จุดมุ่งหมายในการเขียนพอจำแนกได้ดังนี้

๑. การเขียนเพื่ออธิบาย คือการเขียนอธิบายหรือชี้แจงเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การอธิบายหรือให้ความรู้ทางวิชาการ การอธิบายขั้นตอนการทำงาน การอธิบายขั้นตอนการประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การอธิบายการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการเขียนอธิบายนั้นต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นจริง สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่คลุมเครือ ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น ตำรา คู่มือการใช้อุปกรณ์ เอกสารแนะนำต่างๆ เป็นต้น

๒. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีจะต้อง

ประกอบด้วยเหตุและผล ไม่ลำเอียงหรือมีอคติส่วนตัว พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขในประเด็นที่นำมาวิพากษ์วิจารณ์ด้วย ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น บทความ บทวิจารณ์ บทความวิเคราะห์ เป็นต้น

๓. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่ผู้เขียนประสบกับตนเองหรือกับบุคคลอื่น มาถ่ายทอดให้ผู้อ่านทราบ เช่น การเขียนสารคดีชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนสารคดีท่องเที่ยว การเขียนเรียงความ บันทึกความทรงจำ การเขียนข่าว เป็นต้น

๔. การเขียนเพื่อกิจธุระ เป็นการเขียนที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อกิจธุระอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการเขียนประเภทนี้จะมีรูปแบบการเขียนที่ชัดเจน ใช้ภาษาที่เป็นทางการ เช่น การเขียนจดหมายธุรกิจ ประกาศ หรือแจ้งความของทางราชการ สัญญาซื้อขาย เป็นต้น

๕. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามและจินตนาการตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน ภาษาที่ใช้ในงานเขียนประเภทนี้จึงมีลักษณะประณีต งดงามก่อให้เกิดจินตภาพ ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ได้แก่การเขียนงานประเภทบันเทิงคดี เช่นนวนิยาย เรื่องสั้น เป็นต้น

๖. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวหรือชักจูงใจผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะเด่น สะดุดตาผู้อ่าน เล่นคำเล่นสำนวนเพื่อให้ผู้อ่านจดจำง่าย ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้เช่น การเขียนคำขวัญ การเขียนข้อความโฆษณา เป็นต้น

๗. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่มีจุดประสงค์ในการตำหนิเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง การตำหนินี้จะมีลักษณะนิ่มนวล บางครั้งอาจแทรกอารมณ์ขันไว้ในงานเขียนด้วย หรือบางครั้งอาจเขียนเป็นเรื่องสมมุติ เพื่อโยนไปสู่เรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนข้อความในการ์ตูนล้อการเมือง การเขียนบทความเสียดสีบุคคลในแวดวงบันเทิงหรือการเมือง เป็นต้น

๓. ระดับความสามารถในการเขียน

ระดับความสามารถในการเขียนแบ่งออกได้ ๕ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ การเขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้อง เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมุ่งเน้นให้ผู้อ่านซึ่งเป็นผู้รับสารเกิดความเข้าใจข้อความที่ตนเองสื่อมา การเขียนในระดับนี้ จะใช้ภาษาเรียบง่าย ชัดเจน สั้นกระชับ ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้ เช่น การเขียนจดหมายราชการหรือจดหมายธุรกิจ ประกาศ คำสั่ง การเขียนบอกกล่าวข้อมูลข่าวสาร การเขียนอธิบายและแนะนำขั้นตอนการทำงาน เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

สามเส้นทางในการเข้าสู่ลูกพ่อขุน ท่านสามารถสมัครเป็นนักศึกษารามคำแหงในเส้นทางที่หนึ่ง คือ สมัครด้วยตนเองที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงตามวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ในเส้นทางที่สอง ท่านสามารถสมัครทางไปรษณีย์ โดยยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานและเอกสารบรรจุของ พร้อมค่าธรรมเนียมการสมัครส่งมายังมหาวิทยาลัย และในเส้นทางที่สาม สมัครทางอินเทอร์เน็ตที่ www.ru.ac.th ให้นักศึกษาดูรายละเอียดการสมัครและกรอกรายการตามจอภาพ ส่วนการชำระเงินสามารถชำระได้สองวิธีดังนี้ วิธีที่ ๑ การชำระเงินโดยบัตรเครดิตของผู้สมัครหรือผู้ปกครอง โดยที่ผู้สมัครจะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมธนาคารเพิ่มตามอัตราของบัตรเครดิต วิธีที่ ๒ การชำระเงินโดยผ่านเคาน์เตอร์ของธนาคารทหารไทย โดยที่ผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่ม ๑๐ บาท และนักศึกษาจะต้องส่งเอกสารสำคัญตามข้อกำหนด จากนั้นให้นักศึกษาตรวจสอบจากระบบอินเทอร์เน็ตว่าการสมัครครบสมบูรณ์หรือไม่ และถ้าไม่มีปัญหาใด มหาวิทยาลัยก็จะออกรหัสนักศึกษาให้

(คัดจากหนังสือมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๔ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๗๖)

ตัวอย่างที่ ๒

ชื่อหนังสือซึ่งเรียกว่า “ปทานุกรม” นั้น คณะกรรมการเห็นร่วมกันว่ายังไม่ตรงกับลักษณะของหนังสือ เพราะคำว่า “ปท” ซึ่งเรานำมาใช้ว่า “บท” ถ้าหมายความถึงคำก็คือคำที่แต่งแล้ว เช่น ทศกัณฐ์ หรือสุเมรุ เป็นคำที่มีแล้วในบาลี สันสกฤต และกวีนิพนธ์ไทย จึงเปลี่ยนใหม่เรียกว่า “พจนานุกรม” และในการทำครั้งนี้ทำเป็นสองเล่ม คือเล่มใหญ่ (ที่ท่านกำลังอ่าน

อยู่นี้) รวบรวมคำทั้งหมดที่มีใช้อยู่ในภาษาไทยตลอดจนในหนังสือวรรณคดี และหนังสือทางศาสนา เล่มเล็ก (ซึ่งจะจัดพิมพ์ต่อไป) เก็บเฉพาะคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือคำที่ยังมีชีวิตอยู่

เมื่อพูดตามหลักการทำพจนานุกรม ย่อมเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หนังสือพจนานุกรมภาษาใด จะต้องรวบรวมคำทั้งหมดที่มีใช้在那ภาษา นั้น ตลอดจนให้ความรู้ในเรื่องอักษรวิธี การบอกเสียงอ่าน ความหมาย และประวัติของคำ เพราะฉะนั้นในการทำพจนานุกรมนี้ คณะกรรมการจึงยึดหลักการดังกล่าวเท่าที่สามารถจะยึดได้

ในเรื่องคำนั้น ถือกันเป็นหลักว่า พจนานุกรมเป็นที่รวมคำที่มีใช้อยู่ในภาษา ดุจทะเลเบียนสำมะโนครัวซึ่งเป็นที่รวบรวมจำนวนพลเมืองของชาติ ฉะนั้น ถ้าผู้ทำพจนานุกรมเก็บคำที่ใช้ไม่หมดก็ดีหรือเก็บคำที่ไม่มีที่ใช้เข้าไว้ก็ดี ย่อมเป็นเหตุให้จำนวนคำผิดพลาด ทำให้สถิติของคำที่ใช้ในภาษาเสียไป เฉพาะหลักข้อนี้อาจมีข้อบกพร่องได้ แต่ถึงกระนั้นก็ดี คณะกรรมการก็ได้พยายามที่จะให้พจนานุกรมนี้บรรจุคำที่ยุติแล้วซึ่งมีใช้ในภาษาไทยมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

หนึ่ง ปทานุกรมฉบับตีพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๗๐ ของกระทรวงธรรมการนั้น มีคำที่ไม่มีใช้ในภาษาไทยปนอยู่มาก โดยเฉพาะคำภาษาบาลีและสันสกฤต คำเหล่านี้ ถ้าคณะกรรมการแน่ใจว่าไม่มีที่ใช้ในภาษาไทย ก็ตัดออก ถ้ามีใช้ในภาษาไทย ก็เอาตัวอย่างที่ใช้ในนั้น ๆ มาลงไว้ หรือคำใดยังหาตัวอย่างที่ใช้ไม่ได้ แต่รูปของคำน่าจะมีในภาษาไทยก็ให้คงไว้

คำวิสามานยนาม จำพวกชื่อคนและชื่อเมืองเป็นต้น คณะกรรมการได้ตกลงกันว่า จะเก็บรวบรวมตีพิมพ์เป็นอีกเล่มหนึ่งต่างหาก แต่มียกเว้นคำวิสามานยนามบางคำที่รู้จักแพร่หลายในวรรณคดีก็ให้คงมีไว้ในพจนานุกรมนี้

(คัดจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๘)

ระดับที่ ๒ การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง เป็นการเขียนที่ใช้ทักษะในการเขียนสูงกว่าในขั้นที่ ๑ โดยผู้เขียนซึ่งเป็นผู้ส่งสารต้องหาวิธีเขียนเพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ตนเองสื่อมา การเขียนในลักษณะนี้บางครั้งผู้เขียนต้องบรรยายความรู้สึกนึกคิด เรื่องราวที่ละเอียดอ่อนหรือเรื่องราวที่เป็นนามธรรมได้ รวมทั้งการใช้ถ้อยคำที่ค่อนข้างพิถีพิถัน บางครั้งอาจใช้ถ้อยคำที่สร้างมโนภาพได้ชัดเจน ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้เช่น การเขียนเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมา การอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

ความเป็นมาของวันภาษาไทยแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพราะวันดังกล่าวมีความสำคัญต่อวงการภาษาไทยอย่างยิ่ง เนื่องด้วยตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ในครั้งนั้นทรงร่วมอภิปราย ในหัวข้อปัญหาของการใช้ภาษาไทยร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยหลายท่าน ทรงดำเนินการอภิปรายและทรงสรุปการอภิปรายอย่างดีเยี่ยม แสดงถึงพระปรีชาสามารถและความสนพระราชหฤทัยห่วงใยในภาษาไทย เป็นที่ประทับใจผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้นเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ของวงการภาษาไทยที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าว

การจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติตามแนวคิดที่กำหนดให้ตรงกับวันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปีนั้น มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงเป็นนักปราชญ์และนักภาษาไทย รวมทั้งเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ได้ทรงแสดงความห่วงใยและพระราชทานแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย โดยถือว่าโครงการดังกล่าวจะมีบทบาทในการร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ด้วย วัตถุประสงค์ต่อมา คือ เพื่อกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของคนไทยทั้งชาติให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจกันทำนุบำรุง ส่งเสริมและอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และเป็นสมบัติวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติให้คงงามยั่งยืนคู่ชาติไทยตลอดไป นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทยทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อยกมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาทุกระดับให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย เพื่อเชิญชวนและเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างสรรค์ และเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยในรูปแบบต่างๆ ไปสู่

สาธารณชน ทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติและในฐานะภาษาเพื่อการสื่อสารของทุกคนในชาติ

(คัดจาก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น พุทธศักราช ๒๕๕๒ ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ตัวอย่างที่ ๒

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ได้เริ่มเข้าอยู่อาศัยในบ้านหลังจากที่ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จประพาสประเทศต่างๆ ในอเมริกาและยุโรปเป็นเวลาหลายเดือนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้อยู่อาศัยในบ้านนี้มากกว่า ๓๐ ปี จนถึงแก่อสัญกรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘

หมู่เรือนไทยที่เป็นที่อยู่อาศัยประกอบด้วยเรือนไม้สักขนาดต่างๆ กัน ๕ หลังและหอนก มีนอกชานเชื่อมถึงกันตลอด ชั้นล่างเป็นใต้ถุนโล่งตามแบบบ้านไทย

เมื่อขึ้นบันไดด้านหน้า ทางขวามือจะเป็นอาคารประธานคือ เรือนหลังแรกที่ซื้อมาจากเสาชิงช้า ซึ่งเป็นเรือนระดับคหบดี ประณีตงดงามกว่าหลังอื่น และเป็นเรือนที่เล่าลือกันว่าเจ้าของเดิมคนสุดท้ายเป็นสุภาพสตรีชรา ซึ่งคงจะรักบ้านนี้มาก เพราะเมื่อย้ายเรือนมาอยู่ที่ซอยสวนพลูแล้วก็ยังคงติดตามผูกพันอยู่ คนในบ้านในปัจจุบันยังเรียกเรือนหลังนี้ว่า เรือนคุณย่า แต่เดิม ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ใช้เป็นห้องพระและรับแขกในกรณีพิเศษ แต่ต่อมาเมื่อได้สร้างห้องพระขึ้นใหม่ จึงจัดห้องนี้เป็นห้องรับแขก

ทางด้านซ้ายมือของบันได เป็นเรือนที่ใช้เป็นห้องนอน และตรงข้ามเป็นเรือนที่ใช้เป็นห้องหนังสือ ทั้ง ๒ หลังนี้เป็นเรือนแบบชาวบ้านที่ได้มาจากผั๊กให้ ต่อมาเมื่อท่านเจ้าของได้เข้ามาอยู่ในกลุ่มเรือน ๓ หลังนี้แล้ว จึงค่อยๆ สร้างเรือนหลังอื่นๆ เพิ่มเติมแบบไทยสามารถสร้างเพิ่มขึ้นได้เรื่อยๆ ตามความจำเป็นและความสะดวก เพราะเป็นหลังๆ แยกจากกัน มิได้รวมอยู่ในอาคารเดียวกันเช่นบ้านแบบสมัยใหม่ เรือนเล็ก ๒ หลัง ซึ่งกระหนาบอยู่ซ้ายขวาของเรือนรับแขก หลังหนึ่งเป็นหอพระ และอีกหนึ่งหนึ่งเป็นเรือนที่อาจใช้เป็นที่นั่งเล่นส่วนตัว ตรงข้ามกับเรือนรับแขกเป็นศาลาเล็กมองลงไปในส่วนหลังบ้าน เรียกว่า หอนก

ศาลาไทยหลังใหญ่หน้าบ้าน แยกออกไปจากกลุ่มเรือนที่เป็นที่อยู่อาศัย สร้างขึ้นเมื่อท่านเจ้าของได้เข้ามาอยู่ในบ้านนี้แล้วประมาณ ๑๐ ปี และวิถีชีวิตทำให้ต้องมีสถานที่

สำหรับใช้ในกิจการต่างๆ นอกจากเป็นที่อยู่อาศัย เช่น ในการทำพิธีไหว้ครุณาฏศิลป์และดนตรี การต้อนรับแขกสำคัญทั้งไทยและเทศ และได้เตรียมไว้ว่าจะให้เป็นศาลาตั้งศพของท่าน เจ้าของบ้าน เรือนหลังสุดท้ายคือหอพระในกลุ่มเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งสร้างเสร็จประมาณปี ๒๕๒๔ รวมเวลาทั้งหมดกว่า ๒๐ ปี ส่วนสวนในบริเวณบ้านได้จัดและตัดแปลงมาตลอดชีวิตของท่าน

(คัดจากเอกสารนำชมบ้าน ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ หน้า ๖-๗)

ระดับ ๓ การเขียนเพื่อบรรยายเรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิด เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการบรรยายเรื่องราวที่ผู้เขียนเกิดความประทับใจ สะเทือนใจ หรือต้องการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดไปยังผู้อ่าน การเขียนในระดับนี้ผู้เขียนต้องใช้กลวิธีการเขียนที่จะทำให้อ่านความที่เขียนนั้นมีเสน่ห์ชวนอ่าน เกิดภาพพจน์และสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ตัวอย่างการเขียนในระดับนี้เช่น การเขียนสารคดีเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจ การเขียนสารคดีชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนสวดดีหรือไว้อาลัยบุคคล เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

บ้านหัวเกาะ

ตอนที่เรียนอยู่โรงเรียนวัดเสาชิงช้า ถ้าวัดไหนแม่พาไปเยี่ยมพ่อชื่น แม่พวง บ้านหัวเกาะ วันนั้นจะได้กินขนมอร่อย พี่น้องลูกสาวพ่อชื่น แม่พวง คือสัญลักษณ์ของขนมอร่อยในความคิดของผมขณะนั้น

บ้านแม่กับบ้านหัวเกาะอยู่ไม่ไกลกันมากนัก พายเรือไปตามคลองมหาพราหมณ์ แม่ยังไม่ทันคายหมากก็ถึงบ้านพี่น้องแล้ว แม่ พี่ทิว พี่นองจึงไปมาหาสู่กันบ่อยๆ

ระเบียงบ้านพ่อชื่นกว้างใหญ่ พื้นกระดานแผ่นโต ยาวตลอดระเบียง เป็นมันลื่นชวนตาปี ทั้งๆ ที่ไม่ได้ทาน้ำมัน แม่บอกอยู่เสมอว่า พี่นองชอบสะอาด ภูบ้านแก่ง ถูกทั้งวันจนกระดานขึ้นเงา

พอโตขึ้น ผมรู้จักพี่น้องมากขึ้นอีก นอกจะภูบ้านแก่ง ทำขนมแก่ง ทำกับข้าวแก่ง แล้วพี่น้องยังเป็น “นายชั้นหมาก” ชั้นหนึ่งอีกด้วย ความเป็นยอดนายชั้นหมาก คือข้อสรุปว่าพี่น้องคือยอดกุลสตรีที่เพื่อนบ้านมีมติยอมรับและยกย่อง

เมื่อสิ้นบุญพอกับแม่ที่บ้านวัดเสาชิงช้าแล้ว ผมไปหาพี่ทวี พี่นองและหลานๆ ที่บ้านหัวเกาะมากขึ้น เพราะผมรู้สึกที่ผมได้กลับบ้าน กราบพี่ทวี พี่นอง เหมือนกราบพอกับแม่บ้านหัวเกาะของพี่ คือ “บ้านอยุธยา” ของผมในปัจจุบัน

ไปพบพี่นองทุกครั้งก็จะบอกพี่ว่า อยู่กรุงเทพฯ หาของกินแบบเก่าๆ ของคนอยุธยาไม่ค่อยจะได้ แล้วก็แอบถามสูตรและเคล็ดลับทำปลาเห็ด ห่อหมกปลาช่อน ปลาแห้ง-แตงโม น้ำยากะทิ แกงขี้เหล็ก แกงต้มหัวตาลอ่อน

ระยะหลังๆ นี้ พี่นองเริ่มป่วย ผมเกรงใจ จึงชักใช้เรื่องทำกับข้าวน้อยลง แต่ก็ตั้งใจว่า ถึงอย่างไรก็จะถามเรื่อง “แกงบอน” ให้จงได้ แต่ในที่สุดผมก็หมดโอกาสได้กินแกงบอนอร่อยชั่วชีวิต

ในความรู้สึกของผม พี่นองยังคงอยู่ ความอ่อนโยนละเมียดละไม ความเมตตาปราณี และความเป็น “คนแก่ง” ของพี่นอง อยู่ในความประทับใจของผม ไม่มีวันลืม

ผมปรารถนาอย่างยิ่ง ให้พี่มีความสุขมากที่สุด และเกิดมาเป็นแบบอย่างของกุลสตรีไทยเหมือนที่เกิดมาในชาตินี้ตลอดไป

สมพันธ์ุ เลชะพันธ์ุ

(คัดจากหนังสืออนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพนางอนงค์ เลชะพันธ์ุ พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๑๗ - ๑๘)

ตัวอย่างที่ ๒

บันทึกผู้รวบรวม

“ศรีบูรพา” หรือในนามจริง กุหลาบ สายประดิษฐ์ เป็นนักเขียนยิ่งใหญ่ที่นักอ่านส่วนมาก ทั้งในอดีตและปัจจุบันรู้จักเป็นอย่างดี เพราะข้อเขียนของท่านไม่ว่าที่เขียนในยุคสมัยใด สิ่งที่สนองสุนทรียภาพของนักอ่านประการต้น คือการใช้ถ้อยคำภาษา จะรู้สึกได้ทันทีว่า สละสลวย เรียบง่าย และแพรวพราวมีเสน่ห์ในทางศิลปะการประพันธ์อย่างพร้อมมูล ว่าถึงโครงสร้างของเรื่องโดยเฉพาะนวนิยายหรือเรื่องสั้นในอดีตแม้จะมีได้สะท้อนถึงการรับใช้สังคมและบุคคลผู้ยากไร้อย่างเป็นเอกลักษณ์อันหลากหลาย ที่ท่านได้เขียนในยุคหนุ่มใหญ่หรือในช่วงปลายๆ ชีวิตก็ตามที แต่ข้อเขียนเหล่านั้นก็ได้จัดซื้อหรือต่อยคุณค่า ที่จะเก็บเล่มมาอ่านและศึกษา เพราะสิ่งที่นักอ่านได้รับที่ยากแก่การปฏิเสธก็คือ จะชื่นบานสรรหาในการลิ้มรส

ในลีลาและถ้อยคำสำนวน ทั้งนี้เป็นเพราะนักเขียนท่านนี้ มีวุฒิภาวะในการหยิบยกและเน้นคำ ที่มีคุณค่าอันเฉียบเลิศ เป็นผลให้ผู้อ่านได้รับการปลุกเร้า ในการติดตามอ่าน ก่อให้เกิดการซึมซับสูมนโนสำนึก สงบเย็นและน่าชื่นแทบจะทุกบรรทัด ยิ่งกว่านั้น ผลงานของท่านในยุคหลังๆ ซึ่งท่านได้เขียนเน้นปลุกเร้าถึงการรับใช้สังคมและบุคคลผู้ด้อยโอกาสในหลายๆ ทรรศนะก็ยิ่งเป็นผลให้ข้อเขียนไม่ว่าจะบรรจุเขียนขึ้นในรูปแบบใด ได้เป็นที่ประจักษ์ชัดต่อมวลชนนักอ่าน ไม่ว่าจะเป็นนักอ่านในอดีตหรือร่วมสมัย ซึ่งต่างก็ยอมรับ และพร้อมที่จะเสพผลงานเขียนของนักเขียนท่านนี้อย่างละโมภ มีหน้าเล่า ผลงานของท่านจึงได้รับการตีพิมพ์ครั้งแล้วครั้งเล่า ครองความยิ่งใหญ่อยู่ในวรรณกรรมอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงวันนี้

(คัดจาก สมบัติ จำปาเงิน (ผู้รวบรวม) นิพนธ์สาร 'ศรีบูรพา' ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ หน้า ๗)

ระดับที่ ๔ การเขียนบทความหรืออธิบายความ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนแสดงความรู้หรือความคิดในเรื่องงานเขียนของตนเอง ซึ่งต้องยึดเหตุผลและความถูกต้องของข้อมูล เป็นสำคัญ ตลอดจนถึงคำนึงถึงจิตใจและความรู้สึกของผู้อ่าน การปลุกเร้าให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งการให้เกียรติผู้อ่าน ซึ่งการเขียนในระดับนี้ผู้เขียนต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเขียนเป็นพิเศษ ตัวอย่างงานเขียนในระดับนี้เช่น การเขียนบทความ การเขียนตำรา การเขียนสารคดีความรู้ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑

การศึกษาในส่วนมากทำในวัด เพราะวัดในศาสนาพุทธนั้นเป็นโรงเรียนด้วยอีกอย่างหนึ่ง

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าท่านได้จดลงไว้เป็นพระไตรปิฎกหมายความว่า เป็นหนังสือรวมกันได้ถึงสามปิฎก ปิฎกนั้นแปลว่าตะกร้าก็ได้ หรืออาจเป็นตุ่มสุดก็ได้ หนังสือสามตะกร้านั้นไม่ใช่หนังสือน้อยๆ เพราะฉะนั้น คนที่จะเล่าเรียนให้เกิดความรู้ในพระพุทธศาสนาจึงจำเป็นต้องอ่านหนังสือออก จะอาศัยเรียนจากคำบอกเล่านั้นไม่มีทางเลย เมื่อความจำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสือได้มีอยู่ในพระพุทธศาสนาเช่นนี้แต่ไหนแต่ไรมา ไม่ว่าพระพุทธศาสนาจะเริ่มต้นสั่งสอนในที่ใด ท่านจะสอนให้คนอ่านหนังสือออกก่อน เพราะความจำเป็นที่จะต้องศึกษาพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎกอย่างที่วามมาแล้ว

วัดพระพุทธรศาสนาในเมืองไทย จึงรักษาคุณลักษณะของความเป็นโรงเรียนนี้ไว้ตั้งแต่แรก และได้สืบต่อกันมาจนถึงรัชกาลที่ ๕ ในกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเริ่มเอาการศึกษาของชาติไปไว้ใต้ความควบคุมดูแลของรัฐบาล และได้มีการตั้งโรงเรียนรัฐบาลซึ่งใช้ฆราวาสเป็นผู้สอนขึ้นในสมัยนั้น และงอกงามต่อมาจนถึงทุกวันนี้ วัดก็เลยหมดความเป็นโรงเรียนและพระก็เลยหมดความเป็นครู

แต่ในสมัยอยุธยา วัดยังเป็นโรงเรียนอยู่ทุกวัด เพราะฉะนั้นกุลบุตรที่ต้องการศึกษา จึงต้องไปหาครูบาอาจารย์เอาในวัด บางทีก็บวชเณร บางทีก็ไม่ต้องบวช แต่เด็กที่เรียนหนังสือในสมัยนั้น เกือบจะทุกคนต้องคอยปรนนิบัติอาจารย์ประกอบไปกับการเรียนหนังสือนั้นด้วย และเมื่อได้อยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์ อาจารย์ก็จะมีเวลาที่จะอบรมศีลธรรมและจริยธรรมต่างๆ ให้แก่ศิษย์ เป็นประโยชน์ติดตัวต่อไปข้างหน้า

(คัดจาก ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช *ขุนช้างขุนแผนฉบับอ่านใหม่* พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๔๘-๔๙)

ตัวอย่างที่ ๒

ภาษาไทยมาตรฐาน

ทุกประเทศ ทุกชนชาติ ต่างมีภาษาของตนเอง ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ คนไทยก็มีภาษาไทยเป็นภาษาของตนเอง แต่คำว่า *ภาษาไทย* เป็นคำที่มีความหมายกว้างเกินไป เพราะอาจหมายถึง *ภาษาไทยกรุงเทพ* *ภาษาไทยถิ่นของแต่ละภาค* *ภาษาไทยถิ่นของแต่ละจังหวัด* *ภาษาไทยของคนต่างกลุ่ม* เช่น *ภาษาไทยของวัยรุ่น* *ภาษาไทยของผู้มีการศึกษา* *ภาษาไทยของผู้ใช้แรงงาน* ฯลฯ ดังนั้น ถ้าจะกล่าวว่าเป็นภาษาประจำชาติไทย ก็จะมีคำถามตามมาว่า แล้วภาษาไทยแบบไหน หรือภาษาไทยถิ่นไหน หรือภาษาไทยของใครล่ะ ที่เป็นภาษาประจำชาติไทย คงจะไม่ถูกต้องนักหากเราพูดแบบเฉพาะเจาะจงว่าภาษาไทยของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือถิ่นใดถิ่นหนึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาที่ได้รับการขนานนามว่าเป็นภาษาประจำชาติไทย ควรเป็นภาษาที่คนแทบทุกคนในสังคมไทยพูดได้เข้าใจได้ และเป็นตัวแทนของภาษาไทยที่หลากหลายทั้งหมดในสังคมไทย ภาษาไทยดังกล่าวก็คือ *ภาษาไทยมาตรฐาน* นั่นเอง

โดยทั่วไป *ภาษามาตรฐาน* หมายถึงภาษาที่เป็นตัวแทนของภาษาในชาติ ภาษาที่เป็นที่ยอมรับในสังคมว่าถูกต้อง มีศักดิ์ศรี มักใช้ในวงการราชการ สื่อมวลชน และการศึกษา

คุณสมบัติ “ความเป็นมาตรฐาน” ของภาษา สืบเกิดได้จากการที่ภาษานั้นมีตัวอักษร พร้อมกฎเกณฑ์ในการเขียนและอ่าน มีพจนานุกรม และตำรา ไวยากรณ์ เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์การใช้สำหรับคนในสังคม

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ *พินิจไทย ไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙* หน้า ๕)

ระดับ ๕ การเขียนเพื่องานศิลปะหรืองานบันเทิง ได้แก่การเขียนงานบันเทิงคดีต่างๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร เป็นต้น งานเขียนประเภทนี้นอกจากจะอาศัยจินตนาการแล้ว ยังต้องอาศัยพรสวรรค์และประสบการณ์ของผู้เขียนเป็นองค์ประกอบด้วย การเขียนในระดับนี้ผู้เขียนจะใช้ศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราวและพิถีพิถันในการใช้ภาษาจนดูสละสลวยงดงามน่าอ่าน

ตัวอย่างที่ ๑

นาฬิกาเป็นเสาเอกของบ้านเรา.....

สูงขึ้นไปเกือบจรดเพดาน นาฬิกาโบราณเคยติดตั้งแขวนตะปูปู่ตรงนั้น ยึดครองเป็นคู่กันด้วยเวลาไล่เลี่ยตามหลังอายุบ้านไม่กี่ปี ในห้วงยามที่ผ่านมันเคยถูกเคลื่อนย้ายบ้างก็เป็นแค่ชั่วคราว แล้วก็กลับมาแขวนที่เดิมอีก ไม่มีใครกล้าขัดความเห็นเหมาะสมของปู่ แม้หลายคนจะเห็นต่างออกไป หากเมื่อปู่ยังมั่นคง ทุกคนจึงไม่อาจหักใจทลายปรารถนาของปู่ลง เพราะตลอดมาปู่เป็นดั่งวีรบุรุษประจำใจพวกเรา ปู่เป็นร่องรอยประทับบนเสาเอกแห่งเชื้อตระกูล แม้คำปู่จะไม่ใช้ประกาศิตสิ่ง หากเราต่างรู้สึกเช่นนั้น นาฬิกาของปู่ก็เช่นกัน การปกครองเสาเอกนานเนิ่นเช่นนี้ ได้บดบังผิวเสาจากการลามเลียของแสงสว่างทำให้เกิดร่องรอยติดผิวไม้เป็นเงาทึบตามรูปกรอบทรงนาฬิกา ขณะสีไม้ส่วนอื่นเผือดจางลง รูปเงาที่คล้ายจะเป็นบัญญัติของการมีอยู่แม้สักวันเมื่อไม่มีมัน รูปเงาก็จะคงเตือนใจจำถึงมันเสมอ เงาทาบของมันอาจยิ่งเข้มคล้ำขึ้นตามวันปกครองที่ปู่กำหนด และเป็นกำหนดที่เกินกว่าจะคะเนหวังเวลานั้นได้ เราไม่รู้ว่ามันแทนสิ่งใดในใจปู่ หากสำหรับเราแล้วมันก็แค่นาฬิกาเก่าคร่ำคร่าตัวเรือนไม้แยกปริจจณมองเห็นเครื่องในชิ้น

สนิมเขรอะ ขดลานขาดคล้ายวงจันเส้นลวดติดแทรกออกมาทางร่องแตก ผิวไม้ส่วนที่ยังเหลืออยู่ก็กะเทาะและหลุดเป็นดวงๆ ต่างด้าน ชวนให้นึกถึงดอกเกลื่อนที่กำลังกัดกินผิวคน กระจกหน้าปัดก็หม่นมัวจนมองเห็นตัวเลขเวลาเพียงเลือนๆ เข็มยาวหนึ่งสนิทซ็อยู่ระหว่างเลข ๓ กับ ๔ ส่วนเข็มสั้นชี้ตรงแนวอยู่เลข ๙ อันเป็นสิ่งผิดธรรมชาติของนาฬิกา และมันหยุดเดินจะเป็นเพราะหมดลานแล้ว ลานมาขาดทีหลัง หรืออาจเพราะลานขาดมันจึงหยุดเดิน ผมไม่รู้ แต่คิดว่ามันอาจหยุดตรงอื่นไม่รู้ตรงไหน คาดว่าน่าจะเป็นตรงสัดส่วนที่ควรของเข็มชี้เลข ครั้นผ่านเวลามาเรื่อยๆ ถูกหยิบยกเคลื่อนย้ายอยู่บ้าง จึงอาจเป็นเหตุให้เข็มเวลาเลื่อนเคลื่อนที่ไปก็เป็นที่น่าเป็นไปได้ และแม้กระทั่งลูกตุ้มด้านล่างเรือนก็คงหลุดหายไปเพราะเหตุเดียวกัน

(คัดจาก วรภา วรภา “นาฬิกา” ในรวมเรื่องสั้น **อุบัติการณ์** พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๐๒-๒๐๔)

ตัวอย่างที่ ๒

ตาแก่เล่าว่าตำนานเมืองลับแลนั้นเล่าต่างกันไป แต่ที่เป็นจริงนั้นเรื่องมีอยู่ว่า เมืองลับแลเป็นภูมิประเทศที่สลับซับซ้อนและอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยป่าดงดิบกับเส้นทางเดินเท้าที่คดเคี้ยว ว่ากันว่ามันเป็นเมืองแม่หม้าย ผู้คนในหมู่บ้านมีแต่ผู้หญิง พวกนางยึดถือในการทำดี อยู่ในศีล ในธรรม และที่สำคัญ รักษาवासัตย์เหนือสิ่งอื่นใด เหตุผลที่เมืองนี้ไม่มีผู้ชายเลยก็เพราะพวกเขาชอบพูดคำโกหก ไม่ซื่อสัตย์ จึงเป็นเหตุให้ถูกขับไล่ออกจากเมืองลับแลจนหมด วันหนึ่งมีชายหนุ่มคนหนึ่งมาหาของกินในป่าแล้วเกิดพลัดหลงเข้าไปในเมืองลับแล ชายหนุ่มคนนี้เจอกับหญิงสาวนางหนึ่ง ทั้งสองเกิดรักกัน ฝ่ายหญิงสาวชักชวนชายหนุ่มไปที่บ้านเพื่อพบแม่ของนาง แม่ของนางตกลงให้คนทั้งสองอยู่กินฉันสามีภรรยา ชายหนุ่มจึงอยู่กินกับหญิงสาวในเมืองลับแล เขาได้รับการปรนนิบัติจากนางอย่างดีโดยมีข้อแม้ว่าจะต้องไม่พูดคำเท็จ เขาดำรงชีวิตอย่างผาสุก จนต่อมามีลูกด้วยกันหนึ่งคน วันหนึ่ง ขณะที่ภรรยาออกไปเก็บผักหักฟืนลูกน้อยร้องไห้กระจองอแงเพราะหิวนม ปล่อยให้ลูกน้อยก็ไม่ยอมหยุดร้อง เขาจึงปลั่งปากออกไปว่า “โน่นแน่ะ แม่มาแล้ว” ทั้งๆ ที่นางไม่ได้กลับมาจริงๆ เมื่อฝ่ายแม่ย้ายได้ยินเข้าจึงนำความไปบอกกล่าวกับลูกสาวตน นางล่วงรู้ความดังกล่าวจากปากแม่จึงเสียใจ และเมื่อพบสามีในเย็นวันนั้นก็ต่อว่าเขาเรื่องไม่รักษาคำสัตย์ จำเป็นจะต้องออกจากเมืองลับแลไป ตามคำสัญญา ก่อนออกเดินทางนางให้ยามเฝ้าหนึ่งแก่เขาพร้อมกำชับว่าห้ามเปิดออกดูระหว่าง

ทาง จากนั้นนางก็ไปส่งเขายังหมู่บ้าน ปล่อยเขาเดินลับหายเข้าไปในดงป่า ระหว่างทางเขา สะพายย่ามมาด้วยความเหนื่อยล้าและรู้สึกว่าย่ามนั้นหนักขึ้นทุกทีๆ ด้วยความสงสัยและขาด การยับยั้งชั่งใจ เขาจึงเปิดย่ามออกดูโดยลืมคำพูดของภรรยาเสียสิ้น ภายในย่ามเขาพบว่ามัน คือขมิ้นสดๆ เต็มย่าม จึงรำพึงว่า ก็แค่ขมิ้นธรรมดาๆ บ้านเราก็มีเยอะแยะ จะต้องแบกไปให้ เหนื่อยทำไม จากนั้นเขาตัดสินใจเทขมิ้นในย่ามทิ้งไปโดยเหลือไว้เพียงหนึ่งแ่งสำหรับไว้ดูต่าง หน้าเตือนใจเพื่อรำลึกถึงภรรยา เมื่อกลับมาถึงบ้านตนเขาก็เล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ญาติพี่น้อง ฟังถึงความเป็นมาที่ตนหายจากบ้านไปเป็นเวลานาน และก็นึกถึงขมิ้นอันเป็นหลักฐานที่แสดง เรื่องเล่าของตน เขาจึงล้วงออกมาจากย่ามให้ญาติพี่น้องดู ปรากฏว่าขมิ้นแ่งนั้นกลายเป็น ทองคำแท่งสีเหลืองอร่าม เขาตกใจมากกระทบกับความเสียดอกเสียใจ ที่ตัวเองไม่ฟังคำภรรยา ตั้งแต่แรก และสำคัญว่าได้เทขมิ้นทิ้งเรียกราคาไว้กลางป่าเสียแล้ว เขาตัดสินใจย้อนกลับไปยัง เมืองลับแลอีกครั้ง แต่ก็หาทางเข้าเมืองไม่เจอและขมิ้นที่เขาทิ้งไว้ก็เติบโตงอกงามดีในราวป่า อันชุ่มชื้นแห่งนั้น หาได้กลายเป็นทองคำดังที่อยู่ในย่ามเขาแต่อย่างใดไม่ เมื่อได้พยายามอย่าง ถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่เป็นผล เขาก็เดินคอดกกลับบ้านของตน แล้วเรื่องราวแห่งเมืองลับแลก็จบ ลงตรงนี้

(คัดจากอุทิศ เหมะมูล นวนิยายเรื่องลับแล, แก่งคอย พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้า ๔๓ - ๔๔)

งานเขียนทั้ง ๕ ระดับดังที่ได้กล่าวมานี้ งานเขียนระดับที่ ๑ - ๔ อันได้แก่ การเขียน สื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความ การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว การเขียนบรรยาย เรื่องราวหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน และการเขียนบทความหรืออธิบายความ เป็นการเขียน ที่ผู้เขียนสามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ ไม่จำเป็นต้องอาศัยพรสวรรค์เหมือนการเขียนใน ระดับที่ ๕ การเขียนเพื่องานศิลปะหรืองานบันเทิง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการเขียนเป็นทักษะที่ สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

๔. การพัฒนาทักษะการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ โดยตัวผู้เขียนจะต้องเป็นผู้ เริ่มต้นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง หลักเบื้องต้นในการพัฒนาทักษะการเขียนมี ๗ ประการ ดังนี้

๔.๑ หัดเป็นผู้อ่านหนังสือให้มากและเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดี

การอ่านหนังสือมากเหมือนกับการท่องเที่ยวในโลกกว้าง เป็นการเปิดหูเปิดตา ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งมีประสบการณ์การอ่านที่กว้างขึ้น ได้พบได้เห็นข้อความ เรื่องราว สำนวนภาษา ตลอดจนกลวิธีการเขียนที่หลากหลาย

นอกจากการเป็นผู้อ่านหนังสือให้มากแล้ว ควรหัดเป็นผู้อ่านหนังสือที่ดีด้วย ผู้อ่านหนังสือที่ดีควรอ่านหนังสือได้ทุกชนิดทุกประเภท ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสืออ่านเล่นหรือหนังสือบันเทิงคดี อาทิ นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล บทกวี เป็นต้น หนังสือสารคดี ข้อความโฆษณา ป้ายประกาศต่างๆ พร้อมทั้งรู้จักสังเกตรายละเอียดต่างๆ อาทิ สไตลส์การเขียน การใช้คำ ตัวสะกดของคำที่เขียนยาก การใช้ประโยค รู้จักการย่อความ และจับประเด็นสำคัญของเรื่อง รู้จักพินิจพิเคราะห์แยกแยะงานเขียนที่ดีและไม่ดี และควรจดจำแบบอย่างงานเขียนที่ดี เพื่อนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองต่อไป

๔.๒ เปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย

ในการอ่านหนังสือหลายๆ ประเภทและหลายชนิด อาจทำให้นักศึกษาพบกับเนื้อหา ตลอดจนแนวคิดหรือทัศนคติของนักเขียนแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป นักศึกษาต้องรู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างมีเหตุผลในการรับฟังข้อคิดเห็นเหล่านั้น อย่าใช้อคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวประกอบการพิจารณา

การเปิดใจให้กว้างและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายจะช่วยให้ นักศึกษามีโลกทัศน์กว้าง ไม่ยึดติดอยู่กับการอ่านเฉพาะเรื่องที่ตัวเองชอบหรือเฉพาะนักเขียนที่ตัวเองโปรดเท่านั้น แต่จะช่วยให้ นักศึกษามีแง่มุมและแง่คิดที่หลากหลาย นำมาพัฒนางานเขียนของตนเองต่อไปได้

๔.๓ สำนวนและแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

ข้อบกพร่องในการเขียนอาจเกิดขึ้นได้เสมอหากขาดความระมัดระวังหรือความละเอียดรอบคอบ ไม่ว่านักเขียนคนนั้นจะเขียนหนังสือเก่งหรือไม่เก่งก็ตาม โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ภาษา การเขียนหนังสือตกล้น การสะกดคำผิด นักศึกษาควรยึดหลักที่ว่า “ความผิดเป็นครู” ฉะนั้นหากพบข้อบกพร่องในการเขียน จะต้องปรับปรุงแก้ไข และระมัดระวังไม่ให้เกิดข้อบกพร่องในลักษณะเช่นเดิมอีก

อนึ่ง ในบางครั้งการสำรวจข้อบกพร่องในงานเขียนด้วยตัวของนักศึกษาเอง อาจไม่เห็นข้อผิดพลาดของตน เหมือนกับการส่องกระจกดูตัวเองมักไม่เห็นข้อด้อยของตน นักศึกษาอาจใช้วิธีให้คนอื่น อาทิ เพื่อน พี่น้อง หรือครูอาจารย์ช่วยตรวจสอบให้ พร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการเขียนให้ดีขึ้นต่อไป

๔.๔ ศึกษาสำนวนการเขียนของตนเอง

สำนวนการเขียน (Style) เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล แต่ละคนจะรู้ว่าตนเองถนัดในการเขียนเรื่องแนวใด ชอบใช้ภาษาในลักษณะใด ฉะนั้นการศึกษานวนการเขียนของตนเองจะช่วยให้สะดวกต่อการเลือกแนวเรื่องที่จะเขียนได้ง่ายขึ้น

จากข้อสังเกตจากงานเขียนของนักศึกษาพบว่า การอ่านมีอิทธิพลต่อการเขียนพอสมควร โดยในขั้นเริ่มต้นของการเขียน นักศึกษาแต่ละคนมักจะเขียนตามสำนวนการเขียนของนักเขียนที่ตัวเองชื่นชอบ ทั้งลีลาการเล่าเรื่องและการใช้ภาษา แต่เมื่อเริ่มเขียนหนังสือเองได้ นักศึกษาควรมีสำนวนการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองจะดีกว่า เพราะการเลียนแบบสำนวนการเขียนของผู้อื่น จะทำให้พะวงต่อการเลียนแบบต้นแบบ ยากต่อการพัฒนางานเขียนให้มีประสิทธิภาพและน่าอ่านได้

๔.๕ หมั่นศึกษาหลักเกณฑ์และข้อแนะนำในการเขียน

การเขียนเป็นศิลปะในการสื่อสารอย่างหนึ่ง งานเขียนมีหลายประเภททั้งงานเขียนประเภทสารคดี เช่น เรียงความ บทความ การเขียนข่าว การเขียนสารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ อุตชีวประวัติ เป็นต้น งานเขียนแต่ละประเภทจะมีหลักเกณฑ์และข้อแนะนำการเขียนที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ในการเขียนงานแต่ละประเภท นักศึกษาควรศึกษาลักษณะการเขียนของงานประเภทนั้นๆ ให้ละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งนอกจากจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบแนวทางที่ถูกต้องแล้ว ยังทำให้ได้ทราบข้อแนะนำ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

๔.๖ สร้างแรงบันดาลใจในการเขียน

แรงบันดาลใจเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนที่จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกอยากที่จะเขียน ซึ่งการสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนมีหลายวิธี เช่น

๑. เลือกอ่านคอลัมน์หรือบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร วารสาร ที่นักศึกษาสนใจ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกอยากที่จะเขียน เช่น บทความแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ บทความเกี่ยวกับกิจกรรมยามว่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต เป็นต้น

๒. เลือกอ่านบทความที่เสนอข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เพื่อท้าทายให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากเขียนหรืออยากแสดงความคิดเห็น เช่น การแก้ปัญหาวัยรุ่น การแก้ปัญหาสังคม ความคิดเห็นขัดแย้งในลัทธิหรือความเชื่อ เป็นต้น

๓. เลือกอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่อง อันเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความรู้สึกอยากเขียน เพื่อที่จะได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป ซึ่งปัจจุบันรางวัลทางวรรณกรรมที่น่าสนใจมีหลายรางวัล เช่น รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (S.E.A. Write Awards) รางวัลวรรณกรรมคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ รางวัล 7 Book Awards รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชน (Young Thai Artist Awards) ของมูลนิธิซีเมนต์ไทย เป็นต้น

การเลือกอ่านคอลัมน์ บทความแสดงความคิดเห็นหรือหนังสือที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ อาจจะเป็นแรงบันดาลใจให้นักศึกษาคิดอยากสร้างสรรค์งานเขียนได้ทางหนึ่ง ดังเช่น บัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงผู้หนึ่ง คือ **นายอุเทน พรหมแดง** ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกสื่อสารมวลชน วิชาโทภาษาไทย ได้ยึดถืองานเขียนเป็นอาชีพ และได้รับรางวัลต่างๆ มากมายจากการเขียนเรื่องสั้น ทั้งๆ ที่เริ่มเขียนหนังสือได้เพียง ๒ - ๓ ปี ขณะมีอายุเพียง ๒๕ ปีเท่านั้น (พ.ศ. ๒๕๔๘)

๒.๗ ลงมือเขียน

การมีความรู้เกี่ยวกับหลักและกฎเกณฑ์ในการเขียน หรือการสร้างความรู้สึกอยากเขียนโดยปราศจากการลงมือเขียน คงไม่อาจทำให้นักศึกษาเขียนหนังสือได้อย่างแน่นอน เพราะเป็นเพียงการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีแต่ขาดการปฏิบัติ เปรียบเสมือนการเรียนหัดขับรถยนต์ หากผู้เรียนรู้แต่เพียงกฎจราจร แต่ไม่ได้ทดลองหัดขับรถจริงๆ ก็คงไม่สามารถทำให้ผู้นั้นขับรถยนต์ได้ และยิ่งเมื่อขับไปนานๆ จะเกิดความคล่องตัว มีความชำนาญในการขับรถยนต์มากขึ้น

การเขียนก็เช่นกัน หากผู้เขียนได้ลงมือเขียนและเขียนบ่อยๆ จะก่อให้เกิดความชำนาญ ไม่ติดขัดเรื่องการใช้ภาษา เขียนได้อย่างราบรื่นและสละสลวย ดังนั้นการเขียน

หนังสือจึงเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ยิ่งฝึกบ่อยยิ่งเกิดความชำนาญ เหมือนดังที่เดือนวาด พิมวนา นักเขียนรางวัลซีไรต์ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จากนวนิยายเรื่องช่างสำราญ กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตัวที่ดีที่สุดของการเป็นนักเขียนก็คือการลงมือเขียนและเขียนบ่อย ๆ

ในที่นี่ที่อยากจะย้ำให้นักศึกษาระลึกถึงเส้นทางของการเป็นนักเขียนว่า เส้นทางของการเป็นนักเขียนไม่มีวิธีการขึ้นลิฟท์ (Lift) หรือบันไดเลื่อน มีแต่วิธีการขึ้นบันไดที่ต้องก้าวขึ้นทีละขั้น ๆ เท่านั้น

การพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง ๗ ประการนี้ เป็นแนวทางที่นักศึกษาคควรนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเขียนที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

อนึ่ง เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาทักษะการเขียนให้แจ่มชัด ในที่นี้จะให้นักศึกษาได้อ่านบทความจากการสัมภาษณ์คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ (ทมยันตี) คุณประภัสสร เสวิกุล และคุณภาณุ ตรัยเวช ถึงจุดเริ่มต้นในการเป็นนักเขียนของทั้ง ๓ ท่าน

คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ (ทมยันตี)
การอ่านคือจุดเริ่มต้นของการเขียน

คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ ชื่อนี้อาจจะทำให้คอนิยายจำนวนไม่น้อยอดสงสัยไม่ได้ว่าเป็นชื่อและนามสกุลจริงของใคร แต่ถ้าพูดถึงนามปากกา ทมยันตี โรสลาเรน กนกเลขา รวมทั้ง **ลักษณาวดี** เชื่อว่าคอนิยายคงรู้จักดี และตัวตนที่แท้จริงของเจ้าของนามปากกาที่กล่าวมาก็คือ ‘คุณหญิงวิมลนั่นเอง’

นามปากกาทั้งสี่นั้นคอนิยายจะรู้ดีว่าเนื้อหาของนิยายจะออกไปในแนวใด กล่าวคือ ‘โรสลาเรน’ สำหรับเขียนรักพาฝันจินตนิยาย เช่น เรื่อง **ในฝัน โสมส่องแสง รอยอินทร์ ทรายแผ่นดินกลบหน้า** ล่าสุดคือเรื่อง **เมฆขาว** และนามปากกา ‘ลักษณาวดี’ สำหรับเขียนนิยายรัก ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาของเจ้าหญิง - เจ้าชาย อาทิ **ตั้งดวงหฤทัย มหาราณี เลือดขัตติยา ฐวตารา และ เจ้าหญิงแห่งรัตติกาล**

นามปากกา ‘กนกเรขา’ สำหรับแต่งเรื่องตลก เบาสมอง เพื่อผ่อนคลายความเครียดของตัวเอง เช่น **อุบัติเหตุ แกร่งรัก พ่อปลาไหล** เป็นต้น ส่วนนามปากกาที่สร้างชื่อเสียงให้

มากที่สุดคือ ‘ทมยันตี’ ซึ่งใช้แต่งเรื่องราวที่สะท้อนชีวิตและสังคม โดยเริ่มจากเรื่อง *รอยมลทิน* เป็นเรื่องแรก

ผลงานที่โด่งดังต่อมาอีกมากมาย เช่น *คู่กรรม คำมั่นสัญญา พิศवास ทวิภพ* รวมทั้งเรื่องแนวจิตวิญญาณอย่างเรื่อง *ฉาน จิตา มายา* และแนวประวัติศาสตร์ อาทิ *ร่มฉัตร สุริยวรรณ อธิราชา กษัตริยา* ยิ่งไปกว่านั้น นวนิยายจากทุกนามปากกาของคุณหญิงวิมลศิริไพบูลย์ ยังมีผู้นำไปสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ ซึ่งหลายเรื่องถูกนำมาสร้างซ้ำแล้วซ้ำอีกในหลายยุคหลายสมัย เช่น *ในฝัน ค่าของคน ทวิภพ คู่กรรม พ่อปลาไหล คำมั่นสัญญา* เป็นต้น

ส่วนจุดเริ่มต้นของการเป็นนักเขียนนั้น คุณหญิงวิมล บอกว่า น่าจะเริ่มต้นจากการเป็นนักอ่านก่อน โดยในช่วงเป็นเด็กนั้นจะเป็นเด็กที่ดื้อรั้นมาก เชื่อและใช้ความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ ขนาดแม่ (ไข่มุก) สั่งให้ดูบ้านครั้งหนึ่งไม่ ครั้งที่สองก็ไม่ จนครั้งที่สามก็เดินออกจากบ้านไปเลย จนวันหนึ่งแม่จับขังไว้ในห้องหนังสือ มีลูกกรง พอแม่ขังแล้วก็ปิดประตูให้เราอยู่ในห้องนั้นทั้งวัน เมื่ออยู่ในห้องนั้นไม่รู้จะทำอะไร มีเพียงหนังสือก็เลยนั่งอ่านหนังสือทั้งวัน

หลังจากนั้นได้บอกแม่ว่าต่อไปนี้ ไม่ต้องขัง ขอเอาหนังสือมาให้อ่าน แทนที่แม่ไข่มุกจะเอาหนังสือนิทานมาให้อ่าน ท่านกลับนำหนังสือประวัติศาสตร์ที่เป็นยุคฟื้นฟูศิลปปะเมื่อ ๕๐๐ ปีก่อน โดยบังคับอ่านให้แม่ฟังทีละหน้า และเมื่ออ่านจบหนึ่งบทแล้วแม่ก็ให้มาอ่านจับใจความอีกครั้งหนึ่ง ตรงนี้ทำให้เข้าใจในการอ่านจับใจความและย่อเรื่อง

“การย่อความแล้วเล่าให้แม่ฟังในครั้งนั้น แม่ไม่รู้เลยว่าสิ่งที่แม่ให้ทำนั้นเป็นการสอนให้เรารักการอ่านทางอ้อม ยายก็ให้อ่านรามเกียรติ์ให้ฟัง เราก็ดูไม่ได้คิดหรอกว่าต้องเป็นนักเขียนเพียงแต่อ่านให้จบ ๆ เราก็จะได้ไปเล่นกับเพื่อน จากวันนั้นทำให้อ่านหนังสือจับใจความได้เร็วมาก มาช่วงหลังจำได้ว่ามาเจอเรื่องสามก๊ก ใครก็บอกว่าอ่านสามก๊กสามเทียวอย่าคบ แต่ตัวเองอ่านสามก๊กมาถึง ๑๐ เทียว” ทมยันตีกล่าวพร้อมกับบอกด้วยว่า

สมัยก่อนย่อความเก่ง อ่านให้ยายฟังแล้วยายชอบ หรือแต่งกลอนให้ยายฟัง ก็จะได้สตางค์ไปซื้อขนม จากนั้นมาเราก็เลยหาจ๊อบแบบนี้มาตลอด ทำให้ได้เขียนเรื่องสั้นที่เป็นงานเขียนเรื่องแรกตอนอายุ ๑๔ ขวบ คือเรื่อง ตุ๊กตายอดรัก นินทาเปิด นินทาไก่ ตุ๊กแก ไม่ว่าจะทำอะไรผ่านหน้าก็จะเขียนบรรยาย หรือนินทาพ่อ นินทาแม่ นินทายาย ก็จะเขียนบรรยายออกมา

คุณหญิงวิมลเล่าถึงที่มาของนามปากกา ‘โรสลาเรน’ ว่าเริ่มเขียนเรื่องสั้นครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๗ ขณะนั้นอายุเพียง ๑๖ ปีจากนั้นอีก ๓ ปี ก็เขียนนวนิยายเรื่องแรก ชื่อว่า ‘ในฝัน’ โดยใช้นามปากกา ‘โรสลาเรน’ ซึ่งแปลว่า ‘กุหลาบราชินี’ ที่ได้จากประเทศเยอรมนี เพราะดอกบานใหญ่เท่ากับจาน โดยได้นามปากกาที่มาจากงานเขียนของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ

ส่วนนามปากกาที่สร้างชื่อให้มากที่สุดคือ ‘ทมยันตี’ ที่ใช้ในการเขียนเรื่อง ‘คู่กรรม’ คุณหญิงวิมล บอกว่านวนิยายเรื่องคู่กรรมเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นอ้างอิงประวัติศาสตร์ แล้วจินตนาการสมมติตัวละครโกโบริและอังศุมาลินขึ้นมา เช่น ชื่อโกโบริ นำมาจากหนังสือท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น เมื่อนำประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงแล้วสร้างตัวละครเข้าไป จึงทำให้เกิดความสมจริงถึงขนาดที่ว่าคนดูเรื่องคู่กรรมมาถามเลยว่า โกโบริตายตรงไหนจะไปสร้างอนุสาวรีย์ให้ นอกจากนี้แล้วเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ทางประเทศญี่ปุ่นได้ซื้อลิขสิทธิ์นวนิยายคู่กรรมนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ เนื่องในโอกาสสถานสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่นครบ ๑๒๐ ปี

คุณหญิงวิมล บอกด้วยว่า เมื่อนักวรรณกรรมรุ่นเก่ากำลังจะกลับบ้านเก่า โดยเฉพาะ ๕ เสือแห่งวงการวรรณกรรม ซึ่งประกอบด้วย สุวรรณี สุคนธา สุภาวดี เทวกุล สุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการอาวุโสของสกุลไทย สุกัญญา ชลศึกษ์ (กฤษณา อโศกสิน) และสุวิมล (วิมล ศิริไพบูลย์) ทั้งหมดเขาเรียกฉายา ๕ เสือ

แต่วันนี้เหลืออยู่ ๒ เสืออาวุโส ตรงนี้ก็อยากให้มีนักวรรณกรรมรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทน ที่สำคัญคือนักเขียนหรือนักวรรณกรรมรุ่นใหม่ จะต้องเขียนให้มาก ๆ

(คัดจากคอลัมน์ หนังสือในดวงใจ โดย มือที่มองไม่เห็น ใน “จุดประกายวรรณกรรม” หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ หน้า ๗)

หนทางสู่อาชีพนักเขียนของประภัสสร เสวิกุล

‘ประภัสสร เสวิกุล’ นักเขียนชื่อดังผู้มีผลงานวรรณกรรม ทั้งนวนิยายและเรื่องสั้น ที่ได้รับความนิยม และเป็นที่ยุติกันดีในกลุ่มนักอ่านมากมาย ร่วมเสวนาในโอกาสครบรอบ ๓๑ ปี คณะมนุษยศาสตร์ ม.ร. ในหัวข้อ ‘คุยกับประภัสสร’ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมชั้น ๒ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คุณประภัสสร เล่าว่า นับเป็นความบังเอิญของตนเองที่ก้าวสู่อาชีพนักเขียน ด้วยเหตุที่คุณพ่อเป็นนักหนังสือพิมพ์ เมื่อครั้งยังเป็นเด็ก คุณพ่อสอนให้อ่านโคลงโลกนิติ และเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้น ก็ได้ฝึกอ่านบทกวีและวรรณกรรมฉบับใหญ่ขึ้น อาทิ ราชธาธิราช ซึ่งจุดประกายให้เริ่มทดลองเขียนบทกวี และส่งผลงานไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งฝึกแปลบทเพลงภาษาอังกฤษเป็นบทกวีตามแบบฉันทลักษณ์ของไทย รวมเป็นเวลา ๗ ปี แล้วจึงหันมาเขียนเรื่องสั้นและด้วยเหตุที่ชื่นชอบผลงานของรงค์ วงษ์สวรรค์ จึงได้เริ่มส่งผลงานเรื่องสั้นลงในคอลัมน์ 'รำพึงรำพัน' ของ รงค์ วงษ์สวรรค์ นับแต่นั้น

“หลายคนมักพูดว่า การเขียนเรื่องสั้นเป็นแนวทางสู่การเขียนนวนิยาย ซึ่งความจริงไม่ใช่อย่างนั้น จริงๆ แล้วเรื่องสั้นกับนวนิยายแตกต่างกัน สำหรับผมเริ่มจากเขียนเรื่องสั้นมานาน ๑๔ ปี แล้วจึงสามารถเขียนนวนิยายได้ถือเป็นการเดินทางอันยาวนาน แต่ก็มีประโยชน์มาก”

เกี่ยวกับการวางโครงเรื่องของผลงานวรรณกรรมนั้น คุณประภัสสร กล่าวว่า ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ คือ จินตนาการ วิชาการ และศิลปะการประพันธ์ ซึ่งนักเขียนที่ดีควรทำหน้าที่เป็นผู้กำกับที่เข้าใจบทบาทของตัวละครและวางโครงเรื่องให้ตัวละครดำเนินไป ส่วนการเลือกใช้คำในการประพันธ์นั้น คุณประภัสสรกล่าวว่า เกิดจากการสั่งสมของนักเขียนแต่ละคน ซึ่งอาจใช้วิธีจดคำใหม่ๆ ไว้ อย่างไรก็ตาม วิธีที่ดีที่สุด คือ การอ่านหนังสือ นอกจากนั้นภาษาไทยยังนับเป็นภาษาที่มีเสน่ห์ สามารถเล่นคำได้ อาทิ คำๆ เดียวสามารถใช้ได้หลายความหมาย

จากความสำเร็จในฐานะนักเขียนผู้มีผลงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลมากมาย คุณประภัสสรได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ซึ่งปีนี้นับเป็นปีที่สองที่ดำรงตำแหน่งอันทรงเกียรติดังกล่าว คุณประภัสสรกล่าวว่า ขณะนี้ สมาคมฯ มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนนักเขียน โดยเชิดชูและดูแลนักเขียน เช่น ตั้งรางวัลเพื่อเชิดชูนักเขียน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของสมาคมฯ สู่สาธารณชน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารางวัลกับนักเขียนจะดูเหมือนเป็นสิ่งคู่กัน แต่นักเขียนก็ไม่ควรคาดหวังรางวัลเท่านั้น หากแต่ควรเขียนเพื่อสนองตอบความพึงพอใจของตนเองและสังคมเป็นสำคัญ

“ในวรรณกรรมของผม ผมพยายามสร้างตัวละครที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเชิดชูสังคม และเพื่อให้ผู้อ่านเห็นคุณค่า ส่งผลให้เขาส่งต่อผลงานของผมให้แก่อีก ซึ่งนับเป็นสิ่งที่น่าชื่นใจอย่างยิ่ง สำหรับนักเขียนในอนาคตนั้น ผมคิดว่า สิ่งสำคัญ คือ ข้อมูลต้องแม่นยำ ก้าวทันสถานการณ์ และความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน จรรยาบรรณของนักเขียนจะมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลอกเลียนผลงานกันจะส่งผลเกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และกฎหมาย”

คุณประภัสสรกล่าวในตอนท้ายว่า นับเป็นสิ่งที่น่าตกใจอย่างยิ่งที่มีรายงานผลการวิจัยว่า คนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๘ บรรทัดเท่านั้น ขณะที่คนต่างประเทศอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๒๐ เล่ม อีกทั้งขณะนี้มีการนำเข้าวรรณกรรมจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งพบว่า มีนักเขียนที่พยายามเขียนหนังสือในแนวเดียวกับ Harry Potter, The Lord of the Rings ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลให้งานวรรณกรรมไทยกลายเป็นของสูญไปอย่างน่าเสียดาย

นับตั้งแต่ก้าวสู่อาชีพนักเขียนจนถึงปัจจุบัน ‘ประภัสสร เสวิกุล’ มีผลงานวรรณกรรมรวมทั้งสิ้น ๕๗ เรื่อง ซึ่งผลงานวรรณกรรมมากมายที่เป็นที่รู้จักกันดี อาทิ ‘ขอมอนไบหนักที่เธอฝันยามหนุน’ ‘เวลาในขวดแก้ว’ ‘คืนฝันวันวาร ฅ กาลครั้งหนึ่ง’ รวมทั้งผลงานที่ได้รับรางวัลอีกมากมาย อาทิ ‘ครีบทัก’ ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๓ ‘อำนาจ’ ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นสำหรับเด็กและเยาวชน ‘ซีด’ ได้รับรางวัลวรรณกรรมดีเด่นประเภทนวนิยาย และได้รับเลือกเป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

(คัดจากข่าวรวมคำแหง ฉบับวันที่ ๑๑-๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕)

ทำอย่างไรถึงจะเรียนดี เขียนเก่งแบบภาณุ ตรีเวช
นักศึกษาปริญญาเอก และนักเขียนเข้ารอบซีไรต์ ๒๕๔๙

ภาคแนะนำ

พี่ทุ ภาณุ ตรีเวช เป็นนักศึกษาปริญญาเอกวิชาอุตุนิยมวิทยาและสมุทรศาสตร์ ที่ University of California at Los Angeles (UCLA) สหรัฐอเมริกา ตอนเรียนมัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เคยเป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งฟิสิกส์โอลิมปิก จากนั้นก็ได้รับ

ทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาฟิสิกส์ที่ California Institute of Technology (CalTech)

หนังสือเล่มแรกที่พี่เขียน คือ รวมเรื่องสั้น *วรรณกรรมตกระ* ได้รับรางวัลชนะเลิศ Young Thai Artist Award 2004 ของมูลนิธิชิปุนซิเมนต์ไทย หนังสือเล่มที่สอง นวนิยายเด็ก กำฟ้าแห่งสรวงสวรรค์ เป็น ๑ ใน ๑๐ เล่มที่เข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ นอกจากนี้เขายังมีงานแปลและงานเขียนที่น่าสนใจอีกหลายชิ้น

ด้วยข้อมูลเท่านี้ น่าจะทำให้คุณเห็นภาพกว้าง ๆ ว่าพี่ทำได้ดีทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน แต่สิ่งที่น่าสนใจมากกว่าคือ เขาทำได้อย่างไร

ภาคการเขียน

เขียนหนังสือมาแค่ ๒ เล่มแต่ได้เข้ารอบซีไรต์แล้ว

ดีใจมาก ๆ ครับ...ปลาบปลืม ลุ้นเหมือนกันกลัวจะไม่เตะตา เพราะเราส่งในฐานะที่เป็นมือใหม่ โอกาสที่กรรมการเขาจะสนใจของเรามีน้อยมาก ไม่ฝันไกลว่าจะได้รางวัลหรอกครับ ไม่ต้องการอะไรมากไปกว่านี้แล้ว

เรียนวิทย์จำชะขนาดนั้น มาสนใจด้านวรรณกรรมและการเขียนได้อย่างไร

ตอน ม. ๖ ได้อ่านหนังสือรวมเรื่องสั้น *ชอยเดียวกัน* ของคุณวณิช จรุงกิจอนันต์ แล้วชอบมาก อยากเขียนอะไรอย่างนั้นได้บ้าง เลยเริ่มเขียนอย่างมีหลักการ เริ่มอ่านอย่างมีหลักการ แรกๆ ก็เน้นอ่านพวกซีไรต์ งานที่ได้รางวัล ตอนแรกตั้งใจจะเขียนเรื่องสั้นก็เน้นอ่านเรื่องสั้น จากวันที่เริ่มต้นเขียนอย่างจริงจังจนหนังสือเล่มแรกได้ดีพิมพ์ก็ ๕ ปีแน่ะ กว่าจะมาถึงตรงนี้นั้นไม่ง่าย

เป็นคน 'มีพรสวรรค์' หรือ 'มีความพยายาม'

ตอบได้เลยครับว่าพยายาม อย่างเด็กกำฟ้าแห่งสรวงสวรรค์ ใช้เวลาเขียน ๘ เดือน แต่แก้ประมาณ ๖-๗ เดือน ให้คนช่วยอ่านเยอะมาก ต้องฟังคำวิจารณ์แล้วเอามาปรับใช้ในการแก้ไข เอาเข้าจริงๆ ตรงนี้ยากพอๆ กับการเขียนเรื่องใหม่อีกเรื่องหนึ่งเลย ถ้าเอาต้นฉบับที่เขียนเสร็จเมื่อ ๘ เดือนที่แล้วมาเทียบกับอันนี้ แทบจะไม่เหมือนกันเลย

อะไรทำให้เราเขียนหนังสือได้ดี

การอ่านสำคัญที่สุด แล้วก็โชคดีที่รู้ภาษาอังกฤษดีพอที่จะอ่านวรรณกรรมต่างชาติได้ ทูว่ามันเป็นประโยชน์ ทำให้ได้เห็นลักษณะผลงานที่ต่างไปจากคนอื่น รู้สึกว่าการเขียนเป็นเรื่องรอมๆ ด้วยซ้ำ เราไม่จำเป็นต้องเขียนทุกวันทุกอาทิตย์ถึงจะเป็นนักเขียน แล้วที่สำคัญคือ ทุเป็นคนเปิดใจรับคำวิจารณ์

การรับฟังคำวิจารณ์ สำคัญมาก คิดว่านักเขียนรุ่นใหม่ยังขาดตรงนี้อยู่ ไม่ค่อยมีคนที่จะรับฟังคำวิจารณ์ได้อย่างใจกว้างจริงๆ และนำมาใช้ประโยชน์ นักเขียนรุ่นใหม่ยังมีอัตตาเยอะ แบบว่าฉันเขียนอย่างนี้เป็นตัวของฉันเอง ทำให้ฉันต้องเปลี่ยนด้วย แต่เราต้องยอมรับว่า เวลาเราเขียนหนังสือเสร็จไป เราก็เป็นแค่ผู้อ่านคนหนึ่ง ถ้าหนังสือของทุเขียนออกมาให้ผู้อ่านคนเดียว ทุก็จะไม่แก้หรอก

ทูว่ามันเป็นความโชคร้ายอย่างหนึ่งของประเทศไทยที่เราเป็นคนใจดีกันเกินไป เข้าไปดูทุกเว็บที่มีเรื่องสั้น ทุกกระทู้ถ้ามีคนมาโพสต์เรื่องสั้นก็ต้องชมกันเข้าไปทุกคน รู้สึกว่าต้องชมเพราะเดี๋ยวเราเขียนจะได้มีคนมาชมบ้าง ใครก็ตามที่มาเขียนในเชิงวิจารณ์จะถูกด่า มันอาจจะ เป็นลักษณะของคนไทยที่เวลาเราทำอะไรสักอย่างขึ้นมา เราต้องชื่นชมกัน แต่เมืองนอกเขาจะมีการวิจารณ์ที่อิสระ

จากประสบการณ์ของตัวเอง มีอะไรบอกเด็ก ๆ บ้าง

คิดว่าเราสามารถเดินตามความฝันได้ทุกวัยและได้เรื่อยๆ ทุเริ่มอยากเป็นนักเขียนจริงๆ ตอน ม. ๖ เตะเตะๆ ตามความฝันไปเรื่อยๆ มันก็ใช้เวลานาน แต่การที่เราได้พยายามเดินไปสู่ความฝันทำให้ชีวิตเรามีคุณค่า สมัยทุอยู่ CalTech ทุเขียนเรื่องสั้นเก็บไว้แม้จะไม่มีโอกาสได้ลงที่ไหนก็ตามแต่มันก็มีคุณค่า ทุได้ตีพิมพ์วรรณกรรมตลกเพราะปูนซิเมนต์ไทย เขาประกาศขึ้นมาพอดีว่าจะประกวดหนังสือรวมเรื่องสั้น ทุก็มีเรื่องสั้นที่เขียนเก็บไว้เยอะเลยเอาไปส่งประกวดได้ ถ้าที่ผ่านมาทุไม่เคยเขียนเก็บไว้ แล้วก็จะมาเร่งเขียนเพื่อส่งประกวด มันไม่ได้แน่ๆ เพื่อนทุเคยบอกว่าบางทีความสำเร็จมันไม่ได้มาหาเราแบบเรื่อยๆ หรือ ๒ ปีแรก อาจไม่มีอะไรเกิดขึ้น ๔-๕ ปีแรกก็อาจจะไม่มีอะไรเลย แต่ถ้าเราพยายามเรื่อยๆ จริงๆ เวลาความสำเร็จมันมาหาเรา มันจะมาแบบยิ่งใหญ่เลย

(คัดบางตอนจากนิตยสารเล่มโปรด ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖๒ สิงหาคม ๒๕๔๙ หน้า ๖-๙)

จากบทความทั้ง ๓ นี้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนในประเด็นที่ว่า การเป็นนักเขียนที่ดีต้องมีพื้นฐานมาจากการเป็นผู้อ่านหนังสือมากและเป็นผู้อ่านที่ดี ดังตัวอย่าง **คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์** หรือ **ทมยันตี** ซึ่งเป็นนักเขียนนวนิยายฝีมือเยี่ยมของประเทศไทย กล่าวถึงที่มาของการเป็นนักเขียนว่าเริ่มต้นจากการเป็นนักอ่านก่อน แม้จะมาจากนักอ่านจำเป็น แต่เมื่อได้อ่านหนังสือแล้วทำารู้จักย่อความ และจับใจความสำคัญของเรื่อง ต่อมาก็เริ่มลงมือเขียน เห็นอะไรก็นำมาเขียน เช่น เรื่องนิทานสัตว์ นิทานคน เป็นต้น ทำให้ในที่สุดท่านได้ก้าวมาเป็นนักเขียนที่ดีที่สุดคนหนึ่งของเมืองไทย และได้ฝากข้อคิดมาถึงนักเขียนรุ่นใหม่ ๆ ว่าให้หมั่นเขียนหนังสือมากๆ เพื่อการเป็นนักเขียนที่ดีในอนาคต

ส่วนประภัสสร เสวิกุล เริ่มต้นการเป็นนักเขียนจากการที่คุณพ่อซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์ให้อ่านโคลงโลกนิติซึ่งเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองตั้งแต่ยังเด็ก ต่อมาเมื่อโตขึ้นก็ได้ฝึกอ่านบทกวีและวรรณคดีร้อยแก้วเรื่องยาวคือสามก๊กและราชาธิราช นับเป็นจุดเริ่มต้นให้ทดลองเขียนบทกวีและเรื่องสั้นตามลำดับ โดยได้ส่งไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ องค์กรประกอบในการวางโครงเรื่องในการเขียนวรรณกรรม มี ๓ ประการ คือ ๑. จินตนาการ ๒. วิชาการ และ ๓. ศิลปะการประพันธ์ ส่วนการเลือกใช้คำในการเขียนนั้น คุณประภัสสรกล่าวว่าเกิดจากการสังสมประสบการณ์ของนักเขียนแต่ละคน ซึ่งอาจใช้วิธีจดจำใหม่ๆ แต่วิธีที่ดีที่สุดคือการอ่านหนังสือ สุดท้ายคุณประภัสสรได้แสดงความเป็นห่วงการอ่านหนังสือของคนไทยว่าคนไทยอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยแค่ปีละ ๘ บรรทัดเท่านั้น ในขณะที่คนต่างประเทศอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยปีละ ๒๐ เล่ม

สำหรับ **ภาณุ ตรีเวช** นักเขียนหนุ่มรุ่นใหม่ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียน โดยเริ่มอ่านอย่างมีหลักการด้วยการอ่านวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ เมื่อเริ่มเขียนก็เขียนอย่างมีหลักการ มีความพยายามและอดทนต่อการเขียน ยอมรับฟังคำวิจารณ์และนำมาแก้ไขในงานเขียนของตน ซึ่งคุณภาณุ ตรีเวช เห็นว่านักเขียนรุ่นใหม่ยังใจไม่กว้างพอที่จะยอมรับฟังคำวิจารณ์ ผิดกับตัวเขาที่ยอมรับฟังคำวิจารณ์และนำมาแก้ไข เพราะเห็นว่าเขาเขียนหนังสือขึ้นมาเพื่อให้คนหลายๆ คนได้อ่าน ไม่ใช่เขียนมาเพื่อให้ตัวเขาอ่านคนเดียว

จากบทความสัมภาษณ์นักเขียนทั้ง ๓ ท่านดังที่ได้ยกมานี้ นับเป็นข้อมูลที่เป็นประจักษ์พยานสำคัญว่าการอ่านคือพื้นฐานสำคัญของการเขียน รวมทั้งการฝึกเขียน การ

ยอมรับฟังคำติชมและคำวิพากษ์วิจารณ์ ล้วนเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเขียนสามารถพัฒนางานเขียนของตนได้ดีขึ้น

กิจกรรมการเขียนบทที่ ๑

ข้อ ๑ ให้นักศึกษาเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. การเขียน คือ _____

๒. การเขียนเพื่ออธิบายต้องประกอบด้วยข้อมูลที่ _____

๓. การเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีต้องประกอบด้วย _____

๔. การเขียนสารคดีท่องเที่ยว ชีวิตประวัติหรืออัตชีวประวัติ การเขียนเรียงความ จัดเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๕. การเขียนคำร้องของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยจัดเป็นการเขียนเพื่อ _____

๖. การเขียนที่ใช้ภาษาประณีต มีความงดงามก่อให้เกิดจินตภาพเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๗. การเขียนที่ใช้ภาษาเด่น สะดุดตาผู้อ่าน เล่นคำ เล่นสำนวน เพื่อให้ผู้อ่านจดจำง่าย เป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๘. ระดับความสามารถในการเขียนมี _____ ระดับ คือ _____

๙. การเขียนเพื่อศิลปะหรืองานบันเทิงจำเป็นต้องอาศัย _____ ในการเขียน ในขณะที่การเขียนในระดับอื่นๆ อีก ๔ ระดับเป็นการเขียนที่ผู้เขียนสามารถ _____

๑๐. วิธีการสำคัญของการพัฒนาทักษะการเขียนคือ _____

๑๑. การพัฒนาทักษะการเขียนมี _____ ประการคือ _____

๑๒. การอ่านหนังสือมากๆ นอกจากจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แล้ว ผู้อ่านควรรู้จักสังเกตรายละเอียดต่างๆ อาทิ _____

๑๓. การเปิดใจให้กว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายช่วยให้ผู้อ่านมี _____

๑๔. ข้อบกพร่องในการเขียนอาจเกิดขึ้นได้เสมอหาก _____

_____ ไม่ว่านักเขียนคนนั้นจะเขียนหนังสือเก่งหรือไม่เก่งก็ตาม

๑๕. ส่วนของการเขียนที่ดีคือ _____

๑๖. ผู้เขียนควรหมั่นศึกษาหลักเกณฑ์และข้อแนะนำในการเขียนให้ละเอียดถี่ถ้วน เพราะ _____

๑๗. _____ เป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนที่จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึก

อยากที่จะเขียน

๑๘. บทความหรือข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ มีความสำคัญเพราะ _____

๑๙. ขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาทักษะการเขียนคือ_____

๒๐. การเขียนหนังสือเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ยิ่งฝึกบ่อยก็ยิ่ง_____

ข้อ ๒ ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่ยกมานี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร เป็นการเขียนในระดับใด แล้วสรุปเนื้อหาโดยย่อของข้อความนั้น

ข้อ ๒.๑

มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในขณะนั้น นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ ๑๐ ของรัฐ โดยมีปรัชญาการดำเนินงานเน้นการเปิดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับปวงชนชาวไทย รับนักศึกษาโดยไม่มีการสอบคัดเลือกและไม่จำกัดจำนวน

ความเป็นมาในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง สืบเนื่องมาจากในขณะนั้นขาดแคลนสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาและมีเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น รวมทั้งความคิดที่จะให้รัฐบาลจัดการศึกษาในแบบมหาวิทยาลัยตลาดวิชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคสหประชาไทย ได้เสนอหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ในที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ชื่อมหาวิทยาลัยว่า “มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชผู้ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

(คัดจากหนังสือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๔ ปี หน้า ๑๕)

จุดมุ่งหมายในการเขียน_____

ระดับความสามารถในการเขียน_____

เนื้อหาโดยสรุป_____

ข้อ ๒.๒

ภูเก็ต...ทุกสิ่งที่คุณมองหา

“ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม” คำขวัญข้างต้นนี้ ต่อให้ใครที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าเป็นคำขวัญของที่ไหน ก็คงจะเดาได้ไม่ยาก ว่าเป็นคำขวัญประจำจังหวัดภูเก็ต จังหวัดซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยนั่นเอง

เกาะภูเก็ต ไข่มุกเม็ดงามแห่งอันดามันซึ่งเป็นความภูมิใจของคนไทย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเลที่สวยงาม จนขึ้นชื่อลือชาที่สุดแห่งหนึ่งของโลกมาเนิ่นนาน แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวนับล้านเดินทางมาสัมผัสเสน่ห์อันงดงามสมฉายาไข่มุกอันดามันของภูเก็ต และเมื่อได้พบกับน้ำทะเลสีฟ้าใส หาดทรายละเอียดนุ่มสีขาวสะอาด กิจกรรมเพลิดเพลินหลากหลาย การต้อนรับด้วยมิตรจิตของชาวใต้ แต่ละคนก็ต้องมนต์ขลังของภูเก็ตเข้าไปเต็มทีอย่างถ้วนหน้า

ภูเก็ตวันนี้มีทุกอย่างที่คุณปรารถนาเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน ใครที่รักหาดทรายสวยๆ ย่อมจะต้องนึกถึงชายหาดงดงามหลากหลายแห่งของภูเก็ต อย่างหาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดกมลา หาดราวี และอีกหลายหาดที่นับนิ้วกันแทบไม่ไหว โดยเฉพาะหาดป่าตองนั้นติดอันดับท็อปเท็นสุดยอดชายหาดของโลกที่เพียบพร้อมไปด้วยความงามและความสุขสำราญสุดประทับใจเลยทีเดียว หรือใครที่รักกิจกรรมศึกษาชีวิตธรรมชาติ ภูเก็ตมีหาดไม้ขาวที่จักจั่นทะเลและเต่าทะเลชอบขึ้นมาวางไข่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำซึ่งเปิดให้ชมทุกวัน ที่แหลมพันวา สวนผีเสื้อและสวนกล้วยไม้ห่างจากตัวเมือง และฟาร์มมุกซึ่งสาธิตเลี้ยงมุกทะเลได้อันขึ้นชื่อ

ใครที่รักกิจกรรมกลางแจ้ง ภูเก็ตมีอ่าวสวยสงบให้คุณดำน้ำดูปะการัง มีบริการชายหาดให้คุณได้เล่นสกีน้ำ ดำน้ำ ตกปลา โดร่มพาราเซล จนถึงขี่ช้างชมวิว โดยเฉพาะจุดชมวิวยอดฮิตคือแหลมพรหมเทพตอนปลายสุดของเกาะซึ่งจะมองเห็นพระอาทิตย์อัสดงลงเหนือผืนน้ำใต้งดงามที่สุด และใครที่รักการท่องเที่ยวสถานที่ทางวัฒนธรรมภูเก็ตนี่เองที่มีประวัติศาสตร์อันเก่าแก่ให้คุณได้เห็นเสน่ห์ของศาสน์แบบจีนยุคเก่า วัดวาอารามและศาลเจ้า หมู่บ้านไทยจนถึงวิถีชีวิตของเฝ้าชาวเลเร่ร่อน

และแน่นอน ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการท่องเที่ยวพักผ่อน ก็คือความสบาย อิ่มอร่อย และความบันเทิงใจ ซึ่งเพียงพร้อมรอคุนอยู่ที่ภูเกิดด้วยที่พักทุกรูปแบบ ร้านอาหารบรรยากาศดี ตลาดสดที่เต็มไปด้วยของอร่อย ชีวิตราตรีที่คึกคัก หรือแม้แต่โชว์ตระการตา ระดับโลก

ไม่ว่าหัวใจคุณมองหาการพักผ่อนแบบใด หากคำตอบได้ที่สวรรค์แดนใต้อันงดงามนี้ สัมผัสภูเกิดวันนี้ แล้วคุณจะรักภูเกิดอย่างที่เคยรักมาตลอด

(คัดมาจาก **UBC Magazine** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ หน้า ๙๒)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเรียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

ข้อ ๒.๓

เทศกาลเจเริ่มขึ้นเมื่อประมาณ ๔๐๐ ปีมาแล้ว ตามตำนานเล่าว่า เกิดมาในสมัยที่ชาวจีนถูกรุกรานโดยชนชาติแมนจู ซึ่งเข้าปกครองประเทศจีน และบังคับให้ชนชาติจีนยอมรับวัฒนธรรมของตน อาทิ การไว้ทรงผมเยี่ยงแมนจู คือ โกงศรชะลอนางทางด้านหน้าและไว้ผมยาวทางด้านหลัง ในสมัยนั้น มีคนจีนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกันต่อต้านชาวแมนจู โดยใช้หลักทางธรรม เข้ามาร่วมด้วย ชาวจีนกลุ่มนี้ นุ่งขาว ห่มขาวและไม่รับประทานเนื้อสัตว์ มีความเชื่อว่า การประพฤติปฏิบัติตามแนวทางนี้จะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มของตนจนสามารถต้านทานชาวแมนจูได้ คนกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า “หงี่หั่วท้วง” ซึ่งแม้จะได้ต่อสู้อย่างอาภัพ แต่ท้ายที่สุดก็ไม่สามารถต้านทานการรุกรานของชาวแมนจูได้ เมื่อถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๙ ชาวจีนที่ยังคงอยู่ภายใต้การปกครองของชาวแมนจู จึงพากันถือศีลกินเจเพื่อรำลึกถึงเหล่านักสู้ “หงี่หั่วท้วง” ที่ได้ต่อสู้พลีชีพในครั้งนั้น

ความเชื่ออีกกระแสหนึ่งของตำนานการกินเจนั้น เชื่อกันว่าเป็นการสักการะ พระพุทธเจ้าในอดีต ๗ พระองค์ และพระมหาโพธิสัตว์อีก ๒ พระองค์ รวมเป็น ๙ พระองค์ หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่า ดาวนพเคราะห์ทั้ง ๙ ในพิธีกรรมนี้ สาธุชนจึงงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต หันมาบำเพ็ญศีล โดยการตั้งปณิธานในการกินเจ งดเว้นอาหารคาว เพื่อเป็นการ สมาทานศีล ๓ ประการ คือ

๑. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาบำรุงชีวิตของตน
๒. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาเพิ่มเลือดของตน
๓. เว้นจากการเอาชีวิตของสัตว์มาเพิ่มเนื้อของตน

สำหรับเมืองไทยความเชื่อเรื่องการกินเจเป็นไปในแนวทางการละเว้นการเอาชีวิตของ สัตว์ เพื่อสักการบูชาพระพุทธเจ้า และมหาโพธิสัตว์กวนอิม อาจเนื่องจากการแพร่หลายของ การละเว้นการกินเนื้อวัวในกลุ่มคนที่นับถือ “เจ้าแม่กวนอิม” การกินเจ จึงเป็นอีกหนึ่งพิธีกรรม เพื่อสักการะ

(คัดจาก รามปริทรรศน์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗๓/๒๕๕๒ หน้า ๑๐๙-๑๑๐)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเขียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

ข้อ ๒.๔

ไทยกับสุดยอดอาเซียน

นักวิชาการชาวญี่ปุ่นคนหนึ่ง วิจารณ์ว่า การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ และการประชุมสุดยอดอาเซียนกับ ๖ ประเทศคู่เจรจาที่ชะอำ - หัวหิน ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ตุลาคมนี้ เป็นการประชุมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาคมโลก หลังจากที่เคยล้มเหลวมาแล้วในการเป็นเจ้าภาพการประชุมแบบเดียวกันที่พัทยา เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา

เป็นครั้งสุดท้ายที่ไทยจะได้เป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอด ในฐานะประธานอาเซียน เพราะว่าจะมีการหมุนเวียนกันเป็นประธานในหมู่ประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศ อาจจะเป็นเวลานานนับสิบปี ประเทศไทยจึงจะได้เป็นประธานอาเซียนอีก รัฐบาลไทยจึงจะปล่อยให้ข้าราชการรวมทั้การประชุมร่วมกับผู้นำประเทศจีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การที่ผู้นำ ๑๕ ประเทศเดินทางมาร่วมประชุมในประเทศไทย แสดงว่าเห็นความสำคัญของการประชุมและเชื่อมั่นในประเทศไทย

การประชุมที่ชะอำ - หัวหินครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำรัฐบาล กับประมุขของประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศแล้ว ยังมีการประชุมสุดยอดอีกหลายรายการรวมทั้งการประชุมร่วมกับผู้นำประเทศจีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การที่ผู้นำ ๑๕ ประเทศเดินทางมาร่วมประชุมในประเทศไทย แสดงว่าเห็นความสำคัญของการประชุมและเชื่อมั่นในประเทศไทย

การประชุมครั้งนี้ นอกจากจะมีการติดตามและผลักดันการก่อตั้ง “ประชาคมอาเซียน” ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี ๒๕๕๘ หรือภายใน ๖ ปีข้างหน้าแล้ว คาดว่าที่ประชุมจะตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมทั้งรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

สมาคมประชาชาติอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ก่อตั้งมานานกว่า ๔๐ ปี ประเทศไทยเป็นผู้ก่อตั้งร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน อันได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ผู้แทนทั้ง ๕ ประเทศร่วมกันลงนาม ใน “ปฏิญญากรุงเทพ” เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม

๒๕๑๐ จึงถือว่าไทยเป็น “บ้านเกิด” ของอาเซียน ปัจจุบันทุกประเทศในอาเซียนอาเซียนเข้าเป็นสมาชิกครบทั้ง ๑๐ ชาติ

เมื่อเปรียบเทียบกับการรวมกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก เช่น สหภาพ-ยุโรป ซึ่งพัฒนามาจากประชาคมยุโรป ต้องถือว่าอาเซียนมีพัฒนาการที่ค่อนข้างแข็งแกร่งแต่มั่นคง และนับเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ในระยะหลังๆ อาเซียนได้ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ ในเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และอินเดีย ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลก

ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา อาจทำให้เกิดเขตเศรษฐกิจที่ยิ่งใหญ่ของโลก มีประชากรรวมกันถึง ๓.๒ พันล้านคน หรือครึ่งหนึ่งของประชากรโลก และเชื่อว่าจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญทำให้เศรษฐกิจไทยก้าวหน้าไปด้วย ขอแต่เพียงว่าการเมืองไทยต้องมีความมั่นคง รัฐบาลมีเสถียรภาพ คนไทยทุกฝ่ายแม้จะมีความเห็นและประโยชน์ขัดกันแต่ยอมรับกติกาประชาธิปไตย

(คัดจาก “บทบรรณาธิการ” นสพ. ไทยรัฐ ฉบับวันเสาร์ที่ ๒๔ ต.ค. ๒๕๕๒ หน้า ๓)

จุดมุ่งหมายในการเขียน _____

ระดับความสามารถในการเขียน _____

เนื้อหาโดยสรุป _____

ข้อ ๓ การฝึกปฏิบัติเขียน

๓.๑ ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๒ หน้ากระดาษ A๔ โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิต พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

ข้อ ๓.๒ และ ๓.๓ การเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า

๓.๒ จากการศึกษาที่คนรุ่นใหม่นิยมอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยไม่ผ่านพิธีมงคลสมรส เป็นการอยู่กินกันในลักษณะ “อยู่ก่อนแต่ง” ซึ่งขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยที่คู่สมรสต้องแต่งงานกันก่อนแล้วจึงใช้ชีวิตคู่ร่วมกันภายหลัง ดังที่เรียกว่า “แต่งก่อนอยู่”

จากประเด็นดังกล่าว นักศึกษามีความเห็นเช่นใด นักศึกษาคิดว่า “อยู่ก่อนแต่ง” กับ “แต่งก่อนอยู่” อย่างไหนดีกว่ากัน จงเขียนแสดงความคิดเห็นด้วยข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

๓.๓ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ตามชื่อเรื่องที่กำหนดให้ “ภาวะโลกร้อน”

ภาวะโลกร้อน

บทที่ ๒

ข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

หัวข้อ

๑. ข้อบกพร่องในการเขียน
๒. แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

แนวคิด

๑. ข้อบกพร่องที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษามี ๔ ประการสำคัญ คือ ๑) การเขียนผิดรูปแบบ ๒) การเขียนไม่ตรงประเด็น ๓) ใจความที่เขียนวกวน ๔) การใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวย

๒. แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนผิดรูปแบบต้องหมั่นศึกษารูปแบบการเขียนที่ถูกต้อง การแก้ไขการเขียนไม่ตรงประเด็นต้องระมัดระวังและศึกษาโจทย์อย่างเคร่งครัด การแก้ไขการเขียนที่มีใจความวกวนต้องรู้จักวางโครงเรื่องก่อนเขียน และการแก้ไขการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องและสละสลวยต้องรู้จักแยกแยะการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามกาลเทศะ และศึกษาคำที่เขียนถูกต้องจากจากพจนานุกรม

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาบทที่ ๒ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. บอกข้อบกพร่องในการเขียนได้
๒. แก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนได้

เนื้อหา

ข้อบกพร่องในการเขียน และแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

ข้อบกพร่องที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษามี ๔ ประการสำคัญ คือ

๑. การเขียนผิดรูปแบบ

- ๒. การเขียนไม่ตรงประเด็น
- ๓. ใจความที่เขียนวกวน
- ๔. การใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวย

๑. การเขียนผิดรูปแบบ

การเขียนผิดรูปแบบเกิดจากการที่นักศึกษาขาดความระมัดระวังและไม่ใส่ใจที่จะศึกษารูปแบบการเขียนที่ถูกต้องของงานเขียนแต่ละประเภท อาทิ การเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ เป็นต้น ซึ่งในที่นี่จะได้กล่าวถึงรูปแบบการเขียนย่อหน้าและเรียงความสำคัญ

รูปแบบการเขียนย่อหน้าที่นักศึกษาหมักเขียนผิด คือเขียนขีดเส้นเหมือนการเขียนย่อหน้าลักษณะหนึ่งของภาษาอังกฤษ ไม่ย่อเข้ามาประมาณ ๒ ซม. ตามรูปแบบการเขียนย่อหน้าของภาษาไทย ทั้งนี้เพราะภาษาอังกฤษจบประโยคด้วยเครื่องหมายมหัพภาค . (Fullstop หรือ Period) แต่ภาษาไทยจบประโยคด้วยการเว้นวรรค หากนักศึกษาขึ้นต้นย่อหน้าด้วยการเขียนขีดเส้น ซึ่งนอกจากจะผิดรูปแบบการเขียนย่อหน้าของภาษาไทยแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านสับสนไม่ทราบว่าย่อหน้าใหม่เริ่มต้นตรงไหน

รูปแบบที่ผิด

→ 2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

2 ឆ.វ. _____

រូបបែបវីត្យុក

อีกหนึ่งระยะในการย่อหน้านี้ควรดูที่ความสวยงามประมาณ ๒ ซม. ไม่ย่อเข้ามามากเกินไปจนเกินงาม หรือน้อยเกินไปจนดูไม่ชัดเจนว่าเป็นการย่อหน้า

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนย่อหน้าที่ไม่ถูกต้อง

ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ มีผู้ให้ความหมายของวรรณกรรมในช่วงนี้ว่าเป็นวรรณกรรมในยุค “แสงหา” บ้าง ในยุค “ฉันจึงมาหาความหมาย” บ้าง ทั้งนี้เพราะความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งได้รวมตัวกันจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มทางวรรณกรรม เพื่อผลิตวรรณกรรมเป็นสื่อแสดงความคิดเห็น โดยรูปแบบวรรณกรรมส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องสั้น บทกวี หรือบทความวิพากษ์วิจารณ์สังคมและการเมือง

ช่วงหลังเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ มีผู้ให้ความหมายของวรรณกรรมในช่วงนี้ว่าเป็นวรรณกรรมในยุค “วรรณกรรมเพื่อชีวิต” บ้าง “วรรณกรรมเพื่อประชาชน” บ้าง เพราะหลังเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ แล้ว วรรณกรรมเพื่อชีวิตและหนังสือแนวการเมืองได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างมาก เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่านทุกกลุ่มที่กำลังตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งจากการสำรวจของบุญเรือง เนียมหอม พบว่าระหว่างวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ - ๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ ระยะเวลา ๔๑๗ วัน มีการพิมพ์หนังสือการเมืองออกมากถึง ๓๓๕ เรื่อง กล่าวได้ว่าในระยะเวลา ๕ วัน จะมีหนังสือการเมืองพิมพ์ออกมากถึง ๔ เรื่อง

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนย่อหน้าที่ถูกต้อง

ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ มีผู้ให้ความหมายของวรรณกรรมในช่วงนี้ว่าเป็นวรรณกรรมในยุค “แสงหา” บ้าง ในยุค “ฉันจึงมาหาความหมาย” บ้าง ทั้งนี้เพราะความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งได้รวมตัวกันจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มทางวรรณกรรม เพื่อผลิตวรรณกรรมเป็นสื่อแสดงความคิดเห็น โดยรูปแบบวรรณกรรมส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องสั้น บทกวี หรือบทความวิพากษ์วิจารณ์สังคมและการเมือง

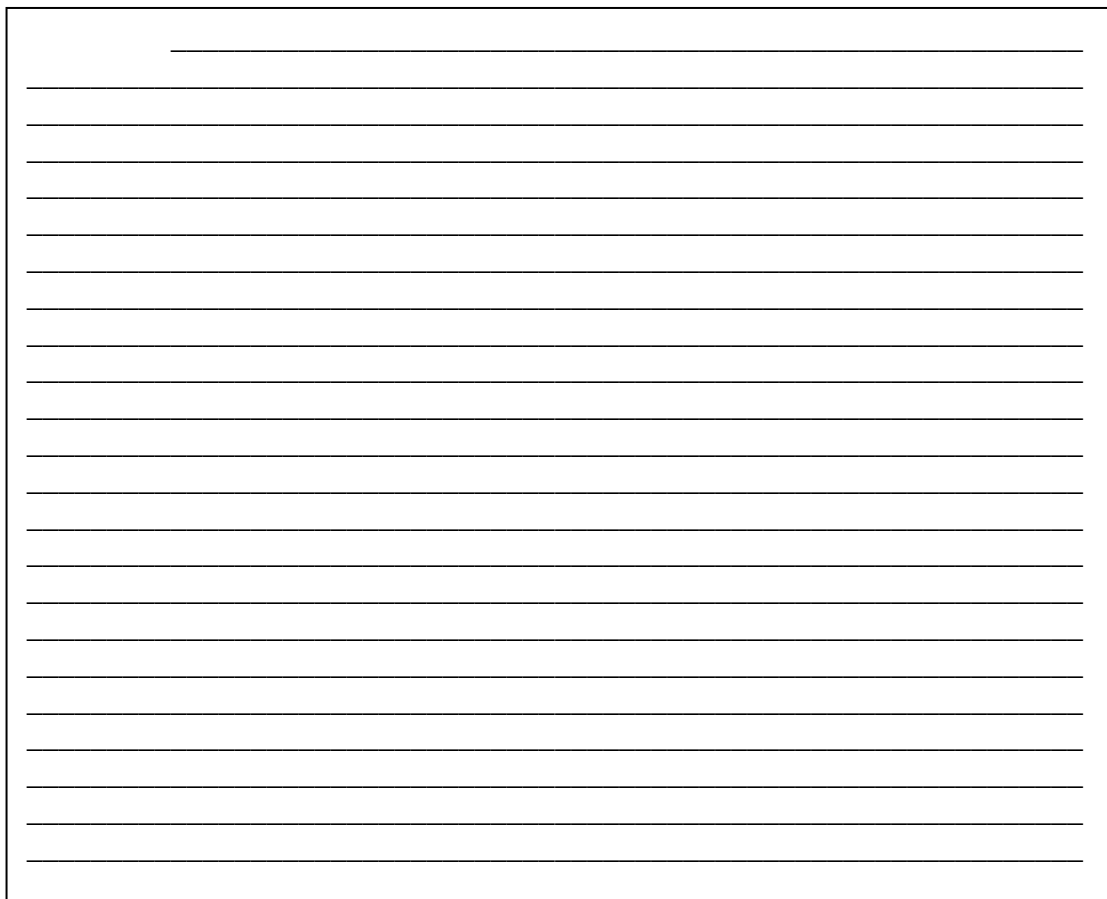
ช่วงหลังเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ มีผู้ให้ความหมายของวรรณกรรมในช่วงนี้ว่าเป็นวรรณกรรมในยุค “วรรณกรรมเพื่อชีวิต” บ้าง “วรรณกรรมเพื่อประชาชน” บ้าง เพราะหลังเกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ แล้ว วรรณกรรมเพื่อชีวิตและหนังสือแนวการเมืองได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างมาก เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่านทุกกลุ่มที่กำลัง

ต้นตัวทางการเมือง ซึ่งจากการสำรวจของบุญเรือง เนียมหอม พบว่าระหว่างวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ - ๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ ทั่วประเทศ ๔๑๗ วัน มีการพิมพ์หนังสือการเมืองออกมาถึง ๓๓๕ เรื่อง กล่าวได้ว่าในระยะเวลา ๕ วัน จะมีหนังสือการเมืองพิมพ์ออกมาถึง ๔ เรื่อง

วิจารณ์

จากตัวอย่างที่ยกมานี้ จะเห็นได้ว่าการเขียนย่อหน้าด้วยการขึ้นย่อหน้าให้ถูกต้องชัดเจนจะช่วยให้การจัดแบ่งเนื้อหา และจับประเด็นเนื้อหาง่ายขึ้น

ส่วนรูปแบบการเขียนเรียงความที่นักศึกษามักเขียนผิด คือ ไม่แบ่งเนื้อหาของเรียงความออกเป็น ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปตามรูปแบบที่ถูกต้อง โดยเขียนเรียงความด้วยย่อหน้าเดียวตลอดทั้งเรื่อง

รูปแบบที่ผิด

<p>คำนำ _____</p> <p>_____</p>
<p>เนื้อเรื่อง (ย่อหน้าหลัก) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ย่อหน้าย่อยของเนื้อเรื่อง _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ย่อหน้าย่อยของเนื้อเรื่อง (ถ้ามี) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ย่อหน้าย่อยของเนื้อเรื่อง (ถ้ามี) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>ย่อหน้าย่อยของเนื้อเรื่อง (ถ้ามี) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>สรุป _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

รูปแบบที่ถูกต้อง

อึ้งย้งย่อหน้าในส่วนเนื้อเรื่องนี่ ไม่ควรมีย่อหน้าเดียว เพราะนอกจากจะดูไม่สวยงามแล้ว ยังไม่สะดวกต่อการจับใจความสำคัญในการอ่านด้วย

ตัวอย่างการเขียนเรียงความผิดรูปแบบด้วยย่อหน้าเดียว (รูปแบบสมมุติ)

เสื่อกันหนาวและพ่อของฉัน

ความอบอุ่นที่เราได้รับจากใครหรือจะเหมือนความอบอุ่นที่เราได้รับจากคนที่เรารัก คนที่เรารักที่ว่านี้ก็คือพ่อแม่ ผู้ให้กำเนิดเรานั้นเอง แต่บางทีพ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยจะแสดงออกถึงความรักที่มีต่อลูกมากนัก เหมือนพ่อของฉัน ฉันกับพ่อเราไม่ค่อยจะสนิทกันสักเท่าไร หรืออาจจะไม่สนิทกันเลย ด้วยเหตุที่ว่าพ่อของฉันท่านเป็นคนที่ดีมาก มากชนิดที่ว่าเวลาฉันทำอะไรผิดแล้วท่านจับได้ พ่อไม่ต้องพูดอะไรแค่มองด้วยสายตาที่เย็นๆ (สายตาก็เย็นๆ ที่ว่านี่ฉันก็อธิบายไม่ถูกแต่บอกได้คำเดียวว่าน่ากลัวมาก) เท่านั้นแหละครั้งต่อไปฉันรับรองได้เลยว่าจะหยุดพฤติกรรมนั้นและมันจะไม่เกิดขึ้นอีกอย่างแน่นอน และแล้วสิ่งอัศจรรย์ใจที่นำมาซึ่งความประทับใจที่พ่อทำให้ฉันก็เกิดขึ้น ในฤดูหนาวของปีหนึ่ง ฤดูหนาวในปีนั้นก็เหมือนทุกปี คืออากาศหนาวมากซึ่งนั่นก็คงเป็นเพราะว่าบ้านฉันอยู่ต่างจังหวัด ตอนนั้นฉันอายุสักประมาณ ๕ ปี สิ่งที่ไม่ชอบมากที่สุดก็ฤดูหนาวก็คงเป็นการตื่นนอนไปโรงเรียนแต่เช้า ทุกวันแม่จะปลุกและแต่งตัวให้ฉัน พร้อมทั้งไปยืนรอพ่อที่หน้าบ้านเป็นเพื่อนฉัน สักพักพ่อก็จะขับมอเตอร์ไซด์ออกมา และฉันก็ต้องซ้อนมอเตอร์ไซด์พ่อไปโรงเรียนทุกวัน แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้ฉันและพ่อสนิทกันขึ้นมาเลย เพราะฉันจำได้ว่าตลอดระยะทางก่อนถึงโรงเรียน (ซึ่งก็ไกลพอสมควร) เราไม่ได้คุยกันเลย พอถึงโรงเรียนก็ไหว้พ่อ ฉันจำไม่ได้ด้วยซ้ำว่าพ่อเคยหันมามองเวลาฉันไหว้บ้างไหม แต่วันนี้มีอะไรไม่เหมือนทุกวัน พ่อขับรถมอเตอร์ไซด์และมายืนอยู่ข้างหน้าฉัน พร้อมทั้งเอื้อมมือไปหยิบเสื่อกันหนาวของฉันจากมือแม่ และนำมันมาสวมให้ฉัน ก็อย่างที่บอกว่าทุกวันแม่จะเป็นคนแต่งตัวให้ฉันรวมทั้งการใส่เสื่อกันหนาวให้ฉันด้วย ซึ่งนั่นก็ทำให้ฉันเกิดความประทับใจขึ้นมาทันที ที่ฉันประทับใจก็คงเป็นเพราะที่ผ่านมาพ่ไม่เคยแสดงออกถึงความห่วงใยหรือการเอาใจใส่ฉันมากนัก จากวันนั้นจนถึงวันนี้เวลาล่วงเลยผ่านมา ๑๕ ปี ฉันไม่เคยลืมและยังจำภาพแห่งความประทับใจนั้นได้ดี และจะเก็บภาพนั้นไว้ตลอดไป ในชีวิตนี้สิ่งที่ดีใจมากที่สุดก็คือได้เกิดมาเป็นลูกของพ่อคนนี้ ถึงพ่จะดุและเข้มงวดกับฉัน ฉันก็เข้าใจและไม่เคยโกรธพ่เลย และยังคงอยู่เสมอว่าฉันโชคดีที่ได้เกิดมาเป็นลูกของพ่

ตัวอย่างการเขียนเรียงความที่แบ่งย่อย่อหน้าอย่างถูกต้อง (รูปแบบจริง)

เสื่อกันหนาวและพ่อของฉัน

นางสาวทวิพันธ์ ไสขาว

นักศึกษา รหัส ๔๗๐๔๐๐๖๒๑๔

วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

ความอบอุ่นที่เราได้รับจากใครหรือจะเหมือนความอบอุ่นที่เราได้รับจากคนที่เรารัก คนที่เรารักที่ว่านี้ก็คือพ่อแม่ ผู้ให้กำเนิดเรานั้นเอง แต่บางทีพ่อแม่ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยจะแสดงออกถึงความรักที่มีต่อลูกมากนัก เหมือนพ่อของฉัน

ฉันกับพ่อเราไม่ค่อยจะสนิทกันสักเท่าไร หรืออาจจะไม่สนิทกันเลย ด้วยเหตุที่ว่าพ่อของฉันท่านเป็นคนที่ดีมาก มากชนิดที่ว่าเวลาฉันทำอะไรผิดแล้วท่านจับได้ พ่อไม่ต้องพูดอะไรแค่มองด้วยสายตาที่เย็นๆ (สายตาที่เย็นๆ ที่ว่านี้ฉันก็อธิบายไม่ถูกแต่บอกได้คำเดียวว่า น่ากลัวมาก) เท่านั้นแหละครั้งต่อไปฉันรับรองได้เลยว่าจะหยุดพฤติกรรมนั้นและมันจะไม่เกิดขึ้นอีกอย่างแน่นอน

และแล้วสิ่งอัศจรรย์ใจที่นำมาซึ่งความประทับใจที่พ่อทำให้ฉันก็เกิดขึ้น ในฤดูหนาวของปีหนึ่ง ฤดูหนาวในปีนั้นก็เหมือนทุกปี คืออากาศหนาวมากซึ่งนั้นก็คงเป็นเพราะว่าบ้านฉันอยู่ต่างจังหวัด ตอนนั้นฉันอายุสักประมาณ ๕ ปี สิ่งที่ไม่ชอบมากที่สุดที่ฤดูหนาวก็คงเป็นการตื่นนอนไปโรงเรียนแต่เช้า

ทุกวันแม่จะปลุกและแต่งตัวให้ฉัน พร้อมทั้งไปยื่นรอพ่อที่หน้าบ้านเป็นเพื่อนฉัน สักพักพ่อก็จะขับมอเตอร์ไซด์ออกมา และฉันก็ต้องซ้อนมอเตอร์ไซด์พ่อไปโรงเรียนทุกวัน แต่ฉันก็ไม่ได้ทำให้ฉันและพ่อสนิทกันขึ้นมาเลย เพราะฉันจำได้ว่าตลอดระยะทางก่อนถึงโรงเรียน (ซึ่งก็ไกลพอสมควร) เราไม่ได้คุยกันเลย พอถึงโรงเรียนก็ไหว้พ่อ ฉันจำไม่ได้ด้วยซ้ำว่าพ่อเคยหันมามองเวลาฉันไหว้บ้างไหม

แต่วันนี้มีอะไรไม่เหมือนทุกวัน พ่อขับรถมอเตอร์ไซด์และมายืนอยู่ข้างหน้าฉัน พร้อมทั้งเอื้อมมือไปหยิบเสื่อกันหนาวของฉันจากมือแม่ และนำมันมาสวมให้ฉัน ก็อย่างที่บอกว่าทุกวันนี้แม่จะเป็นคนแต่งตัวให้ฉันรวมทั้งการใส่เสื่อกันหนาวให้ฉันด้วย ซึ่งนั่นก็ทำให้ฉันเกิดความประทับใจขึ้นมาทันที

ที่ฉันประทับใจก็คงเป็นเพราะที่ผ่านมาพ่อไม่เคยแสดงออกถึงความหวังใจหรือการเอาใจใส่ฉันมากนัก จากวันนั้นจนถึงวันนี้เวลาล่วงเลยผ่านมา ๑๕ ปี ฉันไม่เคยลืมและยังจำภาพแห่งความประทับใจนั้นได้ดี และจะเก็บภาพนั้นไว้ตลอดไป

ในชีวิตนี้สิ่งที่ดีใจมากที่สุดก็คือได้เกิดมาเป็นลูกของพ่อคนนี้ ถึงพ่อจะดุและเข้มงวดกับฉัน ฉันก็เข้าใจและไม่เคยโกรธพ่อเลย และยังคงอยู่เสมอว่าฉันโชคดีที่ได้เกิดมาเป็นลูกของพ่อ

วิจารณ์

จะเห็นได้ว่าเรียงความทั้ง ๒ เรื่องนี้ แม้เป็นเรียงความที่มาจากเรื่องเดียวกัน หากเขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบแล้ว เรียงความนั้นจะดูไม่น่าอ่านเหมือนเรียงความที่เขียนอย่างถูกต้องตามรูปแบบ ที่มีสัดส่วนสวยงามชัดเจน ง่ายต่อการจับประเด็นในการอ่าน

แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบ

นักศึกษาต้องระมัดระวังและให้ความสำคัญกับการเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ เพราะหากนักศึกษาใช้รูปแบบการเขียนที่ถูกต้องตามภาษามาตรฐานหรือภาษาที่เป็นทางการแล้ว งานเขียนของนักศึกษาจะได้รับการยอมรับและน่าเชื่อถือ ในทางกลับกัน หากนักศึกษาไม่ใส่ใจกับรูปแบบที่ถูกต้อง งานเขียนของนักศึกษาอาจกลายเป็นงานเขียนเฉพาะกิจ งานเขียนเพื่อศิลปะหรืองานบันเทิง หรืองานเขียนเพื่อสื่อข้อความทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งได้รับการยอมรับอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ไม่ถึงขั้นภาษามาตรฐาน

๒. การเขียนไม่ตรงประเด็น

การเขียนไม่ตรงประเด็นพบใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑ การเขียนไม่ตรงประเด็นตามที่กำหนด

๒.๒ การเขียนออกนอกประเด็น

๒.๑ การเขียนไม่ตรงประเด็นตามที่กำหนด คือการเขียนที่ไม่ตรงประเด็นกับเรื่องที่กำหนดให้เขียน ทำให้เรื่องที่เขียนกลายเป็นเรื่องอื่น เช่นหากกำหนดให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นักศึกษาก็ต้องเขียนถึงการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในยามว่าง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ตามหัวข้อที่กำหนด

หากนักศึกษาไปเขียนถึงเรื่องอาหารที่นักศึกษาโปรดปราน โดยกล่าวถึงอาหารชนิดนั้นว่ามีวิธีปรุง รสชาติ และมีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร ก็จะถือว่าเรื่องที่นักศึกษาเขียนมานั้นไม่ตรงประเด็นตามที่กำหนด แม้จะเขียนถูกต้องตามรูปแบบที่ประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปก็ตาม

แต่หากนักศึกษารักหรือพอใจที่จะเขียนเกี่ยวกับการทำอาหารชนิดนั้นจริงๆ และอยากให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่กำหนดให้เขียนเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักศึกษาก็ควรวางโครงเรื่องให้ตรงประเด็นและกล่าวถึงส่วนต่างๆ ของเรื่องดังนี้

คำนำ กล่าวถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ว่ามีหลายวิธี การทำอาหารก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งของการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

เนื้อเรื่อง กล่าวถึงวิธีการเตรียมเครื่องปรุง และวิธีการปรุงอาหารชนิดนั้น พร้อมทั้งกล่าวถึงรสชาติและคุณค่าของอาหารชนิดนั้นด้วย

บทสรุป อาจกล่าวสรุปว่าการทำอาหาร นอกจากจะเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แล้ว ยังทำให้เราได้ฝึกฝนวิธีทำอาหาร ได้รับประทานอาหารที่เราชื่นชอบและมีประโยชน์ต่อร่างกายอีกด้วย

เพียงเท่านี้ก็จะทำให้เรียงความที่นักศึกษาเขียนนั้นมีเนื้อหาตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้

๒.๒ การเขียนนอกประเด็น คือการเขียนนอกนอกเรื่องจนทำให้เนื้อหาของเรื่องขาดเอกภาพ ใจความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งการเขียนนอกนอกประเด็นนี้เกิดจากขาดการควบคุมแก่นเรื่อง (Theme) หรือเมื่อเนื้อหาหรือข้อความที่เขียนกล่าวถึงเรื่องที่คุณเขียนถนัดหรือสนใจ ก็กล่าวถึงเรื่องนั้นจนยืดยาวออกนอกเรื่อง ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวถึงการเขียนเช่นนี้ว่าเป็นการเขียนในลักษณะ **คุยแบบเข้าซอย** คือพูดถึงเรื่องหนึ่งอยู่ดีๆ ก็วกไปพูดถึงเรื่องอื่น บางครั้งเลยเถิดจนไม่กลับมาเรื่องเก่า ซึ่งการเขียนแบบนี้หากเป็นการเขียนย่อหน้าก็จะทำให้ย่อหน้านั้นขาดเอกภาพ ใจความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากเป็นการเขียนเรียงความ บางครั้งอาจจะทำให้เรียงความตอนนั้นขาดสาระที่ชัดเจน ไม่มุ่งไปสู่จุดสุดยอดของเรื่อง (Climax) ทำให้ผู้อ่านหลงประเด็นนอกนอกเรื่องตามที่ผู้เขียนเขียนได้

ตัวอย่าง การเขียนย่อหน้าออกนอกประเด็น

น้ำใจเป็นสิ่งที่หายากในสังคมปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม และวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น อาทิ น้ำมันแพง ค่าครองชีพสูง ทำให้รายได้ไม่พอรายจ่าย ทุกคนต้องต่อสู้แบบปากกัดตีนถีบ เพื่อความอยู่รอดของตนเอง จนลืมนึกถึงคนอื่น เราจึงควรยึดถือแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ใช้จ่ายตามอัตภาพ จะทำให้ชีวิตเราดีขึ้นและสังคมก็น่าอยู่ตามไปด้วย

วิจารณ์

ตัวอย่างย่อหน้าดังกล่าวข้างต้นเขียนออกนอกประเด็น ทั้งๆ ที่ใจความสำคัญของย่อหน้าอยู่ที่ประโยคขึ้นต้นย่อหน้าที่ว่า **น้ำใจเป็นสิ่งที่หายากในสังคมปัจจุบัน** ฉะนั้นประโยคสนับสนุน ก็ควรกล่าวถึงเรื่องการขาดน้ำใจในสังคมปัจจุบัน แต่ประโยคสนับสนุนประโยคที่ ๒ กลับกล่าวถึงภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ประโยคสนับสนุนที่เหลือก็ออกนอกประเด็นตามประโยคที่ ๒ โดยไม่วกกลับมากล่าวถึงเรื่องการขาดน้ำใจเลย

แนวทางแก้ไขจึงควรควบคุมแก่นเรื่องให้ได้ อย่าเขียนออกนอกประเด็น แม้จะมีข้อความหรือใจความบางตอนชวนออกนอกประเด็น ผู้เขียนก็ต้องพยายามดึงกลับมาสู่ประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้

ตัวอย่าง ย่อหน้าที่แก้ไข

น้ำใจเป็นสิ่งที่หายากในสังคมปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ทำให้คนส่วนใหญ่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเอง จนลืมนึกถึงคนอื่น ซึ่งถ้าทุกคนมัวแต่คิดถึงตนเอง ไม่จุนเจือช่วยเหลือกันแล้ว จะทำให้สังคมอยู่ในภาวะแล้งน้ำใจ เป็นวิกฤติทางสังคมเพิ่มขึ้นไปอีก ดังนั้นเราจึงควรจุนเจือช่วยเหลือกัน แม้จะประสบปัญหาความยากจน ก็ขอให้มันเป็นเพียงการจุนเงินแต่ไม่จุนน้ำใจ

ตัวอย่างการเขียนเรียงความออกนอกประเด็น

ตัวอย่างเรียงความในที่นี้มาจากโจทย์ที่กำหนดให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษ A๔ จากข้อคิดที่ได้จากคำสอนของพระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ) วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี ที่ว่า “เวลาเป็นสิ่งเดียวในโลกที่ทุกคนได้มาอย่าง

เท่าเทียมกัน ผิดกันแต่ว่าใครจะใช้เวลาที่ได้มานั้นให้เกิดประโยชน์มากกว่ากัน” ซึ่งจะขอยกตัวอย่างเรียงความที่เขียนจากโจทย์เดียวกันมาเปรียบเทียบกัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑

เวลาที่ไม่เคยคอยใคร

คำว่า “เวลา” ทุกคนรู้ดีว่าเป็นสิ่งมีค่า ไม่ว่าจะทำการสิ่งใดก็ต้องมีเวลาจำกัด

ข้าพเจ้าเองเห็นความสำคัญของคำว่า ชั่วโมง นาที และวินาทีอย่างลึกซึ้ง เหตุการณ์ร้ายๆ ที่เพิ่งผ่านพ้นไปได้ ๒ เดือนกับคลื่นสึนามิที่ถล่ม ๖ จังหวัดภาคใต้ ทำให้หลายๆ ชีวิตต้องจากไปอย่างไม่มีวันหวนกลับ

คนที่ใช้ชีวิตรอดมาได้กลับต้องมาทุกข์ ทุกข์เพราะเสี้ยวเวลา และเสี้ยววินาทีนั้น เขาต้องสูญเสียสิ่งยิ่งใหญ่และมีค่ามากที่สุดในชีวิต เหตุการณ์ร้ายๆ เหตุการณ์ “นาทีชีวิต” จริงๆ ทุกคนที่อยู่แถบชายฝั่งต่างก็ใช้ชีวิตอย่างปกติทุกวัน โดยหารู้ว่าจะมีสิ่งร้ายๆ เกิดขึ้นในขณะที่น้ำลดลง ผู้คนต่างก็แตกตื่นตกใจ แต่ก็ไม่มีใครรีบวิ่งหนี เพียงไม่กี่นาทีคลื่นยักษ์ก็ถล่มเข้ามาอย่างแรง ไม่ได้ยินแม้แต่เสียงร้องขอความช่วยเหลือ บางคนก็เห็นพ่อ แม่ หรือคนใกล้ตัวตายไปต่อหน้าต่อตา

เราที่อยู่ในเมืองกรุงก็ได้แต่ดูโทรทัศน์ ส่งแรงใจไปช่วยชาวใต้ ข้าพเจ้าก็คนหนึ่งที่ได้ใช้เวลา ณ ปัจจุบันนี้ได้คุ้มค่าแล้ว ข้าพเจ้ามีความสุข สุขที่ได้ช่วยเหลือคนที่ลำบากกว่าเรา เป็นร้อยเท่า ข้าพเจ้าได้ร่วมบริจาคเงิน เสื้อผ้าให้กับผู้ประสบภัย และมีความสุขมากที่ได้ให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน หวังเพียงขอให้ผู้ประสบภัยมีชีวิตที่ดีขึ้น มีกำลังใจที่ดีขึ้น บางวันข้าพเจ้ากินข้าวเกือบจะไม่หมด แต่ก็ต้องฝืนกินให้หมด จะเพราะอะไรเล่า ถ้าไม่ใช่ข้าพเจ้าอดคิดถึงชาวใต้ที่กำลังหิว ไม่มีแม่ข้าวจะกิน ณ วันนี้ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้ช่วยเหลือคนไทย เพราะถ้าไม่ช่วยตอนนี้แล้วจะช่วยตอนไหน

แล้วคุณล่ะ เคยถามตัวเองบ้างหรือยังว่า ในชีวิตที่เกิดมาเคยทำประโยชน์อะไรบ้าง

ตัวอย่างที่ ๒

ไปกับเวลา

นายไทยรัฐ โพธิ์พันธ์

รหัส ๔๕๐๔๐๐๒๐๓๓

การดำเนินชีวิตในสังคมที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงทุกขณะนี้ เราต้องรู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพราะเวลาไม่เคยหยุดรอใครที่ยังช้าอยู่ แต่กลับทิ้งเราไปเรื่อยๆ หากเรายังไม่รีบและไม่กระตือรือร้น

หลายคนปล่อยให้ชีวิตว่างเปล่าไป แม้ว่าจะกำลังทำสิ่งใดอยู่แต่สิ่งที่ทำนั้นกลับไม่ได้ส่งผลดีกับตนเองเลย ตรงกันข้ามกลับนำความร้อไนใจมาให้เสียมากกว่า เราควรฉวยโอกาสรีบทำในสิ่งที่ดีและสร้างประโยชน์ ไม่ว่าจะกับตนเองหรือสังคม

ชีวิตเราเกิดมานั้นไม่เท่าเทียมกัน บ้างมีน้อยบ้างมีมากแต่เราเลือกทำได้ ทำสิ่งที่ก่อให้เกิดผลดีตามแต่กำลังของตนที่จะทำได้ เพราะคนที่ลงมือทำจะได้รับความรู้สึกและอารมณ์ที่แท้จริง สามารถรู้สึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้น อย่าเพียงมอง แล้ววิจารณ์กับสิ่งนั้น เราไม่มีสิทธิ์จะไปตัดสินใครได้ เราควรรู้หน้าที่ของตนว่าควรทำอะไร แล้วทำให้ดีที่สุดด้วย อย่าเกียจว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน ถ้าทุกคนคิดเช่นนี้สังคมก็คงไม่พัฒนาเป็นแน่

เมื่อเกิดปัญหาเราควรช่วยกันแก้ปัญหา เพราะคนคนเดียวอาจมีกำลังน้อย แต่เมื่อทุกคนรวมพลังกัน ก็จะสามารถบรรเทาปัญหาได้ บ้านเมืองเราอยู่ได้มาจนถึงปัจจุบันนี้ก็ด้วยความรู้สึกสามัคคี และทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด อย่าปล่อยให้เวลานั้นผ่านไปกับตัวเลขที่เรานับบนหน้าปัดนาฬิกา เมื่อเรามองกลับมาก็จะไม่พบกับอะไรเลย เสมือนหนึ่งงมเข็มในมหาสมุทร รู้ว่าอย่างไรก็หาไม่เจอ แต่ยังคงดันทุรัง ผลที่ได้กลับเป็นการเหนื่อยเปล่าเท่านั้น เวลาเดินไปเรื่อยๆ ไม่เคยหยุด แต่คนเรามากชอบหยุด อย่างนี้คงไม่เกิดประโยชน์อะไร ฉะนั้นสิ่งเดียวที่จะทำให้เวลาเดินไปแล้วไม่เสียเวลาเปล่าคือเราต้องเดินไปพร้อมกับเวลา และพร้อมรับกับสิ่งที่เกิด

เวลาผ่านไป แต่ชีวิตเราไม่สามารถตามเวลาไปได้ตลอด สิ่งเดียวที่จะตามไปกับเวลาได้ในส่วนของเรา ก็คือความดี หมั่นทำดีเสียแต่วันนี้ เมื่อเราลาโลกไป อย่าปล่อยให้เวลาเดินไปเพียงลำพัง จงให้ความดีของเราเดินไปเป็นเพื่อนกับเวลาด้วย

วิจารณ์

จากเรียงความทั้ง ๒ เรื่องดังที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่าเรื่องที่ ๑ **เวลาไม่เคยคอยใคร** เขียนนอกนอกประเด็น ทั้งๆ ที่ชื่อเรื่อง และขั้นต้นเรื่องได้เน้นย้ำถึงคุณค่าของเวลาที่มืออยู่อย่างจำกัด แต่ในส่วนของเนื้อเรื่องกลับกล่าวถึงอุบัติเหตุคลื่นสึนามิถล่ม ๖ จังหวัดภาคใต้ ทำให้ประชาชนชาวใต้ประสบภาวะเดือดร้อน ขาดแคลนอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ในตอนท้ายยังกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านสำนึกที่จะช่วยเหลือคนไทยในยามทุกข์ยากอีก ไม่ได้วกกลับมาพูดเรื่องการใช้เวลาให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ดังคำสอนของพระธรรมสิงหบุราจารย์ตามที่กำหนดมาในโจทย์เลย

ในขณะที่เรียงความเรื่องที่ ๒ **ไปกับเวลา** พยายามควบคุมแก่นเรื่อง (Theme) อยู่ตลอดเวลา โดยกล่าวถึงการใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ควบคู่ไปกับเวลาที่ผ่านไป ซึ่งข้อความทั้ง ๕ ย่อหน้าของเรียงความเรื่องนี้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ไม่ออกนอกประเด็นเลย

วิธีการแก้ไขการเขียนไม่ตรงประเด็น

วิธีการแก้ไขการเขียนไม่ตรงประเด็นมีดังนี้

๑. ต้องอ่านโจทย์และตีความโจทย์อย่างเคร่งครัดว่าโจทย์กำหนดให้เขียนเรื่องอะไร มีประเด็นใดที่ต้องกล่าวถึงบ้าง
๒. ต้องคิดก่อนที่จะเขียน อย่าเขียนในลักษณะคิดไปเขียนไป หรือเขียนโดยไม่ได้คิด
๓. ต้องรู้จักควบคุมแก่นเรื่อง ต้องรู้จักตัดใจอย่าเผลอไปเขียนในเรื่องนอกประเด็น และหากเผลอเขียนไปแล้ว (ในกรณีที่เป็นฉบับจริงไม่ใช่ฉบับร่าง) ก็ต้องหาทางดึงกลับสู่ประเด็นของเรื่องที่เขียนให้ได้
๔. ต้องรู้จักวางโครงเรื่องก่อนที่จะเขียน เพราะการวางโครงเรื่องนอกจากจะช่วยการลำดับความคิดแล้ว ยังช่วยไม่ให้เขียนนอกประเด็นได้อีกด้วย ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการวางโครงเรื่องจะได้กล่าวต่อไป

๓. ใจความที่เขียนหววน

ใจความที่เขียนหววน คือเขียนด้วยใจความเดิมๆ ซ้ำไปซ้ำมา แม้รูปประโยคจะเปลี่ยนไปแต่ความหมายของเนื้อหายังคงเดิมไม่คืบหน้าไปไหน เปรียบเสมือนการเดินทางย่ำเท้า

อยู่กับที่แม้จะเคลื่อนไหวร่างกาย แต่ไม่ได้เคลื่อนที่ไปทางไหน ไม่ว่าจะเดินหน้าหรือถอยหลังก็ตาม

ใจความที่เขียนวากวนนี้เกิดจากขาดการวางโครงเรื่องในการเขียน ทำให้เนื้อหาที่เขียนวกไปวนมาหรือกล่าวซ้ำความไปมา หากผู้เขียนวางโครงเรื่องก่อนเขียน จะช่วยให้เนื้อหาไม่วกวน ลำดับความได้อย่างต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผล ทั้งนี้เพราะการวางโครงเรื่องทำให้ผู้เขียนมีโอกาสคิดล่วงหน้าว่าจะเขียนถึงเรื่องใดก่อนหลัง

ตัวอย่าง งานเขียนที่วกไปวนมา (เพราะไม่ได้วางโครงเรื่อง)

คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่สามารถเลือกทางเดินของชีวิต คือเลือกที่จะทำความดีหรือความชั่วได้ เราเลือกเกิดไม่ได้แต่เราต้องดำรงชีวิตอยู่ในสังคมซึ่งเราสามารถเลือกได้ว่าเราจะทำความดีหรือความชั่ว เพราะการเลือกทำความดีเป็นสิ่งที่เราเลือกได้ ไม่เหมือนการเกิดเป็นสิ่งที่เราเลือกไม่ได้ เราต้องต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและเลือกด้วยว่าเราจะทำความดีหรือความชั่ว

วิจารณ์

ใจความสำคัญของย่อหน้านี้คือ การเลือกเกิดเป็นสิ่งที่คนเราเลือกไม่ได้ แต่การทำความดีหรือความชั่วเป็นสิ่งที่เราสามารถเลือกได้ แต่ผู้เขียนเขียนวกไปวนมา ใจความซ้ำๆ อยู่ที่เรื่องเดิมไม่คืบหน้าไปไหน ดังนั้นหากผู้เขียน วางโครงเรื่องก่อนเขียนจะทำให้ใจความของย่อหน้านี้ไม่วกวน แถมยังลำดับความได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลอีกด้วย

ตัวอย่าง การวางโครงเรื่อง

- คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกทางเดินชีวิตได้ (ประโยคใจความสำคัญ)
- เส้นทางชีวิตอาจพบทั้งเรื่องดีและไม่ดี
- ตัวอย่างเส้นทางชีวิตที่อาจต้องพบ
- ต้องมีสติ ละเว้นเส้นทางชั่ว เดินในทางที่ดี
- จะทำให้พบความสุขในชีวิต

ตัวอย่าง งานเขียนที่เขียนด้วยการวางโครงเรื่อง

คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่สามารถเลือกทางเดินของชีวิต คือเลือกที่จะทำความดีหรือความชั่วได้ ในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนอาจพบทั้งเรื่องดีและไม่ดี ตัวอย่างเช่น

ในบางขณะที่เราต้องการเงินเพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต อาจมีคนมาเสนอให้เรากระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายเพื่อแลกกับเงินที่เราต้องการ เราต้องมีสติยั้งคิด เพราะการทำผิดกฎหมายเป็นเส้นทางชีวิตของคนชั่วที่มักจบลงด้วยความหายนะ ดังนั้นเราจึงควรเลือกเป็นคนดี เพื่อความสงบสุขของชีวิตในวันข้างหน้า

วิธีแก้ไขการเขียนนวนกวน

การเขียนนวนกวนเกิดจากขาดการวางโครงเรื่องทำให้ความคิดสับสนวกไปวนมา วิธีแก้ไขคือต้องรู้จักการวางโครงเรื่องก่อนลงมือเขียน ซึ่งการวางโครงเรื่องมี ๒ ลักษณะ คือ โครงเรื่องหยาบ และโครงเรื่องละเอียด

โครงเรื่องหยาบ คือ โครงเรื่องที่เขียนขึ้นคร่าวๆ เป็นหัวข้อด้วยคำหรือประโยคสั้นๆ พอจับใจความได้ โดยเรียงหัวข้อจากก่อนไปหาหลัง

โครงเรื่องละเอียด คือ โครงเรื่องที่เขียนในรูปประโยคที่มีใจความสมบูรณ์เป็นข้อๆ พร้อมทั้งใส่หมายเลขกำกับจากก่อนไปหาหลัง

อนึ่งโครงเรื่องทั้ง ๒ ชนิดนี้ขึ้นอยู่กับนักศึกษาว่าจะเลือกใช้แบบใด โดยโครงเรื่องหยาบเหมาะแก่การเขียนแบบเร่งรีบ หรือใช้เวลาในการเขียนไม่นานนัก ส่วนโครงเรื่องละเอียดเหมาะแก่การเขียนที่มีระยะเวลามากกว่า ๑ - ๒ ชั่วโมง เนื่องจากโครงเรื่องละเอียดจะเจาะจงประเด็นที่จะเขียนชัดเจนกว่าโครงเรื่องหยาบ เพราะเป็นรูปประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ ไม่ได้เป็นหัวข้อๆ เหมือนโครงเรื่องหยาบ

ตัวอย่างโครงเรื่องของเรียงความเรื่อง วิหารพระมงคลบพิตร : ของดีเมืองอยุธยา

โครงเรื่องหยาบ	โครงเรื่องละเอียด
คำนำ	๑. คำนำ
- เกริ่น -	เกริ่นนำถึงความสำคัญของ
	จ. พระนครศรีอยุธยา
เนื้อเรื่อง	๒. เนื้อเรื่อง
- การท่องเที่ยว ๙ สิ่งศักดิ์สิทธิ์	๒.๑ การท่องเที่ยว ๙ สิ่งศักดิ์สิทธิ์กับ
	ครอบครัวที่ จ. พระนครศรีอยุธยา
	ในช่วงวันวิสาขบูชาที่ผ่านมา

- วิหารพระมงคลบพิตร
 - ที่ตั้ง
 - ความน่าสนใจของสินค้า
 - ความประทับใจ
- สรุป**
- เชิญชวนผู้อ่านไปเที่ยว -
- ๒.๒ ความน่าสนใจของวิหารพระมงคลบพิตร๑ ใน ๙ สิ่งศักดิ์สิทธิ์
 - ๒.๒.๑ ที่ตั้งของพระวิหารมงคลบพิตร
 - ๒.๒.๒ ความเป็นมาของวิหารพระมงคลบพิตร
 - ๒.๒.๓ ความน่าสนใจของสินค้าที่วางขายบริเวณรอบๆ พระวิหารมงคลบพิตร
 - ๒.๒.๔ ความประทับใจที่มีต่อการเยี่ยมชมวิหารพระมงคลบพิตรในครั้งนี้
- ๓. สรุป**
- เชิญชวนผู้อ่านไปเที่ยว
 - จ. พระนครศรีอยุธยา

ตัวอย่างเรียงความ

วิหารพระมงคลบพิตร : ของดีเมืองอยุธยา

นางสาวกฤตยา เจริญเชื้อ

รหัส ๔๗๐๔๐๐๗๘๘๑

วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือเมืองกรุงเก่าได้รับการยกย่องจากองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของโลก เนื่องจากมาเติมไปด้วยวัดวาอาราม โบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆ แม้จะอยู่ในสภาพปรักหักพัง แต่ก็ยังคงเค้าของความยิ่งใหญ่หลงเหลืออยู่กับจังหวัดซึ่งเคยเป็นราชธานีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของประเทศไทยที่มีอายุยืนนานถึง ๔๑๗ ปี

ในช่วงวันวิสาขบูชาที่ผ่านมา ดิฉันและครอบครัวได้มีโอกาสไปร่วมกิจกรรมที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น นั่นคือ การท่องเที่ยว ๙ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อาจจะนับได้ว่าเป็นความประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิตของดิฉันเลยก็ว่าได้ เพราะพวกเราได้มีโอกาสไปเที่ยวด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาภายในครอบครัว ได้ทำกิจกรรมร่วมกันหลายอย่างๆ รับประทานอาหารร่วมกัน ถ่ายรูปร่วมกัน ซึ่งเป็นความอบอุ่นใจที่พวกเราไม่มีวันลืม เพราะหาโอกาสอย่างนี้ได้ยาก ทุกคนต่างมีภาระหน้าที่ของตัวเอง ไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก

หนึ่งในสถานที่ที่เก๋าสักดิ์สิทธิ์ที่ดิฉันและครอบครัวได้ไปเที่ยวชม คือ วิหารพระมงคลบพิตร เป็นสถานที่ที่มีความสวยงาม และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สถานที่หนึ่ง วิหารพระมงคลบพิตรตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ภายในวิหารพระมงคลบพิตร มีพระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่ หล่อด้วยสำริด นับเป็นพระพุทธรูปหล่อขนาดใหญ่องค์หนึ่ง มีขนาดหน้าตักกว้างประมาณ ๙ เมตร และสูงประมาณ ๑๒ เมตร ตามตำนานไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าสร้างขึ้นในสมัยใด แต่สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ราวแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๔ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายจากทิศตะวันออกนอกพระราชวังมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบัน และโปรดเกล้าฯ ให้ก่อมณฑปสวมไว้ในสมัยสมเด็จพระ

เจ้าเสือ ต่อมาเกิดฟ้าผ่าลงมาไหม้เครื่องบนพระมณฑป เกิดไฟไหม้ทำให้ส่วนบนขององค์พระมงคลบพิตรเสียหาย จึงโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมใหม่ แปลงหลังคายอดมณฑปเป็นหลังคาพระวิหารธรรมดาแทน และต่อมาในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ วิหารพระมงคลบพิตรถูกไฟไหม้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่จนสวยงามมาจนถึงปัจจุบัน

วิหารพระมงคลบพิตรนับว่าเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจมาเที่ยวมากแห่งหนึ่ง นับเป็นสถานที่ที่ท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับประเทศสถานที่หนึ่งในปีหนึ่งๆ จะมีชาวต่างชาติหลายชาตินิยมมาท่องเที่ยวและซื้อของฝาก ของที่ระลึกไปฝากญาติพี่น้อง โดยสิ่งของที่ชาวต่างชาตินิยมนั้นเป็นของที่มาจากพวกวัสดุธรรมชาติ จำพวกใบลาน ใบข้าวโพด ไม้ไผ่ ผักตบชวา นำมาประดิษฐ์เป็นปลาตะเพียน งอบ กระเป๋าสานและของใช้ต่างๆ

การไปร่วมกิจกรรมในครั้งนี้สร้างความประทับใจให้กับดิฉันเป็นอย่างมากที่เห็นชาวต่างชาติภาคภูมิใจในความเป็นไทยของชาติเรา ชื่นชมในความงามของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุและวัดวาอาราม ซากปรักหักพังที่เป็นอนุสรณ์แสดงถึงความเก่าแก่ด้านอารยธรรมของชาติ นอกจากนี้การไปร่วมกิจกรรมกับครอบครัวในครั้งนี้ดิฉันมีความประทับใจและภาคภูมิใจมากที่ครอบครัวของเราใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการไปทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ฟังธรรม เวียนเทียนร่วมกัน เป็นการสร้างบุญสร้างกุศล เกิดความรู้สึกสงบ เป็นสุข ซึ่งเป็นความสุขทางใจ และได้ข้อคิดอะไรอีกหลายๆ สิ่งหลายอย่าง ที่เป็นคติเตือนใจในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไป

นี่เป็นเพียงหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกมาก อาทิ วัดพนัญเชิง วัดธรรมิกราช วัดธรรมาราม วัดไชยวัฒนาราม เป็นต้น อยุธยาห่างจากกรุงเทพมหานครเพียง ๕๐ กว่ากิโลเมตรเท่านั้น อย่าลืมชวนคนใกล้ชิดและครอบครัวมาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วท่านจะประทับใจในมรดกทางวัฒนธรรมของโลกไปอีกนานเท่านาน

๔. การใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวย

ข้อบกพร่องเรื่องการใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวยเป็นสิ่งที่พบมากที่สุดในงานเขียนของนักศึกษาทั้งในเรื่องการใช้ประโยคและการใช้คำ อาทิ ใช้ประโยคตามโครงสร้างของภาษาอังกฤษ วางส่วนขยายของประโยคไม่ถูกต้อง เขียนประโยคที่มีใจความกำกวม เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้คำภาษาปากหรือศัพท์สแลง สะกดคำผิด เป็นต้น ซึ่งข้อบกพร่องเกี่ยวกับเรื่องการใช้ภาษานี้จะได้กล่าวอย่างละเอียดต่อไปในบทที่ ๓

แนวทางแก้ไขการใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวย

นักศึกษาต้องรู้จักสังเกตและแยกแยะภาษาที่ดีและไม่ดี ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามกาลเทศะ คำใดไม่มั่นใจว่าจะเขียนถูกหรือไม่ ควรสอบถามผู้รู้หรือตรวจสอบจากพจนานุกรม และหมั่นตรวจทานงานเขียนของตน เพราะอาจเขียนตกหล่นหรือสะกดผิดได้

ข้อบกพร่องทั้ง ๔ ประการคือการเขียนผิดรูปแบบ การเขียนไม่ตรงประเด็น ใจความที่เขียนหวกวน และการใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สละสลวย เป็นข้อบกพร่องที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาควรให้ความระมัดระวัง ไม่ละเลยต่อรายละเอียดปลีกย่อย เล็ก ๆ น้อย ๆ เพราะข้อบกพร่องเหล่านี้จะทำให้งานเขียนของนักศึกษาด้อยคุณค่าทันทีแม้จะมีเนื้อหาสาระน่าสนใจเพียงใดก็ตาม

กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๒

ข้อ ๑. ให้นักศึกษาเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. ข้อบกพร่องที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษามี ๔ ประการ คือ ๑) _____
- ๒) _____ ๓) _____ ๔) _____
๒. ย่อหน้าที่สวยงามควรเว้นระยะประมาณ _____
๓. การเขียนย่อหน้าขีดเส้นโดยไม่ย่อเข้ามาเป็นข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย เพราะ _____

๔. เนื้อหาของเรียงความประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วนคือ ๑) _____
 ๒) _____ ๓) _____
๕. ข้อบกพร่องในเรื่องรูปแบบการเขียนเรียงความของนักศึกษาคือ _____

๖. ในส่วนของเนื้อเรื่องเรียงความควรมีมากกว่า ๑ ย่อหน้า เพราะ _____

๗. การเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบนอกจากจะเป็นการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานเขียนชิ้นนั้นคือ _____
๘. การเขียนไม่ตรงประเด็นก่อให้เกิดผลเสียคือ _____
๙. การเขียนในลักษณะคุยแบบเข้าชอย คือ _____

๑๐. วิธีแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนนอกนอกประเด็นคือ ๑) _____
 _____ ๒) _____ ๓) _____
 _____ ๔) _____
๑๑. การวางโครงเรื่องก่อนที่จะเขียนช่วยแก้ปัญหาการเขียนรวกวนได้เพราะ _____

๑๒. โครงเรื่องมี ๒ ชนิดคือ ๑) _____ ๒) _____
๑๓. โครงเรื่องหยาบเหมาะแก่การเขียนแบบ _____
 ส่วนโครงเรื่องละเอียดเหมาะแก่การเขียนแบบ _____
๑๔. ข้อบกพร่องที่พบบ่อยที่สุดในงานเขียนของนักศึกษาคือ _____
๑๕. ข้อบกพร่องในเรื่องการใช้ประโยคและการใช้คำได้แก่ _____

ข้อ ๒ ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่ยกมาแล้วปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละข้อ

๒.๑ นักศึกษาคิดว่าเรียงความเรื่องพระคุณครู มีข้อบกพร่องอย่างไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

พระคุณครู

ครูคำนี้มีค่ายิ่งนักหนา ครูเปรียบเสมือนเรือจ้างที่แจวเรือส่งศิษย์ให้ถึงฝั่งและครูก็ได้หวังสิ่งตอบแทนใด แม้จะพริ้วส่อนเหน้อยยากเพียงใด หวังเพียงให้ศิษย์มีความรู้ และเป็นคนดีของสังคมเท่านั้นเอง ลูกศิษย์ต้องมีครูเพราะแม้แต่เด็กแรกเกิดก็ยังมีครูคือพ่อ แม่ ที่คอยสอนให้ฝึกพูด ฝึกเดิน พระคุณครูมีค่าอันใหญ่หลวง

ในยามที่ศิษย์ท้อแท้ มีปัญหาอุปสรรคต่างๆ ครูจะเป็นผู้คอยชี้แนะหนทางให้กับศิษย์ ครูเปรียบเสมือนแสงเทียนที่คอยให้ความสว่างในยามที่มีดมืด ชี้นำไปในทางที่ดี ครูทุกคนย่อมมีความหวังดีต่อศิษย์ทุกคน

ครูคอยชี้ทางผิดทางถูกให้ศิษย์ทุกเวลา ยอมถ่ายถอดศิลปะ วิชาทุกอย่างด้วยใจบริสุทธิ์ ครูคือผู้ให้

ครูคือพ่อแม่คนที่สองรองจากบุพการี ท่านยอมเหน้อยยากเพื่อให้ลูกคนนี่คือลูกศิษย์ได้มีชีวิตที่ดี ฉะนั้นศิษย์ควรจะระลึกถึงพระคุณครูตลอดเวลา ครูคอยชี้แนะให้คำปรึกษาได้ในทุกเรื่อง ครูสอนให้เราประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งดีงาม สอนให้ไม่พูดความเท็จ ให้ปฏิบัติในศีลธรรมอันดี ไม่เป็นคนลัทธิขโมย

คอยสอนให้มีวิชาติดตัวเมื่อได้ทำงาน ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ เป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกศิษย์ประพฤติปฏิบัติตาม

ครูเปรียบเสมือนดวงไฟในพายุ เมื่อพายุพัด

กระหน่ำซึ่งก็เหมือนปัญหาต่างๆ ที่ลูกศิษย์ได้พบได้เจอ ครูจะส่องแสงทางเดินให้

คอยนำทางให้ศิษย์แก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ไม่ว่าจะยากเข็ญเพียงใด ครูก็ยังคอยให้ความช่วยเหลือ เคียงข้างเสมอ ศิษย์ที่ดีฉันใด ย่อมมีครูที่ดีฉันนั้น ครูเป็นผู้มีพระคุณต่อลูกศิษย์ทุกคน ครูเป็นผู้ประสิทธิ์ ประสาทความรู้สอนให้ศิษย์คิด สอนให้ศิษย์ได้ฝึกปรือความรู้จนชำนาญ ถ้าไม่มีครูชีวิตคงไม่สมบูรณ์แบบด้านสติปัญญา

ด้านความรู้ความสามารถ ครูคอยสั่งสอนอบรมบ่มนิสัย ครูเป็นผู้มีความอดทนและเหนื่อยยากลำบากที่สุด

เพราะกว่าจะสอนศิษย์ให้ได้ความรู้เป็นคนดีขนาดนี้ต้องอดทนที่สุดแต่ครูก็ไม่เคยบ่นแม้สักคำ กลับมีความปราบปลื้มยินดี เมื่อศิษย์ประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นคนดี

ครูที่คอยสั่งสอนศิษย์ไม่หวังทรัพย์สินเงินทองของมีค่าแต่อย่างไร เพียงแค่หวังให้ศิษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต

คนที่จะประสบความสำเร็จได้ย่อมมีครูคอยสั่งสอน สอนเรื่องการใช้ชีวิต การวางตัวในสังคม รู้จักผิดชอบชั่วดี

พระคุณของครูตอบแทนอย่างไรก็ไม่หมด ดังนั้นเราทุกคนควรระลึกถึงพระคุณครูที่มีต่อเรา ด้วยการเคารพท่าน

ทำตัวเป็นคนดีดังที่ท่านสอน ครูคือผู้นำ นำพาศิษย์ให้มีวิชาความรู้ ให้ศิษย์ได้รู้ถึงคำว่าความสำเร็จ

เหมือนให้ชีวิตใหม่แก่ศิษย์ พระคุณครูมีค่ามากที่สุดพรรณนา ศิษย์จึงน้อมกราบด้วยใจบริสุทธิ์ ครูคือผู้ให้

ให้ลูกศิษย์ทุกอย่างโดยไม่เห็นดเห็น้อยเพื่อให้ศิษย์มีความรู้เป็นคนดีของสังคม เป็นกำลังของประเทศชาติต่อไป

ข้อบกพร่อง

แนวทางแก้ไข

- ๑. _____

- ๒. _____

- ๓. _____

- ๑. _____

- ๒. _____

- ๓. _____

๔. _____

๕. _____

๔. _____

๕. _____

ข้อ ๒.๒ ให้นักศึกษาอ่านข้อความ ๒ ย่อหน้าที่ยกมานี้ แล้ววิจารณ์ว่าข้อความ ๒ ย่อหน้านี้มี
คุณลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

ข้อความที่ ๑

เรียนเป็นหลัก รักเป็นรอง

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “เรียนเป็นหลัก รักเป็นรอง” เพราะในส่วนตัวของ
ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการเรียน ไม่ว่าจะในตำราเรียน หรือแม้กระทั่งการเรียนที่ต้องอาศัย
การเรียนรู้นอกตำรา การเรียนรู้ที่เกิดจากนอกตำรานั้นสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันของมนุษย์ได้ การเรียนในตำราเป็นศาสตร์ที่ให้ความรู้กับผู้เรียน ฉะนั้นการเรียน
จึงได้รับแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์ ไม่เกิดโทษใดๆ แก่ผู้เรียนเลย แต่ถ้าผู้เรียนหรือผู้ที่กำลังศึกษา
อยู่ไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดก็ตาม กำลังจะมีความรักหรือมีความรักแล้ว ก็ไม่ใช่เรื่องที่ผิดแต่อย่าง
ใด เพราะความรักที่มีทั้งคุณและโทษ ขึ้นอยู่กับตัวเราเอง ถ้าคิดที่จะมีความรัก ก็ต้องรู้จักที่จะ
รักให้เป็น ไม่ทิ้งการเรียน ไม่ทิ้งอนาคตของตนเอง และเอาเวลาของการเรียนไปทุ่มเทให้กับ
ความรัก นั้นหมายถึงคุณเลือกที่จะเอารักเป็นหลักและเอาเรียนเป็นรอง และนั่นหมายถึงว่า
“คุณไม่รักตนเอง” เช่นกัน

ข้อความที่ ๒

เรียนเป็นหลัก รักเป็นรอง

เรียนเป็นหลัก รักเป็นรองที่ว่าเรียนเป็นหลักนั้นมุ่งประเด็นเพื่อความรู้ คนเราหากไม่มุ่งเพื่อความรู้แล้ว จะได้ความสำเร็จได้อย่างไร ดูอนาคตจะอัปเจาแน่นอน การเรียนเป็นหน้าที่ของเราทุกคน ผู้หวังความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานรักอย่างเดียวกินไม่ได้หรอก คำที่ว่าร่วมกันกัดก้อนเกลือกินนั้นไม่มีแล้ว เพราะเกลือเดี๋ยวนี้ราคาแพง ไม่มีงานไม่มีเงินก็ไม่สามารถกัดเกลือใครกินได้หรอก คนเราจะสำเร็จในหน้าที่การงานนั้นต้องมาจากการขยันหาความรู้ใส่ตัว ถ้าไม่อย่างนั้นตามสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ เราจะจัดการเรียนการสอนไว้เพื่ออะไร ใบวุฒิการศึกษามีได้มาเพราะความรักหรือหอก ที่ได้มานั้นด้วยการศึกษา ความพยายามฝึกฝน การเขียน การคิด การฟัง การถามนี่คือหัวใจของความรู้ การเขียนก็คือการฟังที่เราฟังคำบรรยายของคุณครู-อาจารย์แล้วขีดเขียนเอาไว้กันลืมเมื่อมีเวลาก็นำมาอ่าน การคิดคือคิดตามคำที่ฟังนั้นให้เข้าใจการฟังคือเมื่อฟังคำบรรยายแล้วไตร่ตรองไม่เม่อลอยและการถามคือ เมื่อสงสัยไม่เข้าใจคำนี้เขามีความหมายว่าอย่างไรก็ถามเพื่อให้เข้าใจควรรักษามารยาทเมื่อถาม

วิจารณ์

๒.๓ ให้นักศึกษาอ่านเรียงความที่ยกมานี้ แล้วบอกข้อบกพร่องของเรียงความเรื่องนี้มา เป็นข้อๆ โดยเรียงความเรื่องนี้เขียนขึ้นจากโจทย์ที่กำหนดให้ดังนี้

“ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษ A๔ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย จากความรู้สึกที่ได้จากคำสอนของพระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่ोजรรณ) วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี ที่ว่า ‘เวลาเป็นสิ่งเดียวในโลกที่ทุกคนได้มาอย่างเท่าเทียมกัน ผิดกันแต่ว่าใครจะใช้เวลาที่ได้มานั้นให้เกิดประโยชน์มากกว่ากัน’ ”

ทำดี - ทำชั่ว

เมื่อมนุษย์เกิดมาบนโลกย่อมมีความต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา หรือวัฒนธรรมก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งของทุกๆ ศาสนาย่อมสอนให้ทุกคนเป็นคนดี ปฏิบัติดี มีความรักใคร่ สามัคคีต่อกัน

แต่ถึงกระนั้น ก็ยังมีคนชั่วและคนดีปะปนกันไป ดังที่พระพุทธเจ้าสอนให้ทุกคนเป็นคนดี ทุกคนที่เกิดมาบนโลกมีแขน มีขา มีอวัยวะครบถ้วนเพื่อประกอบสัมมาอาชีพของแต่ละคนเพื่อดำรงอยู่เป็นสังคม เป็นครอบครัว ทำมาหาเลี้ยงชีพแล้วแต่กำลัง ความสามารถของคนที่ได้ร่ำเรียนมา บางคนมีฐานะร่ำรวย บางคนมีฐานะยากจนหาเช้ากินค่ำล้วนแต่เป็นคนต่างมีหน้าที่ของตน เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ ดังที่พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่ोजรรณ) วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี กล่าวไว้ว่า “เวลาเป็นสิ่งเดียวในโลกที่ทุกคนได้มาอย่างเท่าเทียมกัน ผิดกันแต่ว่าใครจะใช้เวลาที่ได้มานั้นให้เกิดประโยชน์มากกว่ากัน” จะเห็นได้ว่า ท่านเองก็สอนให้ทุกคนทำดี - ปฏิบัติดี แต่ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะเลือกปฏิบัติดีหรือปฏิบัติชั่ว ทำประโยชน์ให้สังคมดำรงตนให้อยู่ในกฎระเบียบไม่เบียดเบียนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

หลักธรรมต่างๆ ที่ยังสามารถใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย เหมือนกับคำกล่าวที่ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” สามารถเตือนสติให้คนเราปฏิบัติกันเอาเอง ว่าอยากได้ชั่วหรือได้ดี

ข้อบกพร่อง

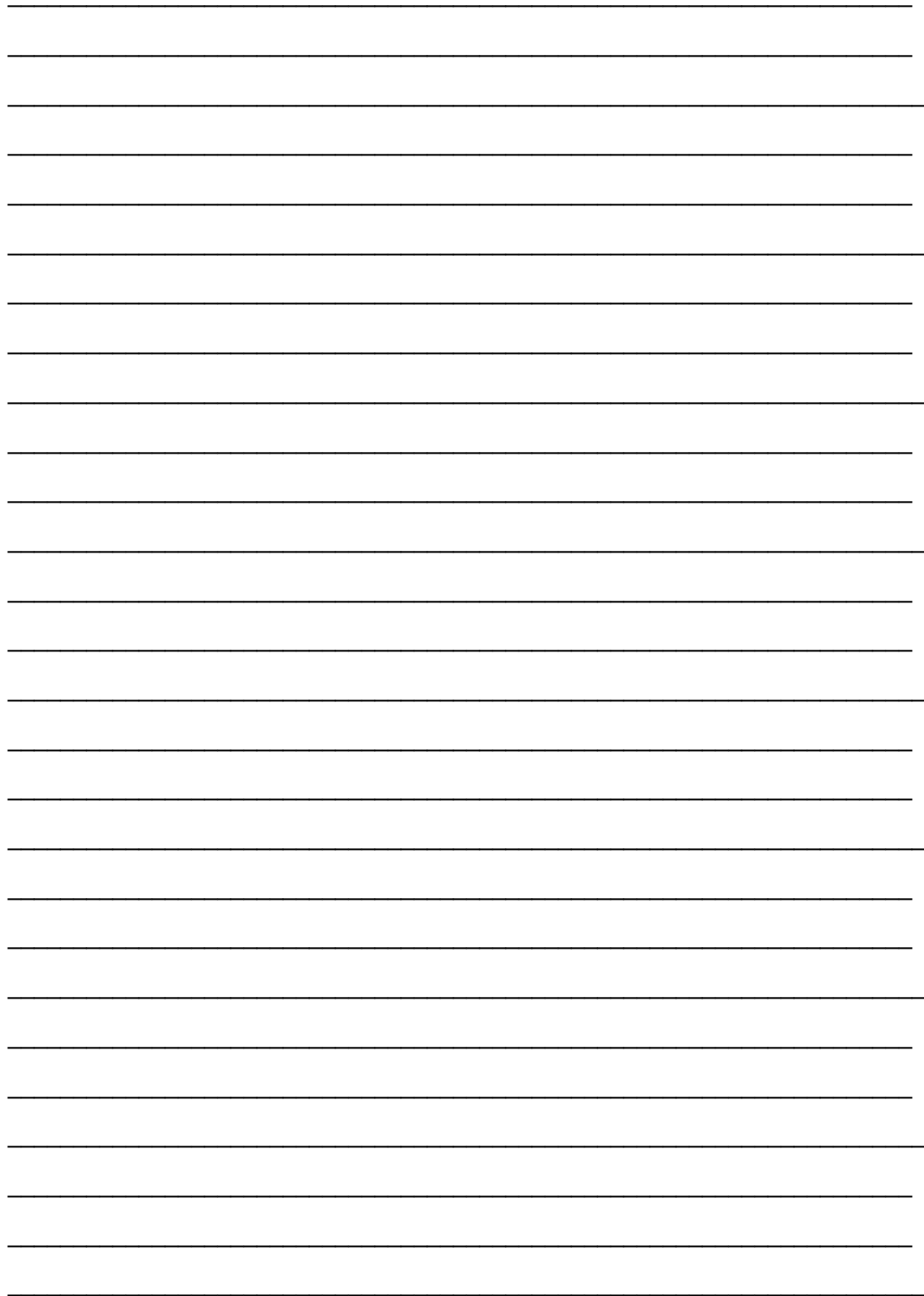
ข้อ ๓ ฝึกปฏิบัติเขียน

๓.๑ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย จากประโยคใจความสำคัญที่กำหนดให้มานี้

สมบัติสาธารณะเป็นของส่วนรวมที่เราควรช่วยกันดูแลรักษา_____

๓.๒ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตัวเป็นนักศึกษาที่ดี

๓.๓ ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๒ หน้ากระดาษ A๔ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับการเชิญชวนให้ผู้อ่านไปเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของนักศึกษา

บทที่ ๓

ภาษาในการเขียนและข้อบกพร่องของการใช้ภาษา ในการเขียน

หัวข้อ

๑. ลักษณะภาษาในการเขียน
๒. ระดับภาษาในการเขียน
๓. ข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียน

แนวคิด

๑. ภาษาเขียนที่ดีต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือ มีความชัดเจน ถูกต้อง และชวนอ่าน
๒. ระดับภาษาในการเขียนมี ๓ ระดับ คือ ๑) ภาษาปากหรือภาษาพูด ๒) ภาษากึ่งแบบแผนหรือกึ่งทางการ และ ๓) ภาษาแบบแผน หรือภาษาทางการ
๓. ข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียนมี ๒ ประการสำคัญ คือ ข้อบกพร่องในการใช้คำ และข้อบกพร่องในการใช้ประโยค

วัตถุประสงค์

- เมื่อศึกษาบทที่ ๓ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ
๑. อธิบายลักษณะภาษาเขียนที่ดีได้
 ๒. บอกระดับภาษาในการเขียนได้
 ๓. ใช้ภาษาในการเขียนได้ดีและถูกต้อง

เนื้อหา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านรับรู้ข้อเขียนที่ผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน ดังนั้นการใช้ภาษาในการเขียนจึงเป็นเรื่องที่นักศึกษาคควรให้ความระมัดระวังและสนใจเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในเรื่องลักษณะภาษา ระดับภาษา และข้อบกพร่องของการใช้ภาษา

๑. ลักษณะภาษาในการเขียน

ภาษาในการเขียนที่ดีจะต้องมีลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือ มีความชัดเจน ถูกต้องและชวนอ่าน

๑. **มีความชัดเจนถูกต้อง** คือ สื่อความหมายได้ชัดเจนและมีความถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตรงตามที่คุณเขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่านได้ หากเขียนกำกวมหรือไม่ชัดเจนอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

ตัวอย่าง

๑. “ให้นักศึกษาที่มีปัญหา เขียนคำร้องต่อแผนกทะเบียนด่วน”

ข้อความในประโยคที่ยกมานี้มีข้อบกพร่องเพราะภาษา ไม่ชัดเจน มีช่องว่าง ไม่มีกรรมมารับว่านักศึกษาที่มีปัญหาเรื่องอะไร และให้มาเขียนคำร้องภายในวันเวลาใด

ดังนั้นจึงควรแก้ไขประโยคนี้ให้ชัดเจน ดังนี้

“ให้นักศึกษาที่มีปัญหาในการลงทะเบียนเรียน เขียนคำร้องต่อแผนกทะเบียน ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒”

๒. “ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้น เพราะหากครอบครัวเข้มแข็งย่อมส่งผลต่อประเทศชาติ”

ข้อความในประโยคที่ยกมานี้มีข้อบกพร่องในเรื่องการใช้ภาษาไม่ชัดเจน ทำให้ยากต่อการเข้าใจ

ดังนั้นจึงควรแก้ไขประโยคนี้ด้วยการเขียนขยายความให้ชัดเจน ดังนี้

“ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่สังคมที่ดี เพราะหากครอบครัวเข้มแข็ง สังคมก็เข้มแข็ง และสุดท้ายส่งผลให้ประเทศชาติเข้มแข็งไปด้วย”

๓. “ให้นักศึกษาเขียนเรียงความคนละ ๑ เรื่อง ความยาว ๒ หน้ากระดาษ”

ข้อความในประโยคที่ยกมานี้กว้างเกินไป ขาดรายละเอียดและขอบเขตที่ชัดเจน โดยไม่ได้บอกว่าจะเขียนเรียงความเรื่องอะไร ทำให้ผู้ได้รับคำสั่งต้องขบคิดต่อไป

จึงควรแก้ไขประโยคนี้อันให้ชัดเจน ดังนี้

“ให้นักศึกษาเขียนเรียงความคนละ ๑ เรื่อง โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิตของนักศึกษา ความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษ A๔ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย”

๒. ชวนอ่าน คือมีลีลาหรือการใช้สำนวนภาษาที่ดี ไม่อ้อมค้อม วากวน รู้มารยาท กาลเทศะ และให้เกียรติผู้อ่าน

ตัวอย่าง

๑. “ปีหนึ่งมี ๓๖๕ วัน วันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง ชั่วโมงหนึ่งมี ๖๐ นาที นาทีหนึ่งมี ๖๐ วินาที แต่ละวินาทีมีค่า มีค่าจนไม่อาจหาค่าได้ เราพึงตระหนักถึงคุณค่าของเวลา อย่าปล่อยให้เวลาแต่ละวัน แต่ละชั่วโมง แต่ละนาที แต่ละวินาที ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ โดยที่เราไม่ได้หยิบจับทำอะไรเลย”

ภาษาที่ใช้ในข้อความที่ยกมานี้ค่อนข้างเย็นเยือกวากวน ควรแก้ไขด้วยการเขียนให้สั้นกระชับ ชวนอ่าน ดังนี้

“เวลามีค่าจนไม่อาจประมาณได้ เราพึงตระหนักถึงคุณค่าของเวลาด้วยการใช้เวลาแต่ละวินาทีที่ผ่านไปให้เกิดประโยชน์มากที่สุด”

๒. “คนเราทุกคนล้วนมีเรื่องที่น่าประทับใจ คงไม่มีมนุษย์หน้าไหนที่ไม่มีเรื่องที่น่าประทับใจสักครั้งในชีวิต และคงไม่สมอนิ่งปล่อยให้เรื่องที่น่าประทับใจผ่านพ้นไปโดยจดจำอะไรไม่ได้ จริงไหม หรือว่าคุณเป็นคนหนึ่งที่จดจำอะไรไม่ได้”

ภาษาในข้อความนี้ไม่สุภาพ และไม่ให้เกียรติผู้อ่าน ควรปรับปรุงให้สุภาพและชวนอ่าน ดังนี้

“เราทุกคนต่างมีเรื่องที่น่าประทับใจในครั้งหนึ่งในชีวิตแตกต่างกันออกไป และเรื่องนั้นมักอยู่ในความทรงจำของเราตลอดไป”

๓. “ถ้าไม่ใช่อย่างหน้าตาซ่าง ก็ควรเสียสละที่นั่งให้แก่เด็ก สตรี และคนชรา”

ภาษาในข้อความนี้ไม่เหมาะสม เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในที่สาธารณะ และยังเป็น การขอความร่วมมือร่วมใจจากผู้อ่าน จึงควรใช้ภาษาที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีแก่ผู้อ่าน ดังนี้

“สุภาพชน ฟังเสียดสะที่นึ่งให้แก่เด็ก สตรี และคนชรา”

๒. ระดับภาษาในการเขียน

ระดับภาษาในการเขียนมี ๓ ระดับ คือ

๑. **ระดับภาษาปากหรือภาษาพูด** เป็นภาษาที่ใช้ติดต่อกับคนสนิทหรือคน ใกล้ชิด รวมทั้งการเขียนย่อเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการให้บริการ เช่น การเขียนส่งข้อความ สั้นทางเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ (SMS หรือ Short Messages) การเขียนจดหมายหรือ E-mail ถึงเพื่อนสนิท การเขียนสั่งอาหาร เป็นต้น ภาษาปากหรือภาษาพูดนั้นมักปรากฏคำที่มี ลักษณะย่อหรือภาษาสแลงปะปนอยู่ด้วย

๒. **ภาษาถึงแบบแผนหรือกึ่งทางการ** เป็นภาษาที่ใช้ในงานเขียนทั่วไป ทั้ง สารคดีและบันเทิงคดี อาทิ เรียงความ บทความ นวนิยายและเรื่องสั้น ภาษาในระดับนี้คำนึงถึง ผู้อ่านที่ไม่ใช่คนใกล้ชิดกับผู้เขียน จึงไม่ใช่ภาษาปากหรือภาษาพูด ยกเว้นในบทสนทนา (Dialogue) ของงานประพันธ์ประเภทบันเทิงคดีอาจปรากฏคำภาษาปากเพื่อความสมจริงของ อารมณ์หรือความรู้สึกของตัวละครได้

๓. **ภาษาแบบแผนหรือภาษาทางการ** เป็นภาษาที่ใช้ในงานเขียนที่เป็น ทางการ เช่นรายงานทางวิชาการ รายงานการวิจัย ประกาศของทางราชการ ร่างคำกล่าว รายงาน ร่างสุนทรพจน์ เป็นต้น

ตัวอย่างภาษา

๑. ภาษาปาก -	น.ศ. มหา'ลัยเห่อแพชั่นแต่งตัวตามนักร้องหลี่
ภาษาถึงแบบแผน -	นักศึกษามหาวิทยาลัยชื่นชอบการแต่งกายแบบ นักร้องเกาหลี
ภาษาแบบแผน -	นักศึกษามหาวิทยาลัยนิยมแต่งกายตามแบบนักร้อง ของประเทศเกาหลี
๒. ภาษาปาก -	ธงชัยร้องเพลงได้เจ๋งมาก แถมท่าเต้นนี่พลิ้วไปหมด

ภาษาถิ่นแบบแผน - ชงชัยร้องเพลงได้เพราะมาก แถมยังเต้นได้เก่งอีกด้วย

ภาษาแบบแผน - ชงชัยเป็นนักร้องที่มีความสามารถทั้งการร้องเพลงและลีลาการเต้น

๓. ภาษาปาก - ฝนกระหน่ำกรุงฯ ทำให้รถติดหนึบ

ภาษาถิ่นแบบแผน - ฝนตกอย่างหนักในกรุงเทพฯ ทำให้รถติดเป็นจำนวนมาก

ภาษาแบบแผน - ฝนตกหนักในกรุงเทพมหานคร ทำให้การจราจรติดขัด

ภาษาทั้ง ๓ ระดับนี้หากใช้ไม่เหมาะสมกับโอกาส อาจทำให้ภาษาที่ใช้ดูไม่สุภาพ จึงไม่ควรนำมาใช้ ดังตัวอย่างภาษาปากที่ไม่ควรใช้ในงานเขียนทั่วไป เช่น เรียงความ บทความ การเขียนคำร้อง การตอบข้อสอบ ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๑

ภาษาปาก

ชีวิตคือการต่อสู้ คนเราต้องต่อสู้ตั้งแต่อุ้มมาจากท้องแม่ยันม้วยมรณา ในวัยเด็กเราต้องต่อสู้เพื่อการอยู่รอด เราต้องกิน กิน และก็กินเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง เมื่อโตขึ้นต้องเข้าโรงเรียน เริ่มรู้จักการแข่งขันกับสังคมด้วยการสอบเข้า บางคนพ่อแม่มีตั้งค์หน้อย ยอมเสียค่าแะ๊ะเจี้ยแพงๆ ลูกก็สอบเข้าได้สบายบรื้อ เมื่อพ้นวัยเรียนสู่วัยทำงาน ก็ต้องแข่งขันอีก แก้อ้อในที่ทำงานมีน้อย แถมยังไม่ค่อยว่างอีก กว่าจะเปิดรับทีละตำแหน่งต้องคอยแล้วคอยอีก เมื่อเข้าไปทำงาน ก็ต้องแข่งขันกับเพื่อนร่วมงาน ใครประจบสอพลอเลียเจ้านายเก่งก็อาจได้ดิบได้ดี ส่วนพวกทำงานเป็นแต่ประจบไม่เป็นแถมเจ้านายเหม็นขี้หน้า ก็อย่าหวังว่าจะได้ดิบได้ดีเหมือนคนอื่นเค้า เมื่อมีครอบครัว ต้องต่อสู้ทำมาหากินเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้ากว่าลูกๆ จะเติบโตได้ เราก็ก๊งจะเข้าโลง วัยแกก็ต่อสู้กับโรคภัยไข้เจ็บอีก ครั้นพ้นจากเจ็บ ถึงคราวตายนี้ก็จะพ้นเวรพ้นกรรม หนอยแน่...วัดที่จะจัดพิธีศพไม่ว่างชะะอีก ต้องย้ายวัด หากจะเผาวัดเดิมก็ต้องรอคิวศาลาว่าง เห็นไหมถึงได้พูดว่าชีวิตคนเราต้องสู้ตั้งแต่เกิดยันตาย หรือญาติโยมว่าไม่จริง

จากตัวอย่างที่ยกมานี้จะเห็นว่าเป็นการเขียนที่ใช้ภาษาปากเป็นส่วนใหญ่ แม้จะดูอ่านเข้าใจง่าย ได้อารมณ์แสดงถึงการประชดประชันชีวิต แต่เป็นภาษาที่ไม่เหมาะสมกับการเขียนที่ต้องใช้ภาษาที่แบบแผนหรือเป็นแบบแผน จึงควรแก้ไขภาษาให้ดูสะอาดสวย ดังนี้

ภาษาแบบแผน

ชีวิตคือการต่อสู้ คนเราต้องต่อสู้ตั้งแต่เกิดจนตาย ในวัยเด็กเราต้องต่อสู้เพื่อการมีชีวิตรอด เราต้องรับประทานอาหารเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง เมื่อโตขึ้นต้องเข้าโรงเรียน เริ่มรู้จักการแข่งขันกับสังคมด้วยการสอบคัดเลือก บางคนพ่อแม่มีฐานะดี ยอมเสียเงินกินเปล่าจำนวนมาก ลูกก็ผ่านการสอบคัดเลือกได้ง่าย เมื่อพ้นวัยเรียนสู่วัยทำงาน ก็ต้องแข่งขันอีก ตำแหน่งในที่ทำงานมีน้อย และมักไม่ค่อยว่าง ต้องใช้เวลารอกว่าจะเปิดรับที่ละตำแหน่ง เมื่อได้ทำงาน ก็ต้องแข่งขันกับเพื่อนร่วมงาน ใครเอาใจเจ้านายเก่งอาจได้ดี ส่วนคนที่ทำงานเป็นแต่เอาใจเจ้านายไม่เป็น แถมเจ้านายไม่ชอบคงไม่ได้ดีเหมือนคนอื่นเขา เมื่อมีครอบครัว ต้องต่อสู้ทำงานเลี้ยงครอบครัว กว่าลูกๆ จะเติบโต เราก็เข้าสู่วัยชรา วัยชราต้องต่อสู้กับโรคภัยอีก ครั้นพ้นจากการเจ็บไข้ ถึงคราวตาย ก็ยังไม่หมดเวรหมดกรรม วัดที่จัดพิธีศพไม่ว่างอีก ต้องหาวัดใหม่ หากจะจัดงานที่วัดเดิมก็ต้องรอให้ศาลาว่าง ถึงกล่าวได้ว่าชีวิตคนเราต้องต่อสู้ตั้งแต่เกิดจนตาย หรือท่านว่าไม่จริง

ตัวอย่างที่ ๒

ภาษาปาก

รามเป็นมหาลัยที่เปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกคน หากใคร**เอ็นไม่ติด**ก็สามารถมาลงเรียนที่รามค่าแห่งได้ มีหลายคณะให้เลือกเรียนทั้งนิติ รัฐศาสตร์ บริหาร เศรษฐศาสตร์ มนุษย์ วิต และศึกษา ค่าเรียนก็ไม่แพง หน่วยละ ๒๕ บาท เทอมหนึ่งลงได้ประมาณ ๗ ตัว หรือ ๒๑ หน่วย พันหนึ่งก็อยู่แล้ว

จากตัวอย่างภาษาปากที่ยกมานี้เป็นภาษาที่นักศึกษาเมื่อนำภาษาพูดมาใช้ในภาษาเขียนอยู่เสมอ แม้จะเป็นภาษาใกล้ตัวและเป็นเรื่องที่นักศึกษาต้องใช้เขียนในการสื่อสาร เช่น การเขียนคำร้องกับทางมหาวิทยาลัย การตอบข้อสอบ หรือการเขียนแสดงความรู้สึก เป็นต้น นักศึกษาไม่ควรนำภาษาปากเหล่านี้มาใช้ในภาษาเขียน เพราะเป็นการใช้ภาษาไม่ถูกกาลเทศะ ดังนั้นจึงควรใช้ภาษาให้ถูกต้องตามตัวอย่างภาษาแบบแผนที่แก้ไขนี้

ภาษาแบบแผน

รามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกคน หากใครสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ก็สามารถมาสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ มีหลายคณะให้เลือกเรียน ทั้งนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ค่าเรียนก็ไม่แพง หน่วยกิตละ ๒๕ บาท ภาคการศึกษาหนึ่งๆ ลงทะเบียนเรียนได้ ๗ รายวิชาหรือ ๒๑ หน่วยกิต เป็นเงินประมาณ ๑,๐๐๐ บาท

อนึ่งนอกจากภาษาใกล้ตัวในสถานศึกษาที่นักศึกษา มักนำมาใช้ในงานเขียนแล้ว ภาษาใกล้ตัวที่นักศึกษาอาจพบเห็นอยู่เสมอ เช่นภาษาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารบันเทิง หรือข้อความโฆษณาสินค้าต่างๆ ฯลฯ นักศึกษาไม่ควรนำภาษาเหล่านั้นซึ่งมักเป็นภาษาพูดหรือภาษาปากมาใช้ในงานเขียนของนักศึกษา

ตัวอย่าง

๑. ภาษาปากจากหนังสือพิมพ์

“หงส์ดับซ่าส์ผีชีว ๒ เม็ด”

ตัวอย่างนี้เป็นภาษาพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับข่าวกีฬา เป็นการพาดหัวข่าวที่เน้นความหือหาวไม่เหมาะแก่การนำมาใช้ในงานเขียนที่ต้องใช้ภาษาแบบแผน ซึ่งหากนำมาใช้ ควรแก้ไขเป็น “ทีมลิเวอร์พูลชนะทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด ๒ ประตูต่อ ๐”

๒. ภาษาปากจากนิตยสารบันเทิง

“จ๊ะอู๋ยส์...นางเอกสาวเซ็กซี่ชื่อเล่น น. แอบหุ่่งหนิงกับพระเอกหนุ่มคาสโนวา เรียกพี่ที่ร้านอาหารตั้งย่านทองหล่อ”

ตัวอย่างนี้เป็นภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าวบันเทิง ซึ่งต้องการรสชาติในการนำเสนอข่าว จึงเล่นคำด้วยการใช้ภาษาปากที่ชวนอ่าน ไม่เหมาะแก่การใช้ในงานเขียนที่ต้องใช้ภาษาแบบแผน ซึ่งหากนำมาใช้ควรแก้ไขเป็น “นางเอกสาวสวยชื่อเล่น น. แอบนัดรับประทานอาหารกับพระเอกน่ารักที่ร้านอาหารมีชื่อเสียงย่านชอยทองหล่อ”

๓. ภาษาปากจากการโฆษณาสินค้า

“คุณจะนอนดีฟงอยู่บ้านอย่างสบายใจเจ็บ หากได้ร่วมธุรกิจกับเรา กำไรเหาะๆ เดือนละหมื่นกว่าบาท สมัครเป็นสมาชิกวันนี้ ลดกระหน่ำค่าสมัคร ๕๐% แถมพกด้วยกีฟเซ็ต อ้อซาลส์”

ตัวอย่างนี้เป็นภาษาโฆษณาที่ใช้ภาษาปากเพื่อสร้างสีสัน ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในงานเขียนที่ใช้ภาษาแบบแผน ซึ่งหากนำมาใช้ควรแก้ไขเป็น

“คุณจะนอนอยู่บ้านอย่างสบายใจ หากได้ร่วมธุรกิจกับเรา กำไรเดือนละหมื่นกว่าบาท สมัครเป็นสมาชิกวันนี้ ลดค่าสมัคร ๕๐% พร้อมชุดของขวัญอีกมากมาย”

ภาษาปากดังที่ได้กล่าวมานี้ ห้ามนักศึกษานำมาใช้เขียนในวิชา TH ๒๔๔ การพัฒนาทักษะการเขียน เพราะวิชานี้ยึดภาษาระดับที่ ๒ และ ๓ คือภาษาทึ่งแบบแผนและแบบแผนเป็นแนวทางในการเขียนเท่านั้น

๓. ข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียน

ข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในการเขียนมี ๒ ประการสำคัญ คือข้อบกพร่องในการใช้คำ และข้อบกพร่องในการใช้ประโยค

๑. ข้อบกพร่องในการใช้คำ ข้อบกพร่องในการใช้คำที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษามีดังนี้

๑.๑ บกพร่องเพราะสะกดคำผิด คำบางคำเป็นคำที่คุ้นเคยและมักใช้อยู่เสมอๆ ในชีวิตประจำวัน แต่ยังไม่ปรากฏการเขียนผิด ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่นักศึกษา ไม่จดจำจากการอ่านและขาดความระมัดระวังในการเขียน

คำที่นักศึกษามักสะกดผิดเกิดขึ้นได้หลายกรณี เช่น

๑.๑.๑ สะกดผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด เช่น

คำสะกดผิด	คำสะกดถูก	แนวเทียบ
โลกาภิวัฒน์	โลกาภิวัดน์	วิวัฒนาการ
สังเกตุ	สังเกต	หมายเหตุ
อนุญาติ	อนุญาต	ญาติพี่น้อง
รชชาติ	รชชาติ	กาชาด
ลำไย	ลำไย	ห่วยไย

- ๑.๑.๒ สะกดผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ เช่น
 สรรค์ หมายถึง สร้าง เช่น สร้างสรรค์ สังสรรค์ (การมารวมกัน
 เพื่อสร้าง)
 สรร หมายถึง เลือก เช่น จัดสรร คัดสรร
 ฉันทน์ หมายถึง สรรพนามบุรุษที่ ๑ แทนผู้พูด เช่น ฉันทน์เป็นเพื่อน
 กับเธอ
 ฉันทน์ หมายถึง กิน เช่น พระภิกษุฉันทน์อาหาร
 ฉันทน์ หมายถึง เสมอเหมือน เช่น ฉันทญาติ ฉันทใจ ฉันทนั้น
 ฉันทน์ หมายถึง คำประพันธ์ เช่น ฉันทลักษณ์
 ฉันทน์ หมายถึง ความพอใจ ความคิดเห็นร่วม เช่น เอกฉันทน์
 สมานฉันทน์

- ๑.๑.๓ สะกดผิดเพราะใช้พยัญชนะผิด เช่น

คำสะกดผิด	คำสะกดถูก
ปรากฏ	ปรากฏ
อนุลักษณ์	อนุรักษ์
โอกาส	โอกาส
วิพากย์	วิพากษ์

- ๑.๑.๔ สะกดผิดเพราะใส่วรรณยุกต์ผิด เช่น

คำที่สะกดผิด	คำที่สะกดถูก
เต็นท์	เต็นท์
แท็กซี่	แท็กซี่
ม็อบ	ม็อบ
เซ็ต	เซ็ต
จ๊กจั่น	จ๊กจั่น
ป้มน้ำมัน	ป้มน้ำมัน

๑.๑.๕ สะกดผิดเพราะใส่ตัวการ์นต์ผิด เช่น

คำที่สะกดผิด	คำที่สะกดถูก
สำอองค์	สำออง
ย่อมเยาว์	ย่อมเยา
สาส์น	สาสน์
กอปรี่	กอปร (ประกอบ)
โครงการณ์	โครงการ
เซ็นด์ชื่อ	เซ็นชื่อ

๑.๒ ใช้คำที่ไม่ใช่ภาษาแบบแผน ปัญหาการใช้คำที่ไม่ใช่ภาษาแบบแผนที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษา ได้แก่

๑.๒.๑ ใช้คำภาษาปาก เช่น

คำภาษาปาก	คำภาษาแบบแผน
แซ่บ	อร่อย
เยอะแยะ	มาก
แบ็บเดียว	เดียวเดียว
เซ็ง	เบื่อ, น่าเบื่อ
ชื้อบื้อ	ชื้อไม่ทันคน
สอบเอ็นท์	สอบเข้ามหาวิทยาลัย
ติว	เรียนเพิ่ม, เรียนพิเศษ
ห่วยแตก	ไม่ได้เรื่อง
หิวหิว	หิวมาก
หนาวหนาว	หนาวมาก

๑.๒.๒ ใช้คำที่มีเสียงต่างจากภาษาแบบแผน คือการใช้คำตามเสียงภาษาพูด เช่น

คำเสียงภาษาพูด	คำภาษาแบบแผน
ทางนุ้น	ทางโน้น
ยั้งนั้ง	อย่างนั้น

ยั้งจี้	อย่างนี้
ยั้งไฉ	อย่างไร
อย่างเนี่ย	อย่างนี้
เซี่ยวแหละ	เซี่ยวหรือ
ฮื่อป่าว	หรือเปล่า
ซั๊กครู้	สักครู่
เก้อ	ก็
นึ่ง	หนึ่ง
เค้า	เขา

๑.๒.๓ ใช้คำสแลง ได้แก่

คำสแลง

ซิว ซิว

จี้ด

ดีส์ดี

นังกอ

กังกัง

กี้ก

ก๊ีบเก้

แก๊กซงค์, แก๊กแมน

ขาโจ้, วยโจ้

จอบแน

คำภาษาแบบแผน

สบายๆ ง่ายๆ ธรรมดา

รู้สึกพอใจอย่างยิ่ง

คนที่มีอารมณ์และจินตนา-

การทางศิลปะ มักมีความคิด

ที่แปลกจากคนทั่วไป

กะเทย เพศที่สาม ผู้ชายที่

มีจิตใจและจริตเป็นหญิง

มีนง งงง

เพื่อนสนิทต่างเพศซึ่งอาจจะ

มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว

น่ารัก เท่

วางท่าทางเป็นผู้ชายแท้ๆ

ทึ่งๆ ที่ปรกติเป็นตุ๊ด

วยรูน

หน้าอกเล็กมาก

คำสแลง	คำภาษาแบบแผน
จิ้น	นักฝัน นักสร้างภาพ
เจ็ดต้น	ผู้หญิงที่ส่งเสริมให้ผู้อ่อน ประสบการณ์ประสบความสำเร็จ
ชะนี	คำที่กะเทยใช้เรียกผู้หญิง
ชิง	หลบฉาก หลบไปอีกทาง หนึ่ง
ชกมก	สกปรก ซอมซ่อ
เนียน	กลมกลื่น แนบเนียน
ป้อด	ไม่กล้า ไม่สู้
มั่วนี้่ม	ฉวยโอกาสปะปนเข้าไปทำ ให้แยกไม่ออก
เร็ด	สวยทรูดูเด่นเลอเลิศ มักมี ลักษณะเกินพอดี
วิน วิน	ชนะหมดทุกฝ่าย ทุกฝ่าย ได้ประโยชน์
วินแตก	แสดงอารมณ์โกรธใส่ผู้อื่น อย่างรุนแรงในทันที
เหยือก	ซีเหร์
อินดี้	เป็นอิสระ มีความเป็นตัว ของตัวเอง
อินเทรนด์	ทำตามกระแสนิยม
เฮ้าต์	ล้ำสมัย ตกรุ่น
แอ็บแบ้ว	แสร้งทำให้อูเป็นเด็กไว้ เตียงสา

(คัดจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๓๐ ธ.ค. ๒๕๕๐ หน้า ๑๒)

นอกจากนั้นยังมีคำอื่นๆ อีก เช่น

งานเข้า

มีเรื่องให้ต้องทำ

เด็กแว้น

วัยรุ่นชายที่ชอบขี่มอเตอร์

ไซค์ส่งเสียงดังแว้นๆ

สาวสก็อย

เด็กสาวที่นั่งซ้อนท้ายมอ-

เตอร์ไซค์เด็กแว้น

แห้ว

หมดหวัง, ผิดหวัง

๑.๒.๔ ใช้คำภาษาหนังสือพิมพ์ เช่น

คำภาษาหนังสือพิมพ์

คำภาษาแบบแผน

เปาคดี

ทำให้คดีจบหรือเรื่องเงียบ

ไป

วิ

วิสามัญฆาตกรรม

ซัลโว

ยิงประตู่

ซุก

ปิดบัง

อ่วมมอร์ทัย

อาการหนัก

น่วม

ซ้ำ

บึก

บุคคลสำคัญ, ผู้มีอำนาจ

โฉ่

เกิดเรื่องไม่ดี ไม่งาม

โม้แข่ง

แข่งขันฟุตบอล

เมืองผู้ดี

ประเทศอังกฤษ

เมืองน้ำหอม

ประเทศฝรั่งเศส

เมืองเบียร์

ประเทศเยอรมนี

เมืองช้าง

จังหวัดสุรินทร์

๑.๓ ใช้คำฟุ่มเฟือย คำฟุ่มเฟือยคือคำส่วนเกิน ไม่มี ความหมายใหม่ สามารถตัดออกได้เพื่อความสละสลวยของคำ ซึ่งคำฟุ่มเฟือยนี้รวมทั้งคำซ้ำและคำซ้อนด้วย ตัวอย่างคำฟุ่มเฟือย เช่น

คำฟุ่มเฟือย	คำภาษาแบบแผน
ทำการกิน	กิน
มีการช่วยเหลือ	ช่วยเหลือ
แบบว่าดี	ดี
อนาคตข้างหน้า	อนาคต
อดีตแต่ไหนหลัง	อดีต
จากประสบการณ์ที่ผ่านมา	จากประสบการณ์
จากการวางแผนล่วงหน้า	จากการวางแผน
คนแก่ชรา	คนแก่, คนชรา
มากมายอเนกอนันต์	มาก
สบายอก สบายใจ	สบายใจ
รถรา	รถ
ข้าวปลา	ข้าว
เสื่อ สาด	เสื่อ
ครูบาอาจารย์	ครู, อาจารย์
ศิษยานุศิษย์	ศิษย์
ถนนหนทาง	ถนน

๑.๔ ใช้คำลักษณนามไม่ถูกต้อง เช่น

คำ	คำลักษณนามที่ไม่ถูกต้อง	คำลักษณนามที่ถูกต้อง
เทียน	แท่ง	เล่ม
ไข่	ใบ	ฟอง
โทรศัพท์	อัน	เครื่อง
ซีดี	ชิ้น	แผ่น
ดินสอ	ด้าม	แท่ง
ตู้เย็น	เครื่อง	หลัง
โทรทัศน์	หลัง	เครื่อง

คำ	คำลักษณนามที่ไม่ถูกต้อง	คำลักษณนามที่ถูกต้อง
สถานีรถไฟ	ที่	สถานี
ปริญญาบัตร	ใบ	ฉบับ
วิชา	ตัว	วิชา
โครงการ	เรื่อง	โครงการ
ข้างบ้าน	ตัว	เชือก
เก้าอี้	ที่	ตัว

๑.๕ ใช้คำภาษาต่างประเทศ คำภาษาต่างประเทศบางคำมีศัพท์บัญญัติใช้

ควรใช้คำศัพท์ที่บัญญัติขึ้น ยกเว้นคำบางคำที่ใช้ทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ เช่น

คำภาษาต่างประเทศ	คำภาษาไทยที่ควรใช้
รถเมล์	รถประจำทาง
มอเตอร์ไซด์	รถจักรยานยนต์
ทอล์กออฟเดอะทาวน์	พูดกันทั้งเมือง
อิน	เข้าถึง
เช็คอิน	ลงทะเบียนเข้า
เช็คเอาท์	ลงทะเบียนออก
ซีฟู้ด	อาหารทะเล
ฟาสต์ฟู้ด	อาหารจานด่วน
มีเดีย (Media)	สื่อ, ช่องทางในการนำเสนอ
รีเควสท์ (Request)	ขอร้อง
โหวต (Vote)	ออกเสียง, ลงคะแนน
โพล (Poll)	การสอบถาม
ซัมเมอร์	หน้าร้อน, ฤดูร้อน

คำภาษาต่างประเทศบางคำใช้ทับศัพท์ เช่น เทคนิก (Technic) ฟุตบอล (Football) คลินิก (Clinic) แบดมินตัน (Badminton) โอลิมปิก (Olimpic) คอมพิวเตอร์ (Computer) อีเมลล์ (E-mail) เว็บไซต์ (Website) อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น

๑.๖ ใช้คำไม่ตรงความหมาย การใช้คำไม่ตรงความหมายมีหลายลักษณะ

เช่น

๑.๖.๑ ไม่ใช้คำที่มีความหมายตรง เช่น

คำ	ความหมายตรง	ความหมายโดยนัย
กิน	รับประทาน	โกง
หิน	แร่ของแข็งชนิดหนึ่ง	ยาก
กั๊ด	การใช้ฟันกัด	การพูดจาถากถาง
ร่ม	เครื่องป้องกันแดดหรือฝน	หนีเรียน

ควรใช้คำที่มีความหมายตรง เขียนประโยค เช่น

คำที่ไม่ควรใช้	คำที่ควรใช้
เขากินบ้านเมือง	เขาโกงบ้านเมือง
ข้อสอบหินมาก	ข้อสอบยากมาก
เขาชอบกั๊ดคน	เขาชอบพูดจาถากถางผู้อื่น

๑.๖.๒ ใช้คำที่ไม่ถูกต้องกับบุคคล เช่น

คำที่ไม่ถูกต้อง	คำที่ถูกต้อง
เชิญพระ	นิมนต์พระ
มอบของแก่อาจารย์	มอบของแด่อาจารย์
คนยั่วเย้า	คนเต็มไปหมด

๑.๖.๓ ใช้คำไม่ถูกต้องกับสภาพธรรมชาติหรือสิ่งของ เช่น

คำที่ไม่ถูกต้อง	คำที่ถูกต้อง
ถนนปลอดโปร่ง	ถนนโล่ง
อากาศโล่ง	อากาศปลอดโปร่ง
อากาศสดใส	อากาศสดชื่น
ท้องฟ้าสดชื่น	ท้องฟ้าสดใส

๑.๖.๔ ใช้สำนวนเปรียบเทียบไม่ถูกต้อง เช่น

สำนวนที่ผิด	สำนวนที่ถูกต้อง
ตาเป็นตาข่าย	ตาเป็นสับประรด
แก้มผ้าเอาน้ำรอด	ชายผ้าเอาน้ำรอด
มีทองเท่าหัวกุ้ง	มีทองเท่าหนดกุ้ง
ง่ายเหมือนกินขนม	ง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปาก
หายากเหมือนเข็นครกขึ้นภูเขา	หายากเหมือนงมเข็มในมหาสมุทร

๑.๖.๕ ใช้คำตรงกันข้ามเปรียบเทียบกันไม่ถูกต้อง เช่น

คำเปรียบเทียบที่ผิด	คำเปรียบเทียบที่ถูกต้อง
ดำกับแดง	ดำกับขาว
เขี้ยวกับขาว	เขี้ยวกับแดง
คนโกงกับคนเก่ง	คนโกงกับคนซื่อสัตย์
คนเก่งกับคนขี้เกียจ	คนขยันกับคนขี้เกียจ
พลบค่ำกับกลางวัน	พลบค่ำกับเช้ามืด

๑.๖.๖ ใช้คำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน บางคำมีเสียงใกล้เคียงกันแต่ความหมายไม่เหมือนกัน จึงควรใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย เช่น

คำที่มีเสียงใกล้เคียง	คำที่ถูกต้อง
ป่าตีนทีก	ป่าทิมทีบ
คนแก่ทิมทีก	คนแก่ที่นทีก
เขารู้สึกข่มขื่น	เขารู้สึกขมขื่น

๑.๗ ใช้คำย่อ การใช้คำย่อควรใช้กับคำที่เป็นที่รู้จักกันดี หรือคำที่คำเต็มยาวมาก ไม่ควรใช้คำย่อกับคำที่ไม่เป็นที่รู้จักกันดีหรือคำสั้นๆ เช่น

- คำย่อที่ไม่ควรใช้ เช่น

คำย่อ	คำเต็ม
ร.ร.	โรงแรม
จยย.	รถจักรยานยนต์

คำย่อ

น.ร.

น.ศ.

- คำย่อที่ควรใช้ เช่น

ท.ท.ท.

กทม.

สสส. จชต.

พ.ร.บ.

ส.ส.

ส.ว.

คำเต็ม

นักเรียน

นักศึกษา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร

กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุข

จังหวัดชายแดนภาคใต้

พระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกวุฒิสภา

๑.๘ ใช้คำต่างระดับ ในการเขียนข้อความแต่ละประโยคหรือแต่ละเรื่อง ควรใช้คำที่อยู่ในระดับเดียวกัน ไม่ควรใช้คำต่างระดับกัน เช่น

คำต่างระดับ

ดวงอาทิตย์ จันทร์

พ่อ มารดา

ลูกชาย ธิดา

สุภาพบุรุษ ผู้หญิง

คำระดับเดียวกันที่ควรใช้

ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์,

สุริยัน จันทร์

พ่อ แม่, บิดา มารดา

บุตร ธิดา, ลูกชาย ลูกสาว

สุภาพบุรุษ สุภาพสตรี,

ผู้ชาย ผู้หญิง

๑.๙ ใช้คำสรรพนามไม่เสมอกัน ในการเขียนแต่ละครั้งควรใช้สรรพนาม ให้สม่ำเสมอตลอดทั้งเรื่อง เช่น หากใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ ว่า “ผม” ก็ควรใช้ “ผม” หรือใช้ “กระผม” ก็ใช้ “กระผม” ตลอดไป หรือใช้ “ฉัน” หรือ “ดิฉัน” อย่างใดอย่างหนึ่งตลอดทั้งเรื่อง อย่าใช้ “ผม” บ้าง “กระผม” บ้าง หรือ “ฉัน” บ้าง “ดิฉัน” บ้าง

วิธีแก้ปัญหากการใช้สรรพนามไม่สม่ำเสมอ คือการใช้สรรพนาม “ข้าพเจ้า” ซึ่งเป็นคำสรรพนามที่เป็นคำกลางๆ และสามารถใช้ได้สม่ำเสมอ

๑.๑๐ ใช้คำที่มีความหมายกำกวม คำบางคำมีความหมายกำกวม อาจทำให้ผู้อ่านตีความหมายไม่ชัดเจน ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้คำกำกวม เช่น

คำกำกวม	ความหมายไม่แน่ชัด
๓ โมง	ตีความหมายได้ทั้ง ๓ โมงเช้าหรือ ๓ โมงเย็น ควรเขียนให้ชัดเป็น ๙.๐๐ น. หรือ ๑๕.๐๐ น.
ข้าวเย็น	ข้าวที่เย็นหรือข้าวมือเย็น
ชื่อที่ใคร	ตีความได้ทั้งชื่อที่ดินของใคร หรือชื่อของชั้นนั้นได้ที่ใคร

๑.๑๑ ใช้คำที่ก่อให้เกิดความหมายไม่ดีหรือความหมายในแง่ลบ คำบางคำอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกไม่ดี จึงไม่ควรใช้ ควรใช้คำที่ก่อให้เกิดความรู้สึกในแง่บวกแก่ผู้อ่าน เช่น

คำที่มีความหมายในทางไม่ดี	คำที่ควรใช้
คนจน	ผู้มีรายได้น้อย
คนบ้านนอก	คนต่างจังหวัด
ชาวสลัม	ชาวชุมชนแออัด
ผู้ป่วยใกล้ตาย	ผู้ป่วยระยะสุดท้าย
นักศึกษาตกค้าง	นักศึกษาที่ยังเรียนไม่จบ
คนผิวดำ	คนผิวสี
คนแก่	ผู้สูงอายุ
อ่อนหัด	มือใหม่

๑.๑๒ ใช้คำผิดเป็นคำถูก คำหลายคำในภาษาไทย เป็นคำที่เขียนผิด แต่มักนิยมนำมาใช้พูดหรือเขียนจนเข้าใจว่าคำนั้นเป็นคำที่ถูกต้อง เช่น

คำผิดที่คิดว่าถูก	คำที่ถูกต้อง
ปีติ	ปีติ
ปีศาจ	ปีศาจ

คำผิดที่คิดว่าถูก

เคราะห์ดี

โชคร้าย

คำที่ถูกต้อง

โชคดี

เคราะห์ร้าย

หมายเหตุ เคราะห์เป็นคำที่นิยมใช้ในทางไม่ดี เช่นมีเคราะห์ ฟาดเคราะห์
เคราะห์ร้าย เป็นต้น ส่วนโชคเป็นคำที่นิยมใช้ในทางดี เช่น มีโชค โชคดี เป็นต้น

ข้อบกพร่องในการใช้คำทั้ง ๑๒ ประการนี้ หากนักศึกษาพิถีพิถันเลือกใช้ให้
ถูกต้อง จะช่วยให้การใช้คำในการเขียนดีขึ้น

๒. ข้อบกพร่องในการใช้ประโยค

ข้อบกพร่องในการเขียนประโยคที่มักพบอยู่เสมอ ได้แก่

๒.๑ ใจความของประโยคควกวหรือกำกวม อันเกิดจากการเขียนไม่กระชับ
รัดกุม เช่น

ตัวอย่างที่ ๑

ประโยคควกว - ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี คนดีคือคน
มีความกตัญญู

ข้อบกพร่อง - จะเห็นได้ว่าใจความสำคัญของประโยคนี้คือความ
กตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี ผู้เขียนเขียนถึง
๒ ประโยค แต่ใจความยังอยู่เท่าเดิม

ประโยคที่ถูกต้อง - ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี

ตัวอย่างที่ ๒

ประโยคกำกวม - นิดเป็นคนใช้แดง

ข้อบกพร่อง - ประโยคนี้ตีความได้ ๒ ความหมาย

๑. นิดเป็นคนรับใช้ของแดง

๒. นิดเป็นนายของแดง หรือมีฐานะเหนือกว่าแดง
จึงใช้ให้แดงทำงานให้

ดังนั้นต้องเขียน ๒ ประโยคนี้ โดยมีคำบุพบทให้ชัดเจน

ประโยคที่ถูกต้อง

๑. ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม
อาจนำมาซึ่งความสุขหรือความ
ทุกข์

และ

๒. ผู้สัมผัสกับความรัky่อมรู้รสชาติ
ของคำว่ารัก ซึ่งเป็นคำที่ยากแก่การ
ให้คำจำกัดความ

๒.๔ เขียนประโยคหัวน้ส้เกินไป ประโยคหัวน้ส้ส้อาจเกิดความไม่ชัดเจน
ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายไม่ถูกต้อง จึงควรเขียนประโยคให้ได้ใจความครบถ้วนไม่หัวน้ส้

ตัวอย่าง

ประโยคหัวน้ส้ -

รับประทานอาหารดี มีประโยชน์ เกิด
ผลดีแก่ร่างกาย

ข้อบกพร่อง

- ประโยคดังกล่าวนี้พยายามจะบอก
คุณประโยชน์ของการรับประทานอาหาร
ที่มีคุณภาพดีและมีประโยชน์แต่ขาด
คำเชื่อมและคำขยายที่ชัดเจนเพราะ
ผู้เขียนรวบรัดเกินไป

ประโยคถูกต้อง

- การรับประทานอาหารที่มีคุณภาพดีและ
มีประโยชน์จะก่อให้เกิดผลดีแก่ร่างกาย

๒.๕ เขียนประโยคไม่สมบูรณ์ คือขาดคำบุรพบท นำหน้าคำหรือเชื่อมคำ
หรือขาดคำสันธานประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์

ตัวอย่าง

ประโยคไม่สมบูรณ์ -

ใจของฉันเป็นเธอ

ข้อบกพร่อง -

ประโยคนี้ขาดคำบุรพบทนำหน้าคำให้
ชัดเจน

ประโยคที่ถูกต้อง -

ใจของฉันเป็นของเธอ

ประโยคไม่สมบูรณ์ -

เธอหัวเราะ กำลังร้องไห้

ข้อบกพร่อง - ประโยคนี้ขาดคำสันธานเชื่อมความให้สมบูรณ์

ประโยคที่ถูกต้อง - เธอหัวเราะทั้งๆ ที่กำลังร้องไห้

๒.๖ วางส่วนขยายของประโยคไม่ถูกตำแหน่ง คำหรือใจความที่เป็นส่วนขยายของประโยคควรอยู่หลังหรืออยู่ติดกับคำที่ถูกขยาย หากไปอยู่หลังคำอื่นจะกลายเป็นการขยายคำผิดและทำให้ความหมายของประโยคผิดไปด้วย เช่น

ตัวอย่าง

ประโยคที่วางส่วนขยายไม่ถูกต้อง - ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมชซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ ๕-๘ แต่งนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

ข้อบกพร่อง - ประโยคนี้กลายเป็นการเน้นที่ผู้แต่งคือ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผู้ให้ความรู้ ไม่ใช่นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

ประโยคถูกต้อง - ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช แต่งนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ ๕-๘

๒.๗ วางโครงสร้างประโยคแบบภาษาอังกฤษ คือไม่เรียงลำดับคำในประโยคตามคำที่นำหน้าทีประธาน กริยา และกรรม แต่วางโครงสร้างประโยคตามภาษาอังกฤษโดยเอากรรมของประโยคมาเป็นประธาน เช่น

ตัวอย่าง

ประโยคภาษาอังกฤษ

๑. ธนาคารถูกโจรปล้น
๒. ๓ นักศึกษาชนะการแข่งขันตอบปัญหา
๓. ผู้ร้ายอยู่ภายใต้การควบคุมตัวของตำรวจ

ข้อบกพร่อง - ประโยคที่ ๑ นำกรรมไว้ตอนต้นประโยค

ประโยคที่ถูกต้อง

- ประโยคที่ ๒ ไม่ใช่คำลักษณนามตามหลังคำนอกจำนวนนับ
- ประโยคที่ ๓ มาจากคำภาษาอังกฤษ Under และนำกรรมมาไว้หน้าประโยค
- ๑. โจรปล้นธนาคาร
- ๒. นักศึกษา ๓ คน ชนะการแข่งขันตอบปัญหา
- ๓. ตำรวจควบคุมตัวผู้ร้าย

๒.๘ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง การเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิดจากการไม่เว้นวรรคในส่วนที่ควรเว้น และการเว้นวรรคในส่วนที่ไม่ควรเว้น เช่น

ตัวอย่าง

๑. ไม่เว้นวรรคในส่วนที่ควรเว้น - การตั้งใจเรียนขยันอ่านหนังสือทบทวนความรู้ จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น

ข้อบกพร่อง - การตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือทบทวนความรู้ เป็นวิธีการ ๓ วิธีที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น ดังนั้นควรเว้นวรรคให้ถูกต้อง

ประโยคที่ถูกต้อง - การตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือ และทบทวนความรู้ จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น

๒. เว้นวรรคในส่วนที่ไม่ควรเว้น - ในสังคมมีทั้ง คนดี และคนไม่ดี

ข้อบกพร่อง - ประโยคนี้มีใจความเดียวไม่ควรเว้นวรรคเลย

ประโยคที่ถูกต้อง - ในสังคมมีทั้งคนดีและคนไม่ดี

ทั้ง ๘ ประการนี้ ถือเป็นข้อบกพร่องในเรื่องการใช้ประโยค ซึ่งนักศึกษาพึงระมัดระวังไม่ควรถูกให้เกิดข้อผิดพลาดในการเขียน

ภาษาในการเขียนทั้งในเรื่องลักษณะภาษา ระดับภาษา และปัญหาการใช้ภาษาดังที่ได้กล่าวมานี้ นับเป็นแนวทางเบื้องต้นที่นักศึกษาควรนำมาใช้ประกอบการเขียน ตลอดจนใช้เป็นหลักในการสำรวจและวินิจฉัยวิเคราะห์ข้อบกพร่องในงานเขียนของนักศึกษาอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

กิจกรรมการเรียนบทที่ ๓

ข้อ ๑ ให้นักศึกษาเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. ลักษณะของภาษาเขียนที่ดี คือ ๑) _____ ๒) _____

๒. ระดับภาษาในการเขียนมี ๓ ระดับคือ ๑) _____ ๒) _____

_____ ๓) _____

๓. ภาษาปากหรือภาษาพูดเหมาะแก่การติดต่อสื่อสารกับบุคคล _____

๔. งานเขียนทั่วไปทั้งบันเทิงคดีและสารคดีควรใช้ภาษาในระดับ _____

๕. รายงานทางวิชาการ ประกาศของทางราชการ ควรใช้ภาษาในระดับ _____

๖. ระดับภาษาที่ไม่ควรนำมาใช้ในการฝึกเขียนในวิชาการเขียนคือ _____

๗. คำว่า “ยังงี้” ถ้าเขียนเป็นภาษาเขียนที่ถูกต้องคือ _____

๘. “วันนี้ห้องอยู่บ้านตามลำพังคนเดียว” ข้อบกพร่องของประโยคนี้นี้คือ _____

_____ เพราะ _____

๙. คำฟุ่มเฟือยคือ _____

๑๐. การใช้คำย่อควรใช้กับคำที่ _____ หรือ _____

ไม่ควรใช้คำย่อกับคำที่ _____

๑๑. การใช้คำสรรพนามสม่าเสมอคือ _____

๑๒. คำว่า “ผู้ป่วยใกล้ตาย” บกพร่องเพราะ _____

_____ ควรแก้ไขเป็น _____

๑๓. “ทึมแมนเซสเตอร์ยูไนเต็ดชนะทึมลิวอร์พูอย่างทวมทั้น ๑ ประตู่ต่อ ๐” ประโยค
 นี้มีข้อบกพร่องเพราะ _____

๑๔. “เซียมฟ์งคอนเสิร์ต ชัน ๕ ฟรี” ประโยคนี้มีข้อบกพร่องเพราะ _____
 _____ ควรแก้ไขเป็น _____

๑๕. คำขยายควรอยู่ _____ หรือ _____ คำที่ถูกขยาย
 ข้อ ๒ ให้นักศึกษาเขียนเครื่องหมาย \checkmark หน้าคำที่ถูกต้อง ส่วนคำที่ไม่ถูกต้องให้กาเครื่องหมาย X

_____ ๑) ชะมุกชะมัว	_____ ๑) ชมุขชมัว
_____ ๒) ชมกัชมั้น	_____ ๒) ชะมกัชมั้น
_____ ๓) ชะมุกชะมอม	_____ ๓) ชะมุกชมอม
_____ ๔) กระทะ	_____ ๔) กะทะ
_____ ๕) กะทึ	_____ ๕) กระทึ
_____ ๖) กะทั้นหั้น	_____ ๖) กระทั้นหั้น
_____ ๗) กะดุกกะดิก	_____ ๗) กระดุกกระดิก
_____ ๘) กัลป์ปาวสาน	_____ ๘) กัลป์ปาวสาน
_____ ๙) สัมณา	_____ ๙) สัมมนา
_____ ๑๐) โลกาภิวัดณ์	_____ ๑๐) โลกาภิวัดน์
_____ ๑๑) สั้ประด	_____ ๑๑) สั้บประด
_____ ๑๒) สวดมนตร์	_____ ๑๒) สวดมนต์
_____ ๑๓) สายสิณ	_____ ๑๓) สายสิญจน์
_____ ๑๔) โชคกลาง	_____ ๑๔) โชคราง
_____ ๑๕) เครื่องรง	_____ ๑๕) เครื่องราง
_____ ๑๖) อัสตง	_____ ๑๖) อัสตง
_____ ๑๗) อันตทาน	_____ ๑๗) อันตรธาน
_____ ๑๘) นานับประการ	_____ ๑๘) นานับการ
_____ ๑๙) ทะมัดทะแมง	_____ ๑๙) ทมัดทแมง

- _____ ๒๐) พิสวาส
 _____ ๒๑) ผูกพัน
 _____ ๒๒) ผลัดวันประกันพรุ่ง
 _____ ๒๓) นั่งขัดสมาธิ
 _____ ๒๔) ฉันทเพื่อน
 _____ ๒๕) ลำไย
 _____ ๒๖) หลับไหล
 _____ ๒๗) หลงไหล
 _____ ๒๘) ห่วงใย
 _____ ๒๙) ไม่ไยดี
 _____ ๓๐) บิณฑบาต
 _____ ๓๑) ตักบาตร
 _____ ๓๒) แกงบวช
 _____ ๓๓) ก๋วยบวชชี
 _____ ๓๔) บาดทะยัก
 _____ ๓๕) ควกัไขว้
 _____ ๓๖) ชั้นทสกร
 _____ ๓๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 _____ ๓๘) จังหวัดศรีสะเกษ
 _____ ๓๙) ศึกษานิเทศ
 _____ ๔๐) มัคคุเทศก์
 _____ ๔๑) การเวก
 _____ ๔๒) เกษียนหนังสือ
 _____ ๔๓) เกษียนอายุ
 _____ ๔๔) หน้าปัดนาฬิกา
 _____ ๔๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 _____ ๔๖) เครื่องสำอาง

- _____ ๒๐) พิศवास
 _____ ๒๑) ผูกพันธ์
 _____ ๒๒) ผัดวันประกันพรุ่ง
 _____ ๒๓) นั่งขัดสหมาด
 _____ ๒๔) ฉันท์เพื่อน
 _____ ๒๕) ลำไย
 _____ ๒๖) หลับไหล
 _____ ๒๗) หลงไหล
 _____ ๒๘) ห่วงใย
 _____ ๒๙) ไม่ไยดี
 _____ ๓๐) บิณฑบาตร
 _____ ๓๑) ตักบาต
 _____ ๓๒) แกงบวด
 _____ ๓๓) ก๋วยบวดชี
 _____ ๓๔) บาททะยัก
 _____ ๓๕) ขวกัไขว้
 _____ ๓๖) ชั้นทสกร
 _____ ๓๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 _____ ๓๘) จังหวัดศรีสะเกษ
 _____ ๓๙) ศึกษานิเทศก์
 _____ ๔๐) มัคคุเทศ
 _____ ๔๑) การเวก
 _____ ๔๒) เกษียนหนังสือ
 _____ ๔๓) เกษียนอายุ
 _____ ๔๔) หน้าปัทมนาฬิกา
 _____ ๔๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 _____ ๔๖) เครื่องสำอางค์

- _____ ๔๗) จมปรัก
- _____ ๔๘) ปรักปรำ
- _____ ๔๙) พระนาคปลก
- _____ ๕๐) ปรานี่ปราศรัย

- _____ ๔๗) จมปลัก
- _____ ๔๘) ปลักปลำ
- _____ ๔๙) พระนาคปรก
- _____ ๕๐) ปรานี่ปราศัย

ข้อ ๓ ให้นักศึกษาบอกข้อบกพร่องของประโยคที่ยกมานี้ พร้อมทั้งแก้ไขภาษาที่บกพร่องนั้น
ให้ถูกต้องและสละสลวย (แต่ละประโยคอาจมีข้อบกพร่องมากกว่า ๑ แห่ง)

๑) รถตุ๊กตุ๊กคันนี้เก้เก๊าแถมยังขับซึ่งอีก

ข้อบกพร่อง.....

.....

ประโยคที่แก้ไข.....

.....

๒) สังคมปัจจุบันทุกวันนี้มักทอดทิ้งให้คนชราอยู่กับตามลำพัง ดูแล้วน่าสมเพชเวทนา

ข้อบกพร่อง.....

.....

ประโยคที่แก้ไข.....

.....

๓) เหตุการณ์กลับโอละพ่อ เรื่องสาวกู่ขาวถูกผัวตัวเองแบล็คเมลล์

ข้อบกพร่อง.....

.....

ประโยคที่แก้ไข.....

.....

๔) ตร. เป่า ๓ โจรค้ายานรกดแต่ดั้น

ข้อบกพร่อง.....

.....

ประโยคที่แก้ไข.....

.....

๕) เจ้าหน้าที่จัดให้มีการทดสอบน.ร. ก่อนนำไปฟังปฐมนิเทศก์

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๖) ชายหนุ่มกับสุภาพสตรีคู่นั้นช่างเหมาะสมกันราวขนมผสมน้ำยา

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๗) วันนีถนบนปลดโปรง รถรายวดยานวิงลิวไม่ติดขัดเลย

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๘) สมศรีที่พึ่งมาทำงานวันนี้เนียเธอ เป็นเพียงเด็กโรงงานเท่านั้นเอง

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๙) จงช่วยกันประหยัดไฟด้วยการปิดแอร์ในช่วงเวลาเที่ยงถึงบ่ายโมง

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๐) ผักถูกนำมาล้างก่อนพ่อครัวนำไปปรุงอาหาร

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๑) ฉันเห็นสุนัขนั่งเล่นอยู่ในบ้าน

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๒) แดงดำไปทำธุระตจว.

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๓) สมชายกับสมศรีลงไปด้วยกันไม่ได้ เพราะฐานะต่างกันราวฟ้ากับน้ำ

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๔) การอ่านหนังสือถือเป็นงานอดิเรกชนิดหนึ่งในยามว่าง

ข้อบกพร่อง.....

ประโยชน์ที่แก้ไข.....

๑๕) โจรลินแย้งอดีตเพื่อนไม่ตอบคำถามตำรวจ

ข้อบกพร่อง.....

ประโยคที่แก้ไข.....

ข้อ ๔ ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่ยกมานี้ แล้วแก้ไขคำที่เขียนผิดหรือเขียนบกพร่องให้ถูกต้อง โดยเขียนคำที่แก้ไขทับข้อความที่ยกมานี้

นอกจากการปิดโอกาสทางการศึกษาแก่พ่อแม่พี่น้องประชาชนคนไทยแล้ว

รามคำแหงยังประจักษ์ถึงการขายโอกาสดังกล่าวแก่ผู้ไร้โอกาสทางการศึกษาให้ได้รับ

อย่างเท่าเทียมกันอย่างเต็มที่ที่สุดเท่าที่จะทำได้ มหา'ลัยจึงมี Policy ขยายโอกาสทาง

การศึกษาไปนอกเมืองหลวง เป็นการนำความรู้สู่ประชาชนชาวไทยในทุกภูมิภาคทั่ว

ประเทศ คนไทยทุกคนสามารถสมัครเข้าศึกษาในเขตภูมิภาคของตนได้ โดยไม่ต้องมา

ศึกษาหรือมาสอบที่มหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ อันเป็นนโยบายจัดให้มีการศึกษาใน

ลักษณะที่เรียกว่า “เรียนใกล้บ้าน สอบใกล้บ้าน”

ข้อ ๕ ให้นักศึกษาอ่านเรียงความที่ยกมานี้ แล้วบอกข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของเรียงความเรื่องนี้มาพอสังเขป พร้อมทั้งเรียบเรียงเรียงความเรื่องนี้ใหม่โดยใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง สละสลวย

เกิดมาเพื่ออะไร

อันที่จริงก็ไม่ค่อยได้ฟังเทศน์ฟังธรรมกับเขาเท่าไร ไม่ใช่เป็นคนนอกศาสนาอะคะ แต่ว่าทำแต่งงานจนไม่มีเวลา ส่วนใหญ่ทุกคนจะพูดแบบนี้เหมือนกันหมด “ไม่ว่าง ไม่ค่อยมีเวลา” ทั้ง ๆ ที่ พลวงพ่อท่านก็เทศน์อยู่ปาว ๆ ได้ฟังกันทั่วประเทศละมั้ง (ขออภัยคะดิฉันใช้ภาษาไทยผิด) แต่มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ

ในวิถีชีวิตประจำวันของแต่ละคนและแต่ละวัยไม่เหมือนกัน ถ้าจะตั้งคำถามว่าเกิดมาทำไม หรือเกิดมาเพื่ออะไร ก็คงจะตอบกันไปต่าง ๆ นา ๆ

แต่ดิฉันว่า ถ้าเกิดมาแล้วปล่อยชีวิตไปตามเวลาให้มันหมดไปวันๆ โดยไม่ได้ทำอะไร ให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยและสัตว์โลกก็อย่าเกิดมาเสียดีกว่า อย่างที่เขาว่าเสียชาติเกิดอยู่ ไปก็อายุสั้นๆเปล่าๆ

สุนัขมันอยู่บ้านไม่เคยอยู่เฉยหรือก่ะ มันช่วยเป็นหูเป็นตาให้เจ้านาย คอยระแวดระวัง ทรัพย์สินให้เจ้านาย กลางค้ำกลางคืนไม่เคยหลับนอนส่งเสียงเห่าเวลาที่มีผู้แปลกปลอมเข้ามา ในบ้าน เห็นใหม่คะสุนัขมันยังรู้จักทำตัวให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น แล้วเราเป็นคนก็ควรจะทำ ประโยชน์ให้ส่วนรวม เกิดมาแล้วอย่าทำตัวให้อายสุนัข มีมือมีเท้ามีมันสมองครบอาการ สามสิบสอง ควรจะสร้างสรรค์สังคม เวลาเป็นสิ่งมีค่า เราเกิดมาใช้ว่าจะอยู่ค่าฟ้า อีกไม่นานเราก็ต้องจากโลกนี้ไปตามวัฏจักร เวียนว่ายตายเกิด กันทุกคนนั่นแหละ

เพราะฉะนั้น ถ้ามัวตัวเองให้ดีกว่าวันนี้เราทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์บ้าง และก็ไม่ควรที่จะละเลยอบรมบุตรและคนในครอบครัวให้เป็นคนดีของสังคมด้วย ทุกคนเป็นคน ดีสังคมจะดีตามและโลกก็คงสงบสุข ไม่ต้องมามาเข่นฆ่ากันให้ธรรมชาติเข่นฆ่าเราก็เพียงพอ แล้ว แค่นี้ก็จะตายกันไปไม่เว้นแต่ละวันแล้วละคะ ขอให้ทุกรักกันเพื่อเป็นประโยชน์แก่การเกิด มาในโลกมนุษย์ ตลอดไปด้วยเถอคะ

ข้อบกพร่อง _____

เรียงความที่เรียบเรียงใหม่

เกิดมาเพื่ออะไร

ข้อ ๖ ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติเขียน

๖.๑ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย ตามประโยคใจความสำคัญที่ยกมานี้

การคิดดี ทำดี จะช่วยให้เราประสบผลดี_____

๖.๒ ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่องความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเพลงโปรดของนักศึกษา

บทที่ ๔

การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า

หัวข้อ

๑. ความหมายของย่อหน้า
๒. ขนาดความสั้นยาวของย่อหน้า
๓. ประโยชน์ของย่อหน้า
๔. ลักษณะของย่อหน้าที่ดี
๕. ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญของย่อหน้า
๖. การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า

แนวคิด

๑. ย่อหน้า หมายถึง ข้อความตอนหนึ่ง หรือความเรียงตอนหนึ่งๆ ซึ่งประกอบขึ้นด้วยประโยคหลายๆ ประโยคมารวมกัน โดยประโยคเหล่านั้นจะกล่าวถึงใจความสำคัญเพียงประการเดียว
๒. ขนาดความสั้นยาวของย่อหน้าไม่มีขนาดกำหนดตายตัว ขึ้นอยู่กับการขยายใจความสำคัญของย่อหน้าได้ครบถ้วนชัดเจน
๓. ประโยชน์ของย่อหน้ามี ๔ ประการ คือ ๑) ช่วยให้ผู้อ่านจับประเด็น หรือใจความสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น ๒) ทำให้ผู้อ่านได้พักสายตาในการอ่าน ๓) ทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสคิดทบทวนเนื้อหาของย่อหน้าที่ได้อ่าน ๔) ทำให้เนื้อหาของเรื่องที่เขียนมีลักษณะสวยงาม
๔. ย่อหน้าที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ มีเอกภาพ มีสัมพันธภาพ มีสารัตถภาพ และมีความสมบูรณ์
๕. ประโยคใจความสำคัญจะปรากฏในย่อหน้า ๔ ตำแหน่ง คือ ๑) อยู่ต้นย่อหน้า ๒) อยู่กลางย่อหน้า ๓) อยู่ท้ายย่อหน้า ๔) อยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

๖. การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ควรปฏิบัติด้วยการอ่านคำสั่งให้ชัดเจน วางโครงเรื่องก่อนเขียน เขียนร่างก่อนเขียนจริง อ่านทบทวน แล้วจึงเขียนจริงและอ่านทบทวนอีกครั้ง

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาบทที่ ๔ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. บอกความหมายและขนาดความสั้นยาวของย่อหน้าได้
๒. บอกประโยชน์และลักษณะที่ดีของย่อหน้าได้
๓. อธิบายตำแหน่งและประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าได้
๔. เขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนย่อหน้า

เนื้อหา

เมื่อนักศึกษาเข้าใจเรื่องการเขียนประโยค และทราบข้อบกพร่องในการเขียนประโยค ดังได้กล่าวมาในบทที่ ๓ แล้ว นักศึกษาควรจะได้รู้จักและฝึกเขียนย่อหน้าต่อไปด้วย การเขียนย่อหน้าเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนอีกขั้นในตอนหนึ่ง ทั้งนี้เพราะย่อหน้าเกิดจากการนำประโยคหลายๆ ประโยคมาเชื่อมโยงกันให้ได้ใจความสำคัญประการใดประการหนึ่ง

๑. ความหมายของย่อหน้า

ย่อหน้า (Paragraphs) หมายถึงข้อความหรือความเรียงตอนหนึ่งของเรื่องราวหรือเนื้อหาที่เขียน ซึ่งเรียงเรียงขึ้นจากประโยคหลายๆ ประโยค โดยประโยคหลายประโยคนี้ต้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจนทำให้เนื้อหาของย่อหน้ามีเอกภาพ (Unity) เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงจะจัดว่าย่อหน้านั้นเป็นย่อหน้าที่ดี คุณสมบัติของย่อหน้าที่ดีคือมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว (One paragraph, one main idea.) หากมีใจความสำคัญอื่นเพิ่มขึ้นมาต้องขึ้นย่อหน้าใหม่

๒. ขนาดความสั้นยาวของย่อหน้า

ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัวว่าจะมีขนาดความสั้นยาวเท่าไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าประโยคต่างๆ ในย่อหน้านั้นขยายใจความสำคัญครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ หากมีน้อยเกินไป เพียง ๒ – ๓ บรรทัด เท่ากับว่าย่อหน้านั้นมีประโยคขยายความเพียงเล็กน้อย

หรือแทบไม่มีเลย ในทางตรงกันข้ามหากย่อหน้านั้นมีความยาวมากถึง ๒๐ – ๓๐ บรรทัด เท่ากับว่าย่อนหน้านั้นมีประโยคขยายความมาก อาจทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน เพราะยากต่อการจับประเด็นสำคัญ หรือเมื่อจับประเด็นแล้วอาจพบประเด็นสำคัญ (ซึ่งควรจะขึ้นย่อหน้าใหม่) ซ่อนอยู่ในย่อหน้านั้นอีก

ดังนั้นความสั้นยาวของย่อหน้าจึงไม่มีข้อจำกัดที่แน่ชัด ต้องดูที่การขยายความของประโยคต่างๆ ว่าได้อธิบายครบถ้วนหรือไม่ และต้องไม่เขียนประเด็นสำคัญซ่อนอยู่ในย่อหน้านั้นอีก

หนึ่งการเขียนย่อหน้าด้วยข้อความสั้นๆ เพียง ๒ – ๓ ประโยค หรือ ๑ – ๒ บรรทัด นิยมใช้การเขียนบทความในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารบันเทิงคดี ซึ่งเรียกว่า **ย่อหน้าชอยสั้น** ไม่นิยมใช้ในการเขียนเรียงความหรือบทความที่เป็นทางการ รวมทั้งงานเขียนทั่วไป

ดังนั้น นักศึกษาไม่ควรนำการเขียนย่อหน้าแบบชอยสั้นมาใช้ในงานเขียนสำหรับการเรียนและการฝึกเขียนในวิชานี้ด้วย

ตัวอย่าง ย่อหน้าชอยสั้น

ตัวอย่างที่ ๑

“เดือนอ้ายมีประเพณีขึ้นปีใหม่ พิธีชักวาวขอลม พิธีไล่เรือเพื่อไล่น้ำ

เดือนยี่เดือนที่น้ำก็รีไหลลง มีพิธีทำขวัญลานนวดข้าวและพิธีตรียัมพวายไล่ชิงช้า

เดือนสาม เดือนนี้ตอนเด็กๆ ชอบมากเลย เพราะมีประเพณีข้าวเหนียว เผาข้าวหลาม

ทำขวัญจี่ คิดถึงข้าวจี่อุ่นๆ หอมๆ จังเลย

ส่วนเดือนสี่เป็นพิธีตรุษ งานวัด งานบุญทั้งหลายมักจะทำกันที่เดือนนี้แหละ

และเดือนห้า ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ต่างก็รอคอยเดือนนี้และประเพณีสงกรานต์ ยังมีต่อไปจนถึงเดือนสิบสองนั่นแล”

(คัดจากคอลัมน์เช็กสต็อกหนังสือ โดย หนุงหนิง ไนมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวัน
ที่ ๑๓ – ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ หน้า ๘๑)

ตัวอย่างที่ ๒

ตัวอย่างที่ ๒

การไปรษณีย์สยาม

ในยุโรป การสะสมไปรษณีย์บัตรเก่า เป็นที่นิยมกันมาก เช่นเดียวกับการสะสมตราไปรษณียากร ไปรษณีย์บัตร หรือโปสการ์ดเก่าที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นสิ่งที่นักสะสมแสวงหากันนัก

ยังเป็นโปสการ์ดที่เขียนโดยบุคคลสำคัญหรือส่งให้บุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ด้วยแล้ว ยิ่งจะเป็นสิ่งที่มีค่าและนิยมเสาะหาของบรรดานักสะสมด้วยราคาสูง

หลายปีมาแล้ว ได้พบไปรษณีย์บัตรเก่าแผ่นหนึ่งที่ปารีสเซลส์ เขียนไว้ว่า

เป็นภาพการไปรษณีย์ในประเทศไทย ระบุไว้ด้วยว่าจัดพิมพ์โดยสหภาพไปรษณีย์สากล

ไปรษณีย์บัตรหรือโปสการ์ดแผ่นนี้ พิมพ์ที่กรุงปารีส มีลายมือเขียนไว้ว่า ค.ศ. ๑๙๐๒ ซึ่งนับถึงขณะนี้ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ก็จะมีอายุได้ ๙๖ ปีพอดี

จึงนับว่าเป็นของเก่าชิ้นหนึ่งที่น่าสนใจ

เคยพบโปสการ์ดแบบเดียวกันนี้ซึ่งเกี่ยวกับการไปรษณีย์ของประเทศต่างๆ เข้าใจว่าในขณะนั้นสหภาพไปรษณีย์สากลคงจัดพิมพ์ขึ้นเป็นชุดสำหรับนักสะสม

ภาพการไปรษณีย์ของประเทศไทยแผ่นนี้ คงจะเป็นการวาดภาพตามความคิดของฝรั่งเกี่ยวกับเมืองสยามในเวลานั้น ว่าการไปรษณีย์เมืองสยามคงจัดส่งจดหมายและไปรษณีย์ภัณฑ์ด้วยช้าง เพราะขณะนั้นบ้านเมืองเรามีช้างมาก การเดินทางในท้องถิ่นทุรกันดารหรือที่เป็นป่าเขาก็ใช้ช้างเป็นส่วนใหญ่

แม้แต่ธงชาติของเราในขณะนั้นก็ใช้ธงแดงมีรูปช้างเผือกสีขาวอยู่ตรงกลาง

แต่พิเคราะห์ดูภาพนี้แล้ว ผู้วาดภาพนี้คงจะจินตนาการขึ้นเอง เพราะช้างในภาพดูจะเป็นช้างจากแอฟริกามากกว่าแถบเอเชีย ส่วนเครื่องตกแต่งประดับประดาช้างนั้นดูเหมือนจะเคยเห็นจากภาพเก่าๆ ของอินเดีย ไม่น่าจะเป็นช้างไทยไปได้ แต่ก็ดูแปลกตาไปอีกแบบหนึ่ง

การไปรษณีย์ในบ้านเมืองไทย นับว่ามีประวัติศาสตร์ยาวนานพอสมควร และอาจจะสามารถคุยได้ว่าการไปรษณีย์ไทยนั้นมีพัฒนาการที่ยาวนานไม่น้อยกว่าชาติใดในเอเชีย

เพราะการไปรษณีย์ของสยาม เริ่มจากการจัดตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการราวต้นรัชกาลที่ ๕ คือราว พ.ศ. ๒๔๑๘

สมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมหลวงภาณุพันธุ์วงศ์วรเดช กับเจ้านายอื่นๆ อีกหลายพระองค์ ได้ริเริ่มออกหนังสือพิมพ์รายวันชื่อ 'ข่าวราชการ' หนังสือฉบับดังกล่าวนี้จะต้องมีการจัดส่งให้สมาชิกผู้บอกรับ

เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงทรงจัดการให้มีบุรุษส่งหนังสือให้แก่บรรดาเจ้านายและขุนนางต่างๆ ที่บอกรับเป็นสมาชิก

เมื่อส่งหนังสือแล้ว ก็มีตำริวานำรับฝากส่งจดหมายเสียพร้อมๆ กัน

ในระยะแรก บุรุษส่งหนังสือนี้เรียกว่า โปสต์แมน (Postman)

ส่วนตัว ค่าธรรมเนียมในการส่งจดหมาย ซึ่งใช้ปิดบนจดหมายเรียกว่าแสตมป์ (Stamp) ในยุคแรกๆ นั้น บนแสตมป์เป็นพระรูปเหมือนของสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ การเริ่มทดลองการส่งไปรษณีย์ในชั้นแรกดังกล่าวปรากฏว่าได้ผลดี นับว่าทำให้การส่งหนังสือและจดหมายได้รับความสะดวก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงจึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมไปรษณีย์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๖ ในคราวเดียวกันนั้น ให้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมโทรเลขขึ้นด้วย

หลังจากนั้นมาการไปรษณีย์ก็เริ่มขยายจากกรุงเทพฯ ไปสู่หัวเมืองต่างๆ

ทางราชการได้จัดพิมพ์แสตมป์ชุดแรกออกใช้ โดยสั่งพิมพ์จากห้างวอเตอร์โลว์ ประเทศอังกฤษ มี ๖ ราคา คือ โสฬส อัฐ เสี้ยว ซีก เฟื้อง และสลึง

นอกจากนี้ยังได้จัดสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ สำหรับการไปรษณีย์ขึ้น เช่น ตู้ไปรษณีย์ ฎงไปรษณีย์ เครื่องแบบบุรุษไปรษณีย์ ฯลฯ

สหภาพไปรษณีย์สากล จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๗ มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพไปรษณีย์สากลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๘

(คัดจากพิษณุ จันทรวีทน์ รูปเก่าเล่าเรื่อง พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๕๙ - ๖๒)

ตัวอย่าง ย่อหน้าปรกติโดยทั่วๆ ไป

ตัวอย่างที่ ๑

ควายเป็นเครื่องมือการผลิตของมนุษย์มาแต่ยุคดึกดำบรรพ์ในการทำนา ทำไร่ แรกๆ เป็นควายป่าดุร้าย นานเข้าคนเราก็จับต้อนมาฝึกฝนเลี้ยงดูจนเชื่องใช้งานทั่วไปได้ แล้วยังใช้ประโยชน์จากร่างกายควายหลายอย่าง ดังมีโคลงสุภาษิตว่า "โคควายวายชีวิได้ เขาหนึ่ง"

มีคำบอกเล่าสืบกันมาว่า แหล่งใหญ่ควายป่ามีอยู่ ๒ แห่ง คือเมืองสุพรรณบุรีกับเมือง นครราชสีมา (โคราช) พระเจ้าแผ่นดินยุคแรกๆ ต้องให้ขุนนางพลไพร่ต้อนควายป่ามาฝึกไว้ใช้ งาน เพื่อความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ของราชอาณาจักร ถือเป็น “หน้าที่” คือพระราชภารกิจอย่าง หนึ่งในยุคก่อนกรุงศรีอยุธยา น่าเชื่อว่ามีมาแต่ครั้งดึกดำบรรพ์ยุคสุพรรณภูมิ แล้วต่อเนื่องถึง ยุคหัวเลี้ยวหัวต่อประวัติศาสตร์สมัยที่เริ่มรัฐทวารวดี และสยามประเทศ”

(จากคอลัมน์ **อ่านแผ่นดิน ท่องถิ่นของเรา** โดยสุจิตต์ วงษ์เทศ ใน **มติชนสุดสัปดาห์** ฉบับประจำวันที ๑๓ – ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ หน้า ๗๘)

ตัวอย่างที่ ๒

ม.ร.ว. กิริติเป็นสาวใหญ่ผู้สูงศักดิ์วัย ๓๕ ปี เมื่อพบกับนพพรขณะที่เธอไป “ฮันนีมูน” กับสามีวัยกว่า ๕๐ นั้น นพพรมีอายุเพียง ๒๒ ปี แต่ความงามของเธอทำให้นพพรคิดว่าเธอ อายุเพียง ๒๘ เหตุผลในการแต่งงานของ ม.ร.ว. กิริติ ไม่ได้เป็นไปตามความคาดหมายทั่วไป ที่มักคิดว่าหญิงสาวแต่งงานกับชายชราเพราะเงินหรือไม่เช่นนั้นก็ถูกบังคับ ม.ร.ว. กิริติถือว่าการแต่งงานครั้งนี้เป็นหนทางที่เธอจะได้หนีจากความคับแค้น ซ้ำซากจำเจของชีวิตที่จำกัดอยู่ ในกรอบประเพณี ในสังคมอันคับแคบ ทำให้ชีวิตวัยสาวของเธอผ่านไปโดยแห้งแล้งขมขื่น ไม่มีรสชาติอันสดชื่นเหมือนหนุ่มสาวทั่วไป เธอต้องมีชีวิตอยู่เพื่อปรนนิบัติเจ้านายหญิงในวัง ได้รับการศึกษาจากหม่อมแม่ และรู้จักคนนับจำนวนได้ ด้วยการอบรมที่ไม่ได้สอนให้รู้จักคิด เพราะ “เราไม่ได้ถูกอบรมให้เป็นคนช่างคิด เรามีทางที่เขากำหนดไว้ให้เดิน เราต้องเดินอยู่ ในทางแคบๆ ตามจารีตประเพณีขนบธรรมเนียม”

เมื่อวัยสาวเริ่มร่วงโรย การศึกษาที่ได้รับประกอบกับความบีบคั้นในขอบเขตอันคับ แคบทำให้เธอมีความคิดและความเข้าใจสภาพของตนเองดีขึ้น เธอเข้าใจถึงฐานะของสตรีที่ ต้องตกอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่าชาย ต้องถูกกำหนดให้มีวิถีชีวิตตามที่ชายต้องการ หญิงเป็น เพียงเครื่องประดับที่มีหน้ารักษาความงามไว้บำเรอชายเท่านั้น

(คัดจาก ผศ.ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร “นางฟ้าของศรีบูรพา : พัฒนาการตามลักษณะสตรี ในนวนิยายของศรีบูรพา” ใน **รักร้อยชুমุขมงานเขียนของ ๑๒ นายกสมาคมภาษาและ หนังสือฯ** พ.ศ. ๒๕๕๑ หน้า ๑๖๘ – ๑๖๙)

๓. ประโยชน์ของย่อหน้า

การเขียนความเรียงด้วยการจัดแบ่งเป็นย่อหน้ามีประโยชน์ดังนี้

๑. ช่วยให้ผู้อ่านจับประเด็นหรือใจความสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น เนื่องจากแต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียงประการเดียว ทำให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น โดยดูจากใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า หากเขียนติดต่อกันไปโดยไม่มีการขึ้นย่อหน้าใหม่ จะทำให้ผู้อ่านสับสนไม่รู้ว่าจะอะไรคือใจความสำคัญของย่อหน้านั้น

๒. ทำให้ผู้อ่านได้พักสายตาในการอ่าน การอ่านข้อความเป็นเรื่องราวติดต่อกันเป็นพืดไม่ขึ้นย่อหน้าใหม่ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกล้าในการอ่าน หากมีการแบ่งย่อหน้าเป็นช่วง ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านได้พักสายตาและไม่รู้สึกเบื่อที่จะอ่าน

๓. ทำให้ผู้อ่านมีโอกาสคิดทบทวนเนื้อหาของย่อหน้าที่ได้อ่าน การหยุดวันระยะเพื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสพักสายตาแล้ว ยังทำให้ได้มีโอกาสหยุดคิดทบทวนถึงใจความสำคัญของย่อหน้าที่ได้อ่านไปด้วย ซึ่งหากย่อหน้าที่อ่านมีเนื้อหาเข้าใจง่าย อาจไม่มีปัญหาต่อการอ่าน แต่หากมีใจความซับซ้อน เข้าใจยาก การได้หยุดคิดทบทวนก็อาจเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยผู้อ่านจับประเด็นสำคัญได้ง่ายขึ้น

๔. ทำให้เนื้อหาของเรื่องที่เขียนมีลักษณะสวยงาม การเขียนข้อความด้วยย่อหน้าเดียวติดต่อกันไปตลอดทั้งเรื่องจะทำให้ยากต่อการแบ่งสัดส่วนของเรื่อง อาทิ การเขียนเรียงความประมาณ ๒ หน้ากระดาษ A๔ โดยแบ่งสัดส่วนของเรื่องเป็น ๓ ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป เมื่อเขียนคำนำด้วยข้อความ ๑ ย่อหน้า เขียนเนื้อเรื่องด้วยข้อความ ๓ – ๔ ย่อหน้า และเขียนบทสรุป ๑ ย่อหน้า จะทำให้สัดส่วนเนื้อหาของเรื่องชัดเจนและสวยงาม

ตัวอย่าง ข้อความที่เขียนติดต่อกันเป็นพืด โดยไม่แบ่งย่อหน้า ซึ่งทำให้ยากต่อการจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านไม่ได้พักสายตา ไม่ได้หยุดคิดทบทวนเรื่องที่อ่าน และทำให้รูปแบบของงานเขียนไม่สวยงาม

ครึ่งทศวรรษสมัชชาสุขภาพ ก้าวท้าทายของสังคมไทย

“ครึ่งทศวรรษของกลไกพัฒนานโยบายสาธารณะที่ชื่อว่า “สมัชชาสุขภาพ” แม้จะยังไม่สามารถทวงถามบทบาทด้านสุขภาวะที่ขาดหายไปในวันเวลา และแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับต่างๆ ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ทว่าในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนภาคส่วนต่างๆ บนเวทีสมัชชาสุขภาพนั้น มิเพียงนำสังคมไทยไปสัมผัสและเคียงคั่นกับระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับรากหญ้าอย่างมีนัยสำคัญเชิงนโยบายอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนด้วย กอปรกับการเดินทางมาถึงของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ที่เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางสังคมไทยได้มากกว่าเดิม นโยบายสาธารณะด้านสุขภาพจากเดิมที่เคยกำหนดจากส่วนกลาง ขาดความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่ ก็กลับมามีคล้อยให้ตอบสนองความปรารถนา ศักยภาพของแต่ละชุมชนมากขึ้น มิพักจะเอ่ยถึงสมัชชาสุขภาพระดับท้องถิ่นที่บ่อยครั้งขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วมได้มากประสิทธิภาพกว่าระดับชาติมากมาย จนส่งผลให้หลายท้องถิ่น ประชาชนเริ่มกลับมาอยู่เย็นเป็นสุข หลังจากอยู่ร้อนนอนทุกข์มาช้านาน จากรากหญ้าสู่แนวนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพที่เริ่มครั้งแรกในปี ๒๕๔๔ ล่วงเลยมาถึงปี ๒๕๕๙ กับสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ ๖ จะปรากฏโฉมอีกครั้งในเดือนสิงหาคมที่จะถึงนี้ นอกจากจะเป็นบทพิสูจน์ศักยภาพเครือข่ายภาคประชาชนว่าพร้อมมากน้อยแค่ไหนในการกำหนดอนาคตสุขภาพตนเองร่วมภาครัฐ และภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาแล้วยังเป็นเวทีสาธารณะสะท้อนภาพการนำ “เศรษฐกิจพอเพียง” ไปใช้เพื่อการหลุดพ้นแนวคิด – อำนาจทุนนิยมที่กร่อนกัดสังคมไทยมานานด้วย เป็นการสานต่อ ๙ เจตนารมณ์สร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขที่ประกาศไว้ในเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยความอยู่เย็นเป็นสุข ปี ๒๕๔๘ ทั้งรู้จักสามัคคี ส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงหรือฟื้นฟูระบบคุณค่าภูมิปัญญา เพิ่มพื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ประยุกต์เครื่องมือในกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับ พัฒนาตัวชี้วัด ผลักดันนโยบายสาธารณะ และขับเคลื่อนสังคมแห่งความอยู่เย็นเป็นสุข นอกจากนี้ยังเป็นเวทีที่จะเปิดมุมมองประเด็นปัญหาด้านสุขภาพที่กว้างกว่าโรคและหมอให้กับเครือข่ายภาคประชาชน ยังเปิดโอกาสการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์อย่างใกล้ชิดระหว่างเครือข่ายต่างๆ ในแต่ละท้องถิ่นด้วย สมัชชาสุขภาพในวันนี้จึงเป็นเครือข่ายนวัตกรรมสุขภาวะที่วิวัฒน์เชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมีระบบและเป้าหมายร่วมกันในการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพเพื่อ

ผลักดันสังคมไทยไปสู่ความอยู่เย็นเป็นสุข กระนั้น ห้วงครึ่งทศวรรษที่ผ่านมา เวทีสมัชชาสุขภาพนั้นระดับท้องถิ่นและชาติ แม้จะพยายามผสานผนึกสุขภาพะทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ (ปัญญา) ของคนไทยเข้าด้วยกัน ทว่าในช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านจากสังคม “อยู่ร้อนนอนทุกข์” ไป “อยู่เย็นเป็นสุข” ย่อมเลี่ยงไม่ได้ที่จะปะทะทัศนคติ ค่านิยม และกรอบวัฒนธรรมที่รัดร้อยอยู่กับอำนาจรัฐรวมศูนย์ และบทบาทตั้งรับอันเคยคุ้นของประชาชนระดับรากหญ้าที่สั่งสมสืบทอดมานาน จนหลายเครือข่ายทอดย อดใจไหลลื่นไปตามกระแสเขี้ยวกรากของโลกาภิวัตน์ที่ควบคุมมากับทุนนิยม - การรักษาแพงๆ หนึ่งในความท้าทายของภาคส่วนต่างๆ ก่อนเวทีสมัชชาสุขภาพจะมาถึง คือ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมๆ กับเคลื่อนไหวในนโยบายสุขภาพทั้งระดับชาติและท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อให้สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาที่มีความแหลมคมยิ่งขึ้น”

(คัดจากคอลัมน์ร่วมคิด ร่วมสร้าง เส้นทางสุขภาพ โดยสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ใน มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ ๑๓ - ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ หน้า ๓๓)

๔. ลักษณะของย่อหน้าที่ดี

ย่อหน้าที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

๑. มีเอกภาพ (Unity) คือมีความเป็นหนึ่ง ด้วยการมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว แต่ละประโยคจะต้องสนับสนุนหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของย่อหน้านั้น หากมีใจความสำคัญมากกว่าหนึ่งใจความ จะทำให้ย่อหน้านั้นขาดเอกภาพหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ตัวอย่าง

โตขึ้นมาหน่อยผมก็รู้ว่าผมนั้นเป็นหลานชายนายเลิศ หรือพระยาภักดีนครเศรษฐี เจ้าของบริษัทรถเมล์และเรือเมล์ที่วิ่งในคลองแสนแสบด้วย ดังนั้นผมขึ้นรถเมล์ไปกับญาติทางพ่อที่เป็นป้า พอกระเป๋ารถเมล์มาเก็บค่าโดยสาร ผมก็บอกว่าเราเป็นหลานนายเลิศต้องเสียเงินด้วยหรือ คุณป้าต้องรีบจ่ายค่าโดยสารอย่างรวดเร็ว เพราะกลัวหลานชายอย่างผมจะอวดแบ่งความเป็นญาติเกินไป ทั้งๆ ที่ผมก็ไม่เคยได้เห็นหน้าท่านเจ้าคุณเจ้าของรถเมล์เลยในชีวิต ผมรู้จักป้ารคนายเลิศครั้งแรกก็เพราะเพื่อนที่แม่ของเขาทำงานอยู่ที่ป้ารคนายเลิศชวนมาเล่นน้ำในสระที่ป้ารคนายเลิศ โดยเจ้าเพื่อนกำชับผมว่าต้องแอบเล่นเงียบๆ อย่าส่งเสียงดัง

คุณหญิงบนเรือนใหญ่ท่านดู เขาหมายถึงคุณหญิงสิน ภักดีนครเศรษฐีนั่นเอง ดังนั้นผมจึงเข้ามาเล่นน้ำที่สระใหญ่ในปาร์คนายเลิศโดยไม่ประกาศตัวว่าเป็นเศรษฐบุตรแต่อย่างใด หากประกาศตัวคงได้รับไม่เรียกว่าได้ เพราะการมาแอบเล่นน้ำนั้น พ่อแม่เองก็ไม่รู้เรื่องด้วย

(คัดจากนวนิதி เศรษฐบุตร **สุสยามนามขจร** หน้า (ค) – (ง))

วิจารณ์

ตัวอย่างย่อหน้าที่ยกมานี้ เป็นย่อหน้าที่เขียนโดยมีใจความสำคัญเพียงประการเดียว คือการที่ผู้เขียนซึ่งใช้สรรพนามแทนตัวเองว่าผม เป็นหลานชายนายเลิศหรือพระยาภักดีนครเศรษฐี แต่ไม่มีใครรู้ ยกเว้นคนในครอบครัวผู้เขียนเท่านั้น ข้อความในประโยคต่างๆ ของย่อหน้านั้น พยายามสนับสนุนการเป็นหลานนายเลิศที่ไม่มีใครรู้ โดยให้ผู้เขียนได้มีโอกาสใกล้ชิดด้วยการแอบเข้าไปเล่นน้ำในสระใหญ่ของบ้านนายเลิศ เหมือนบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่หลานชาย ใจความของย่อหน้านี จึงเป็นเอกภาพมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๒. มีสัมพันธภาพ (Relation) คือความเชื่อมโยงของใจความ โดยใจความแต่ละใจความจะต้องเชื่อมโยงสอดคล้อง เป็นเหตุเป็นผล ทั้งยังลำดับความได้ถูกต้อง ไม่สับสนวุ่นวาย

สัมพันธภาพนี้แบ่งได้เป็น ๒ ชนิด คือ สัมพันธภาพในย่อหน้าเดียวกัน และสัมพันธภาพระหว่างย่อหน้า ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสัมพันธภาพในย่อหน้าเดียวกัน ส่วนสัมพันธภาพระหว่างย่อหน้าจะได้อธิบายถึงในบทต่อไป

สัมพันธภาพในย่อหน้าเดียวกัน เกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการ ๒ วิธีคือ

๑) **การจัดระเบียบความคิด** ด้วยการเรียงลำดับความคิดเป็นขั้นเป็นตอนไม่วกไปวนมา ซึ่งการเรียงลำดับความคิดนี้อาจลำดับตามเหตุผล จะเรียงจากเหตุไปผลหรือผลไปหาเหตุขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะเขียน ลำดับตามระยะเวลาที่เกิดก่อนหรือหลัง ลำดับตามขั้นตอนของเหตุการณ์ ลำดับตามขั้นตอนของการทำงานหรือลำดับตามทิศทางของเรื่องราวที่เกิดขึ้น

การเขียนประโยคใจความสำคัญและประโยคขยายความในแต่ละย่อหน้าให้มีความคิดที่เป็นระเบียบเป็นขั้นเป็นตอนนี้ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ย่อหน้านั้นมีสัมพันธภาพดีขึ้น

๒) การเชื่อมโยงให้ต่อเนื่องและสอดคล้องกัน โดยอาจเชื่อมด้วยคำบุพบทหรือคำสันธานที่ถูกต้อง หรืออาจเชื่อมด้วยประโยคหรือวลีที่สอดคล้องกลมกลืนกัน ทำให้ใจความในย่อหน้านั้นราบเรียบกลมกลืน ไม่สะดุดหรือขัดแย้งกัน

ตัวอย่างที่ ๑ ย่อหน้าที่มีสัมพันธภาพด้วยการเรียงลำดับความคิดอย่างมีเหตุผล

ภาษาของนักการเมือง

ภาษามีความสำคัญต่อนักการเมืองอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการที่นักการเมืองใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เพื่อหาเสียงในการเลือกตั้ง เพื่อแถลงนโยบายเพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็นในสภา เพื่ออธิบายหรือชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อโจมตีหรือตำหนิฝ่ายตรงข้าม และเพื่อจูงใจประชาชนให้เชื่อถือ เป็นต้น นักการเมืองที่มีความชำนาญหรือมีความฉลาดในการใช้ภาษามักประสบความสำเร็จในเวทีการเมือง อย่างน้อยก็เป็นที่ยอมรับของประชาชน ในทางตรงข้ามนักการเมืองที่พูดไม่เก่งหรือสื่อสารไม่ชัดเจนขาดความชำนาญในการใช้ภาษาก็มักไม่ประสบความสำเร็จและไม่เป็นที่นิยมของประชาชน

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ **พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา** พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๓๔)

ตัวอย่างที่ ๒ ย่อหน้าที่มีสัมพันธภาพด้วยการเรียงลำดับความคิดตามความเป็นมา

ประเทศหลายประเทศ เช่น อินโดนีเซีย และ ฟิลิปปินส์ ต้องรณรงค์และดำเนินการหลายขั้นตอนด้วยความยากลำบากมากกว่าจะมีภาษามาตรฐานของตนเอง หลังจากพ้นสภาวะการเป็นเมืองขึ้นแล้ว อินโดนีเซียมีนโยบายที่จะเลิกใช้ภาษาดัตช์ และกำหนดภาษามาตรฐานของตนเอง แต่อินโดนีเซียเป็นประเทศที่ประกอบด้วยเกาะจำนวนมากและมีภาษาหลากหลายมาก จึงประสบปัญหาในการคัดเลือกภาษาใดภาษาหนึ่งมาเป็นภาษามาตรฐานของประเทศ ถ้าจะยกภาษาหนึ่ง (เช่น ภาษาชวา) ขึ้นเป็นภาษามาตรฐาน ผู้พูดภาษาอื่นๆ (เช่น ในเกาะบาหลี สุมาตรา ฯลฯ) ก็จะต้องลุกขึ้นประท้วง ในที่สุด อินโดนีเซียต้องรับเอาภาษา มาเลย์มาเป็นภาษามาตรฐาน แต่เรียกชื่อว่าภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) ส่วนฟิลิปปินส์ ก็เช่นเดียวกัน มีปัญหาในการคัดเลือกภาษาในเกาะต่างๆ มาเป็นภาษาประจำชาติ ในที่สุดก็เลือกเอาภาษาตากาล็อก ซึ่งพูดโดยคนส่วนใหญ่ในกรุงมนิลา มาเป็นภาษามาตรฐาน

ของฟิลิปปินส์ เรียกชื่อเสียใหม่ว่า ภาษาฟิลิปปิโน (Filipino) นอกจากกระบวนการคัดเลือกแล้ว รัฐบาลของประเทศเหล่านี้ยังต้องทุ่มงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อสร้างระบบการเขียน สร้างพจนานุกรมและตำราไวยากรณ์ตลอดจนรณรงค์ให้คนทั้งประเทศยอมรับ และใช้ภาษา มาตรฐานที่สถาปนาขึ้น

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ **พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา** พ.ศ. ๒๕๔๗ หน้า ๖)

ตัวอย่างที่ ๓ ย่อหน้าที่มีสัมพันธภาพด้วยการใช้คำบุรพบทหรือคำสันธานที่ถูกต้อง (คำที่พิมพ์ตัวเอนหนา)

หัวใจ**ของ**เรื่อง **ข้าง**หลังภาพ อยู่**ที่**การสวนทางกันของความรัก**และ**ความเข้าใจ**ของ**หญิงชายคู่หนึ่ง**ซึ่งมีได้**แตกต่างกันแต่เพียงวัยเท่านั้น **หากยัง**แตกต่างกันที่คนหนึ่งมีชีวิตอยู่ในสังคมแบบเก่า ได้รับการอบรมตามกรอบประเพณี**ของ**สังคมเก่า **ส่วน**อีกคนหนึ่งอยู่ในสังคมใหม่ อยู่ในโลกปัจจุบันไม่ใช่อดีต ศรีบูรพาแสดงให้เห็นความขัดแย้งของวิถีชีวิตและบุคลิก ลักษณะ**ซึ่ง**แสดงถึงความเป็นคนในสังคมต่างสมัยกันอย่างเด่นชัดตลอดเรื่อง

(คัดจาก ผศ.ดร. ตริศศิลป์ บุญขจร “นางฟ้าของศรีบูรพา : พัฒนาการภาพลักษณ์สตรี ในนวนิยายของศรีบูรพา” **ในรักร้อยชুমุขงานเขียนของ ๑๒ นักกสสมาคมภาษาและหนังสือฯ** พ.ศ. ๒๕๕๑ หน้า ๑๖๘)

ตัวอย่างที่ ๔ ย่อหน้าที่มีสัมพันธภาพด้วยการใช้ประโยคหรือวลีที่สอดคล้องกลมกลืนกัน (ข้อความที่พิมพ์ตัวเอนหนา)

ตามลักษณะเพลงไทยทุกเพลงย่อมมีอารมณ์ที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้ฟังรู้สึกได้โดยเริ่มปรากฏจากรรณศิลป์ในเพลงที่สื่อให้เกิด**อารมณ์สะท้อนใจ**อย่างใดอย่างหนึ่งก่อน ไม่ว่าจะ เป็น**อารมณ์โกรธ อารมณ์ครึกครื้น อารมณ์รัก** หรือ**อารมณ์โศก** แต่เมื่อนำมาร้องอย่างมี คีตศิลป์ต้องระมัดระวัง ไม่เปลืองใส่อารมณ์มากเกินไปจนเกินเหตุ เพราะจะทำให้ผู้ฟังไม่รู้สึก ประทับใจ ผู้ร้องต้องสำเนียงอยู่เสมอว่า การขับร้องเพลงไทยทุกครั้ง**และทุกเพลงควรต้อง แสดงอารมณ์ออกมาให้พอเหมาะ** จึงจะทำให้ผู้ฟัง**สามารถสัมผัสความไพเราะจับใจ**ของ เพลงนั้นๆ ได้

(คัดจาก รศ. นันทา ขุนภักดี “ฟังดนตรีเถิดชื่นใจ” ใน ภาษาและวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปรัชญาแห่งสยามประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๒)

๓. มีสารัตถภาพ (Essentiality) คือการเน้น ในการเขียนย่อหน้าควรมีการเน้นย้ำ ข้อความที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้า ซึ่งการเน้นย้ำมี ๒ วิธี คือ

๑) การเน้นย้ำด้วยการใช้คำ วลีหรือประโยคซ้ำๆ กัน

๒) เน้นด้วยสัดส่วนของเนื้อหา โดยการที่ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องที่เป็นใจความ สำคัญมากกว่าใจความอื่นๆ ในย่อหน้านั้น

ตัวอย่างที่ ๑ ย่อหน้าที่มีสารัตถภาพ จากการเน้นย้ำด้วยการใช้คำ วลีหรือประโยค ซ้ำๆ กัน (ข้อความที่พิมพ์ตัวเอนหนา)

โครงเรื่องของเรื่องหัวใจทองเป็นเรื่องราวของครูคนหนึ่งซึ่งมีความเป็นครูอย่างแท้จริง เมื่อจบการศึกษา*เขาสัมครเข้ารับราชการ* ครุกระทรวงธรรมการ และทำงานด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวิชาความรู้ และความประพฤติดี *เขาเห็นความสำคัญของการศึกษา และ เห็นแก่ความเจริญของชาติบ้านเมือง* จึงยกที่ดินซึ่งเป็นของรับไหว้วันแต่งงานให้เป็น ที่สร้างโรงเรียน เมื่อถึงวัยชรา*เขาก็ยังเฝ้าอบรมสั่งสอนลูกหลานให้หนักถึงประเทศชาติ และ เห็นความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน*

(คัดจากชายชาญ ช่างสุวรรณ “หัวใจทอง : บทละครเรื่องเด่นของศาสตราจารย์ มล.ปิ่น มาลากุล” ในภาษาและวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปรัชญา แห่งสยามประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๓๒)

ตัวอย่างที่ ๒ ย่อหน้าที่มีสารัตถภาพด้วยการเน้นสัดส่วนที่เป็นใจความสำคัญของ เรื่องมากกว่าใจความอื่นๆ ใจความสำคัญในย่อหน้านั้นเน้นคุณค่าและความสำคัญของภาษาถิ่น มากกว่าภาษามาตรฐาน

อันที่จริง สังคมไทยน่าจะมองเห็นคุณค่าของภาษาถิ่นมากกว่าที่เป็นอยู่ การศึกษาของ ไทยน่าจะเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาถิ่นได้ และในขณะเดียวกันก็ให้ใช้ภาษามาตรฐานไป ด้วย การสร้างคนให้เป็นผู้พูดสองภาษาน่าจะดีกว่าพยายามให้เขาลบทิ้งภาษาเดิมของตนและ หันมาใช้ภาษามาตรฐานแต่เพียงอย่างเดียว ผลงานวิจัยแสดงว่าการใช้ทั้งภาษามาตรฐานและ ภาษาถิ่นหรือภาษาท้องถิ่นควบคู่กันไปจะทำให้ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

พยายามกวดภาษาไม่มาตรฐานไว้และให้พูดภาษามาตรฐานแต่เพียงภาษาเดียว อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้ภาษาไทยถิ่นในสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ก็ดูเหมือนเป็นที่แพร่หลายมากขึ้น นักกีฬาหญิงที่ได้เหรียญทองโอลิมปิกในกีฬาประเภทยกน้ำหนัก ให้สัมภาษณ์ข้ามทวีปเป็นภาษาไทยถิ่น นักมวยที่ชนะก็ให้สัมภาษณ์เป็นภาษาไทยถิ่นอีสาน ปรากฏการณ์เช่นนี้น่าสนใจและคิดว่า จะช่วยให้คนไทยมีทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นที่ต่างจากที่ตนพูดในทางบวกมากขึ้น

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ **พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา** พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๑๒)

๔. มีความสมบูรณ์ (Completion) นอกจากจะมีเนื้อหาเป็นเอกภาพ มีการเชื่อมโยงใจความที่ดี และมีการเน้นย้ำใจความสำคัญแล้ว ย่อหน้าที่ดีควรมีความสมบูรณ์ด้วยเนื้อหาสาระครบถ้วนครอบคลุมความคิดหลัก มีเหตุผลหรือรายละเอียดที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ ใช้ภาษาได้สละสลวยและถูกต้องทั้งการใช้คำและประโยค จึงจะจัดเป็นย่อหน้าที่มีความสมบูรณ์ตามคุณลักษณะของย่อหน้าที่ดี

ตัวอย่างย่อหน้าที่มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และเป็นเหตุเป็นผล

ตัวอย่างที่ ๑

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถในด้านอักษรศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่ได้ทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรมไว้ถึง ๑,๐๐๐ กว่าเรื่อง ด้วยรูปแบบคำประพันธ์ทุกประเภท อีกทั้งยังทรงมีพระอัจฉริยภาพทางภาษาอย่างยอดเยี่ยม จะเห็นได้จากการที่ได้ทรงพระราชทานนามสกุลไว้ถึง ๖,๔๓๒ สกุล นอกจากนั้นยังพระราชทานบรรดาศักดิ์ ราชทินนาม ชื่อพระที่นั่ง พระตำหนัก ชื่อถนน ชื่อสะพาน ชื่อเมือง และทรงบัญญัติศัพท์ต่างๆ ล้วนเหมาะเจาะด้วยเสียงและความหมายไว้มากมาย

(คัดจาก บาทยัน อิมสำราญ (บรรณาธิการ) **ภาษาและวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปราชัญแห่งสยามประเทศ** พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ข)

ตัวอย่างที่ ๒

ยาขอบไซ้เอกสารดังกล่าวเป็นโครงเรื่องยี่นพื้น และใช้เอกสารอีกชิ้นหนึ่งคือพระราชพงศาวดารพม่าเสริมแต่งในส่วนที่เป็นรายละเอียดเพื่อให้สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่องราวของ

วีรบุรุษนักรบที่ชื่อบุเรงนอง อันได้แก่ การระบุงชื่อพระมหาอุปราชาที่มารบในสงครามครั้งนี้ว่า เป็นบุเรงนอง การวางแผนการรบที่แยบยลของแม่ทัพคนหนึ่งที่เสนอพระเจ้าตะเบงชเวตี้ยึด หัวเมืองฝ่ายเหนือ ทำนาและต่อเรือเพื่อมาตีกรุงศรีอยุธยา การทำให้พระรามศวรและพระ มหินทร์ถูกรุกไล่จนไปจนมุมที่หนองน้ำ เหล่านี้คือเรื่องราวที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารพม่า ซึ่งยาขอบนำมาประกอบเพื่อให้เนื้อเรื่องในพระราชพงศาวดารไทยมีรายละเอียดมากขึ้น

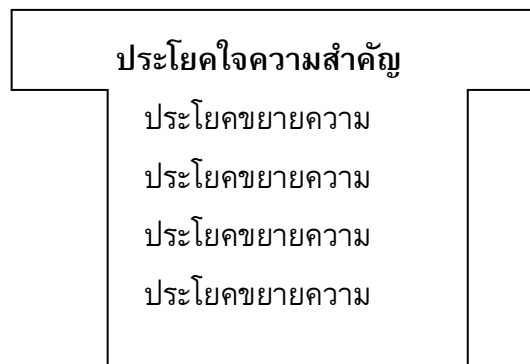
(คัดจาก บาทยัน อิมสาราญ “สงครามคราวสมเด็จพระสุริโยทัยขาดคอช้าง ใน “ผู้ชนะสิบทิศ” ของยาขอบ” ในภาษาและวรรณกรรมไม่เคยตาย พ.ศ. ๒๕๔๖ หน้า ๑๔๓ - ๑๔๔)

๕. ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญของย่อหน้า

ประโยคใจความสำคัญจะปรากฏในย่อหน้า ๔ ตำแหน่งสำคัญ คือ

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า เป็นย่อหน้าที่เขียนโดยนำประโยค ใจความสำคัญวางไว้ที่ประโยคต้นของย่อหน้า ประโยคอื่นๆ ที่เขียนตามมาเป็นประโยค สนับสนุนประโยคใจความสำคัญ

ย่อหน้าลักษณะนี้เหมาะสำหรับการเริ่มฝึกเขียน เพราะผู้เขียนไม่ต้องพะวงกับ การละเลยหรือหลงลืมที่จะกล่าวถึงประโยคใจความสำคัญ เนื่องจากได้กล่าวถึงใจความสำคัญ ในประโยคแรกแล้ว

แผนภูมิ

ตัวอย่างที่ ๑

“ชาวเข่าถือผีหลัก ๒ ตน คือผีเรือนและผีบรรพบุรุษ ชาวเข่าเชื่อว่าผีเรือนเป็นผีที่ทำหน้าที่สื่อสารระหว่างลูกหลานในบ้านกับผีบรรพบุรุษ และผีอื่น ถัดมาเป็นผีบรรพบุรุษ ผีพ่อผีแม่ ซึ่งการทำทานไปให้ผีบรรพบุรุษและผีเรือนถือความสะดวก แต่โดยฮิตคอง ชาวเข่าไหว้ผีในวันเดียวกับวันตรุษจีน ซึ่งถือเป็นวันปีใหม่ด้วย ในวันนั้นชาวบ้านจะมอบไข่ไก่ ไข่เป็ดย้อมสีแดงให้กันเป็นของขวัญ และร้องเพลงรำยรำร่วมกัน”

(คัดจากปารี ไพบูลย์ยิ่ง จากเชียงของสู่เชียงรุ่ง สุดปลายทางสายมิตรภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๑๒๑)

ประโยคแรกของย่อหน้า ชาวเข่าถือผีหลัก ๒ ตนคือผีเรือนและผีบรรพบุรุษ คือประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าประโยคอื่นๆ ที่ตามมาเป็นประโยคขยายความ

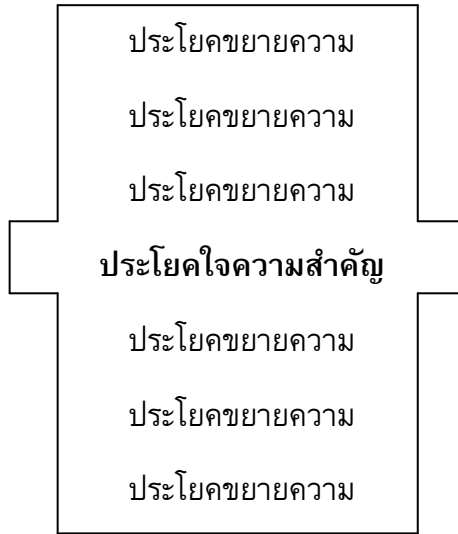
ตัวอย่างที่ ๒

“จังหวัดปทุมธานี เมืองหน้าเที่ยวใกล้กรุงเทพฯ อุดมไปด้วยอาหารการกินธรรมชาติ และชุมชนริมน้ำ วิถีชีวิตวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายมอญที่น่าสนใจ เดิมชื่อว่า “เมืองสามโคก” ตั้งขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๕๘ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้เสด็จประพาสเมืองสามโคก มีพสกนิกรจำนวนมากสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณนำดอกบัวหลวงขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเมืองใหม่เพื่อให้เป็นสิริมงคลว่า “ปทุมธานี” และต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเปลี่ยนการสะกดนามจังหวัดเป็น “ปทุมธานี”

(คัดจาก “ท่องเที่ยวปทุมธานี” เอกสารแทรกในนิตยสารเพื่อนเดินทาง ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒๙๗ กันยายน ๒๕๔๗)

ประโยคแรกของย่อหน้า จังหวัดปทุมธานี เมืองหน้าเที่ยวใกล้กรุงเทพฯ คือประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าประโยคอื่นๆ ที่ตามมาเป็นประโยคสนับสนุนใจความสำคัญ ว่าจังหวัดปทุมธานีมีวัฒนธรรมและความเป็นมาน่าสนใจอย่างไร

๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า โดยประโยคต้นย่อหน้าเป็นประโยคขยายความเปิดเรื่อง ประโยคต่อมาค่อยๆ ขมวดความมาจนถึงประโยคกลางย่อหน้าซึ่งเป็นประโยคใจความสำคัญ แล้วขยายความอีกครั้งด้วยประโยคที่ตามหลังประโยคใจความสำคัญ

แผนภูมิ

ตัวอย่างที่ ๑

“พระพิจิตร ได้รับขุนแผนและนางวันทองไว้เลี้ยงอย่างดีอยู่ในจวน อยู่มาได้ประมาณหนึ่งเดือนขุนแผนก็เกิดความรู้สึกรำบผิดชอบต่อตัวพระพิจิตรเอง เพราะเหตุว่า ขุนแผนนั้นเป็นผู้มีความผิดนอกจากจะฆ่าขุนเพชรอินทรา และขุนรามอินทราตายแล้ว ยังได้ฆ่าพันรี้พล ในกองทัพหลวงนั้นล้มตายลงเป็นอันมาก โทษนี้ เป็นโทษกบฏ เป็นโทษที่จะปิดบังกันไม่ได้ เพราะผู้ที่ปิดบังนั้นเองจะต้องรับผิดมาก ขุนแผนจึงเข้าไปหาพระพิจิตรและขอร้องให้ส่งตัวเองและนางวันทองไปยังกรุงศรีอยุธยาในฐานะเป็นผู้มีคดีที่เข้ามาบอตัว จะให้ขุนแผนอยู่ใต้ความคุ้มครองของพระพิจิตร ต่อไปนั้นเห็นจะไม่ได้ เกียรติทหารของขุนแผนบังคับมิให้อยู่ต่อไปเช่นนั้นได้ เพราะจะเป็นเรื่องเสียหายแก่ตัวพระพิจิตรเองเป็นอันมาก พระพิจิตรได้ฟังก็เห็นด้วยจึงจัดแจงทำหนังสือแจ้งไปยังกรุงศรีอยุธยา ว่าขุนแผนได้เข้ามาบอตัวแต่โดยดีและจะขอสู้คดีกับขุนช้างที่กรุงศรีอยุธยา แล้วพระพิจิตรก็ส่งตัวขุนแผนกับนางวันทองลงไปกรุงศรีอยุธยาทางเรือให้มีคนถือหนังสือนั้นลงไปด้วย ทำนองเป็นหนังสือมอบตัว”

(คัดจาก ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ขุนช้างขุนแผนฉบับอ่านใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๒๐๕)

ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าคือ **ขุนแผนจึงเข้าไปหาพระพิฆิตรและขอร้องให้ส่งตัวเองและนางวันทองไปยังกรุงศรีอยุธยาในฐานะเป็นผู้ผิดมิดิตที่เข้ามาบอดตัว** ซึ่งก่อนหน้านั้นเป็นประโยคกล่าวถึงความผิดของขุนแผนจนต้องตัดสินใจเข้ามาบอดตัว แล้วกล่าวสนับสนุนในประโยคต่อๆ มาว่าหลังขุนแผนตัดสินใจเข้ามาบอดตัวแล้วพระพิฆิตรต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

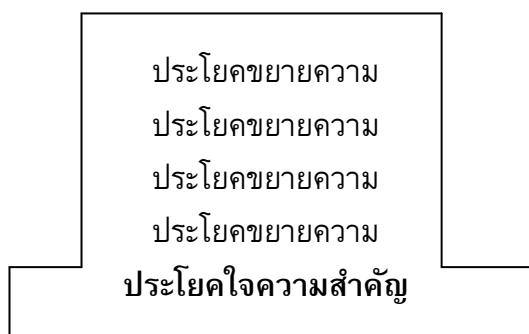
ตัวอย่างที่ ๒

“การพูดถึงเรื่องหนึ่งอยู่ดี ๆ แล้วไปพูดถึงอีกเรื่องหนึ่งนั้น ผู้เขียนเรื่องนี้เคยได้ยินก๊กปากข้างโน้นท่านคุยกันมาเสียนักต่อนัก ผู้เขียนเรียกเอาเองว่า**คุยแบบเข้าชอย** เปรียบเสมือนเดินอยู่บนถนนใหญ่ด้วยกันสองคนหรือหลายคน แล้วอีกคนหนึ่งเดินแยกเข้าชอยข้างถนนไปเสียเฉยๆ บางทีก็กลับออกมาถนนใหญ่ไม่ได้ บางทีก็ไม่กลับ เข้าชอยหายไปเลย บางทีก็ต่างคนต่างแยกเข้าชอยกันคนละชอย แล้วหากันไม่พบ”

(คัดจาก ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช **โครงกระดูกในตู้** พ.ศ. ๒๕๔๓ หน้า ๘๕)

ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า คือ**ประโยค ผู้เขียนเรียกเอาเองว่าคุยแบบเข้าชอย** นอกนั้นเป็นประโยคเกริ่นนำและประโยคขยายความ

๓. **ประโยคใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า** เป็นการเขียนย่อหน้าโดยวางประโยคใจความสำคัญอยู่ในส่วนท้ายของย่อหน้า ประโยคตอนต้นเป็นประโยคขยายความเปิดเรื่อง ในขณะที่ประโยคตอนกลางเริ่มขมวดความ เพื่อนำสู่ประโยคใจความสำคัญในตอนท้ายของย่อหน้า

แผนภูมิ

ตัวอย่างที่ ๑

“ส่วนตัวละครหญิงที่มีชาติกำเนิดเป็นลาวเชียงใหม่มีถึง ๒ คน และเป็นตัวละครที่ต่างรุ่นอายุกัน รุ่นแรกคือลาวทอง ลูกสาวแสนคำแมน นายบ้านจอมทองกับนางศรีเงินยวง ลาวทองเป็นเมียคนที่สามของขุนแผนรองจากพิมพิลาไลยและสายทอง นางเป็นเมียของขุนแผนเพราะบิดามารดาขอให้เพื่อตอบแทนบุญคุณของขุนแผนที่มีได้ทำอันตรายผู้คนในหมู่บ้านจอมทองคราวยกทัพไปรบกับเชียงใหม่เพื่อชิงเมืองเชียงทอง **จะเห็นฐานะของนางตามลักษณะของกฎหมายตราสามดวงจึงเป็นเมียกลางเมือง**”

(คัดจากซุ่มสาย สุวรรณชมภู “ภาพลักษณ์ของผู้หญิงลาวในเสภาขุนช้าง ขุนแผน” ใน **ภาษาและวรรณกรรมไม่เคยตาย ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๔๖) หน้า ๗๗**)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าข้อความตอนต้นกล่าวถึงที่มาของนางลาวทองว่าเป็นลูกสาวของแสนคำแมนกับศรีเงินยวง แล้วต่อมาขมวดมาถึงการเป็นเมียของขุนแผนเพื่อนำไปสู่ประโยคใจความสำคัญสุดท้ายว่าฐานะการเป็นเมียของนางลาวทองตามกฎหมายตราสามดวงคืออะไร

ตัวอย่างที่ ๒

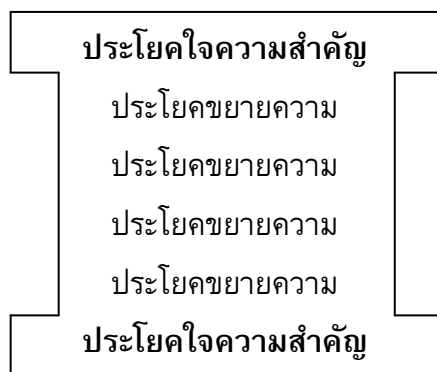
“ส่วนที่บ่อเตน เมืองเล็กๆ ชายแดนลาว – จีน ปรากฏความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตความเป็นอยู่เช่นกันสะท้อนมาในรูปของอาคารบ้านเรือนที่ปลูกสร้างด้วยอิฐและปูนรูปทรงทันสมัย บ้านบางหลังกำลังสร้างใหม่ เกือบทุกบ้านมีรถกระบะจอดไว้ และติดจานดาวเทียม คนลาวแต่งกายตามสมัยนิยมทั้งชายและหญิง **สิ่งที่นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่วิถีชีวิตความเป็นอยู่ก็คือการค้าชายชายแดนนี้เอง**”

(คัดจากปารวี ไพบูลย์ยิ่ง จาก **เชียงของสู่เชียงรุ่ง สุดปลายทางสายมิตรภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๘๗**)

ในย่อหน้านี้นักศึกษาจะเห็นว่าประโยคสุดท้ายเป็นประโยคใจความสำคัญ ประโยคตอนต้นเป็นประโยคพรรณนาความ ก่อนมาสรุปจบประโยคสุดท้ายที่ว่า การค้าชายชายแดนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของชาวบ่อเตน เมืองเล็กๆ ชายแดนลาว – จีน

๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า การเขียนย่อหน้าลักษณะนี้เขียนโดยวางประโยคใจความสำคัญไว้ต้นย่อหน้า แล้วค่อยๆ ขยายความในประโยคต่อมา ก่อนจะขมวดลงท้ายด้วยประโยคใจความสำคัญอีกครั้งเป็นการเน้นย้ำ

การเขียนย่อหน้าลักษณะนี้ช่วยให้ใจความสำคัญได้รับการเน้นย้ำให้หนักแน่น และเหมาะสำหรับการเริ่มฝึกเขียนเช่นกัน

แผนภูมิ

ตัวอย่างที่ ๑

นักเขียนจะต้องเป็น ‘บุคคลของความรู้สึก’ ที่ตระหนักถึงผู้อ่านอยู่เสมอ บางครั้งทำให้ปีติยินดี แต่จะต้องด้วยความเข้าใจ แอนโทนี โทรลโลป ได้ให้ข้อสังเกตว่า ก่อนที่นักเขียนจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้อ่านได้นั้น เขาก็จะต้องทำงานด้วยความรู้สึกร่วม และมีจินตนาการ โจเซฟ คอนราด ให้คำแนะนำว่าการจะมีความรู้สึกร่วมได้นั้น นักเขียนจะต้องเป็นนักสังเกตและอดทน นักเขียนที่ปราศจากความสนใจ หรือความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในข้อบกพร่องของเพื่อนมนุษย์ไม่น่าจะเป็นนักเขียน ‘ความรู้สึกร่วมนี้เป็นคุณค่าที่นักเขียนพึงมี’

(คัดจากเพลินดา (นามแฝง) โรงเรียนนักเขียน พ.ศ. ๒๕๔๖ หน้า ๗๙)

ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านี้อยู่ที่ประโยคต้นและประโยคท้ายคือนักเขียนจะต้องเป็น ‘บุคคลของความรู้สึก’ ที่ตระหนักถึงผู้อ่านอยู่เสมอ ซึ่งเป็นประโยคแรกของย่อหน้า และประโยค ความรู้สึกร่วมนี้เป็นคุณค่าที่นักเขียนพึงมี ซึ่งเป็นประโยคท้ายย่อหน้า ประโยคต่าง ๆ ในย่อหน้าเป็นประโยคสนับสนุนใจความสำคัญของเรื่อง

ตัวอย่างที่ ๒

เพลงปีที่พระอภัยมณีใช้เรียกนางละเวงในครั้งนี้ มีการสื่อความถึงความรักและความเป็นห่วงอย่างยิ่ง เนื่องจากพระอภัยมณีไม่ทราบว่านางระเวงหนีไปอยู่ที่ใดและต้องอยู่ในภาวะลำบากหรือไม่ นัยของเพลงปีจึงสะท้อนความรักความอาลัยนางละเวง มีการกล่าวอ้าง

ถึงช่วงเวลาที่อยู่ด้วยกัน ทั้งนี้เพราะพระอภัยมณีเพียงจะได้ครองคู่กับนางระเวงไม่นาน รอยรักยังไม่ทันจืดจางก็จำต้องมาห่างไกลกัน โดยที่ไม่อาจทราบได้ว่านางระเวงจะเป็นตายร้ายดีอย่างไร พระอภัยมณีจึงหวังว่า หากนางไฉนเสียงปี นางก็จะได้ทราบถึงความรักความเป็นห่วงของพระอภัยมณีว่ามีมากมายเพียงใด

(คัดจากสุมาลี ลิ้มประเสริฐ “เพลงปี : เพลงชีวิตของพระอภัยมณี” ในภาษาและวรรณกรรมไม่เคยตาย ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๔๖) หน้า ๑๐๖)

จากย่อหน้านี้จะเห็นว่าทั้งประโยคต้นและประโยคท้ายของย่อหน้าต่างเน้นการสื่อความรักเพลงปีของพระอภัยมณี โดยประโยคกลางย่อหน้าเป็นการขยายความและบอกกล่าวให้รู้ว่าคุณรักที่พระอภัยมณีต้องการสื่อไปนั่นคือนางระเวง

จากการวางตำแหน่งประโยคใจความสำคัญทั้ง ๔ ลักษณะดังกล่าวมานี้ หากจำลองเป็นรูปหน้ากระดาษจะได้ภาพดังนี้

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

<p>ประโยคใจความสำคัญ _____</p> <hr/> <p>(ประโยคต่อๆ มาเป็นประโยคขยายความ)</p> <hr/> <hr/> <p style="text-align: center;">(สรุป)</p> <hr/> <hr/>
--

<p>เกริ่นนำ _____</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ประโยคใจความสำคัญ</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(ขยายความ)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(สรุป)</p> <hr/> <hr/>

๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ท้ายย่อหน้า ๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

<p style="text-align: center;">_____ (เกริ่นนำ) _____</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p style="text-align: center;">(ขมวดความ)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">_____ ประโยคใจความสำคัญ _____</p>	<p style="text-align: center;">ประโยคใจความสำคัญ _____</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(ขยายความ)</p> <hr/> <hr/> <p style="text-align: center;">(ขมวดความ)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">_____ ประโยคใจความสำคัญ _____</p>
--	---

อีกหนึ่งนอกจากการวางตำแหน่งประโยคความสำคัญทั้ง ๔ ตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว บางครั้งอาจพบย่อหน้าที่เขียนโดยไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญอยู่เลย ไม่ว่าจะในตำแหน่งใดก็ตาม หากพบย่อหน้าลักษณะนี้ ผู้อ่านจะต้องเป็นผู้พิจารณาเองว่าใจความสำคัญของย่อหน้านั้นคืออะไร

ตัวอย่าง ย่อหน้าที่ไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญ

“มีโอกาสดูเที่ยวเมือง ‘น่าน’ จังหวัดที่หลายคนถามว่ามีอะไรให้เที่ยว ยิ่งกว่านั้นบางคนถามว่าอยู่ภาคไหน ฉันยิ้ม...และบอกว่ากลับมาจะเล่าให้ฟัง ๓ วัน ๒ คืน ที่นั่นฉันเหมือนได้หยุดเข้มนาฬิกา หรือหากมันเดินก็คงเดินแบบอ้อยอิ่งที่สุด ‘วัด’ คือสถานที่พบได้ทุกสี่แยก แม้อายุหลายร้อยปีแล้ว แต่ทุกวัดยังคงความสวยงามและมีพระสงฆ์ปฏิบัติธรรมอยู่เหมือนครั้งเก่าก่อน ฉันปั่นจักรยานลัดเลาะไปทั่วเมือง เก็บทั้งภาพและความรู้สึกที่ดีของที่นี่ไว้ และบอกตัวเองว่า วันหนึ่งจะกลับมาหยุดเวลาที่ ‘น่าน’ อีกสักครั้ง”

(คัดจากคอลัมน์ **บันทึกไว้ในใจ** ใน “กรุงเทพวันอาทิตย์” หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับที่ ๔๙๓ วันอาทิตย์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙ หน้า ๑๕)

เมื่อพิจารณาข้อความทั้งย่อหน้าแล้ว จะเห็นว่าไม่สามารถสรุปได้ว่าประโยคใดเป็น ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้า และวางอยู่ ณ ตำแหน่งใด ดังนั้นผู้อ่านต้องสรุปความเองว่า อะไรคือใจความสำคัญของย่อหน้านี้ ซึ่งพิจารณาดูแล้ว ใจความสำคัญของย่อหน้าที่น่าจะเป็น ความประทับใจที่มีต่อเมืองน่าน

๖. การฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า

เมื่อนักศึกษาได้ทราบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับย่อหน้าแล้ว นักศึกษาควรทดลองฝึก เขียนย่อหน้าด้วย ซึ่งก่อนจะฝึกเขียน นักศึกษาควรได้ทราบข้อบกพร่องในการเขียนย่อหน้า ที่ มักพบจากงานเขียนของนักศึกษาที่ผ่านๆ มาแล้ว

ข้อบกพร่องในการเขียนย่อหน้า

ข้อบกพร่องที่มักพบในการเขียนย่อหน้าของนักศึกษามีดังนี้

๑. เขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ซึ่งได้แก่ ไม่ย่อหน้าเข้ามาประมาณ ๒ ซม. ตาม รูปแบบการเขียนย่อหน้าของภาษาไทย แต่กลับเขียนขีดเส้นตามรูปแบบการเขียนย่อหน้า ลักษณะหนึ่งของภาษาอังกฤษ หรือตามลักษณะของย่อหน้าที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ต

๒. เขียนไม่ถูกต้องตามที่โจทย์กำหนด ได้แก่

๒.๑ เขียนข้อความมากกว่า ๑ ย่อหน้า (ในกรณีที่โจทย์กำหนดให้เขียน ข้อความ ๑ ย่อหน้า)

๒.๒ เขียนไม่ตรงตามจำนวนบรรทัดที่โจทย์กำหนด เช่นคำสั่ง ให้เขียน ข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด แต่เขียนเพียง ๗ – ๘ บรรทัด หรือเขียน มากถึง ๑๒ – ๑๓ บรรทัด ถือว่าไม่ถูกต้องตามคำสั่ง หากจะให้ใกล้เคียง และพออนุโลมได้ ควรเขียนให้อยู่ที่จำนวนประมาณ ๙ – ๑๑ บรรทัด ซึ่งอยู่ในอัตรา $\pm 10\%$

๒.๓ เปลี่ยนแปลงประโยคที่กำหนด เช่น โจทย์กำหนดให้ใช้ประโยคใจความ สำคัญว่า “เวลาเป็นสิ่งเดียวในโลกที่ทุกคนได้มาอย่างเท่าเทียมกัน” อยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของ ย่อหน้า

นักศึกษาต้องเคร่งครัดใช้ประโยคให้ถูกต้องตามนี้ จะแก้ไขเพิ่มเติมข้อความ หรือปรับเปลี่ยนข้อความเป็นอย่างอื่นไม่ได้ เช่น จะปรับเปลี่ยนข้อความเป็น “สิ่งเดียวที่ทุกคน

ในโลกได้มาอย่างเท่าเทียมกันคือเวลา” หรือ “ทุกคนในโลกได้เวลามาอย่างเท่าเทียมกัน” ถือเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง

๓. **ใจความที่เขียนหวงวน สาเหตุเป็นเพราะ**

๓.๑ ขาดการวางโครงเรื่อง ทำให้ความคิดสับสน

๓.๒ เร่งรีบเกินไป ไม่คิดวางแผนล่วงหน้าว่าจะกำหนดตำแหน่งประโยค

ใจความสำคัญให้อยู่ตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้าย หรือตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า พร้อมทั้งไม่ได้เตรียมจัดวางประโยคสนับสนุนหรือประโยคขยายความไว้ด้วย

๓.๓ ไม่เขียนร่างก่อนเขียนจริง โดยถือเอาฉบับต้นร่างนั้นเป็นฉบับจริงเลย

๔. **บกพร่องในเรื่องการใช้ภาษา** เช่น ใช้ภาษาปากหรือภาษาพูด ติดการใช้คำซ้ำๆ ในประโยคใกล้เคียงกัน ใช้คำเชื่อมซ้ำๆ กัน ข้อความไม่กระชับรัดกุมหรือผิดข้อเท็จจริง สะกดคำผิด เขียนตก เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง

๕. **ขาดคุณสมบัติที่ดีของย่อหน้า** ได้แก่ขาดเอกภาพ คือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อหา ขาดสัมพันธภาพ คือการเชื่อมโยงประโยคและเนื้อหา ขาดสารัตถภาพ คือเน้นย้ำใจความสำคัญ และขาดความสมบูรณ์ คือความชัดเจนถูกต้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา

๖. **ขาดการอ่านทบทวน แก้ไข และขัดเกลาภาษา** ทั้งนี้อาจเกิดจากความเร่งรีบ หรือความประมาทคิดว่าสิ่งที่ตัวเองเขียนถูกต้องดีแล้ว จึงไม่ได้อ่านทบทวน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น

วิธีปฏิบัติและขั้นตอนในการเขียนย่อหน้า

นักศึกษาต้องปฏิบัติในการเขียนย่อหน้าตามขั้นตอนและด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

๑. อ่านคำสั่งและตีความหมายของคำสั่งให้ชัดเจน

๒. คิดก่อนเขียนด้วยการวางโครงเรื่องหรือเรียงลำดับเนื้อหาที่จะเขียน

๓. เขียนร่าง (Draft) ก่อนเขียนจริง

๔. อ่านทบทวน เพื่อ

๔.๑ ดูความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา

๔.๒ สำนวณเนื้อหาว่าถูกต้องตรงประเด็น ไม่เขียนนอกนอกประเด็น

๔.๓ แก่ไขหรือขีดเกลากาษาให้สละสลวย

๕. เขียนจริงพร้อมอ่านทบทวนอีกครั้ง ถ้าหากเขียนด้วยลายมือ ต้องเขียนด้วยลายมือที่สวยงามอ่านง่าย เป็นระเบียบเรียบร้อย

ตัวอย่างการปฏิบัติในการเขียน

สมมุติว่านักศึกษาได้รับโจทย์ให้เขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ดังนี้

โจทย์ “ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าความยาวประมาณ ๗ บรรทัด โดยให้ประโยคใจความสำคัญ ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม เป็นประโยคที่อยู่ต้นย่อหน้า พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย”

ขั้นตอนปฏิบัติในการเขียน

๑. ตีความคำสั่งของโจทย์ สรุปได้ว่าโจทย์สั่งให้ทำเรื่องต่างๆ คือ

๑.๑ เขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๗ บรรทัด

๑.๒ ใช้ประโยค ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม เป็นประโยคขึ้นต้นย่อหน้า

๑.๓ ตั้งชื่อเรื่องด้วย

๒. วางโครงเรื่องหรือลำดับเนื้อหา ด้วยการเขียนเป็นประเด็นคร่าวๆ คือ

- ประโยคบังคับ
- จำกัดเนื้อหาให้อยู่ในเรื่องความรักของหนุ่มสาว
- ดาบ ๒ คม คือสุขและทุกข์
- ยามสุขเป็นเช่นไร
- ยามทุกข์เป็นเช่นไร
- ขมวดปมให้คิด
- ประโยคสรุปจบ

๓. เขียนร่าง ด้วยการเขียนเนื้อหาให้ได้ขนาดความยาวประมาณ ๗ บรรทัดก่อน ชื่อเรื่องเว้นไว้ตั้งทีหลัง

.....

ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม ที่อาจนำมาซึ่งความสุขหรือความทุกข์ ในยามสมหวังความรักอาจทำให้ชีวิตเป็นสุขมีแต่รอยยิ้มและความสดใส ในยามผิดหวังความรักอาจนำความทุกข์มาให้ มีแต่น้ำตาและความเศร้าหมอง หนุ่มสาวมักประสบปัญหาเกี่ยวกับความรักเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากไม่รู้จักคุณค่าของความรักที่เปรียบเสมือนดาบ ๒ คม หากใช้ไม่ถูกต้องอาจนำความทุกข์มาให้ตัวเองได้

๔. **ตรวจทาน** ด้วยการอ่านบททวนร่างที่เขียนอีกครั้ง แก้ไขภาษาที่ไม่สละสลวย ปรับใจความสำคัญให้กระชับรัดกุม ซึ่งจากการอ่านบททวนร่างที่เขียนมาพบข้อบกพร่องดังนี้

๑. ภาษาบางแห่งไม่สละสลวย ตัดคำที่หน้าประโยค “อาจนำมาซึ่งความสุขหรือความทุกข์” ออก และตัดคำ **เสมอ** ท้ายประโยค “หนุ่มสาวมักประสบปัญหาความรัก” ออก
๒. ใจความไม่ครบ ๗ บรรทัด ต้องเขียนเพิ่ม
๓. ภาษาในช่วงประโยคขมวดปมท้ายย่อหน้าไม่กระชับรัดกุม

แก้ไขข้อผิดพลาดใหม่

.....

ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม ที่อาจนำมาซึ่งความสุขหรือความทุกข์
ในยามสมหวังความรักอาจทำให้ชีวิตเป็นสุข มีแต่รอยยิ้มและความสดใส ในยาม
ผิดหวังความรักอาจนำความทุกข์มาให้ มีแต่หน้าตาและความเศร้าหมอง หนุ่มสาวมัก
ผู้ที่

ประสบปัญหาเกี่ยวกับความรัก เสมอ ทั้งนี้เนื่องจาก ไม่รู้จักคุณค่าของความรักที่ เปรียบเสมือน
มักมีสาเหตุมา

ดาบ ๒ คม หากใช้ไม่ถูกต้องอาจนำ ความทุกข์มาให้ตัวเองได้ ไม่ควรคาดหวังผลของความรัก
และธรรมชาติของความรักดีพอ

มากเกินไป เพราะความรักจะประสบผลสำเร็จได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเราฝ่ายเดียว จงใช้รักให้เป็น
ใช้อย่างมีสติ รู้จักความพอดี นำความรักที่สมหวัง มาสร้างความสดใสให้กับชีวิต แล้วเราจะ
พบว่าความรักนั้นมีคุณมากกว่าโทษ

หมายเหตุ

๑. ข้อความที่ขีดเส้นใต้ และขีดฆ่าคือข้อความเดิม
๒. ข้อความที่พิมพ์ตัวดำคือข้อความที่แก้ไขใหม่
๓. ข้อความที่พิมพ์ตัวเอนคือข้อความที่เขียนขึ้นใหม่ เพื่อให้ครบ ๗ บรรทัด
๔. ตั้งชื่อเรื่อง การตั้งชื่อเรื่องมีข้อควรพิจารณาดังนี้
 ๑. ต้องสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาของเรื่อง
 ๒. ง่าย เก๋ มีเสน่ห์ชวนอ่าน ไม่ใช่คำใหม่หรือหูจกเกินไป
 ๓. ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป

สำหรับการตั้งชื่อเรื่องเกี่ยวกับดาบ ๒ คมของความรัก นักศึกษาควรพิจารณาเนื้อหาให้ถี่ถ้วน สังเกตคำที่สื่อความหมายของเรื่องและคำที่ซับซ้อนๆ แล้วลองนำมาพิจารณาตั้งชื่อเรื่องสัก ๒ – ๓ ชื่อ อาทิ

๑. อานุภาพแห่งรัก
๒. คมรัก
๓. คมความรัก

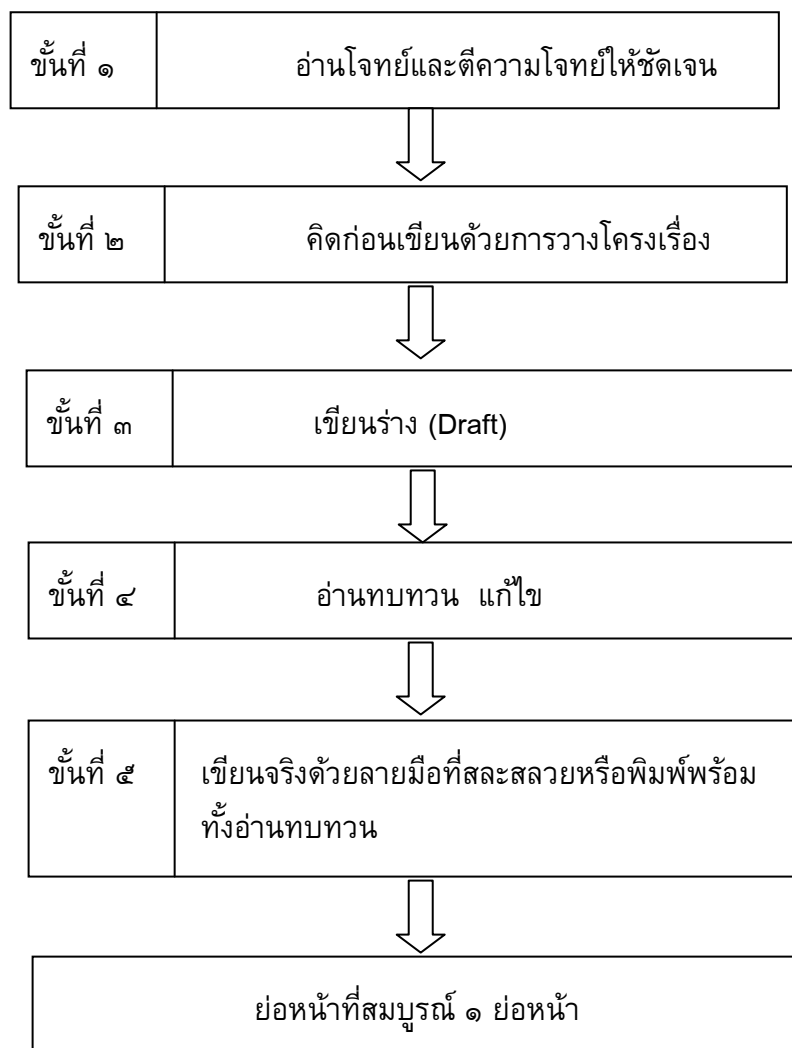
จากชื่อเรื่อง ๓ ชื่อ สมมุติว่านักศึกษาเลือกชื่อ **คมความรัก** เป็นชื่อเรื่อง เพราะพิจารณาดูแล้วสื่อความหมายของเรื่องได้ชัดเจนที่สุด ทั้งยังเป็นการเล่นคำเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลของความรักอีกด้วย

๖. *เขียนจริง* พร้อมอ่านทบทวนอีกครั้ง เมื่อได้ชื่อเรื่องแล้ว นำข้อความในร่างนั้นมาพิมพ์ หรือเขียนด้วยลายมือที่สวยงามหรืออ่านง่าย ดังนี้

คมความรัก

ความรักเปรียบเสมือนดาบ ๒ คม อาจนำมาซึ่งความสุขหรือความทุกข์ ในยามสมหวัง ความรักอาจทำให้ชีวิตเป็นสุข มีแต่รอยยิ้มและความสดใส ในยามผิดหวังความรักอาจนำความทุกข์มาให้ ก่อให้เกิดน้ำตาและความเศร้าหมอง ผู้ที่ประสบปัญหาความรัก มักมีสาเหตุมาจากการไม่รู้คุณค่าของความรักและรสชาติของความรักดีพอ ไม่ควรคาดหวังผลของความรักมากเกินไป เพราะความรักจะประสบผลสำเร็จได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเราฝ่ายเดียว จงใช้รักให้เป็น ใช้อย่างมีสติ รู้จักความพอดี นำคมความรักที่สมหวัง มาสร้างรอยยิ้มและความสดใสให้กับชีวิต แล้วเราจะพบว่าความรักนั้นมีคุณมากกว่าโทษ

ขั้นตอนการฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าดังได้กล่าวมา อาจเขียนเป็นแผนภูมิการทำงาน ได้ดังนี้

ที่กล่าวมานี้คือตัวอย่างการฝึกเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า นักศึกษาควรหาประเด็นหรือประโยคที่มีใจความน่าสนใจมาฝึกเขียนบ่อยๆ หรือในบางครั้งอาจนำภาพที่น่าประทับใจ และสื่อความหมายได้ดี เขียนถ่ายทอดความรู้สึกของนักศึกษาด้วยภาษาที่สละสลวย และเรียบเรียงเป็นเรื่องที่น่าสนใจด้วยข้อความ ๑ ย่อหน้า จะช่วยให้ศึกษามีโอกาสพัฒนาทักษะการเขียนอยู่ตลอดเวลา

กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๔

ข้อ ๑ ให้นักศึกษาเติมคำลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. ย่อหน้า หมายถึง _____
_____ ประกอบขึ้นด้วย _____

โดย _____

๒. One paragraph, one main idea. หมายถึง _____

๓. ขนาดความสั้นยาวของย่อหน้าไม่ _____ ขึ้นอยู่กับ _____

๔. ย่อหน้าชอยสั้นคือ _____

มักใช้ในงานเขียนประเภท _____

๕. ประโยชน์ของย่อหน้ามี ๔ ประการคือ ๑) _____

๒) _____ ๓) _____
_____ ๔) _____

๖. ลักษณะของย่อหน้าที่ดีคือ ๑) _____ ๒) _____

_____ ๓) _____ ๔) _____

๗. หากมีใจความสำคัญมากกว่า ๑ ใจความจะทำให้ย่อหน้านั้น _____

๘. ใจความที่เขียนกวาน ไม่ต่อเนื่องหรือสอดคล้องกันเป็นความบกพร่องที่เกิดจาก
การขาด _____

๙. สาระตถภาพคือ _____

๑๐. การเขียนย่อหน้านอกจากคำนึงถึงใจความสมบูรณ์ของเนื้อหาแล้ว ยังต้องคำนึงถึง
_____ อีกด้วย

๑๑. ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าจะปรากฏใน ๔ ตำแหน่งสำคัญคือ ๑) _____
 _____ ๒) _____ ๓) _____ ๔) _____
๑๒. ประโยคใจความสำคัญที่อยู่ตอนต้นย่อหน้าเหมาะสำหรับ _____
๑๓. ข้อบกพร่องในการเขียนย่อหน้าที่มักพบในงานเขียนของนักศึกษา คือ ๑) _____
 _____ ๒) _____ ๓) _____
 ๔) _____ ๕) _____ ๖) _____
๑๔. วิธีปฏิบัติและขั้นตอนในการเขียนย่อหน้ามี ๕ ขั้นตอนสำคัญ คือ ๑) _____
 ๒) _____ ๓) _____
 ๔) _____ ๕) _____
๑๕. การตั้งชื่อเรื่องอาจทำได้ ๒ ลักษณะคือ _____

ข้อ ๒ ให้นักศึกษาอ่านย่อหน้าที่ยกมานี้ แล้วเติมคำตอบลงในช่องว่างว่าประโยคใจความสำคัญอยู่ในส่วนใดของย่อหน้า พร้อมทั้งขีดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญนั้นด้วย

๒.๑

ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ติดชายทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก และความเป็นเมืองเล็กๆ น่ารัก มีผู้คนอาศัยอยู่เพียงราวหนึ่งแสนคนเท่านั้น ดะนีดิน จึงยังคงความอุดมสมบูรณ์และเต็มไปด้วยแหล่งอาหารตามธรรมชาติให้สัตว์ทะเลนานาชนิด อาทิ แมวน้ำ นกเพนกวิน และนกทะเลต่างๆ มาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งร่องรอยทางสถาปัตยกรรมซึ่งได้รับอิทธิพลจากยุโรปแถบสก็อตแลนด์ ยังช่วยให้เมืองเล็กๆ แห่งนี้มีเสน่ห์เ้ายวนต่อนักท่องเที่ยวที่พากันมาเยือนที่นี่ไม่ต่ำกว่าปีละหลายหลายหมื่นคน”

(คัดจากบทความสารคดีท่องเที่ยว “ดะนีดิน” (Dunedin) ร่องรอยวัฒนธรรมสก็อตแห่งซีกโลกใต้” ในนิตยสารเพื่อนเดินทาง ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒๙๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ หน้า ๑๘)
 ประโยคใจความสำคัญอยู่ _____
 ประโยคใจความสำคัญคือ _____

๒.๒

“ภาษาไทยเป็นแกนกลางในการสืบทอดวัฒนธรรมแขนงต่างๆ อันเป็นมรดกจากบรรพชนมาถึงคนไทยในปัจจุบัน สิ่งต่างๆ ที่ต้องอาศัยภาษาไทยช่วยเสริมสร้างและสืบทอดนั้นแทบเนื่องอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยมาแต่โบราณ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้านที่ชาวบ้านร้องโต้ตอบกัน ปริศนาคำทาย นิทาน บทละคร คำสอน คำพญา คำพังเพย คำทำนายฝัน ศิลปหัตถกรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีในแต่ละท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องใช้ภาษาในการเสริมสร้างและอนุรักษ์ทั้งสิ้น”

(คัดจากบทความเรื่อง “ภาษาไทย ภาษาถิ่น ไม่สิ้นสูญ” โดย ศ. ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ในวารสารภาษาไทยของเรา สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หน้า ๕๔)

ประโยคใจความสำคัญอยู่ _____

ประโยคใจความสำคัญคือ _____

๒.๓

“การทำความรู้จักกับประเทศเพื่อนบ้านหรือเพื่อนร่วมโลกของเรา นอกจากจะกระทำได้โดยการติดต่อสัมพันธ์กันโดยตรง หรือการติดตามข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ ซึ่งทำให้เราติดตามข้อมูลได้อย่างฉับไวแล้ว การอ่านวรรณกรรมก็เป็นอีกวิถีทางหนึ่งที่ทำให้เรารู้จักคน และสังคมได้ เพราะวัตถุดิบที่สำคัญแหล่งหนึ่งของผู้เขียนนำมาสร้างเรื่องคือสังคมร่วมสมัยของผู้เขียน ซึ่งแม้จะไม่ใช้ข้อมูลตามสภาพสังคมที่เป็นจริงทั้งหมด แต่โดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การนำเสนอข้อมูลเหล่านั้นมักมีประสบการณ์หรือโลกทัศน์ของผู้เขียนสอดแทรกในเรื่องที่เขาเขียนขึ้นมามากบ้างน้อยบ้างเสมอ”

(คัดจากบทความเรื่อง “จากวิชาวิถึงบุสสิบา : ๖๐ ปีแห่งการเดินทางของผู้หญิงเขมร” โดย อารียา หุติหนะ ในภาษาและวรรณกรรมไม่เคยตาย ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕๔๖) หน้า ๑๕๘)

ประโยคใจความสำคัญอยู่ _____

ประโยคใจความสำคัญคือ _____

๒.๔

“การแข่งขันประชาสัมพันธน์ชนิด “ดูเด็ดเข้มข้น” เรื่องการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ไม่ว่าจะเป็นฮ่องกง สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ ฯลฯ ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลง เพราะนักท่องเที่ยวมีเพียงกลุ่มเดียว แต่มีทางเลือกการท่องเที่ยวที่มากขึ้น ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้จึงเกิดการแย่ง “ลูกค้า” ด้วยวิธีปล่อยข่าวทำลายภาพพจน์ และนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้”

(คัดจาก บทความพิเศษ “ทิศทางการท่องเที่ยวไทย” โดยกัลยา วรพิทยุติ ในมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที ๓๐ ธ.ค. ๒๕๔๘ - ๕ ม.ค. ๒๕๔๙ หน้า ๒๘)

ประโยคใจความสำคัญอยู่_____

ประโยคใจความสำคัญคือ_____

๒.๕

“วีรบุรุษหรือ ‘hero’ เป็นสัญลักษณ์ของพลังแห่งความกระตือรือร้น สมัยก่อนเรื่องเล่าเกี่ยวกับวีรกรรมจะอยู่ในรูปของตำนานหรือนิทาน ส่วนเรื่องเล่าของวีรบุรุษสมัยใหม่อาจอยู่ในรูปของนิทาน การ์ตูน หรือภาพยนตร์ แต่มีความคลาสสิกข้ามกาลเวลาได้ อย่างซูเปอร์แมน สไปเดอร์แมน อุลตราแมน หรือไอ้มดแดง”

(คัดจากบทความเรื่อง “สามก๊กฉบับคนกันเอง” โดยเอื้อ อัญชลี ในมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที ๓๐ ธ.ค. ๔๘ - ๕ ม.ค. ๔๙ หน้า ๖๕)

ประโยคใจความสำคัญอยู่_____

ประโยคใจความสำคัญคือ_____

ข้อ ๓ ให้นักศึกษาอ่านบทความที่ยกมานี้ แล้วขีดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

ภาษาไทยง่ายและน่าสนใจ

ผู้เขียนได้อ่านบทความบทหนึ่ง ซึ่งแสดงทัศนะว่าภาษาไทยยากและน่าเบื่อ และผู้ที่ทำให้ภาษาไทยเป็นเช่นนั้นก็คือครูที่สอนภาษาไทยนั่นเอง ผู้เขียนรู้สึกสงสารครูภาษาไทยอย่าง

จับใจเพราะถูกโทษว่าล้มเหลวในวิธีการสอน จึงเป็นผู้ที่ทำให้ภาษาไทยยากและน่าเบื่อ ผู้เขียนเห็นว่าครูภาษาไทยอาจมีส่วนอยู่บ้างในการทำให้ภาษาไทยซึ่งง่ายและน่าสนใจกลายเป็นตรงกันข้าม แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการที่น่าจะกล่าวถึงด้วย

อันที่จริง ภาษาไทยน่าจะเป็นสิ่งที่ง่ายและน่าสนใจสำหรับคนไทย แต่เหตุใดจึงไม่เป็นเช่นนั้น เป็นที่ทราบกันว่ามีนักเรียนไทยจำนวนน้อยมากที่ชอบหรือสนุกกับวิชาภาษาไทยในโรงเรียน มีนิสิตนักศึกษาจำนวนน้อยมากที่เลือกภาษาไทยเป็นวิชาเอกในมหาวิทยาลัย และในจำนวนนิสิตนักศึกษาที่มุ่งศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอกก็มีจำนวนน้อยมากที่เลือกสาขาวิชาภาษาไทย และในจำนวนคนที่เลือกศึกษาต่อด้านภาษาไทย ซึ่งน้อยอยู่แล้วก็ยังสอบเข้าได้ยากด้วย ข้อเท็จจริงนี้แสดงว่าภาษาไทยได้กลายเป็นวิชาที่ยากและมีผู้สนใจน้อย

คนไทยไม่สนใจภาษาไทย เพราะภาษาไทยเป็นภาษาแม่ เป็นภาษาที่เรียนรู้โดยอัตโนมัติ ตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก คนไทยพูดภาษาไทยอย่างเป็นทางการโดยแทบไม่รู้สึกรู้สึภาษาไทยจึงกลายเป็นสิ่งธรรมดาๆ สำหรับคนไทย ไม่มีอะไรที่แปลกใหม่ที่น่าสนใจ ในทางตรงกันข้าม คนไทยส่วนใหญ่กลับเห็นว่าภาษาต่างประเทศน่าสนใจ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ล้วนมีความแปลกใหม่ มีความไพเราะ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ต้องแสวงหา เช่น ต้องเสียเงินไปเรียน ต้องเสียเงินซื้อตำราหรือวัสดุการเรียนรูปแบบต่างๆ จึงจะพูดได้ ทำให้เห็นว่าภาษาเหล่านั้นมีคุณค่า และน่าสนใจกว่าภาษาไทย ยิ่งไปกว่านั้น การที่ภาษาเหล่านั้นเป็นภาษาของประเทศที่เจริญ ยิ่งใหญ่ มีบทบาทในเศรษฐกิจโลก และที่สำคัญใช้ทำมาหากินได้ก็ยิ่งทำให้คนไทยเห็นว่าภาษาเหล่านั้นสำคัญและมีประโยชน์มากกว่าภาษาของตนเอง

ในเมื่อภาษาไทยเป็นสิ่งธรรมดาๆ สำหรับคนไทย ได้มาโดยไม่ต้องลงทุนลงแรง ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับคนไทย แต่ทำไมไม่เป็นเช่นนั้น หลายคนเห็นว่าภาษาไทยยากเหลือเกิน หมายความว่ายากเหลือเกินที่จะสอบผ่าน (ให้ได้ใบประกาศ) ยากเหลือเกินที่จะได้คะแนนดี และยากเหลือเกินที่จะใช้ภาษาให้เป็นที่ถูกใจของผู้สร้างมาตรฐานภาษาไทย สรุปก็คือ กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานที่คนไทยที่มีอำนาจจำนวนหนึ่งตั้งขึ้นนั่นเองทำให้ภาษาไทยที่ควรจะง่ายกลายเป็นยากไป

(คัดบางส่วนจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิรัฐสินธุ์ “ภาษาไทยง่ายและน่าสนใจ” ในพินิจไทย ไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา ๒๕๔๙ หน้า ๕๐ - ๕๑)

ข้อ ๔ ให้นักศึกษาฝึกเขียนข้อความ ๖ ย่อหน้า

๔.๑ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ตามชื่อเรื่อง “เวลา” โดยให้นักศึกษาจัดวางประโยคใจความสำคัญเอง

เวลา

๔.๒ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด โดยกำหนดให้ประโยค “สมดังพุทธสุภาษิตที่ว่า ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” เป็นประโยคใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

สมมติพุทธศักราชิตที่ว่า ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

๔.๓ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด โดยกำหนดให้
ประโยค “ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี” เป็นประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า
พร้อมทั้งชื่อเรื่องด้วย

ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี _____

๔.๔ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด โดย
กำหนดให้ประโยค “การประหยัดเป็นการช่วยรัฐได้ทางหนึ่ง” อยู่กลางย่อหน้า พร้อมทั้งตั้งชื่อ
เรื่องด้วย

_____ การประหยัดเป็นการช่วยรัฐได้ทางหนึ่ง

๔.๕ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ใจความสำคัญของย่อหน้านั้นเกี่ยวกับการให้โอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยให้นักศึกษากำหนดประโยคใจความสำคัญเองและจัดวางไว้ตอนต้นและท้ายย่อหน้า พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

๔.๖ ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด จากความรู้สึกที่ได้ดูภาพนี้ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

บทที่ ๕

การฝึกเขียนเรียงความ

หัวข้อ

๑. ความหมายของเรียงความ
๒. ความแตกต่างของเรียงความกับบทความ
๓. องค์ประกอบในการเขียนเรียงความ
๔. สัดส่วนเนื้อหาของเรียงความ ๑ เรื่อง
๕. ขั้นตอนการฝึกเขียนเรียงความ

แนวคิด

๑. เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง ที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมายังผู้อ่าน
๒. เรียงความกับบทความมีความเหมือนในเรื่ององค์ประกอบในการเขียน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องจุดมุ่งหมายในการเขียน เนื้อเรื่อง และวิธีการเขียน
๓. องค์ประกอบในการเขียนเรียงความประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และ บทสรุป
๔. สัดส่วนของเนื้อหาเรียงความที่ดี ควรประกอบด้วย คำนำ ๕ - ๑๐% เนื้อเรื่อง ๘๐ - ๘๐% และบทสรุป ๕ - ๑๐% ของเนื้อหาทั้งหมด
๕. ขั้นตอนการฝึกเขียนเรียงความมี ๖ ขั้นตอน คือ ๑) ขั้นตอนกำหนดหัวข้อเรื่อง ๒) ขั้นตอนกำหนดขอบเขตของเรื่อง ๓) ขั้นตอนหาข้อมูลเพิ่มเติม ๔) ขั้นตอนวางโครงเรื่อง ๕) ขั้นตอนลงมือเขียน และ ๖) ขั้นตรวจทาน

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาบทที่ ๕ จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. อธิบายความหมาย และความแตกต่างของเรียงความกับบทความได้

๒. อธิบายองค์ประกอบในการเขียนเรียงความได้
๓. บอกสัดส่วนเนื้อหาของเรียงความ ๑ เรื่องได้
๔. อธิบายขั้นตอนในการฝึกเขียนเรียงความได้
๕. เขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ

เนื้อหา

เมื่อนักศึกษาเข้าใจการเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าจากการศึกษาข้อมูลและฝึกปฏิบัติในบทที่ ๔ แล้ว ขั้นต่อไปนักศึกษาควรฝึกเขียนเรียงความ เพราะเรียงความเกิดจากการนำข้อความหลายๆ ย่อนำมาเรียงร้อยต่อกันให้ได้ใจความเป็นเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๑. ความหมายของเรียงความ

เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาสู่ผู้อ่าน

๒. ความแตกต่างของเรียงความกับบทความ

เรียงความกับบทความมีความเหมือนกันในเรื่ององค์ประกอบของการเขียนคือประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องจุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่องและกลวิธีการเขียน โดยเรียงความมีจุดมุ่งหมาย เพื่อแสดงความรู้หรือความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในขณะที่บทความมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นสำคัญ เนื้อเรื่องของเรียงความจะเป็นเรื่องในยุคนั้นๆ ได้ก็ได้ ในขณะที่เนื้อเรื่องของบทความควรเป็นเรื่องที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ และกลวิธีการเขียนเรียงความจะเคร่งครัดการใช้ภาษามากกว่าบทความซึ่งสามารถจำแนกข้อมูลตามตารางดังนี้

หัวข้อ	ลักษณะ	เรียงความ	บทความ
๑. รูปแบบการเขียน	มีองค์ประกอบ เหมือนกัน	ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป	ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป
๒. จุดมุ่งหมายใน การเขียน	ต่างกัน	มุ่งแสดงความรู้ ความ เข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	มุ่งแสดงความคิดเห็นอย่างมี เหตุผล
๓. เนื้อเรื่อง	ต่างกัน	เขียนถึงเรื่องในยุคนสมัยใด ก็ได้	เนื้อเรื่องทันต่อเหตุการณ์หรือ เป็นที่สนใจของคนในสังคม ขณะนั้น
๔. วิธีการเขียน	ต่างกัน	เคร่งครัดการใช้ภาษาให้ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ การใช้ภาษา	ไม่เคร่งครัดการใช้ภาษา อาจ ใช้ภาษาเร้าใจ ชวนอ่าน

๓. องค์ประกอบในการเขียนเรียงความ

องค์ประกอบในการเขียนเรียงความมี ๔ ประการคือ

๑. ชื่อเรื่อง (Title)
๒. คำนำ (Introduction)
๓. เนื้อเรื่อง (Body)
๔. บทสรุป (Conclusion)

๑. ชื่อเรื่อง (Title) ชื่อเรื่องต้องอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ การตั้งชื่อเรื่อง กระทำได้ ๒ กรณี คือ ตั้งชื่อเรื่องก่อนเขียนเรียงความ หรือตั้งชื่อเรื่องหลังเขียนเรียงความเสร็จแล้ว ในกรณีที่ได้กำหนดชื่อเรื่องไว้แล้วอย่าเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขชื่อเรื่องเป็นอันขาด

การตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจควรยึดถือหลักดังนี้

๑. ตั้งชื่อเรื่องให้แปลกเด่นชวนอ่าน ไม่ตั้งชื่อเรื่องพินิจๆ หรือชื่อที่คุ้นเคยของคนทั่วไป
๒. ตั้งชื่อเรื่องให้ครอบคลุมใจความทั้งหมดของเรื่อง
๓. ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นและจำง่าย

๔. ไม่ควรตั้งชื่อเรื่องซ้ำๆ กับคนอื่น

ตัวอย่างการตั้งชื่อเรื่อง

ลักษณะชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่อง	เหตุผล
ดี	เสื่อกันหนาวและพ่อของฉัน	ครอบคลุมใจความของเรื่อง เพราะสื่อความว่าตัวละครในเรื่องมีพ่อ ฉัน (ผู้เล่าเรื่อง) โดยมีเสื่อกันหนาวเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วย
ไม่ดี	เสื่อกันหนาว พ่อ ฉัน	ห้วนสั้นเกินไป เนื้อหากว้าง ไม่ชัดเจน
ดี	ไออุ่นจากอกแม่	เล่นคำ สัมผัสอักษร สื่อความหมายลึกซึ้ง
ไม่ดี	รักจากแม่	ห้วนสั้นเกินไป
ดี	หยอดใจใส่น้ำพริก	เล่นคำ ใช้คำสื่อความหมายถึงการพิถีพิถันในการปรุงอาหาร
ไม่ดี	ตำน้ำพริกให้อร่อย	ห้วนสั้นเกินไป ภาษาไม่สร้างสรรค์
ดี	น้ำพริกอาหารจานโปรด	ครอบคลุมใจความได้ชัดเจน
ไม่ดี	น้ำพริก	ห้วนสั้นเกินไป
ดี	ชีวิตลิขิตเอง	สั้นกระชับ ได้ใจความชัดเจน
ไม่ดี	จะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ...จะสูงจะต่ำอยู่ที่ทำตัว	ชื่อเรื่องยาวเกินไป
ดี	กรรมลิขิต	ใช้คำระดับเดียวกัน ใช้คำสั้นๆ มีความหมายกินใจ
ไม่ดี	ชีวิตเป็นไปตามกรรม	ภาษาเรียบง่ายเกินไป

ลักษณะชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่อง	เหตุผล
ดี	กีฬาอาชีพชีวิต	เล่นคำ ภาษามีชีวิตชีวา
ไม่ดี	กีฬาเพื่อสุขภาพ	ใช้คำชัดเจนเกินไป
ดี	ปัญญาชนผู้อับจนปัญญา	เล่นคำ สื่อความหมายได้ชัดเจน
ไม่ดี	นักศึกษาไม่มีปัญญา	ภาษาเรียบง่ายเกินไป
ดี	สิ่งที่ฉันเป็น	ครอบคลุมใจความเนื้อหาของเรื่อง
ไม่ดี	ตัวฉัน	ห้วนสั้นเกินไป

ชื่อเรื่องที่ยกมานี้เป็นเพียงตัวอย่างการตั้งชื่อเรื่องเท่านั้น นักศึกษาควรพิจารณาการตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสมในการเขียนเรียงความแต่ละเรื่อง โดยพิจารณาตามหลักความแปลกเด่น ชวนอ่าน ครอบคลุมใจความทั้งหมดของเรื่อง สั้นง่าย และไม่ซ้ำกับคนอื่น

๒. คำนำ (Introduction) เป็นส่วนเปิดเรื่องหรือเกริ่นนำเรื่องให้ผู้อ่านได้ทราบว่าจะได้อ่านเรื่องอะไรต่อไป คำนำที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

๑. ใ้ใจผู้อ่าน ทำให้เกิดความรู้สึกอยากอ่าน ไม่เขียนเรียบง่าย ขาดชีวิตชีวา
๒. มีเนื้อหาสอดคล้องและตรงกับเนื้อเรื่อง
๓. ใช้ภาษาประณีต สละสลวย ชวนอ่าน
๔. เปิดประเด็นเข้าสู่เรื่อง ไม่เขียนวกวนหรือยืดยาวจนเกินไป

เปรียบเทียบการเขียนคำนำที่ดีและคำนำที่ไม่ดี

การเขียนคำนำที่นี้มาจากคำนำของเรียงความ ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องอาหารจานโปรด ซึ่งตัวอย่างของคำนำที่ดีเขียนได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เข้าสู่ประเด็น ไม่วกวนหรือยืดยาวเกินไป ในขณะที่ตัวอย่างของคำนำที่ไม่ดีเขียนเยิ่นเย้อวกวน ภาษาไม่ประณีต สละสลวย

ตัวอย่างคำนำที่ดี

แต่ทุกคนมักมีอาหารโปรดแตกต่างกันออกไป สำหรับข้าพเจ้าชอบรับประทานอาหารประเภทไข่มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นไข่ดาว ไข่เจียว ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น ขอให้เป็นอาหารที่เกี่ยวกับไข่เป็นพอ แต่ถ้าจะให้เลือกแล้ว ข้าพเจ้าชอบรับประทานไข่เจียวมากที่สุด เพราะหารับประทานได้ง่าย หรือถ้าจะปรุงเองก็ไม่ยุ่งยากนัก

ตัวอย่างคำนำที่ไม่ดี

อาหารเป็นหนึ่งในปัจจัย ๔ ที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะอาหารทำให้เรามีเรี่ยวมีแรง คนเราอาจมีอาหารที่ชอบหลายอย่าง แต่อย่างน้อยคงไม่ต่ำกว่า ๒ อย่าง เหมือนที่ข้าพเจ้าชอบรับประทานลูกชิ้นทอดมาก เห็นที่ไร่น้ำลายไหลทุกที ใ้ย่างก็ชอบ รับประทานกับข้าวเหนียวส้มตำ แซ่บอย่าบอกใคร แต่อาหารที่ชอบรับประทานมากที่สุดเห็นจะเป็นผัดขิง ไม่ว่าจะผัดกับหมูหรือไก่ ข้าพเจ้าชอบมาก วันไหนคุณแม่ทำให้รับประทาน วันนั้นเหมือนพระเจ้ามาโปรด ข้าพเจ้าจะรับประทานอาหารได้มากที่สุด คุณแม่มีสูตรการปรุงไก่ผัดขิงที่ไม่ยุ่งยากเลย

วิธีการเขียนคำนำ

การเขียนคำนำมีหลายวิธี นักศึกษาควรศึกษาวิธีการเขียนคำนำเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการฝึกเขียน ดังนี้

วิธีที่ ๑ คำนำที่กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องก่อนนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง วิธีนี้จะเกริ่นนำถึงความเป็นมาของเรื่องที่จะเขียนถึงด้วยความเป็นมาอย่างย่อๆ แล้วจึงนำเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน วิธีนี้จะช่วยให้ผู้อ่านทราบที่มาของเรื่อง สามารถเชื่อมโยงความคิดกับเรื่องที่กำลังจะอ่านได้อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างที่ ๑

พระมหากษัตริย์คุณล้นเกล้าฯ ของในหลวงของเรา นอกเหนือจากการปกครองแผ่นดินโดยธรรม และการที่ทรงเหนื่อยยากสละพระองค์เพื่อประโยชน์สุขของปวงชน พระองค์ยังทรงพระราชทานปรัชญาการดำรงชีวิตอันทรงคุณค่าอย่างยิ่ง เป็นแนวทางดำเนินชีวิตอันจะนำมาซึ่งความสุขที่แท้จริงและยั่งยืน นั่นคือการดำรงชีวิตด้วยความพอเพียงตามแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระองค์มีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และถูกนำ

มากล่าวถึงอย่างชัดเจนในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญห เศรษฐกิจของประเทศให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนในกระแสความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

(คัดจาก “ก้าวเดินตามคำสอนของพ่อ แสงสุขที่ยั่งยืน ด้วยชีวิตที่พอเพียง” ใน **Premine true visions** ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๓๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๖)

ตัวอย่างที่ ๒

กุหลาบเป็นไม้ดอกสวยงามชนิดหนึ่งที่มีความนิยมนปลูกกันแพร่หลายมาแต่โบราณ เนื่องจากกุหลาบมีความสวยงามและกลิ่นหอมเฉพาะตัวเป็นอมตะ และนิยมใช้มอบให้แก่คนที่ เป็นพิเศษหรือเป็นที่รักนับถือ มีสื่อความหมายตามสีสันของดอกที่มอบให้ ผู้รับจะรู้ได้โดย ธรรมชาติว่า ผู้มอบบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อผู้รับในรูปแบบไหน ซึ่งกุหลาบมีมากกว่าพันชนิด มีความโดดเด่นแตกต่างกันไปตามสายพันธุ์ และ “กุหลาบ” ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นชนิดหนึ่งที่กำลัง เป็นที่ชื่นชอบของผู้ปลูกอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน เนื่องจากสีของดอกสวยงามมาก และที่สำคัญดอกมีกลิ่นหอมชวนใจนั่นเอง

(คัดจากคอลัมน์ เกษตรกรบนแผ่นดินกระดาษ “กุหลาบไม้ดอกไม้ประดับ” หอมสีสวย ใน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๗)

วิธีที่ ๒ คำนำที่เขียนด้วยการเริ่มต้นเรื่องอย่างตรงไปตรงมาด้วยการกล่าวถึง สาระสำคัญของเรื่องทันที วิธีนี้เป็นการเขียนอย่างตรงไปตรงมา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีว่า เรื่องที่จะอ่านต่อไปนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ภาษาใช้เป็นการสื่อความอย่างตรงไปตรงมา ไม่พรรณนาความ

ตัวอย่างที่ ๑

คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่สามารถเลือกทางเดินของชีวิตได้ คือเลือกที่จะเป็นคนดีหรือ คนชั่ว สำหรับฉันแล้วเลือกที่จะเป็นคนดี ฉันเกิดมาไม่ได้มีชีวิตที่สวยงามและพร้อมเหมือน ครอบครัวอื่น พ่อแม่ฉันแยกทางกันตอนฉันอายุได้ ๒ ขวบ ตอนที่พอกับแม่ทะเลาะกันฉันอยู่ใน เหตุการณ์ และจดจำเหตุการณ์นั้นได้ดี แต่ด้วยความที่ยังเป็นเด็กเลยไม่รู้ว่ นั่นคือการแยกทาง กัน

(คัดจากเรื่อง ความจริง จะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ...จะสูงจะต่ำอยู่ที่ทำตัว ของ น.ส. ชนิดดา แสนลี รหัส ๔๔๐๒๐๑๘๕๑๑ วิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

ฉันคิดว่าใครหลายคนคงชอบฤดูหนาวในช่วงปลายปีที่สุด โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร เพราะอากาศไม่หนาวเย็นจนเกินไป เป็นเวลาเหมาะสำหรับการพักผ่อนของคนทำงานที่ยังไม่ได้หยุดพักเลยตั้งแต่ต้นปี ที่สำคัญใกล้ถึงเวลาสิ้นสุดของปีเก่าและเวลาแห่งการเริ่มต้นใหม่ กำลังจะมาเยือนอีกครั้ง ตอนนี้หลายคนคงง่วนอยู่กับการตกแต่งบ้านด้วยสายรุ้งหลากหลายสี บ้างก็กำลังห่อของขวัญและเขียนการ์ดอวยพรอยู่ เพื่อนำไปมอบให้คนพิเศษในเทศกาลแห่งความสุขนี้

(คัดจากเรียงความเรื่อง **รุ่งอรุณของความหวัง** ของ น.ส. นรินทร์ อาชาล้ำเลิศ รหัส ๔๗๐๓๐๔๓๐๙๓ วิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์)

วิธีที่ ๓ คำนำที่เริ่มต้นด้วยข้อความที่กระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน ให้เกิด **ความรู้สึกอยากอ่านเรื่องต่อไป** คำนำประเภทนี้จะใช้ภาษาเร้าใจ ไม่ใช่ภาษาเรียบๆ ง่ายๆ

ตัวอย่างที่ ๑

คนแล้วคนเล่าที่จากไปเพราะมะเร็งตับ สร้างความหวาดผวาแก่ผู้ทราบข่าวเป็นระยะที่จั่วหัวเรื่องแบบนี้ แค่อยากเน้นให้เห็นถึงความแตกต่างของโรคมะเร็งชนิดนี้กับมะเร็งอื่นๆ ว่า มะเร็งตับ รอให้มีอาการก็สายเสียแล้ว

(คัดจาก น.พ. วีรวุฒิ อิมสำราญ “มะเร็งตับ รอให้มีอาการก็สายเสียแล้ว” ใน น.ส.พ. **มติชน** ฉบับวันเสาร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๙)

ตัวอย่างที่ ๒

ในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยของเราเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงหลายเหตุการณ์ทั้งภัยพิบัติจากคลื่นยักษ์สึนามิ พายุฝนกระหน่ำทำให้เกิดน้ำท่วมในหลายจังหวัด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ แต่เหตุการณ์ที่เสียหายรุนแรงกว่านั้นคือเหตุการณ์ที่คนไทยฆ่ากันเองที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(คัดจาก เรียงความเรื่อง **สูญเสีย...สูญสิ้น...สูญเปล่า** ของ น.ส. ศุภธิดา วิรุฬพัฒน์ รหัส ๔๗๐๔๐๑๐๑๙๐)

วิธีที่ ๔ คำนำที่เริ่มต้นด้วยการให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำ การเขียนคำนำประเภทนี้เปรียบเสมือนการไขกุญแจเข้าไปสู่เนื้อเรื่องด้วยการถอดรหัสความหมายสำคัญของเรื่อง (Key Word) ช่วยผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องที่จะอ่านได้ง่ายขึ้น

การเขียนคำนำวิธีนี้เหมาะสำหรับการเขียนคำนำของเรียงความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ๆ เกี่ยวกับความหมายของคำที่คนทั่วไปยังไม่เข้าใจดีพอ หรือคำที่มีการนิยามความหมายแตกต่างกันออกไป

ตัวอย่างที่ ๑

จีเอ็มโอ (GMO) เป็นคำที่ย่อมาจากคำเต็มภาษาอังกฤษว่า Genetically Modified Organisms หมายถึงพืชหรือสัตว์ที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรม โดยอาศัยเทคโนโลยีชีวภาพและพันธุวิศวกรรม ทำให้ได้พืชหรือสัตว์สายพันธุ์ใหม่ที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะตามต้องการ เช่น ขนาดใหญ่กว่าปรกติ มีคุณภาพดีกว่าปรกติ ผลดีคือทำให้มีอาหารเพียงพอสำหรับมนุษย์มากขึ้น แต่ผลเสียตามที่ปรากฏในสื่อต่างๆ คืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ “จีเอ็มโอ – พระเอกหรือผู้ร้ายในสังคมไทย” ใน **พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙** หน้า ๑๐๕)

ตัวอย่างที่ ๒

คำว่านักเรียนเป็นคำที่น่าสนใจ คำใดประกอบด้วยหน่วยคำ “นัก” มักมีความหมายไปในทาง “ผู้เชี่ยวชาญ” หรือ “ผู้มีอาชีพทางใดทางหนึ่ง” เช่นนักเรียน นักแสดง นักเขียน นักพูด นักสืบ นักบิน ฯลฯ ดังนั้น คำว่า **นักเรียน** จึงมีความหมายในทำนอง “ผู้ที่เรียนเป็นอาชีพ” หรือ “ผู้มีอาชีพในการเรียน” คำว่า**นักเรียน**จึงมีความหมายเข้มกว่าคำว่า**ผู้เรียน** ซึ่งหมายถึง “คนที่เรียน” นักเรียนจึงควรทำตัวเป็นผู้เรียนที่เอาจริงเอาจัง ในเมื่อการเรียนเป็นอาชีพ การเรียนก็ต้องมาเป็นอันดับแรก ไม่ใช่งานอดิเรก นักเรียนที่แท้จริงจึงต้องขยันและเห็นคุณค่าของการตักตวงความรู้

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ “นักเรียนในวัฒนธรรมไทย” ใน **พินิจไทยไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙** หน้า ๑๑๖)

ตัวอย่างที่ ๓

สิ่งหนึ่งเป็นบ่อเกิดของสิ่งต่างๆ มากมาย สิ่งนี้ทำให้โลกน่าอยู่ ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่าง หรือแม้กระทั่งทุกชีวิตผูกพันกันอย่างไม่มีการเหน็ดเหนื่อย ทำให้ต้องยึดติดทุกครั้งที่นึกถึงหรือบางครั้งก็ อาจทำให้โลกทั้งโลกกลายเป็นสีชมพูภายในพริบตาเดียว แต่อีกด้านหนึ่งของสิ่งๆ นี้ อาจทำให้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เคยเป็นคุณกลับกลายเป็นโทษมหันต์ ทำให้รอยยิ้มต้องเปลี่ยนเป็นคราบน้ำตา ทำให้ต้องปฏิเสธสิ่งดีๆ ที่ควรจะได้รับและอาจทำให้คนบางคนไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ สิ่งๆ นี้ ฉะนั้นเรียกมันว่าความรัก

(คัดจากเรียงความเรื่อง **เพื่อนเอ๋ย จะบอกให้**ของ น.ส. ทิตย์ติยา ชื่นเจริญ วิชาเอก ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

วิธีที่ ๕ คำนำที่เขียนด้วยการนำข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจหรือปัญหาเร่งด่วนของ สังคมมากล่าว คำนำประเภทนี้จะเขียนด้วยการนำข่าวหรือปัญหาเร่งด่วนของสังคมที่กำลัง เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อยู่ในขณะนั้นมากล่าวนำเรื่อง ทำให้ผู้อ่านอ่านเรื่องพร้อมกับการนึกถึง ข่าวหรือปัญหาสังคมในขณะนั้นควบคู่กันไป

ตัวอย่างที่ ๑

“โจรใต้โหดยิงสาวท้องร่อแร่ บีมตลัด ๒๐ จุด ตำรวจ ชาวบ้านเจ็บระนาว ไม่เว้นแม้ เด็ก ๒ ขวบ” ข้อความจากข่าวพาดหัวหนังสือพิมพ์นี้ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสะเทือนใจกับ เหตุการณ์ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อไรร้อนเหตุการณ์เช่นนี้จะจบลงเสียที คำถามนี้ คงอยู่ในหัวใจของคนไทยหลายๆ คน เช่นกัน

(คัดจากเรียงความเรื่อง **ใต้ร่มไตรรงค์** ของ น.ส. ไพรผกา เพชรย่อย รหัส ๔๗๐๑๐๐๘๘๘ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

เป็นที่รับรู้กันอยู่ว่าเศรษฐกิจโลกยังส่อแนวโน้มว่าจะวิกฤติอยู่ สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็น ต้นเหตุยังแก้ไขได้ไม่ทัน ผลกระทบต่อเนื่องมารุนแรงที่ยุโรปและมีแนวโน้มจะลามแรงใน เอเชียอีกไม่นาน

(คัดจาก นายดาต้า คอลัมน์ เมนูข้อมูล “ความไม่เชื่อมั่น” ใน **มติชนสุดสัปดาห์** ฉบับ วันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๑๕๓๑ หน้า ๗๕)

วิธีที่ ๖ คำนำที่ขึ้นต้นด้วยคำถามหรือข้อความชวนให้คิด วิธีนี้ผู้เขียนอาจเริ่มต้นด้วยประโยคคำถาม ทำให้ผู้อ่านอยากจะตอบ หรือด้วยข้อความที่ชวนให้ผู้อ่านเกิดความคิดในทางเห็นด้วยหรือโต้แย้ง

ตัวอย่างที่ ๑

คงมีหลายคนตั้งคำถามว่า “คนเราเกิดมาทำไม” ฉะนั้นเองเป็นคนหนึ่งที่ชอบตั้งคำถามนี้กับตนเองเสมอ เวลาที่ฉันทำอะไรไม่สำเร็จ ท้อถอยกับชีวิต และไม่รู้จะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร แต่ท่านเชื่อหรือไม่ว่าในทุกคำถามย่อมมีคำตอบในตัวเองอยู่เสมอ แม้จะใช้เวลานานกว่าจะหาคำตอบนั้นเจอ

(คัดจากเรียงความเรื่องเพื่อใครสักคน ของ น.ส. สุชาสินี ธรรมวิจารณ์ รหัส ๕๑๐๔๐๐๓๗๘๔)

ตัวอย่างที่ ๒

คนไทยเคยอยู่กันอย่างปรกติสุขมาเป็นเวลาช้านาน คนไทยมีนิสัยรักความสงบ รักความอิสระ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน แต่เหตุไฉนคนไทยทุกวันนี้จึงมีแต่ความขัดแย้ง ขาดความสมัครสมานสามัคคี หากเป็นเช่นนี้สังคมไทยจะมีความสุขเหมือนเช่นอดีตได้อย่างไร

(คัดจากเรียงความเรื่องความสงบอยู่ที่ไหน ของ น.ส. สุชาสินี สอนทรัพย์ รหัส ๔๗๐๔๐๑๓๘๐๖ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

วิธีที่ ๗ คำนำที่เขียนด้วยการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านอยากอ่านและมีความเห็นคล้อยตาม การเขียนคำนำวิธีนี้ผู้เขียนจะใช้ชั้นเชิงและลีลาภาษาที่น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกรักอยากอ่านและมีความเห็นคล้อยตามเหตุผลของผู้เขียน

ตัวอย่างที่ ๑

ในช่วงชีวิตหนึ่งของทุกคน ย่อมมีโอกาสได้พบกับเหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำให้ตนเองเกิดความประทับใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกดีๆ ที่เราพึงพอใจ เป็นความทรงจำยากที่จะลืม และมีความสุขทุกๆ ครั้งที่ได้นึกถึงความประทับใจนั้นๆ และความประทับใจของแต่ละคนอาจเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ตนเกิดกำลังใจในการทำสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จ อย่างที่ฉันได้เป็นอยู่ทุกวันนี้

(คัดจากเรียงความเรื่องเพราะฉันประทับใจ ของ น.ส. นฤมล ไหวทรง รหัส ๔๗๐๔๐๐๗๘๕๗ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

เราทุกคนล้วนมีประสบการณ์ชีวิตมาด้วยกันทั้งนั้น ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี เรามักอยากจะทำดีหรือประสบผลสำเร็จที่ดีเอาไว้ และลืมประสบการณ์ที่ไม่ดีไปจากความทรงจำ แต่ไม่ว่าประสบการณ์นั้นจะดีหรือไม่ดีก็ตาม ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตที่จะสอนให้เราเรียนรู้อะไรหลายๆ อย่าง อาจสอนให้เรารู้จักต่อสู้กับอุปสรรค สอนให้เราอดทน อดกลั้น และเข้มแข็งมากกว่าเดิม รวมทั้งการรู้จักนำประสบการณ์นั้นมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

(คัดจากเรียงความเรื่องบันทึกจากใจ ของ น.ส. นุชนา กลับมารัมย์ รหัส ๔๕๐๓๕๐๗๖๖๙ วิชาเอกสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์)

วิธีที่ ๘ คำนำที่เขียนด้วยการยกข้อความที่เป็นคำพูด คำคม คำขวัญ บทร้อยกรอง บทเพลง หรือสุภาษิตที่น่าสนใจ การเขียนคำนำวิธีนี้ผู้เขียนจะยกข้อความประเภทใดประเภทหนึ่งเหล่านี้มาประกอบคำนำที่เขียน

ตัวอย่างที่ ๑

“สำหรับคนที่เติบโตมาจนครึ่งชีวิตแล้วยังไม่เคยมีโอกาสสัมผัสตัวตนที่แท้จริงของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยากจะบอกว่า...คุณกำลังปล่อยให้ช่วงเวลาที่ดีที่สุดช่วงหนึ่งของชีวิตหลุดลอยไปอย่างน่าเสียดาย”

หนึ่งในประโยคทองจากคำนำผู้เขียนในหนังสือ “ฮักแพง...เมืองลาว” สารคดีจากฝีมืออันเยี่ยมยุทธ์ของ สุमितรา จันท์เงา ถือเป็นอีกหนึ่งข้อพิสูจน์ของประสบการณ์ในการท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้เป็นอย่างดี ในฐานะที่ลาวเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดสนิทสนมที่สุด มีรากภาษาและวัฒนธรรมใกล้เคียงกับเมืองไทยมากที่สุด

(คัดจากดุษฎี สนเทศ คอลัมน์คนกับหนังสือ “ฮักแพง...เมืองลาว โดยสุमितรา จันท์เงา” ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันเสาร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓)

ตัวอย่างที่ ๒

“ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม” คำขวัญข้างต้นนี้ ต่อให้ใครที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าเป็นคำขวัญของที่ไหน ก็คงจะเดาได้ไม่ยากกว่านี้คือ คำขวัญประจำจังหวัดภูเก็ต จังหวัดซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยนั่นเอง

(คัดจาก UBC Magazine ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ หน้า ๙๒)

กลวิธีและตัวอย่างการเขียนคำนำทั้ง ๘ ประการนี้เป็นแนวทางสำหรับการเขียนคำนำประกอบการเขียนเรียงความของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาควรเลือกตามความเหมาะสม หรือนักศึกษาอาจคิดวิธีการเขียนขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ขอให้อยู่ในกรอบคุณลักษณะของคำนำที่ดี คือ รั้าใจผู้อ่าน เนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ใช้ภาษาประณีต สละสลวย และเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อเรื่องไม่วกไปวนมา

๓. เนื้อเรื่อง (Body) เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรียงความ เพราะเป็นส่วนเนื้อหาที่เป็นรายละเอียดของเรื่องที่จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้หรือเข้าใจเรื่องราวได้อย่างชัดเจน การลำดับเนื้อหาของเรื่องควรยึดโครงเรื่องเป็นแกน เพราะจะทำให้การลำดับความของเนื้อเรื่องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่สับสนวุ่น

ในส่วนของเนื้อเรื่องนี้อาจประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้า เพราะย่อหน้าหนึ่งๆ จะกล่าวถึงใจความสำคัญเพียงประการเดียว ดังนั้นในส่วนเนื้อเรื่องจึงอาจแบ่งเป็นย่อหน้าย่อยๆ เพื่อให้การแบ่งเนื้อหาของเรื่องชัดเจนขึ้น

เนื้อเรื่องที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. เขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้
2. ลำดับใจความที่ละตอน
3. ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อจบใจความแต่ละตอน
4. เนื้อความในแต่ละย่อหน้าต้องเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน
5. ใจความของเนื้อเรื่องต้องมีสาระ ข้อเท็จจริงและให้รายละเอียดชัดเจน

เนื่องจากเนื้อเรื่องประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้าซึ่งจำเป็นต้องเชื่อมโยงใจความของย่อหน้าให้ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ในที่นี้จะได้กล่าวถึงการดำเนินเรื่องและการเชื่อมโยงย่อหน้า ดังนี้

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องที่น่าสนใจมี ๓ ประการคือ

1. การดำเนินเรื่องตามระยะเวลา โดยดำเนินเรื่องจากระยะเวลาที่เกิดก่อนไปหาหลัง หรือจากระยะเวลาที่เกิดที่หลังไปหาก่อน แต่เนื่องจากเรียงความเป็นงานเขียนประเภทสารคดีมุ่งเนื้อหาสาระมากกว่าความบันเทิง จึงควรดำเนินเรื่องจากระยะเวลาที่เกิดก่อนไปหาหลัง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายและชัดเจน

ตัวอย่าง เรียงความที่ยกมานี้เป็นเรียงความที่เขียนตามลำดับเวลา จากเวลาที่เกิดขึ้นก่อนไปสู่เวลาที่เกิดขึ้นทีหลังโดยผู้เขียนเล่าเรื่องราวในชีวิตของตนเองนับตั้งแต่เด็กจนโต ว่าได้พบเจอปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

จะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ...จะสูงหรือต่ำอยู่ที่ทำตัว

น.ส. ชนัดดา แสนลี

รหัส ๔๔๐๒๐๑๘๕๑๑

วิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่สามารถเลือกทางเดินของชีวิตได้ คือเลือกที่จะเป็นคนดีหรือคนชั่ว สำหรับฉันแล้วเลือกที่จะเป็นคนดี ฉันเกิดมาไม่ได้มีชีวิตที่สวยงามและพร้อมเหมือนครอบครัวอื่น พ่อกับแม่ฉันแยกทางกันตอนฉันอายุได้ ๒ ขวบ ตอนที่พ่อกับแม่ทะเลาะกันฉันอยู่ในเหตุการณ์ และจดจำเหตุการณ์นั้นได้ดี แต่ด้วยความที่ยังเด็กเลยไม่รู้ว่านั้นคือการแยกทางกัน

แม่พาฉันกับพี่ชายไปอยู่บ้านยาย แต่ปู่ตามเอาพี่ชายกลับมาอยู่กับปู่ได้เพียงคนเดียว ตอนนั้นแม่มาทำงานที่กรุงเทพฯ ลูกของป้ามักจะล้อฉันว่าลูกไม่มีพ่อ แม่โดนเขาฆ่าตายแล้ว ได้ยินแบบนี้ที่ไรฉันจะร้องไห้ไปฟ้องยายทุกครั้ง ยายจะปลอบและบอกว่าแม่ไปทำงานเดี๋ยวก็กลับ

พออายุได้ ๕ - ๖ ปี ฉันมักร้องไห้ตามลูกป้าไปโรงเรียน แต่ไม่มีสูติบัตรยายเลยพาไปฝากกับเพื่อนยายที่เป็นครูใหญ่ เรียนอนุบาลถึง ป. ๑ สอบได้ที่ ๑ มาตลอด คุณครูใหญ่ก็บอกยายว่าถ้าอยากจะให้หลานเลื่อนชั้น ป. ๒ ต้องนำสูติบัตรมาแจ้งแก่ทางโรงเรียน เป็นเหตุให้ยายต้องพาฉันมาบ้านปู่ และครั้งนี้ทำให้พ่อกับแม่ฉันกลับมาอยู่ด้วยกันอีกครั้ง ฉันมีพี่ชายมี

น้องชายต่างแม่ มีญาติพี่น้องมีครอบครัวที่สมบูรณ์เหมือนครอบครัวอื่น แต่เพียง ๖ เดือน พ่อ กับแม่ก็แยกทางกันอีก แม่บอกว่ามีคนมาบอกว่าภรรยาของพ่ออีกคนกำลังจะคลอด

หลังจากนั้นฉันจึงอยู่กับปู่และย่ามาตลอด ท่านเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่ฉัน ฉันโชคดี ที่เรียนเก่ง ทำให้ได้รับทุนการศึกษาจนจบ ม. ๓ และตั้งใจว่าจะเรียนต่อ ม. ๔ แต่ต้องพับความ ผันเก็บไว้ ปู่บอกว่าส่งเรียนไม่ไหว เพราะพี่ชายกำลังเรียน ม. ๔ น้องชายจะต้องเรียนต่อ ม. ๑ ฉันบอกปู่ว่าไม่เป็นไรเที่ยวทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยก็ได้ พ.ศ. ๒๕๔๐ ฉันมาทำงานที่ กรุงเทพมหานคร และเรียนการศึกษานอกโรงเรียนจนจบ ม. ๖ พ.ศ. ๒๕๔๓ ตั้งใจจะเรียนต่อสถาบัน ราชภัฏ ยาก็ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ต้องกลับมาดูแลยาเกือบ ๑ ปี ยาก็เสียชีวิต ฉันกลับมากองเทพฯ ไม่ถึง ๒ เดือน ปู่ก็เสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ ตอนนั้นไม่รู้เลยว่าจะทำอะไรต่อ

เหมือนมีชีวิตใหม่อีกครั้งหลังจากที่ปู่เสีย อาของฉันก็พามาอยู่กับพี่สาวของอาเขย ท่านไม่มีลูกและเปิดร้านเสริมสวย แต่ฉันไม่ถนัดและไม่ชอบงานด้านนี้ ท่านเลยถามว่าแล้ว อยากจะทำอะไร ฉันบอกว่าอยากเรียนต่อ แต่ขอเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงจะได้ประหยัด ค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๔๔ สมัครเข้าเป็นนักศึกษา แต่ด้วยความที่ไม่มีเพื่อนและไม่รู้วิธีการเรียน เลยไปเข้าชมรมเพราะมีเพื่อนมาก เนื่องจากเป็นชมรมเคลื่อนไหว ทำให้มีกิจกรรมต้องออก ต่างจังหวัดและลงพื้นที่ที่มีปัญหา บางครั้งก็ไปชุมนุมประท้วงกับชาวบ้านบ่อย ทำให้ทางบ้าน ไม่พอใจ เลยออกจากบ้าน

หลังจากออกมาจากบ้านก็หางานทำแต่ไม่มีเวลามาเรียน ที่ทำงานอนุญาตให้ลาสอบ ได้เท่านั้น ฉันลงทะเลเรียนทุกเทอมแต่ไม่มีเวลามาสอบและสอบตกเกือบทุกวิชา เพราะอ่าน หนังสือไม่ทัน และพักผ่อนไม่เพียงพอ อาฉันเห็นว่าถ้ายังเป็นแบบนี้ฉันคงเรียนไม่จบแน่ เลย ให้ฉันลาออกจากงาน เพื่อมาเรียนอย่างเดียว

๓ ปีที่ผ่านมา มีหลาย ๆ คนถามฉันว่าไม่เสียดายเวลาหรือ บางครั้งก็นึกเสียดายเพราะ ถ้าเราตั้งใจเรียนอย่างเดียวเราคงเรียนจบนานแล้ว แต่บางครั้งก็ไม่เสียดายเพราะมันทำให้เรา ได้เรียนรู้อะไรหลาย ๆ อย่าง ที่ในตำราเรียนไม่มีสอน อาจจะเป็นปริญญาชีวิตที่ไม่มีสถาบัน ไหนอนุมัติให้

แต่ในปัจจุบันนี้ฉันได้กลับมาเรียนตามปกติ มีเพื่อน ๆ ที่เรียนด้วยกันและทำให้ฉันได้รู้ แล้วว่า การที่เราจะเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงควรจะทำอย่างไร มีเพื่อนหลาย ๆ คนที่มี ชีวิตเหมือนฉันแต่ประสบชีวิตในทางที่ผิด ฉันคิดว่านั่นไม่ใช่ทางเลือกที่ดีเลย

ฉันมีวันนี้ได้เพราะฉันได้รับโอกาสจากผู้มีพระคุณ ที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ฉันญาติอะไรกับฉัน แต่ท่านเป็นเสมือนแม่ เป็นทุกๆ อย่างให้กับฉัน แต่นั่นก็คือส่วนหนึ่ง ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับตัวเรา เพราะจะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ จะสูงจะต่ำอยู่ที่ทำตัว

๒. การดำเนินเรื่องตามสถานที่ ผู้เขียนเรียงความอาจใช้สถานที่ในการดำเนินเรื่อง โดยอาจบรรยายรายละเอียดของสถานที่ หรือกล่าวถึงสถานที่นั้นๆ ว่าได้ทำให้ได้พบเรื่องราวใดบ้าง ซึ่งการดำเนินเรื่องตามสถานที่นี้ ควรดำเนินเรื่องจากสถานที่เห็นเด่นชัดมากไปสู่สถานที่เห็นเด่นชัดน้อย

ตัวอย่าง เรียงความที่ยกมานี้กล่าวถึงประสบการณ์การใช้ชีวิตนักศึกษาของนักศึกษาผู้หนึ่งที่เริ่มต้นใช้ชีวิตศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหงอย่างอ้ำว้าง เมื่อเข้าห้องสมุดก็พบนักศึกษาอยู่มากมาย ไม่มีที่ว่างให้นั่งอ่านหนังสือ จึงออกมานั่งอยู่นอกห้องสมุด ได้พบกับเพื่อนคนหนึ่ง เพื่อนคนนั้นชวนไปที่ชมรมขับร้องประสานเสียง สุดท้ายเธอและเพื่อนได้มีโอกาสทำกิจกรรมขับร้องเพลงประสานเสียงร่วมกันที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

แม้เรียงความเรื่องนี้ ผู้เขียนจะไม่ได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่แต่ได้ใช้สถานที่เป็นที่ดำเนินเรื่องโดยตลอด

บันทึกจากใจ

น.ส. นุชนา กลั้มรัมย์

รหัส ๔๕๐๓๕๐๗๖๖๙

วิชาเอกสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์

เราทุกคนล้วนมีประสบการณ์ชีวิตมาด้วยกันทั้งนั้น ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี เรามักอยากจะทำอะไรที่ดีเอาไว้ และลืมประสบการณ์ที่ไม่ดีไปจากความทรงจำ แต่ไม่ว่าประสบการณ์นั้นจะดีหรือไม่ดีก็ตาม ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตที่จะสอนให้เราเรียนรู้อะไรหลายๆ อย่าง อาจสอนให้เรารู้จักต่อสู้อุปสรรค สอนให้เราอดทน อดกลั้น และเข้มแข็งมากกว่าเดิม รวมทั้งรู้จักการนำประสบการณ์นั้นมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ก้าวแรกที่ดิฉันเข้าไปในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดิฉันไม่รู้จักใครเลย ในเทอมแรกที่ดิฉันมาเรียน ดิฉันไม่ค่อยได้พูดคุยกับเพื่อนๆ คนอื่น เมื่อเรียนเสร็จแล้วดิฉันก็กลับที่พัก ในบางวิชาก็ได้พูดคุยกับเพื่อนๆ บ้าง และเริ่มที่จะทักทายกับเพื่อนๆ คนอื่นก่อน ตั้งแต่บัดนั้น

เป็นต้นมาดิฉันก็มีเพื่อนเพิ่มขึ้นทีละคนสองคน แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปหลังจากที่เรียนจบใน
กระบวนวิชานั้นๆ แล้ว ก็ไม่มีโอกาสได้เจอกับเพื่อนๆ อีก

วันหนึ่งดิฉันเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด ดิฉันเห็นเพื่อนๆ แต่ละคนกำลังอ่าน
หนังสืออย่างขะมักเขม้น ดิฉันกวาดสายตามองไปรอบๆ ห้องสมุดก็พบว่าไม่มีที่ว่างให้ดิฉันนั่ง
อ่านหนังสือ และในขณะนั้นเองทำให้ดิฉันรู้ว่าต่อไปนี่เราต้องรู้จักหาความรู้เพิ่มเติมให้มากกว่า
นี้ เราต้องแข่งกับตัวเองให้ได้เสียก่อน ก่อนที่จะไปแข่งกับคนอื่น ดิฉันตัดสินใจเดินออกจาก
ห้องสมุดมานั่งอ่านหนังสือตรงม้านั่งใต้ร่มไม้ ในใจดิฉันคิดว่าจะทำอย่างไรดีจึงจะมีโอกาสมา
เรียนหนังสือบ่อยๆ เพราะดิฉันต้องทำงานไปด้วย เรียนด้วย ดิฉันต้องแบ่งเวลาระหว่างงานกับ
การเรียนให้มีความเหมาะสมกันมากที่สุด ดิฉันเหนื่อยที่ต้องทำสองสิ่งในเวลาเดียวกัน แต่ดิฉัน
ก็ไม่เคยท้อ ดิฉันคิดเพียงว่าคนอื่นทำได้ เราก็ทำได้เหมือนกัน

ในขณะที่ดิฉันกำลังนั่งคิดอยู่นั่นเอง ดิฉันก็ได้มีโอกาสได้เจอเพื่อนคนนั้นอีกครั้งหนึ่ง
ซึ่งเราเคยเจอกันในชั้นเรียนเมื่อเทอมที่ผ่านมา เพื่อนของดิฉันชื่อ “ชนคม” ดิฉันและเพื่อนหนึ่ง
คุยกันอยู่ครู่หนึ่งเขาจึงชวนดิฉันไปที่ชมรมขับร้องประสานเสียง ชนคมแนะนำให้ดิฉันให้รู้จัก
เพื่อนๆ ในชมรม ครั้งแรกดิฉันยังไม่ค่อยสนิทกับเพื่อนคนอื่นๆ มากนัก จนกระทั่งเราได้มี
โอกาสที่จะได้ไปร้องเพลงประสานเสียงในงานวันศิลปินแห่งชาติที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ดิฉันและเพื่อนๆ เริ่มสนิทกันในช่วงที่เราต้องมาฝึกซ้อมร้องเพลงด้วยกันทุกวันเป็น
ระยะเวลาประมาณ ๓ สัปดาห์ เราทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันสละเวลามาฝึกซ้อมเพื่อให้งาน
ออกมาดีที่สุดในทุกๆ คนที่มาที่นี่ต่างก็มีใจรักในเสียงเพลง เราฝึกซ้อมตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ -
๑๘.๐๐ น. บางวันก็ซ้อมร้องเพลงจนถึง ๒ ทุ่ม และวันที่หนักที่สุดก็คงจะเป็นวันซ้อมใหญ่ เรา
ไปซ้อมกันบนเวทีที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เราเริ่มซ้อมตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐ - ๒๒.๐๐
น. ถึงแม้ว่าจะเหนื่อยและล้าแต่ก็เป็นความภาคภูมิใจที่ครั้งหนึ่งเราได้มีโอกาสมายืนอยู่บนเวที
แห่งนี้ หลังจากที่ได้ดิฉันกลับมาจากศูนย์วัฒนธรรมแล้วดิฉันนอนไม่หลับเลย เพราะตื่นเต้นมากที่
จะได้ขึ้นไปแสดงบนเวทีอันทรงเกียรติ

เมื่อถึงวันงาน ดิฉันและเพื่อนๆ ทุกคนยิ่งตื่นเต้นมากขึ้นไปอีก บางคนถึงกับลงทุนไป
แต่งหน้าทำผมที่ร้านเพื่อที่จะให้ตัวเองดูสวยและดูดีที่สุดในงานวันรับปริญญาเสียอีก

เพราะเราอยู่ท่ามกลางสายตาทหารหลายร้อยคู่ที่มีทั้งคิลปินอาวุธที่จะมารับรางวัล ดารานักแสดง สื่อมวลชนที่มารอทำข่าว รวมทั้งประชาชนที่เข้ามาชมงานในวันนี้

และแล้วเวลานั้นก็มาถึงเมื่องานเริ่มขึ้น ดิฉันและเพื่อนๆ มายืนบนเวทีโดยเวทีจะมีลักษณะที่เลื่อนขึ้นได้ เมื่อมีการส่งสัญญาณเวทีค่อยๆ เลื่อนขึ้นทีละนิดๆ ม่านค่อยๆ เปิดออก สายตาทหารทุกคู่จึงมาที่พวกเรา ดิฉันรู้สึกเหมือนว่าเรากำลังแสดงคอนเสิร์ต วันนั้นร้องเพลง ๓ เพลง โดยร้องเปิดงาน ๒ เพลง ร้องปิดงาน ๑ เพลง ดิฉันและเพื่อนๆ ทุกคนเป็นตัวแทนของ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้มาแสดงในงานครั้งนี้ เมื่อเพลงจบลงก็ได้รับเสียงปรบมือจากผู้ชมจำนวนมาก ม่านค่อยๆ ปิด แต่เสียงปรบมือยังก้องอยู่ในใจของดิฉันตลอดเวลาแม้ว่างานจะผ่านไปหลายเดือนแล้วก็ตาม

ดิฉันรู้สึกภูมิใจเป็นอย่างมากที่ได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่นี้ทำให้ดิฉันได้รับประสบการณ์ดีๆ หลายอย่างที่ไม่อาจจะหามาได้จากตำราเรียน มิตรภาพของดิฉันกับเพื่อนเกิดขึ้นที่นี้ ดิฉันมีโอกาสได้รู้จักกับเพื่อนหลายคนหลายอาชีพ มีทั้งเพื่อนที่อายุรุ่นราวคราวเดียวกับดิฉัน และมีทั้งเพื่อนที่อายุมากกว่าดิฉัน ซึ่งแต่ละคนต่างก็มีประสบการณ์ดีๆ หลายอย่างมาเล่าสู่กันฟัง ทำให้ดิฉันได้รับความเพลิดเพลินและความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับอาชีพที่เขาทำอยู่ บางเรื่องดิฉันก็สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของดิฉันได้เป็นอย่างดี ที่นี้ทำให้ดิฉันได้มีโอกาสไปยืนอยู่บนเวทีอันทรงเกียรติ ที่นี้สอนให้ดิฉันรู้จักแบ่งเวลาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสิ่งสำคัญที่สุดทำให้ดิฉันมองเห็นอนาคตของตนเองได้เป็นอย่างดี

๓. การดำเนินเรื่องด้วยเหตุและผล การดำเนินเรื่องวิธีนี้จะใช้เหตุหรือผลเป็นที่ตั้งขึ้นอยู่กับการเน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ โดยกล่าวถึงเรื่องที่ต้องการเน้นทีหลัง เช่นถ้าต้องการเน้นเหตุ ก็กล่าวถึงผลก่อนแล้วจึงกล่าวถึงเหตุ ถ้าต้องการเน้นผลก็กล่าวถึงเหตุก่อน กล่าวถึงผลทีหลัง

ตัวอย่าง เรียงความที่ยกมานี้ดำเนินเรื่องด้วยเหตุและผล โดยผู้เขียนเน้นเหตุมากกว่าผล โดยกล่าวถึงผลที่ทำให้เธอเลิกคิดน้อยใจในชีวิต อันเนื่องมาจากการได้พบเพื่อนคนหนึ่ง

สิ่งที่ฉันเป็น

นางสาวจรรยาภรณ์ ชำนาญธุระกิจ

รหัส ๔๗๐๔๐๐๗๘๔๐

วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

ทุกคนเกิดมาบางคนมีพร้อมทุกอย่าง มีพ่อแม่ มีหน้าที่การงาน มีฐานะดี มีการศึกษาสูง แต่ก็มีบางคนที่ไม่ได้มีพร้อมทุกอย่าง และเขาก็ต้องการอยากจะมีพร้อมเหมือนคนอื่น เพียงแต่เขาไม่มีโอกาสที่จะเป็นเช่นนั้น แต่คนเราเมื่อเกิดมาแล้ว ก็ต้องยอมรับในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ และยอมรับในสิ่งที่ตัวเองเป็น บางครั้งฉันก็คิดน้อยใจตัวเองเหมือนกันที่ฉันเป็นแบบนี้ทำไมฉันไม่เกิดมามีพร้อมทุกอย่างเหมือนคนอื่น ๆ มีครอบครัวที่อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน มีเงินใช้มาก ๆ แต่พอฉันได้รู้จักเพื่อนคนหนึ่ง ความคิดน้อยใจตัวเองของฉันก็ถูกลบออกไปจากสมองทันที ฉันยอมรับในสิ่งที่ฉันเป็น และพอใจในสิ่งที่ฉันมีอยู่

ฉันเป็นคนจังหวัดสุรินทร์ อาศัยอยู่กับยายตั้งแต่เล็กจนโต บ้านฉันไม่ได้ร่ำรวย ฐานะพอมีพอกิน แต่ฉันจะน้อยใจตัวเองว่าทำไมฉันไม่มีพร้อมทุกอย่างเหมือนคนอื่น ฉันจะชอบบ่นให้ยายฟังอยู่เป็นประจำ แต่ยายก็จะบอกกับฉันว่า “ถึงเราไม่ร่ำรวยเหมือนคนอื่น ไม่มีพร้อมทุกอย่างเหมือนคนอื่น แต่เราก็มีความสุขได้ เราไม่ได้ลำบากอะไร ข้าวก็มีกิน บ้านก็มีอยู่ และยังมีคนส่งเสียให้เรียนหนังสืออีกด้วย จะน้อยใจตัวเองไปทำไม บางคนเขาก็ไม่มีพร้อมเหมือนกับเรา และเขาก็ลำบากมากกว่าเรา เขายังสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุข เขาไม่เห็นน้อยใจตัวเองเลย” เมื่อฉันได้ฟังยายฉันพูดแบบนี้ ฉันก็รู้สึกประทับใจในตัวยายของฉัน และภูมิใจในตัวเองที่ได้เกิดมาเป็นหลานของยาย แต่ความคิดน้อยใจของฉันก็ยังไม่ได้หายขาดไป จนฉันได้มารู้จักเพื่อนคนหนึ่ง เขาทำให้ฉันรู้จักคิดและมีความคิดที่ดีขึ้น และที่สำคัญ เขาทำให้ฉันเลิกน้อยใจตัวเอง ยอมรับในสิ่งที่ตัวเองเป็น และปรับปรุงให้ดีขึ้น

ตอนนั้นฉันอายุ ๑๓ ปี ฉันจำได้ว่า ฉันกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ได้รู้จักเพื่อน ๆ มากมาย แต่มีเพื่อนผู้หญิงชื่อ “ต่าย” จะเป็นคนเจิบ ๆ ชอบเก็บตัว ไม่ค่อยเล่นกับเพื่อน ว่าง ๆ ก็จะอ่านหนังสือ ต่ายเป็นคนที่เรียนดี มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน เวลาเพื่อนมีเรื่องไม่สบายใจ ก็ให้คำปรึกษาให้กำลังใจเพื่อนได้ดีมาก

วันเสาร์ อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดเรียน ฉันจะเห็นต่ายเข็นรถเก็บของเก่าขาย ตอนแรกฉันไม่แน่ใจว่าใช่ต่ายหรือเปล่า แต่พอเขาถึงหน้าบ้านฉัน ฉันก็มั่นใจทันทีว่าเป็นต่าย เราก็เลยนั่งคุยกันพักหนึ่ง ฉันอยากรู้มากกว่าทำไมเขาถึงต้องมาเก็บของเก่าตามข้างถนนไปขายแบบนี้ เขาก็เลยชวนฉันให้ไปขายของเก่าด้วยกันแล้วเขาจะเล่าให้ฟัง เพราะความอยากรู้อยากเห็นฉันจึงตกลงไปกับต่าย ช่วยต่ายเก็บของเก่า เก็บขวดตามข้างถนนไปขาย แม้แต่ในถังขยะต่ายก็เก็บเรียบ ฉันทิ้งเก็บไปด้วยทั้งอายุไปด้วย ฉันจึงถามต่ายว่า “ไม่อายบ้างหรือ” ต่ายก็บอกว่า “อายทำไมไม่ได้ทำอะไรผิด” และเขาก็เล่าให้ฟังว่า บ้านเขามีสมาชิกอยู่ ๓ คน มีป้า มีต่าย และมีน้องอีก ๑ คน ครอบครัวเขามีฐานะยากจน ต้องหาเก็บของเก่าขายเพื่อแลกกับเงินไปซื้อหนังสือเรียน ป้าก็รับจ้างทำงานทั่วไปได้เงินไม่มากนัก น้องก็กำลังเรียนหนังสืออยู่ด้วย ต่ายบอกอีกว่า “ไม่รู้ตัวต่ายเองจะได้เรียนถึงชั้นไหน แต่ต่ายก็ไม่เคยคิดท้อถอยเลย มีแต่ขยันมากขึ้นกว่าเดิม ฉันก็เลยถามเขาว่า “คิดน้อยใจตัวเองบ้างหรือเปล่าที่ชีวิตตัวเองเป็นแบบนี้ ไม่มีพร้อมเหมือนคนอื่น ๆ” ต่ายก็ตอบว่า “ไม่เคยคิดเลย ไม่รู้จะน้อยใจตัวเองไปทำไม มันไม่ได้ช่วยให้ชีวิตเราดีขึ้น สู้ทำวันนี้ให้ดีที่สุดและพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่จะไม่ดีกว่าหรือ” คำพูดของต่ายทำให้ฉันคิดได้ หลังจากวันนั้นมา ฉันก็ไม่เคยคิดน้อยใจตัวเองอีกเลย และฉันก็ยอมรับในสิ่งที่ฉันเป็นด้วย

ฉันไม่คิดว่าผู้หญิงตัวเล็กๆ ที่ชื่อ “ต่าย” จะสามารถเปลี่ยนความคิดของฉันได้ แต่เขาก็สามารถทำได้ ความคิดดีๆ และสิ่งต่างๆ ที่ฉันได้รับจากผู้หญิงคนนี้ ทำให้ฉันประทับใจในตัวเขามาก ไม่ใช่แค่ความพอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ แต่ต่ายยังสอนให้ฉันรู้จักกับ “มิตรภาพของคำว่าเพื่อน” การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หลังจากที่จบ ม.๖ ต่ายก็ไม่ได้เรียนต่อ เขาต้องออกไปทำงานส่งน้องเรียนหนังสือ และฉันก็ไม่ได้ติดต่อกับต่ายอีกเลย แต่ฉันก็ยังจำได้เสมอ ไม่เคยลืมว่า ฉันมีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ “ต่าย” คนที่สามารถเปลี่ยนความคิดของฉันให้ดีขึ้นได้ ทำให้ฉันรู้จักตัวเอง ยอมรับตัวเอง นี่แหละคือ “สิ่งที่ฉันเป็น”

การเชื่อมโยงย่อหน้า

นอกจากการดำเนินเรื่องซึ่งจะช่วยให้เนื้อเรื่องของเรียงความดำเนินไปอย่างราบเรียบแล้ว การเชื่อมโยงย่อหน้าด้วยคำหรือวลี ยังช่วยให้ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามีสัมพันธ์ภาพชัดเจน ไม่เป็นย่อหน้าที่ขาดความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน

ตัวอย่าง เรียงความที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ ให้นักศึกษาสังเกตข้อความที่พิมพ์ตัวเน้นของแต่ละย่อหน้า ซึ่งเชื่อมโยงด้วยคำหรือวลี

ภายใต้ความร่มรื่น

น.ส. ชลธิชา ทิพย์ศรี

รหัส ๔๗๐๔๐๐๗๘๕๔

วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์

ในช่วงชีวิตของคนๆ หนึ่ง จะมีสักกี่ครั้งที่เราได้มีโอกาสเจอกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ยากจะลืมเลือน และสามารถจดจำได้ตลอดไปโดยไม่ต้องบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเหมือนเรื่องราวที่ฉันได้พบและอยากนำมาเล่าสู่ท่านผู้อ่านนี้

ภายในซอยเล็กๆ ที่ห่างไกลจากถนนที่มีรถเคลื่อนตัวอย่างช้าๆ หรือบางครั้งอาจไม่เคลื่อนตัวเลย เหมือนกับว่ารถเหล่านั้นกำลังจอดให้ลูกค้าเลือกซื้อว่าจะเอารถคันไหนดี ภายในซอยเล็กๆ มีต้นไม้ทำให้บรรยากาศภายในนั้นร่มรื่นมาก แต่ฉันว่าภายในความร่มรื่นมีความรู้สึกเศร้าใจและรอคอยการมาเยือนของผู้คน และมีความหวังเล็กๆ ว่าจะมีใครสักคนมองเห็น ซึ่งฉันก็ได้มีโอกาสเห็นและสัมผัสกับบรรยากาศนั้น ซึ่งภายในนั้นมีโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อน ที่แทรกอาคารเล็กๆ ภายในพื้นที่แคบๆ และมีเด็กกับครุรวมกันแล้วไม่ถึง ๕๐๐ ชีวิต

สิ่งแรกที่ฉันเห็นเมื่ออย่างเข้าไป คือโบหน้าที่มีรอยยิ้มท่าทางจะมีความสุข เมื่อเห็นนักศึกษาจำนวน ๓๑ คนมาเยือนที่นั่น ภายในนั้นฉันได้เห็นสภาพเด็กปัญญาอ่อนที่เขามีความสุขอยู่ในโลกส่วนตัวของเขา ที่ทำนองๆ เราๆ ที่ปกติไม่สามารถรับรู้ว่าเขาคิดอะไรอยู่ แต่จากสีหน้าแววตาเขามีความสุขมากเลยทีเดียว แต่บางคนก็ดูลึกลึกลับจนผิดปกติ

ในโรงเรียนแห่งนี้ฉันได้มีโอกาสสัมผัสกับเด็กๆ หลายคน ซึ่งที่เด่นๆ และจำได้มีอยู่ ๓ - ๔ คน และฉันคิดว่าเขาก็เป็นที่รู้จักของคนที่มาเยือนที่นี่ คนแรกเป็นคนที่ชอบก๊อสนิลา่มาก เจอใครก็ถามและเล่าเรื่องก๊อสนิลาให้ฟัง คนที่สองเป็นสาวน้อยน่ารักตัวขาวจืด ผมยาวร่างอวบเล็กน้อย สาวน้อยคนนี้ครูที่อยู่ที่นี่เล่าให้ฟังว่าเป็นดาราเคยถ่ายละครด้วย ฉันและเพื่อนๆ ได้ฟังก็ตะลึงไปตามๆ กัน คนที่สามเป็นสาวน้อยเช่นกัน แต่เธอร่างผอม ผิวคล้ำ เธอทักทายคนนั้นคนนี้ไปทั่ว อหิวาต์ของเธอดีมาก และสุดท้ายคนที่สี่ซึ่งฉันประทับใจคนนี้มาก เขาเข้ามาหาฉันและจับมือฉัน และเขาก็ใช้จมูกของเขาสัมผัสที่มือของฉัน ฉันรู้สึกแปลกใจเด็ก

คนนี่เขาจำพฤติกรรมแบบนี้มาจากไหน และเขารู้ได้อย่างไรว่าการแสดงพฤติกรรมแบบนี้ แปลว่า “ฉันรักเธอ” พอฉันก้าวลงมาจากบันไดเขาก็จูงมือฉัน และทำท่าดีใจยิ้มน้อยยิ้มใหญ่จน ฉันรู้สึกขำไม่หาย

การมาเยือนที่นั่นพวกเราไม่ได้มาเยือนเป็นกลุ่มแรก แต่เคยมีนักศึกษาจากสถาบัน อื่นมาเยือนที่นั่นก่อนหน้าเราแล้ว ครูที่นั่นเล่าให้ฉันฟังว่า นักศึกษาได้สอนงานฝีมือให้กับ นักเรียนที่นั่น แต่สอนให้เฉพาะนักเรียนบางกลุ่มที่มีความสามารถพอที่จะทำงานฝีมือได้ และครู ยังเล่าให้ฟังอีกว่า เด็กบางคนได้รับการดูแลและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้แล้ว แต่พวกเขา ยังอยากที่จะอยู่ที่นั่น ไม่อยากกลับไปอยู่กับครอบครัว เพราะเขาอยู่ที่นั่นแล้วก็มีความสุขที่ได้ เจอกับเพื่อนๆ

พอดกเที่ยงฉันและเพื่อนๆ ก็มีกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ ที่ทำร่วมกันกับเด็กที่นั่น ดูท่า ทุกคนคงสนุกและชอบการเต้นและชอบฟังเพลงกันทุกคน และเด็กๆ ที่นั่นก็มีการแสดงให้เราดู เป็นการแสดงการเล่นดนตรีของชาวเขา ซึ่งเขาทำได้น่าทึ่งมากและยังมีการเต้นประกอบ เพลงให้ดูด้วย ทุกๆ คนที่นั่งอยู่ก็พร้อมใจกันปรบมือและส่งเสียงดังเจี๊วแจ้ว แสดงถึงความ สนุกสนานครึกครื้น จากนั้นบ่ายแก่ๆ พวกเราก็กลับ ก่อนกลับก็มีการมอบโทรทัศนให้ทาง โรงเรียน แต่ถึงเราจะกลับจากที่นั่นแต่รอยยิ้มของพวกเขาที่มีความใสซื่อบริสุทธิ์ ยังคงติดอยู่ในเซลล์เท่ากำปั้งที่เรียกว่าหัวใจของฉันอยู่ไปอีกนานเลยทีเดียว

หลังจากฉันกลับมาฉันก็รู้สึกว่เด็ก ๆ พวกนั้นมีอะไรบางอย่างที่เราไม่มี และอะไร บางอย่างนั้นก็คือ “การทำให้คนอื่นมีความสุข โดยที่เขาไม่จำเป็นต้องพูดออกมาเป็นคำพูด หรือใช้วัตถุอะไรสักอย่างที่เราเรียกว่าของขวัญมาให้แก่เรา เพียงแต่เรานั่งดูเขาเล่นและอยู่ในโลก ส่วนตัวของเขาด้วยใบหน้าที่เป็นยิ้มก็ช่วยให้เรามีความสุขได้”

๔. บทสรุป (Conclusion) เป็นส่วนปิดเรื่อง การปิดเรื่องควรทำให้ผู้อ่านเกิดความ ประทับใจ เกิดความรู้สึกคล้อยตามเนื้อหาของเรื่องที่เขียนมา ไม่ควรเขียนบทสรุปออกนอก ประเด็น เปิดประเด็นใหม่ หรือขัดแย้งกับเรื่องที่เขียนมาเพราะจะทำให้เรื่องที่เขียนบานปลาย จนจบไม่ลง

บทสรุปที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

๑. เขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ หรือชักจูงใจผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม
๒. ใช้ภาษาสั้นๆ กระชับและได้ใจความ
๓. ใจความของส่วนสรุปต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง และอาจเน้นย้ำใจความสำคัญของเรื่องอีกครั้งหนึ่งก็ได้

ข้อหลีกเลียงในการเขียนบทสรุป

๑. เขียนบทสรุปด้วยข้อความห้วนสั้น หรือเขียนยืดยาวจนจบไม่ลง
๒. เปิดประเด็นใหม่หรือเพิ่มรายละเอียดของเรื่อง
๓. สรุปวิธีเกี่ยวกับการเขียนคำนำ เพราะจะทำให้เรียงความมีรูปแบบซ้ำซาก ไม่น่าสนใจ
๔. สรุปด้วยการย่อเรื่องทั้งหมด เพราะบทสรุปไม่ใช่อย่อเรื่องซึ่งจะไม่ทำให้อ่านเกิดความประทับใจแต่อย่างใด

วิธีการเขียนบทสรุป

วิธีการเขียนบทสรุปมีหลายวิธี นักศึกษาคควรศึกษาวิธีการเขียนบทสรุป เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการฝึกเขียน ดังนี้

วิธีที่ ๑ การเขียนบทสรุปด้วยการย้ำแนวคิดสำคัญของเรื่อง การเขียนบทสรุปวิธีนี้ไม่ใช่อย่อเรื่องแต่เป็นการกล่าวย้ำแนวคิดสำคัญของเรื่องอีกครั้งช่วยให้เรื่องที่เขียนมีน้ำหนัก (สารัตถภาพ) ทั้งยังทำให้อ่านจดจำแนวคิดสำคัญของเรื่องได้อีกด้วย

ตัวอย่างที่ ๑

ในชีวิตนี้สิ่งที่ดีใจมากที่สุดก็คือได้เกิดมาเป็นลูกของพ่อคนนี้ ถึงพ่อจะดุหรือเข้มงวดกับฉัน ฉันก็เข้าใจและไม่เคยโกรธพ่อเลย และยังคงอยู่เสมอว่าฉันโชคดีที่ได้เกิดมาเป็นลูกของพ่อ

(คัดจากเรียงความเรื่อง **เสื่อกันหนาวและพ่อของฉัน** ของ น.ส. ทวินันท์ ไสขาว รหัส ๔๗๐๔๐๐๖๒๑๔ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

สันนิษฐานกันว่าวันที่ ๑ เมษายนเริ่มกลายเป็นวัน April Fool's Day ในประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากเมื่อตอนแรกๆ ที่เปลี่ยนวันปีใหม่ มีบางคนในประเทศฝรั่งเศสที่ไม่ยอมรับปีใหม่แบบใหม่หรืออาจไม่ทราบข่าวการประกาศเปลี่ยน จึงยังคงฉลองปีใหม่ในวันที่ ๑ เมษายนอยู่อย่างเดิม คนอื่นๆ ที่เปลี่ยนเป็นวันที่ ๑ มกราคมแล้วจึงเรียกพวกที่ไม่ยอมเปลี่ยนว่า April Fools (คนโง่เมษายน) และมีการแก้ง่ายออกล้อผู้คนดังกล่าวด้วยการกระทำดังกล่าวจึงติดมาจนทุกวันนี้ นับเป็นโชคดีที่สังคมไทยไม่ได้รับเอาประเพณีนี้เข้ามาปฏิบัติ

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ “วันที่ ๑ เมษายน” ในพินิจไทย ไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๑๕๙)

วิธีที่ ๒ สรุปด้วยการฝากข้อคิดและให้ความประทับใจแก่ผู้อ่าน การสรุปแบบนี้เป็นการทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดและจดจำ ข้อความที่เขียนมักจะใช้คำสั้นๆ คม และมีความหมายลึกซึ้ง

ตัวอย่างที่ ๑

ความรักเป็นสิ่งที่ดี สวยงามและทำให้ชีวิตมีความสุข หากเพื่อนๆ จะมีความรักในวัยเรียน ก็ไม่ใช่เรื่องที่ผิด แต่ความรักนั้นก็ควรอยู่ในกรอบของความเหมาะสม ในขณะเดียวกันก็ไม่ควรจะปฏิเสธความรักความหวังใจจากพ่อและแม่ เพราะทุกสิ่งที่คุณทำ ทุกถ้อยคำที่คุณพร่ำสอน มาจากความรักความหวังดีอย่างบริสุทธิ์ใจ ที่สำคัญที่สุดเพื่อนๆ ต้องไม่ละทิ้งการเรียน เพราะวิชาความรู้ที่เพื่อนๆ ได้รับล้วนเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จในชีวิต เพื่อนเอ๋ย...จะบอกให้ว่า ความรักยิ่งใหญ่และมีอิทธิพลต่อเราเสมอ ฉะนั้นเราต้องเรียนรู้และเข้าใจคำว่า “ความรัก”

(คัดจากเรียงความเรื่องเพื่อนเอ๋ย...จะบอกให้ ของ น.ส. ทิตยัตติยา ชื่นเจริญ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

การแก้ปัญหาหนี้ไม่ใช่จะมีแต่ในทฤษฎี ต้องปฏิบัติด้วย เราทุกคนต้องร่วมมือกัน อย่าลืมว่าแบ่งพวกทำให้เสียรัก แบ่งพรรคทำให้เสียสามัคคี แบ่งทั้งพวกแบ่งทั้งพรรค เสียทั้งความ

รักและความสามัคคี ดิฉันขอให้กำลังใจผู้บริสุทธิ์ และขอให้กลุ่มคนไม่ดีหยุดการกระทำที่ผิดศีลธรรมนี้เสีย และกลับมาช่วยกันสร้างความสันติสุขให้คืนสู่แผ่นดินโดยเร็ว

(คัดจากเรียงความเรื่อง **สามัคคีคือพลัง ยับยั้งไฟได้** ของ น.ส. ธนพร มูลผิว รหัส ๔๗๐๔๐๑๐๔๘๘ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

วิธีที่ ๓ การเขียนบทสรุปด้วยการให้คำตอบ เป็นการตอบคำถามของเรียงความที่ขึ้นต้นด้วยคำถามที่เป็นคำถาม

ตัวอย่างที่ ๑

หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา ฉันไม่เคยตั้งคำถามนี้ถามตัวเองอีกเลยว่า “คนเราเกิดมาทำไม” เพราะคำตอบที่ได้มันแจ่มชัดขึ้น ฉันเริ่มให้ความสำคัญกับทุก ๆ วันของชีวิต และในวันนี้ก็เกิดคำถามใหม่ว่า “ฉันเกิดมาเพื่อใคร” และฉันก็ตอบได้เต็มปากเลยว่า ฉันเกิดเพื่อทำความดีให้กับใครอีกหลาย ๆ คน อย่างน้อย ๆ ฉันก็เคยทำอะไรดี ๆ ให้คนที่ฉันรัก สำหรับใครอีกหลายคนที่แม้แต่ตั้งคำถามอย่างฉัน ฉันว่าท่านอาจเสียเวลา น่าจะเริ่มลงมือทำตอนนี้เลย ก่อนที่ใครคนนั้นจะไม่มีอยู่ให้ท่านได้ทำดีกับเขา เพราะชีวิตที่เหลืออยู่มันสั้นยิ่งนัก

(คัดจากเรียงความเรื่อง **เพื่อใครสักคน** ของ น.ส. สุชาสินี ธรรมวิจารณ์ รหัส ๕๑๐๔๐๐๓๗๘๔)

ตัวอย่างที่ ๒

ความสงบจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าทุกฝ่ายไม่ร่วมมือกัน ควรจะมีความรัก ความสามัคคีต่อกันในการแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ เพราะความรุนแรงไม่ได้ทำให้ปัญหาลดลงแต่ทำให้เกิดความสูญเสียเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ดีที่สุดเพื่อความสงบสุขของคนกลุ่มใหญ่ เมื่อมีความสงบ ความมั่นคงก็จะตามมา และเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศมีความเป็นปึกแผ่นสามารถฝ่าฟันอุปสรรคทุกอย่างได้

(คัดจากเรียงความเรื่อง **ความสงบอยู่ที่ไหน** ของ น.ส. สุชาสินี สอนทรัพย์ รหัส ๔๗๐๔๐๑๓๙๐๖ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

วิธีที่ ๔ การเขียนบทสรุปด้วยการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้อ่านนำไปขบคิด การเขียนสรุปวิธีนี้จะมีประโยคคำถามแทรกอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของบทสรุป หรืออาจอยู่ในประโยคสุดท้ายก็ได้

ตัวอย่างที่ ๑

การใช้คำสี่พยางค์แสดงให้เห็นความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย เพราะคำประเภทนี้มีลักษณะเป็นร้อยกรอง เช่น มีสัมผัสคล้องจอง มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ หรืออาจกล่าวได้ว่าคำเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทย (รวมทั้งไทยด้วย) เป็นสังคมมุขปาฐะ (Oral Society) เน้นการพูดมากกว่าการเขียน การพูดมักใช้คำฟุ่มเฟือย หรือชอเกินมากกว่าการเขียน คำสี่พยางค์ก็มีการชอเกินมาก มีหลายคนตั้งข้อสังเกตว่าการสื่อสารในสังคมไทยที่ใช้การพูดมักประสบความสำเร็จมากกว่าการเขียน นักวิชาการและนักการเมืองที่พูดเก่งมักเป็นที่นิยมมากกว่าผู้ที่มีผลงานเขียนจริงจัง ทำให้สงสัยว่า ภาษิตเก่าแก่ของไทยที่ว่าปากเป็นเอก เลขเป็นโท นั้นยังเป็นจริง สำหรับสังคมไทย ใช่หรือไม่

(คัดจาก ศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ “คำสี่พยางค์ – ลักษณะเด่นของชนชาติไทยใช่หรือไม่” ในพินิจไทย ไตรภาค ปฐมภาค : ภาษา พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๗๑ - ๗๒)

ตัวอย่างที่ ๒

ซึ่งแน่นอนว่า ในสังคมปัจจุบันการที่เราจะหาใครสักคนเป็นเพื่อนแท้ได้นั้นเป็นเรื่องยากมาก แต่เมื่อเราได้พบเพื่อนแท้สักคนแล้ว เราก็ควรเก็บรักษามิตรภาพดีๆ เหล่านั้นไว้ให้นานที่สุด เพื่อนๆ ละพบเพื่อนแท้หรือยัง

(คัดจากเรียงความเรื่องเพื่อนเอ๋ย...จะบอกให้ ของ น.ส. แอม จันท์สัม รหัสน ๔๘๐๔๐๑๒๒๘๑ วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)

วิธีที่ ๕ การเขียนบทสรุปด้วยการให้ผู้อ่านปฏิบัติตามหรือเกิดความคิดเห็นคล้ายตามผู้เขียน ซึ่งการใช้ภาษาในการเขียนมักปรากฏคำว่า จง ต้อง หรือควร ในประโยคของการเขียนบทสรุปวิธีนี้

ตัวอย่างที่ ๑

ไม่ว่ายามใด ศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยล้วนมุ่งอยู่ที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของคนไทยทั้งชาติตลอดมา และความปรารถนาสูงสุดของทุกคนดวงใจก็คือได้เห็นพระองค์ทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์ เป็นมิ่งขวัญเหนือเกล้าฯ พสกนิกรตราบนานเท่านาน และความดีที่เราจะทำได้เพื่อถวายเป็นราชสักการะ ก็คือการทำหน้าที่ประชาชนที่ดี ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน ดำเนินชีวิตอยู่ในพระบรมราโชวาท สร้างสุขอย่าง

ยังยืนแก่ตนเองและสังคมรอบข้าง โดยยึดตามแนวทางอันประเสริฐของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(คัดจาก “ก้าวเดินตามคำสอนของพ่อ แสงสุขที่ยั่งยืน ด้วยชีวิตที่พอเพียง” ใน Premiere true visions ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๓๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๗)

ตัวอย่างที่ ๒

เวลาผ่านไป แต่ชีวิตเราไม่สามารถตามเวลาไปได้ตลอด สิ่งเดียวที่จะตามไปกับเวลาได้ในส่วนของเรา ก็คือความดี หมั่นทำดีเสียแต่วันนี้ เมื่อเราลาโลกไป อย่าปล่อยให้เวลาเดินไปเพียงลำพัง จงให้ความดีของเราเดินไปเป็นเพื่อนกับเวลาด้วย

(คัดจากเรียงความเรื่อง **ไปกับเวลา** ของนายไทยรัฐ โพธิ์พันธ์ รหัส ๔๕๐๔๐๐๒๐๓๓)

ตัวอย่างที่ ๓

เพื่อนเคยจะบอกให้ การที่เราจะประสบผลสำเร็จได้ เราต้องฟังตนเองก่อนอันดับแรก ขึ้นอยู่กับตัวเราเองเป็นคนเลือกทางชีวิตว่าจะเดินไปในทิศทางใด ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การคบเพื่อน การทำงาน ซึ่งเราเองเป็นผู้กำหนดชีวิตเราได้ โดยเราต้องอาศัยความอดทนมานะอดสาหะ พยายาม ไม่ท้อแท้ กับอุปสรรคที่พบเจอ ต้องมีจิตใจที่แน่วแน่ เข้มแข็ง อันจะเป็นผลนำความสำเร็จมาสู่ชีวิตเราในทุกๆ ด้าน

(คัดจากเรียงความเรื่อง **เพื่อนเคย จะบอกให้** ของ น.ส. ยุพิน รักชีโหล่น รหัส ๔๕๐๓๐๔๕๓๐ วิชาเอกการปกครอง คณะรัฐศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๔

คนเราเกิดมาแล้วแต่ผิดพลาดกันทั้งสิ้น ดังนั้นในการทำอะไรเราจึงต้องตั้งใจให้ดี และมันคงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ และถ้าปัญหานั้นเกิดขึ้นกับใครเราควรให้กำลังใจเขา ไม่ควรตอกย้ำและซ้ำเติมคนล้มหรือคนที่มึอุปสรรค เราควรสร้างกำลังใจให้เขาอยู่ในสังคมนี้ตลอดไป

(คัดจากเรียงความเรื่อง **เพื่อนเคย จะบอกให้** ของ สำรวย ฮาบู รหัส ๔๗๐๔๐๑๙๗๖๑ วิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์)

วิธีที่ ๖ การเขียนบทสรุปด้วยคำคม สุภาษิต คำขวัญ หรือบทร้อยกรอง ซึ่งการเขียนบทสรุปวิธีนี้ จะไม่ใช้กับเรียงความที่เขียนคำนำด้วยคำคม สุภาษิต คำขวัญ หรือบทร้อยกรอง เพราะจะเป็นวิธีการเขียนที่ซ้ำซากทั้งคำนำและบทสรุป

ตัวอย่างที่ ๑

ฉันมีวันนี้ได้เพราะฉันได้รับโอกาสจากผู้มีพระคุณ ที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ฉันญาติอะไรกับฉัน แต่ท่านเป็นเสมือนแม่ เป็นทุกอย่าง อย่างไม่ให้กับฉัน แต่นั่นก็คือส่วนหนึ่ง ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับตัวเรา เพราะจะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ จะสูงหรือต่ำอยู่ที่ทำตัว

(คัดจากเรียงความเรื่องจะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวทำ...จะสูงหรือต่ำอยู่ที่ทำตัว ของ น.ส. ชนัดดา แสนลี รหัส ๔๔๐๒๐๑๘๕๑๑ วิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์)

ตัวอย่างที่ ๒

ดูเหมือนว่าในทางจิตวิทยา มนุษย์เราจะหลีกเลี่ยงอิทธิพลของความตายได้ยากราวกับการลบเงาของตนเองทิ้ง ซึ่งต่างจากเอพิคิวรัส เพราะเขาเห็นว่า เมื่อความตายไม่ได้เป็นสิ่งใดเลยสำหรับเรา ดังนั้นจึงไม่มีผลกระทบใดที่จะมีต่อเราได้ โดยเฉพาะผลร้ายหรือการทำลายใดๆ ที่มีต่อมนุษย์ อย่างไรก็ตามมนุษย์โดยทั่วไปก็ไม่สามารถพ้นจากสภาพทางจิตวิทยาเกี่ยวกับความตายได้ แต่การอยู่อย่างหมกมุ่นกับความหวาดกลัวมากเกินไป ก็อาจทำให้เราพะว้าพะวงกับชีวิตจนไม่อาจมีชีวิตที่แท้ซึ่งมีอยู่อย่างรื่นรมย์และเข้าใจมันได้ แต่การไม่สนใจเรียนรู้ความตายเอาเสียเลย ก็อาจทำให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างประมาทเลินเล่อเกินกว่าจะสร้างสรรค์สรรพสิ่งที่ดีงามไว้แก่โลกได้ ดังนั้นทางที่ดีที่สุดในการพิจารณาเรื่องความตาย ก็คือการตระหนักรู้และยอมรับความตาย อันเป็นวิธีที่จะทำให้เรามีอยู่อย่างแท้จริง ซึ่งความคิดนี้ตรงกับสุภาษิตของชนเผ่าภูไท/ผู้ไท ที่ว่า “ความตายแขวนคอเราทุกอย่างก้าว ตื่นเข้ามาพบหน้ากัน ถึงจะรู้ว่ามีชีวิตอยู่” หรือวลีภาษาละตินที่ว่า “จงระลึกไว้ว่า เราจะต้องตาย” (*Memento, Mori*) แม้ว่า...ความตายจะเป็นเสมือนจุดเริ่มต้นของการดิ้นรนมีชีวิตก็ตาม

(คัดจากวิชญ์เวสท์ “ความตาย : จุดเริ่มต้นของการดิ้นรนมีชีวิต” ใน **PHILO'ZINE** ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๑)

๔. สัดส่วนเนื้อหาของเรียงความ ๑ เรื่อง

การเขียนเรียงความให้ได้ใจความชัดเจนและมีเนื้อหาเหมาะสม ควรแบ่งเนื้อหาตามสัดส่วนดังนี้

๑. ชื่อเรื่อง เป็นข้อความสั้นๆ ไม่ควรยาวเกิน ๑ บรรทัด
๒. คำนำ ควรมีสัดส่วนเนื้อหาประมาณ ๕ - ๑๐% ของเนื้อหาทั้งหมด
๓. เนื้อเรื่อง ในส่วนนี้จะมีเนื้อหามากที่สุดของเรื่อง อยู่ในอัตราประมาณ ๘๐ - ๙๐% ของเนื้อหาทั้งหมด
๔. บทสรุป เนื้อหาในส่วนสรุปควรมีอัตราใกล้เคียงกับคำนำ คือประมาณ ๕ - ๑๐% ของเนื้อหาทั้งหมด

หากวาดแผนภูมิสัดส่วนเนื้อหาของเรียงความ จะได้ภาพดังนี้

ชื่อเรื่อง.....
คำนำ _____ ๕-๑๐% ของเนื้อหาทั้งหมด _____

เนื้อเรื่อง _____ ๘๐-๙๐% ของเนื้อหาทั้งหมด _____

บทสรุป _____ ๕-๑๐% ของเนื้อหาทั้งหมด _____

แผนภูมิ

การจัดสัดส่วนเนื้อหาของเรียงความให้ได้ดังอัตราที่กำหนดนี้ จะทำให้เนื้อหาของเรียงความมีน้ำหนักน่าอ่าน ซึ่งถ้าหากคำนำมีเนื้อหา ๓๐% จะทำให้สัดส่วนเนื้อหาของเรื่องและบทสรุปลดลง หรือหากเขียนคำนำ ๓๐% และบทสรุปอีก ๓๐% จะทำให้สัดส่วนเนื้อหาของเนื้อเรื่องเหลือเพียง ๔๐% เท่านั้น

หนึ่งสัดส่วนเนื้อหาของคำนำและบทสรุปนี้ควรอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เช่นเขียนคำนำในสัดส่วน ๑๐% สัดส่วนของบทสรุปก็ควรอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน คือประมาณ ๑๐% ด้วย เพื่อให้เนื้อหาในส่วนเปิดเรื่องและปิดเรื่อง มีความสมดุลกัน

การแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาที่ขาดความสมดุลกันดังได้ยกตัวอย่างมานี้ มักปรากฏในงานเขียนของนักศึกษาเสมอจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาพึงระมัดระวังด้วย

๕. ขั้นตอนการฝึกเขียนเรียงความ

ขั้นตอนการเขียนเรียงความมี ๖ ขั้นตอนสำคัญ คือ

๑. ขั้นกำหนดหัวข้อเรื่อง
๒. ขั้นกำหนดขอบเขตของเรื่อง
๓. ขั้นหาข้อมูลเพิ่มเติม
๔. ขั้นวางโครงเรื่อง
๕. ขั้นลงมือเขียน
๖. ขั้นตรวจทาน

๑. **ขั้นกำหนดหัวข้อเรื่อง** หัวข้อเรื่องในการเขียนเรียงความมี ๒ ลักษณะสำคัญคือหัวข้อเรื่องที่กำหนดมาให้ กับหัวข้อเรื่องที่ให้นักศึกษาเลือกเอง

ในกรณีเป็นหัวข้อเรื่องที่กำหนดมาให้ นักศึกษาต้องเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดนั้น ในกรณีที่ให้เลือกเอง นักศึกษาควรใช้หลักในการพิจารณาหัวข้อเรื่อง ดังนี้

- ๑.๑ เป็นเรื่องที่แปลกใหม่ และมีเนื้อหาน่าสนใจ
- ๑.๒ เป็นเรื่องที่คุณเขียนถนัดหรือมีความสนใจ
- ๑.๓ เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับความรู้หรือประสบการณ์ของคุณเขียน
- ๑.๔ เป็นเรื่องที่คุณเขียนสามารถค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการเขียนได้

ตัวอย่าง การกำหนดหัวข้อเรื่อง

สมมุติว่านักศึกษาได้รับคำสั่งให้เขียนเรียงความ ๑ เรื่องความยาวประมาณ ๓ หน้ากระดาษ A๔ โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิตของนักศึกษา

จะเห็นว่าหัวข้อเรื่องนี้กำหนดขึ้นอย่างกว้างๆ แต่เป็นเรื่องที่นักศึกษาสามารถเขียนได้เพราะสั่งให้นักศึกษาเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่นักศึกษาเคยประสบมาแล้ว เรื่องที่เขียนคงไม่พ้นประสบการณ์ชีวิตในช่วงที่ผ่านมา โดยอาจเป็นช่วงการเป็นนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยเด็ก หรือช่วงการเป็นนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่น

ดังนั้นหากจะเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดนี้ นักศึกษาต้องย้อนกลับไปดูช่วงชีวิตทั้ง ๒ ช่วงนี้ว่า นักศึกษามีเรื่องใดบ้างที่น่าสนใจที่ควรนำมาเขียน

๒. ขั้้นกำหนดขอบเขตเรื่อง การกำหนดขอบเขตเรื่องมีความเกี่ยวเนื่องกับจำนวนเนื้อหาที่เขียน เพราะบางครั้งขอบเขตเนื้อหาของเรื่องกว้างเกินไป อาจไม่พอเหมาะกับจำนวนหน้ากระดาษที่เขียน หรือบางครั้งอาจทำให้เนื้อเรื่องขยายกว้างขาดความชัดเจนจนไม่ทราบจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด

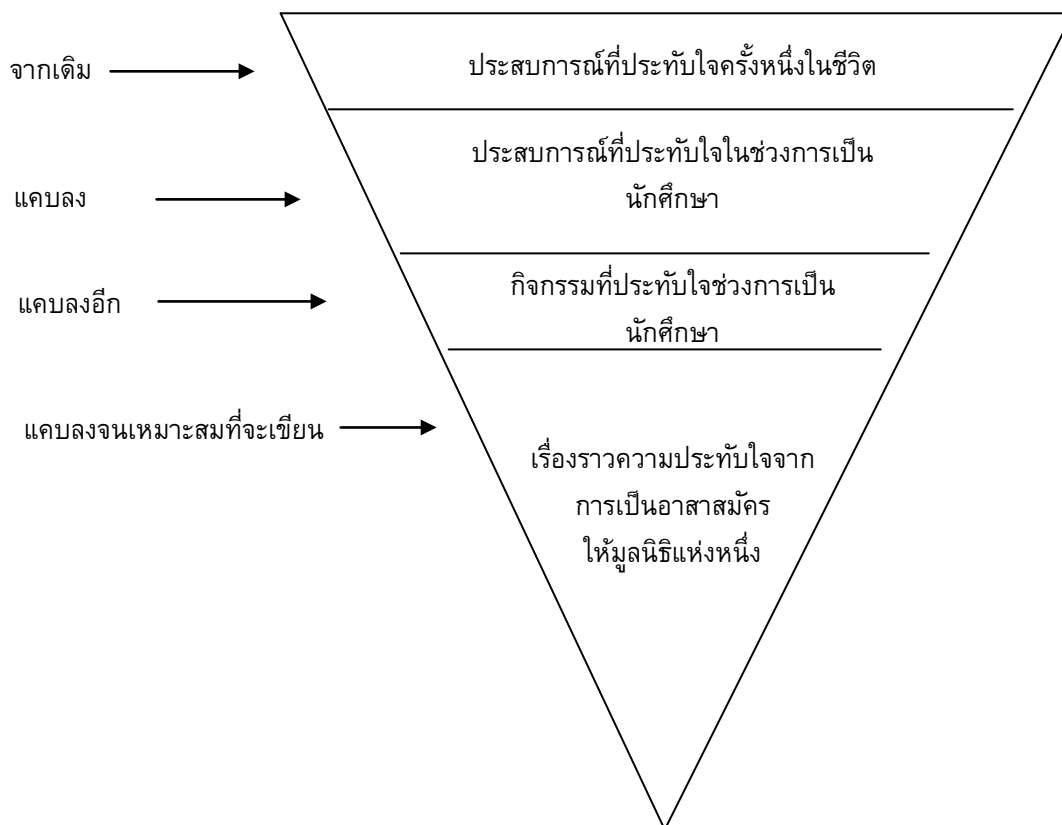
ตัวอย่าง จากโจทย์ในข้อ ๑ สมมุติว่านักศึกษาได้รับคำสั่งให้เขียนเรียงความ ๑ เรื่องความยาวประมาณ ๓ หน้ากระดาษ A๔ โดยมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิตของนักศึกษา

นักศึกษาจะเห็นว่าขอบเขตของเรื่องยังกว้างอยู่ และเนื้อหาที่เขียนอาจเกิน ๓ หน้ากระดาษ A๔ เพราะสามารถเขียนได้ถึง ๒ ช่วง คือ ช่วงชีวิตวัยเรียนกับช่วงชีวิตการเป็นนักศึกษา นักศึกษาควรกำหนดขอบเขตให้แคบลง

สมมุติว่านักศึกษาเลือกประสบการณ์ที่ประทับใจในช่วงการเป็นนักศึกษา นักศึกษาต้องนึกทบทวนว่าชีวิตช่วงนี้มีอะไรประทับใจบ้าง อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียน การทำกิจกรรม การคบเพื่อน หรือความผูกพันกับคนในครอบครัว

สมมุติว่านักศึกษาเลือกการทำกิจกรรม นักศึกษาก็ต้องทบทวนดูว่ามีกิจกรรมใดที่ประทับใจที่สมควรนำมาเขียน เช่น การรับน้อง การออกค่าย การเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น

จนสุดท้ายสมมุติว่านักศึกษาเลือกกิจกรรมการเป็นอาสาสมัครให้กับมูลนิธิแห่งหนึ่ง เพราะเห็นว่าขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนมีความเหมาะสมกับเนื้อที่ ๓ หน้ากระดาษ A๔ ดังนั้น หัวข้อเรื่องของเรียงความ ๓ หน้ากระดาษ A๔ เรื่องนี้จึงถูกกำหนดให้แคบลงดังภาพ

อนึ่ง ขอให้นักศึกษาเข้าใจว่าหัวข้อเรื่องไม่ใช่ชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องอาจตั้งให้เหมาะสมภายหลัง แต่หัวข้อเรื่องเป็นการกำหนดขอบข่ายของเรื่องที่จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องใดและมีข้อมูลใดบ้างประกอบการเขียน

๓. ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อได้หัวข้อเรื่องและกำหนดหัวข้อเรื่องชัดเจนแล้ว ก่อนลงมือเขียน นักศึกษาต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความถูกต้องของเนื้อหา นอกจากนั้นยังมีส่วนช่วยในการวางโครงเรื่องด้วย เพราะข้อมูลบางอย่างอาจไม่มีตรงตามที่นักศึกษาคิด ดังนั้นจึงไม่อาจจัดใส่ไว้ในส่วนโครงเรื่องได้

การหาข้อมูลอาจจะทำได้ดังนี้

๑. จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นตำรา บทความจากหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร วารสาร หนังสือคู่มือต่างๆ ฯลฯ

๒. จากการสัมภาษณ์หรือสอบถามผู้รู้

๓. จากการสังเกตและเฝ้าติดตามข้อมูล

๔. **ขั้นวางแผนโครงเรื่อง** โครงเรื่องคือการเรียงลำดับความคิดว่าจะกล่าวถึงเนื้อหาใดก่อน - หลัง ช่วยให้การเรียงลำดับเนื้อหาของเรื่องเป็นไปตามลำดับ ไม่สับสน และได้ใจความครบถ้วน

การเขียนโครงเรื่องอาจจะทำได้ ๒ วิธีคือ เขียนโครงเรื่องก่อนที่จะหาข้อมูล หรือเขียนโครงเรื่องหลังหาข้อมูลแล้ว ซึ่งการเขียนโครงเรื่องก่อนที่จะหาข้อมูลอาจต้องปรับแก้โครงเรื่องบางตอน ในกรณีที่หาข้อมูลไม่พบตามที่ต้องการดั่งได้กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่าง การเขียนโครงเรื่อง

สมมุตินักศึกษาจะเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตที่น่าสนใจในช่วงการเป็นนักศึกษา โดยนักศึกษาต้องการจะเขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ประทับใจในการเป็นอาสาสมัครช่วยงานสังคมครั้งหนึ่ง นักศึกษาอาจวางโครงเรื่องคร่าวๆ ดังนี้

- เกริ่นนำถึงการเรียนกับการช่วยเหลือสังคม
- การเริ่มเข้ามาเป็นอาสาสมัครในมูลนิธิแห่งหนึ่ง
- กิจกรรมที่ทำในมูลนิธิ
- ได้รู้จักและสนิทสนมกับเด็กผู้ชายคนหนึ่ง ในมูลนิธิ
- กล่าวถึงความดีและความสามารถของเด็กคนนั้น
- มีความรักความผูกพันเหมือนเพื่อนต่างวัย
- จบกิจกรรม ไม่ได้ไปมูลนิธิ แต่ยังคงคิดถึงที่นั่น รวมทั้งเด็กคนนั้น
- กลับไปมูลนิธิอีกครั้ง เพื่อร่วมงานปีใหม่
- อยากพบเด็กผู้ชายคนนั้น
- สุดท้ายได้พบ และได้ทราบว่าเด็กคนนั้นเป็นโรคเอดส์ระยะสุดท้าย
- รู้สึกเสียใจมาก
- ฝากข้อคิดมายังผู้อ่าน

๕. ขันลงมือเขียน การลงมือเขียนควรเขียนตามโครงเรื่องและตามข้อมูลที่หามาได้ ควรระมัดระวังในเรื่องของการใช้ภาษา การเขียนให้ตรงประเด็น การเขียนให้ได้ใจความครบถ้วน และการจัดแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาอย่างเหมาะสม

ตัวอย่างงานเขียน

ตัวอย่างงานเขียนเรียงความเรื่องนี้ ยกมาจากตัวอย่างเรียงความของนักศึกษาชื่อ **นางสาวดวงรัก สุทธิธรรมวสี** รหัส ๔๖๐๓๐๕๗๑๒๘ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชา **TH 244 การพัฒนาทักษะการเขียน** ภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๔๗ ซึ่งเรียงความนี้เขียนในหัวข้อเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ประทับใจครั้งหนึ่งในชีวิต และได้ตีพิมพ์เผยแพร่ใน **ข่าวรามคำแหง** ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๑๑ วันที่ ๔ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ หน้า ๖

เพื่อนถึงเพื่อน : “ประสบการณ์ที่อยากเล่าให้ฟัง”

น.ส. ดวงรัก สุทธิธรรมวสี

รหัส ๔๖๐๓๐๕๗๑๒๘

นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ฉันคิดว่าชีวิตของคนเรานอกจากการศึกษาเล่าเรียนจะสำคัญแล้ว การแสวงหาประสบการณ์ต่าง ๆ ขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยก็มีความสำคัญเช่นกัน เพราะการที่เพื่อน ๆ มีประสบการณ์ติดตัวไปพร้อม ๆ กับปริญญาทางการศึกษานั้น น่าจะเป็นข้อได้เปรียบในการสมัครงานและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าทันมากขึ้น สำหรับดิฉันเลือกแสวงหาประสบการณ์และใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการเป็นอาสาสมัครให้กับมูลนิธิต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาทำงานตรงนี้ได้รับทั้งประสบการณ์ที่ดีและไม่ดีมากมาย มีเรื่องให้ประทับใจและสะท้อนใจ ซึ่งดิฉันอยากจะนำเรื่องราวประสบการณ์ที่ทำให้ดิฉันเกิดความเสียใจและสะท้อนใจครั้งหนึ่งในชีวิตจากการเป็นอาสาสมัครมาถ่ายทอดให้เพื่อน ๆ ได้อ่าน

ดิฉันเป็นอาสาสมัครอยู่มูลนิธิแห่งหนึ่งมาหลายปี เมื่อมีเวลาว่างมักจะชอบไปมูลนิธิเสมอเพื่อไปเล่นกับเด็ก ๆ บางครั้งก็ไปเล่นนิทาน หรือสอนการบ้าน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะชอบไปเล่นขายของและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ๆ มากกว่า เช่น ร้องเพลง แสดงละครและเล่นเกมส์ต่าง ๆ ดิฉันจึงสนิทกับเด็กที่นั่นหลายคน แต่หลังจากที่ดิฉันมีโอกาสไปเข้าค่ายร่วมกับมูลนิธิและบังเอิญจับฉลากได้เป็นพี่เลี้ยงดูแลเด็กชายคนหนึ่งชื่อเม่น (นามสมมติ) ตั้งแต่นั้นมาเรา

สองคนก็สนิทกันเป็นพิเศษ จนเรียกได้ว่าเป็นเพื่อนต่างวัยคนแรกของดิฉันเลยก็เดียว ประวัติชีวิตของเมื่อนั้นช่างน่าสงสาร ตั้งแต่เกิดมาเมื่อยังไม่เคยเห็นหน้าพ่อแม่เลย คนแรกที่เม่นรู้จักคือยาย ยายเป็นคนเลี้ยงดูเม่นมาจนโต พออายุได้ ๕ ขวบ เม่นก็ออกไปช่วยยายขายของ แต่เม่นไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ เพราะทางบ้านฐานะยากจนมาก ถ้าเทียบกับเด็กรุ่นราวคราวเดียวกันในมูลนิธิแล้ว เม่นถือว่าเป็นเด็กตัวเล็กและผอมมาก ตามร่างกายมีแผลเต็มตัวไปหมด จึงมักถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนอยู่เสมอ ครั้งแรกที่ดิฉันเห็นก็รู้สึกสงสัย เลยไปถามเพื่อนอาสาคนหนึ่ง เพื่อนบอกว่าเม่นเป็นเด็กไม่ค่อยแข็งแรง เป็นแผลเรื้อรังและติดชื้อได้ง่าย ดิฉันฟังแล้วก็เข้าใจตามนั้นและไม่เคยถามเรื่องนี้กับใครอีก

ปมด้อยที่ติดตัวมาแต่กำเนิดเหล่านี้ไม่ได้ทำให้เม่นรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ หรือเป็นเด็กขี้อายเลย ในทางตรงกันข้ามเม่นกลับเป็นเด็กร่าเริงแจ่มใส กล้าแสดงออกและพูดเก่งมาก ส่วนความสามารถเฉพาะตัวที่เด็กทุกคนยอมยกนิ้วให้แล้วเม่นก็รู้สึกภูมิใจมากเช่นกันนั่นคือ การปีนต้นไม้เก่งเหมือนลิง และวิ่งได้เร็วกว่าใครๆ นอกจากนี้เม่นยังเป็นฮีโร่ในดวงใจของเด็กคนอื่นอีกหลายคน รวมทั้งตัวดิฉันเองด้วย

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ค่าย ขณะที่เราสองคนเดินจูงมือไปเข้าห้องน้ำด้วยกันนั้น มีคางคกตัวใหญ่ตัวหนึ่งกระโดดมาอยู่บนขาของดิฉัน ดิฉันตกใจกลัว ร้องเสียงดัง แต่เม่นกลับบอกดิฉันว่าไม่ต้องกลัวเดี๋ยวเม่นจัดการเอง ว่าแล้วก็วิ่งไปหาไม้มาใส่เจ้าคางคกนั้นไป ดิฉันเห็นแล้วรู้สึกประทับใจในตัวเพื่อนต่างวัยคนนี้จริงๆ

หลังจากกลับจากค่ายดิฉันไม่ได้แวะไปที่มูลนิธิเลย เพราะต้องเดินทางไปเรียนภาษาที่ประเทศจีนและทำธุระหลายอย่าง จนกระทั่งถึงวันปีใหม่ ซึ่งดิฉันจะไปจัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ที่มูลนิธิทุกปี เมื่อเข้าไปที่นั่น สิ่งแรกที่ดิฉันมองหาคือเพื่อนสนิทต่างวัยของดิฉันนั่นเอง มองหาอยู่นานก็ไม่เจอ อีกทั้งยังต้องเป็นพิธีกรตลอดงาน จึงปลิกตัวไปไหนไม่ได้ ในที่สุดงานเลี้ยงก็เลิก ทุกคนกำลังแยกย้ายกลับบ้าน ทันใดนั้นดิฉันเห็นยายอุ้มเม่นที่ตัวสูงกว่าเดิมแต่หน้าตาดูไม่สดใสเหมือนก่อนเดินเข้ามาทางประตู ในมือของเม่นกำสมุดบันทึกสีฟ้าเล่มเล็กเอาไว้แน่น เมื่อดิฉันเห็นก็จำได้ทันทีว่านั่นเป็นสมุดเล่มเดียวกันกับที่ทุกคนได้รับเมื่อกลับจากการเข้าค่ายในครั้งนั้น ซึ่งในสมุดเล่มนี้ทุกคนจะเขียนความรู้สึกดีๆ หรือความประทับใจให้เม่น เพื่อเก็บเอาไว้ดูเป็นที่ระลึก ทันทันทีที่ยายปล่อยเม่นลงบนพื้น เม่นพยายามก้มวิ่งเดินมาหาดิฉัน ดิฉันเห็นแล้วรู้สึกตกใจมาก เพราะเม่นเป็นเด็กที่วิ่งเร็วเสมอ ทันใดนั้นเม่นทำท่าจะล้ม ดิฉันจึงรีบวิ่งไป

ประคองและกอดแม่นเอาไว้แน่น ตอนนั้นในใจคิดว่าต้องมีอะไรไม่ดีบางอย่างเกิดขึ้นกับแม่นแน่ เพราะนอกจากแม่นจะวิ่งไม่เร็วแล้วยังไม่พูดกับดิฉันเลยตั้งแต่เข้าประตูมา ดิฉันจับแม่นนั่งตัก ยายก็นั่งลงตรงหน้าดิฉัน สีหน้าท่าทางดูซีดและเศร้าเหลือเกิน ดิฉันจึงถามว่าแม่นเป็นอะไร ยายเงิบไปสักพักก่อนจะตอบออกมาว่า **“แม่นเป็นเอดส์ระยะสุดท้ายแล้ว และคงจะอยู่ได้อีกไม่นาน”**

ตอนนั้นดิฉันไม่ยากเชื่อในสิ่งที่ได้ยินเลย ในใจรู้สึกเจ็บปวดเหมือนใครเอามีดมากรีดซ้ำๆ ที่หัวใจ น้ำตาเอ่อล้นขอบตาไหลลงมาอาบแก้มอย่างไม่ขาดสาย แม่นหันหน้ามามองดิฉันแล้วค่อยๆ เอื้อมมือมาเช็ดน้ำตาให้ เราสองคนต่างกอดกันแน่นราวกับว่าต้องการจะหยุดเวลาตรงนั้นไว้ ไม่ให้อะไรมาพรากจากกันไปได้ ระหว่างนั้นยายก็ร้องไห้และบอกดิฉันว่า “ตอนนี้แม่นไม่ค่อยพูดเพราะคออักเสบมาก เวลากินข้าวก็เจ็บปวดทุกข์ทรมาน ทุกวันนี้อยู่ได้เพราะมีกำลังใจจากใจทุกคน โดยเฉพาะสมมุติเล่มนี้ แม่นรักและหวังแทนสมมุติเล่มนี้มาก ยายเห็นแม่นชอบหยิบมาอ่านซ้ำแล้วซ้ำเล่าวันละหลายๆ รอบไม่รู้จักเบื่อ และนอนกอดเอาไว้ทุกคืนไม่ให้ห่างตัวเลยทีเดียว พออ่านเสร็จก็เขียนใส่กระดาษบอกยายว่าคิดถึงเพื่อนๆ และดิฉันมากอยากไปหา แต่ยายก็ไม่รู้จะติดต่อดิฉันอย่างไร พอมาบอกที่มูลนิธิ เขาก็เลยบอกว่าให้พามาวันนี้”

เมื่อฟังยายพูดจบดิฉันเกิดความรู้สึกขึ้นมาหลายอย่าง ทั้งรู้สึกเสียใจ เสียเวลาและโอกาสต่างๆ ที่ผ่านมาเนื่องจากเราสองคนอยู่ด้วยกันน้อยมาก และโกรธตัวเองที่รู้เรื่องนี้ช้าไป ถ้ารู้เรื่องเร็วกว่านี้คงจะได้ทำอะไรดีๆ ให้เพื่อนสนิทต่างวัยที่ดิฉันรักคนนี้ได้อีกมากมายเลยทีเดียว นับจากวันนั้นไม่นานแม่นก็จากพวกเราไปอย่างไม่มีการกลับเหลือแต่ความทรงจำดีๆ ที่แม่นฝากไว้ให้กับทุกคนที่มูลนิธิแห่งนี้ได้คิดถึงเขาตลอดไป

ดิฉันไม่ได้คาดหวังอะไรมากในการเข้าไปเป็นอาสาสมัครที่มูลนิธิ นอกจากต้องการเห็นรอยยิ้ม และได้ยินเสียงหัวเราะของเด็กๆ แต่สิ่งที่ได้รับจากเด็กผู้ชายตัวเล็กๆ คนนี้ก็กลับมีคุณค่าต่อจิตใจ อีกทั้งยังให้ข้อคิดดีๆ แก่ดิฉันมากมาย อาทิ แม่นสอนให้ดิฉันรู้จักคำว่า **“มิตรภาพ”** ในมุมมองที่แตกต่างออกไปจากเดิม นอกจากนี้แม่นยังให้คติในการดำเนินชีวิตแก่ดิฉันเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งข้อ นั่นคือ **“ชีวิตคนเรานั้นทำอะไรได้แต่อย่าทำอะไรเลย”** เพราะมีคนที่ขาดโอกาส และลำบากกว่าเรามากมายบนโลกใบนี้ ส่วนข้อคิดสุดท้ายที่ดิฉันได้รับคือ **“คนเราไม่สามารถเลือกเกิดได้ แต่เลือกที่จะเป็นได้”** คือเลือกที่จะเป็นคนดีของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง

เพื่อน ๆ รวมถึงสังคมด้วย แล้วเพื่อน ๆ ละ ได้รับแรงบันดาลใจ หรือข้อคิดอะไรดี ๆ จากเด็กผู้ชายที่ชื่อเม่นคนนี้บ้าง...

หากเพื่อน ๆ สนใจจะเป็นอาสาสมัคร หรือต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ดี ๆ ในชีวิต สามารถเขียนจดหมายมาพูดคุยกับดิฉันได้ที่ ๑๐๕/๓๓๔ หมู่บ้านวังทองเหาะส์ ซอย ๒ ถนนนวมินทร์ ๕๗ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

๖. **ขั้นตรวจทาน** การตรวจทานเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนเรียงความและเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง เพราะเป็นตอนที่นักศึกษาสามารถตรวจสอบงานเขียนของตนให้แน่ชัดอีกครั้งหนึ่ง หากผ่านขั้นตอนนี้ไปแล้วนักศึกษาจะไม่มีโอกาสตรวจสอบงานเขียนของตนได้อีกเลย เท่ากับหมดโอกาสในการแก้ไข ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับขั้นตอนนี้ด้วย หากเป็นการทำข้อสอบที่นักศึกษามีเวลาจำกัด ก็ต้องแบ่งเวลาสำหรับการตรวจทานด้วย

วิธีการตรวจทาน นักศึกษาควรอ่านงานที่เขียนอย่างละเอียดทุกคำทุกประโยค พิจารณาถึงความถูกต้องและความสละสลวยของภาษา การเชื่อมโยงประโยค และความเป็นเหตุเป็นผลของเรื่อง

อึ่งหากงานที่เขียนนั้นเป็นการเขียนขั้นร่างแรก เมื่อตรวจทานแล้ว ควรลงมือเขียนจริงด้วยลายมือที่สวยงามหรืออ่านง่ายและต้องอ่านตรวจทานอีกครั้งด้วย หากใช้วิธีพิมพ์ก็ต้องอ่านตรวจทานเช่นกัน

กิจกรรมการเรียนรู้บทที่ ๕

ข้อ ๑ ให้นักศึกษาเติมคำในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์ถูกต้อง

๑. เรียงความกับบทความเหมือนกันในเรื่อง _____

คือประกอบด้วย _____

๒. เรียงความกับบทความมีความแตกต่างกันในเรื่อง _____

๓. เรียงความมีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

บทความมีจุดมุ่งหมายเพื่อ _____

๔. เนื้อเรื่องของ _____ จะเป็นเรื่องในยุคสมัยใดก็ได้ ในขณะที่เนื้อ
เรื่องของ _____ ควรจะเป็นเรื่องที่ทันสมัยเหตุการณ์

๕. _____ จะเคร่งครัดในเรื่องการใช้ภาษาน้อยกว่า _____

๖. หากเรียงความที่จะให้เขียนกำหนดชื่อเรื่องไว้แล้ว ผู้เขียนต้อง _____

๗. หลักการตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจคือ ๑) _____

๒) _____ ๓) _____

๔) _____

๘. คำนำที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ ๑) _____

๒) _____ ๓) _____

๔) _____

๙. การแบ่งย่อหน้าย่อยๆ มีประโยชน์ช่วยให้เนื้อหาของเรื่อง _____

๑๐. คุณลักษณะของเนื้อเรื่องที่ดีคือ ๑) _____ ๒) _____

_____ ๓) _____ ๔) _____

๕) _____

๑๑. สิ่งที่ดีควรปฏิบัติในการเขียนบทสรุปคือ _____

๑๒. สัดส่วนของเรียงความที่ดีคือ ควรมีคำนำประมาณ _____ ของเนื้อหาทั้งหมด
เนื้อเรื่องประมาณ _____ ของเนื้อหาทั้งหมด และบทสรุปประมาณ _____ ของเนื้อหา
ทั้งหมด

๑๓. หลักที่ดีควรพิจารณาเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อเรื่องคือ ๑) _____

_____ ๒) _____ ๓) _____

_____ ๔) _____

๑๔. การกำหนดขอบเขตของเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับ _____

๑๕. ขั้นตอนสุดท้ายของการฝึกเขียนคือ _____

๒. ให้นักศึกษาอ่านเรียงความเรื่อง **เพื่อนถึงเพื่อน : “ประสบการณ์ชีวิตที่ยากเล่าให้ฟัง”** ของนางสาวดวงรัก สุทธิธรรมวสี แล้วลองวิจารณ์ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การตั้งชื่อเรื่อง

๒.๒ การใช้ภาษา

๒.๓ สัดส่วนเนื้อหาของเรื่อง

๒.๔ การเขียนคำนำ

๒.๕ การเรียงลำดับเนื้อหาของเรื่อง

๒.๖ การเขียนสรุปหรือคำลงท้าย

อึ่งนอกจากการฝึกวิจารณ์เรียงความเรื่องนี้แล้ว นักศึกษาควรใช้ประเด็นเดียวกันนี้ฝึกวิจารณ์เรียงความเรื่องอื่นๆ ที่ปรากฏในตำราเล่มนี้ด้วย อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาได้วิธีหนึ่ง

๔. ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๒ หน้ากระดาษ A๔ โดยมี
ใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความกตัญญู พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย

บรรณานุกรม

- กองทัพ เคลือบพณิชยกุล. ๒๕๔๔. การเขียนเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์, คณะจารย์ภาควิชาภาษาไทย. ๒๕๔๔. การใช้
ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธการพิมพ์.
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ๒๕๔๗. การเขียนบทความอย่างไรให้หน้าอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพฯ : ชักเซส มีเดีย.
คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ๒๕๔๓. โครงกระดูกในตู้. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ๒๕๔๓. ขุนช้างขุนแผนฉบับอ่านใหม่. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
ธเนศ เวศร์ภาดา. ๒๕๕๑. รักร้อยประมุขงานเขียน ๑๒ นายกสมาคมภาษาและหนังสือ.
กรุงเทพฯ : สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.
นรนิติ เศรษฐบุตร. ปมพ. สู้สยามนามขจร. มปท.
บุปผา บุญทิพย์. ๒๕๔๓. TH 243 การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ประเวศ วะสี และคณะ. ๒๕๔๒. เขียนชีวิต เทคนิคการเขียนให้ประสบผลสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่
๒. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสื่อเพื่อการพัฒนา.
ปารวี ไพบูลย์ยิ่ง. ๒๕๔๕. จากเชียงของสู่เชียงรุ่ง สูดปลายทางสายมิตรภาพ. กรุงเทพฯ :
โครงการอาณานิคมศึกษา ๕ ภูมิภาค.
พรทิพย์ วนรัฐกาล. ๒๕๕๑. TH 345 ศิลปะและกลวิธีการเขียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
พิษณุ จันทรวีทัน. ๒๕๔๓. รูปเก่าเล่าเรื่อง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ.
เพลินตา (นามแฝง). (รวบรวมและเรียบเรียง). ๒๕๔๖. โรงเรียนนักเขียน. พิมพ์ครั้งที่ ๖.
นนทบุรี : บ้านหนังสือ.
พรุห์ลิ่ง, โรสแมรี่ ที และโอลด์แฮม, เอ็น. บี. ๒๕๓๙. เขียนให้ตรงจุด. แปลโดย วิชัย วิโรจน์ทวี.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น

- ยุคา รักไทย และเบญจมาศ อ่ำพันธ์. ๒๕๔๔. **คนฉลาดเขียน – Effective Writing**. พิมพ์ครั้งที่ ๔.
กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖**. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์ พลัสลิเคชั่นส์.
- รามคำแหง, มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘. **มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓๔ ปี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรภา วรภา (นามแฝง). ๒๕๔๘. **อุบัติการณ์**. กรุงเทพฯ : POLITICS Publishing.
- วัฒนธรรม, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๕๒. **ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น
พุทธศักราช ๒๕๕๒**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหาร
ผ่านศึก.
- วิภา กงกะนันทน์. (บรรณาธิการ). ๒๕๔๘. **ความเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : กองทุน
ศาสตราจารย์ ดร. วิภา กงกะนันทน์.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย. ๒๕๔๐. **ภาษากับการ
สื่อสาร**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาภาษาไทย. ๒๕๔๖. **ภาษาและ
วรรณกรรมไม่เคยตาย**. กรุงเทพฯ : แชนโพร์พริ้นติ้ง จำกัด.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย. ๒๕๔๘. **ภาษาและ
วรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปราชญ์แห่งสยาม
ประเทศ**. กรุงเทพฯ : พี. เพรส.
- สมบัติ จำปาเงิน. (ผู้รวบรวม). มปป. **นิพนธ์สาร “ศรีบูรพา” เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- สมพร แผงพิพัฒน์. ๒๕๔๗. **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น**. กรุงเทพฯ : โอเดียน
สโตร์.
- สมพันธ์ เลขาพันธ์. ๒๕๔๓. **TH 244 การพัฒนาทักษะการเขียน**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมพันธ์ เลขาพันธ์. (บรรณาธิการ). ๒๕๔๒. **อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนางอนงค์
เลขาพันธ์**. กรุงเทพฯ : แชน โพร์ พริ้นติ้ง จำกัด.

สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. ๒๕๔๗. ภาษาไทยของเรา.

พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕. เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย.

พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

หัวเจียวเฉลิมพระเกียรติ, มหาวิทยาลัย. คณะศิลปศาสตร์. คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย.

๒๕๔๗. ภาษาไทยกับการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ต้นไม้ฟ้า.

อัสสัมชัญ. มหาวิทยาลัย. คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาพื้นฐานทั่วไป, ๒๕๔๘. ภาษาไทยเพื่อ

การสื่อสาร. กรุงเทพฯ : มปท.

อุทิศ เหมะมูล. ๒๕๕๒. ลับแล, แก่งคอย. กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.

Galko, Francine. 2002. **Better Writing Right Now!**. New York : Learning Express.

Kane, Thomas S. 1988. **The New Oxford Guide to Writing**. New York : Oxford University Press.

Reid, Joy M. 1994. **The Process of Paragraph Writing**. 2nd edition. New Jersey : Prentice Hall Regents Englewood Cliff.

Reid, Joy M. 2000. **The Process of Composition**. 3rd edition. New York : Pearson Education Company.

Robinson, Timothy H. and Modrey, Laurie. 1986. **Active Writing**. New York : Macmillan Publishing.

Ross-Larson, Bruce. 1999. **Powerfull Paragraphs**. United States of America : W.W.Norton & Company, Inc.

Smalzer, William R. 1998. **Write to Be Read**. 2nd edition. United States of America : Cambridge University Press.

ภาคผนวก

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการทำข้อสอบวิชา TH 244 การพัฒนาทักษะการเขียน ขอให้นักศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการวัดผลของวิชานี้ดังนี้

๑. ข้อสอบเป็นข้อสอบอัตนัย ๔ ข้อๆ ละ ๒๕ คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน
๒. นักศึกษามีเวลาทำข้อสอบ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๓. ให้นักศึกษาทำในข้อสอบ
๔. ห้ามใช้ดินสอเขียนคำตอบ นักศึกษาต้องเตรียมปากกามาให้พร้อม
๕. ให้นักศึกษาอ่านคำชี้แจงในข้อสอบให้ชัดเจน

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ชื่อ-นามสกุล.....รหัสนักศึกษา.....

ข้อ ๑	ข้อ ๒	ข้อ ๓	ข้อ ๔	รวม	เกรด
					G P F
				๑๐๐	

คำชี้แจง (นักศึกษาต้องอ่าน)

๑. ข้อสอบมี ๔ ข้อ ให้นักศึกษาทำข้อสอบทุกข้อ
๒. ให้นักศึกษาทำข้อสอบในข้อสอบนี้
๓. ห้ามใช้ดินสอเขียนคำตอบ
๔. นักศึกษามีเวลาทำข้อสอบ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๕. เนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาการพัฒนาทักษะการเขียน ขอให้นักศึกษาเคร่งครัดในเรื่องการเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ การใช้ภาษา การสะกดการันต์ การเว้นวรรคตอน และการใช้เครื่องหมายต่างๆ หากมีข้อบกพร่องจะถูกหักคะแนน
๖. ให้นักศึกษาปฏิบัติตามคำสั่งในโจทย์อย่างเคร่งครัด เช่นคำสั่งให้เขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า นักศึกษาต้องเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้าเท่านั้น หากเขียนมากกว่า ๑ ย่อหน้า ถือว่าผิดคำสั่ง นักศึกษาจะได้คะแนน ๐ ในข้อนั้น

หมายเหตุ อนุญาตให้นักศึกษาดึงกระดาษออกจากข้อสอบและนำออกนอกห้องสอบได้

ตัวอย่างแบบทดสอบ

๑. ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ตามประโยคขึ้นต้น
ย่อหน้าที่กำหนดมานี้ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย (๒๕ คะแนน)

.....

สามัคคีคือพลังสร้างชาติ _____

๒. ให้นักศึกษาเขียนข้อความ ๑ ย่อหน้า ความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด ตามชื่อเรื่องที่ตั้งมา
ให้ (๒๕ คะแนน)

วัยรุ่นุ่นจริงหรือ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

๓. ให้นักศึกษาเขียนเรียงความ ๑ เรื่อง ความยาวประมาณ ๑ หน้ากระดาษ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องด้วย จากความรู้สึกที่ได้อ่านข้อความที่ยกมานี้ “ไม่ใช่พระพรหมลิขิตมาขีดให้เราดีบ้างชั่วบ้าง แต่การกระทำของเราขีดตัวเราเอง ขีดดีก็ได้ดี ขีดชั่วก็ได้ชั่ว” (พระธรรมสิงหบุราจารย์ หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี) (๒๕ คะแนน)

.....

ตัวอย่างแบบทดสอบ

๔. องค์ประกอบในการเขียนเรียงความมีอะไรบ้าง จงอธิบายมาโดยละเอียด (๒๕ คะแนน)

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

- กระดาษร่าง -